

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2019

Statistisk årsbok om
social- och hälsovården 2019

Statistical Yearbook on
Social Welfare and Health Care 2019

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2019
Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2019
Statistical yearbook on social welfare and health care 2019

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information

Virve Pekurinen 029 524 7272

Salla Säkkinen 029 524 6018

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

etunimi.sukunimi@thl.fi

fornamn.efternamn@thl.fi

firstname.lastname@thl.fi.

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –

Publikationskommittén för statistikprodukter –

Publications committee for statistical products

Salla Säkkinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair

Anna Heino

Satu Helakorpi

Pirjo Häkkinen

Antti Impinen

Sari Kehusmaa

Päivikki Koponen

Virve Pekurinen

Tiina Puhakka

Kirsimarja Raitasalo

Ari Virtanen

©THL

Svensk översättning: Lingsoft Oy

English translation: Lingsoft Oy

Taitto – Layout: Sirpa Virtanen

Kansi – Pärm – Cover: Seija Puro

ISSN-L1795-6430

ISBN978-952-343-345-8 (painettu)

ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)

ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-343-388-5 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)

ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-388-5>

PunaMusta Oy

Helsinki, 2020

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja tarjoaa kattavat tiedot Suomen sosiaali- ja terveysalasta. Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa aikasarjoina ja alueittain. Julkaisu jäsentyy elämänvaiheiden ja palvelusektoreiden mukaisiin teemoihin. Julkaisun lopussa on koostetaulukko THL:n avainindikaattoreista.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet.) sekä tietokantaraporteista (www.thl.fi/tietokantaraportit) voi itse poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Kaikki THL:n julkaisemat tilastot ovat saatavissa THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen muiden noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2019.

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja, joka on tarkoitettu erityisesti väestön hyvinvoinnista sekä palvelujen toimivuudesta ja kehittamisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja päättäjille. Julkaisua käytetään myös sosiaali- ja terveysalan opetustyössä.

Vuosikirjan tiedot perustuvat pääasiassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoviranomaisena tilasto- ja rekisteritietovarantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta eri käyttäjien tarpeisiin. Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tilastot ja rekisterit yksikkö yhteistyössä muiden osastojen asiantuntijoiden kanssa. Toimitustyöstä ovat vastanneet erityisasiantuntija Virve Pekurinen ja suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, helmikuussa 2020

Markku Tervahauta
Pääjohtaja

Aleksi Yrttiaho
Tiedonhallintajohtaja

Till läsaren

I Statistisk årsbok om social- och hälsovården finns omfattande information om social- och hälsovårdsbranschen i Finland. Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok avsedd i synnerhet för experter och beslutsfattare som är intresserade av befolkningens välfärd samt utvecklingen av servicen. Publikationen används också vid undervisning inom social- och hälsovården. Uppgifterna i årsboken har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Årsboken är strukturerad enligt teman relaterade till livsfaser och servicesektorer. I slutet av boken finns en sammanfattning av THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd.

I egenskap av statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården ansvarar THL för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. I statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet) och i databasrapporterna (www.thl.fi/databasrapporter) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/statistik), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2019.

För utarbetandet av årsboken svarar Enheter för statistik och register vid THL i samarbete med de övriga avdelningarnas experter. För redigeringen av årsboken svarar Specialist Virve Pekurinen och planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, februari 2020

Markku Tervahauta
Generaldirektör

Aleksi Yrttiaho
Direktör för informationstjänsterna

To the reader

The Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care provides a comprehensive information package about the Finnish social welfare and health care sector. The Statistical yearbook on social welfare and health care is a handbook designed especially for experts and decision makers interested in population well-being and in the performance and development of services. It is also used as training material in the field of social and health care. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL.

Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The yearbook is organised according to themes defined by phases of life and by service sectors. A summary of THL's key indicators for welfare is provided at the end of the yearbook.

In its capacity of a statutory statistical authority, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet) and THL's database reports (www.thl.fi/databasereporting) allow users to select statistical data on social welfare and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website, (www.thl.fi/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) . In addition to the Statistical yearbook on social welfare and health care, THL also publishes the Yearbook of alcohol and drug statistics 2019.

The Statistical yearbook on social welfare and health care has been compiled by the Unit of Statistics and Registers at THL, together with experts from THL's other departments. The Yearbook has been edited by Virve Pekurinen, Senior Specialist and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, February 2020

Markku Tervahauta
General Director

Aleksi Yrttiaho
Director of Information Services

Sisällys

Lukijalle.....	3
Symbolit	21

KUVIOT

1. Väestö ikäryhmittäin 1990–2070	22
2. Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2018	27
3. Varhaiskasvatus 1997–2018.....	44
4. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991–2018	45
5. Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2018	57
6. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2018	67
7. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 2000–2018	73
8. Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2018.....	79
9. Päihdehuollon palvelut 1996–2018	80
10. Terveystieteiden tutkimuskeskusten tutkimus- ja kehittämistoiminta 2000–2018	97
11. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakiointi 2000–2016	141
12. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2018.....	152
13. Toimeentulotuki 1990–2018: kustannukset (2018 hinnoin), kotitaloudet ja henkilöt.....	153
14. Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014	160
15. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2017 vuoden 2017 hinnoin.....	174
16. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2017 ja EU28-maissa 2008–2016	175
17. Terveystieteiden tutkimuskeskusten tutkimus- ja kehittämistoiminta 2000–2017, vuoden 2017 hinnoin.....	176
18. Terveystieteiden tutkimuskeskusten tutkimus- ja kehittämistoiminta kunnissa 2008–2019	185
19. Terveystensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2019.....	189

TAULUKOT

Väestö

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2018 lopussa.....	23
2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2018 lopussa, %	23
3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2018	24
4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070	25
5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070, %.....	25
6. Väestö maakunnittain vuoden 2017 lopussa ja väestöennuste 2030.....	26

Lisääntymisterveys

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2018.....	28
8. Synnyttäjät 1990–2018.....	29
9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2018.....	30
10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2018	31
11. Hedelmöityshoidot 1992–2017	32
12. Hedelmöityshoidot tyypeittäin 1992–2017	33
13. Hedelmöityshoitosten tulokset 1992–2016.....	34
14. Epämuodostumatapaukset 2009–2015.....	35
15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2009–2015	36
16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2018.....	37
17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2018.....	38

18.	Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2018.....	40
19.	Steriloinnit 1950–2018.....	41
20.	Steriloinnit perusteen mukaan 2018	42

Lasten ja perheiden palvelut

21.	Varhaiskasvatus 1985–2018	46
22.	Varhaiskasvatus maakunnittain 2018	47
23.	Lastensuojelu 1970–2018	48
24.	Lastensuojelu maakunnittain 2018.....	49
25.	Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2018	50
26.	Lapsen elatus ja huolto 1985–2018	51
27.	Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2018	52
28.	Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2018	54
29.	Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2018	55

Ikääntyneiden palvelut

30.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2018	58
31.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2018.....	60
32.	Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2018	62
33.	Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2018	63
34.	Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2018	64
35.	Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2018	65

Vammaispalvelut

36.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2018..	68
37.	Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2018.....	68
38.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2018.....	69
39.	Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2018	70
40.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2018	72

Mielenterveyspalvelut

41.	Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2018.....	74
42.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2018.....	75
43.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2018.....	76
44.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido maakunnittain 2018.....	77
45.	Psykiatrian asumispalvelut 1995–2018.....	78

Päihteet ja riippuvuudet

46.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2018.....	81
47.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2018.....	82
48.	Alkoholijuomien myynti 100 % alkoholina maakunnittain 2018.....	83
49.	Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2018	84
50.	Alkoholijuomien vähittäismyöntiverkosto 1990–2018.....	85
51.	Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2018.....	85
52.	Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2018.....	86
53.	Päihdepalvelut 1990–2018.....	87
54.	Päihdesairauksien sairaalahoito 2000–2018.....	87
55.	Päihdepalvelut maakunnittain 2018.....	88
56.	Päihdesairauksien sairaalahoito maakunnittain 2018	89
57.	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2018.....	90

58.	Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat 2018.....	91
59.	Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet 2012–2018.....	91
60.	Alkoholin käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016.....	92
61.	Huumeiden käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016.....	93
62.	Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2018.....	94
63.	Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2018 (joulu-marraskuu).....	95
64.	Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2018 (joulu-marraskuu).....	96

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

65.	Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2018.....	98
66.	Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2018.....	99
67.	Terveyskeskusten kirjatut käyntisyöt avosairaanhoiton vastaanotoilla vuonna 2018.....	100
68.	65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2009–2010 kauteen 2018–2019.....	104
69.	Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2009–2010 kauteen 2018–2019.....	105
70.	Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2018.....	106
71.	Terveyskeskusten laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2018.....	107
72.	Terveyskeskusten laitoshoidon maakunnittain 2018.....	108
73.	Terveyskeskusten laitoshoidon päädiagnoosin mukaan 1997–2018.....	109
74.	Erikoissairaanhoiton toiminta 1997–2018.....	112
75.	Erikoissairaanhoiton avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2018.....	113
76.	Erikoissairaanhoiton laitoshoidon maakunnittain 2018.....	114
77.	Erikoissairaanhoiton laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2018.....	115
78.	Erikoissairaanhoiton laitoshoidon erikoisaloittain 1997–2018.....	116
79.	Erikoissairaanhoiton laitoshoidon päädiagnoosin mukaan 1997–2018.....	119
80.	Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan, vuodeosastohoito 2002–2018.....	123
81.	Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2017.....	125
82.	Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2017.....	127
83.	Somaattisen vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian hoitajaksot toimen- pideryhmittäin 2000–2017.....	129
84.	Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosasto- hoidossa 2000–2017.....	132
85.	Toimenpiteet vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2017.....	133
86.	Terveydenhuollon avo- ja laitoshoidon maakunnittain 2018.....	133
87.	Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2014–2018.....	134
88.	Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2014–2018.....	135
89.	Somaattisen erikoissairaanhoiton ikä- ja sukupuolivakioitujen episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2018.....	136
90.	Yli 6 kk erikoissairaanhoitoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2012–2017.....	138

Sairastavuus

91.	THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2016.....	142
92.	THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioitujen ja ikävakioimattomat, 2006–2016.....	144
93.	Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1980–2017.....	145
94.	Eräiden tartuntatauti-ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2018.....	147
95.	Tärkeimpien tartuntatauti-tapausmäärät 2005–2018.....	148
96.	Rekisteröidyt näkövammaiset 2018.....	150

Toimeentulotuki

97.	Toimeentulotuki 1970–2018.....	154
98.	Toimeentulotuki maakunnittain 2018.....	155
99.	Toimeentulotukea saaneissa kotitalouksissa asuvat henkilöt iän mukaan 1995–2018.....	156

100. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2018.....	157
101. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2018	158

Henkilöstö

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014	161
103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014	162
104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014	164
105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2015	166
106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014	168
107. Suomessa laillistetut työkäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset ulkomailla 2005–2015.....	172
108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014.....	173

Kustannukset

109. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2018	177
110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin, 1990–2017.....	178
111. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2017	179
112. Terveystuon menot toiminnoittain 2000–2017.....	180
113. Terveystuon menot rahoittajittain 2000–2017	181
114. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2016	182
115. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2016.....	183
116. Terveystuon menot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2017	184

Terveyden edistäminen

117. Terveystuon edistämisaktiivisuus kunnissa maakunnittain 2017–2019	186
--	-----

Väestön terveys ja terveystuon käyttäytyminen

118. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019	190
119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017	190
120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017	191
121. Ylipainoisten 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019	192
122. Ylipainoisten 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018	192
123. Ylipainoisten 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018	193
124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019.....	194
125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018	194
126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018	195
127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019.....	196
128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018	196
129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018	197
130. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019	198
131. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018	199
132. Terveystuon tilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019.....	200
133. Terveystuon huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018.....	200
134. Terveystuon huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018	201
135. Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019	202
136. Työkykyensä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2018	202
137. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2017	203
138. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2013–2019.....	204
139. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2018	204
140. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2018.....	205

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

141. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2009, 2013, 2015 ja 2017–2018	207
142. Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013, 2015 ja 2017–2018	207
143. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013, 2015 ja 2017–2018	208
144. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013, 2015 ja 2017–2018	208
145. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013, 2015 ja 2017–2018	209
146. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen 2017–2018	209
147. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen 2017–2018	210
Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	211
148. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	213
Määritelmät	230
Luokitukset	277
Lähteet	283
Kartta. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2018	324
Alueluokitukset 2017 ja 2018	325

Innehåll

Till läsaren	4
--------------------	---

Teckenförklaring	21
------------------------	----

FIGURER

1. Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2070	22
2. Antal förlossningar och legala aborter 1950–2018	27
3. Småbarnspedagogik 1997–2018	44
4. Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2018	45
5. Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2018	57
6. Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2018	67
7. Psykiatrisk slutenvård och öppenvård 2000–2018	73
8. Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2018	79
9. Missbrukarvårdens tjänster 1996–2018	80
10. Slutenvård inom hälso- och sjukvården 2000–2018	97
11. THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2016	141
12. Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2018	152
13. Utkomststödet 1990–2018: kostnader (enligt prisnivån år 2018) hushåll och personer	153
14. Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2014	160
15. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2017 i 2017 års priser	174
16. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2017 och EU28-länderna 2008–2016	175
17. Hälso- och sjukvårdens driftsutgifter efter funktion 2000–2017 i 2017 års priser	176
18. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2019	185
19. Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2019	189

TABELLER

Befolkning

1. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2018	23
2. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2018, %	23
3. Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2018	24
4. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070	25
5. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070, %	25
6. Befolkningen efter landskap vid utgången av 2017 och befolkningsprognos för 2030	26

Reproduktiv hälsa

7. Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2018	28
8. Föderskor 1990–2018	29
9. Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2018	30
10. Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2018	31
11. Assisterad befruktning 1992–2017	32
12. Assisterad befruktning efter typ 1992–2017	33
13. Resultat av assisterad befruktning 1992–2016	34
14. Missbildningsfall 2009–2015	35
15. Missbildningar som övervakas internationellt 2009–2015	36
16. Legal aborter efter åldersgrupp 1969–2018	37
17. Legal aborter efter indikation 2018	38
18. Legal aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2018	40
19. Steriliseringar 1950–2018	41
20. Steriliseringar efter indikation 2018	42

Tjänster för barn och familjer

21. Småbarnspedagogik 1985–2018.....	46
22. Småbarnspedagogik efter landskap 2018.....	47
23. Barnskydd 1970–2018.....	48
24. Barnskydd efter landskap 2018.....	49
25. Klienter inom barnskyddet 2018.....	50
26. Underhåll och vårdnad av barn 1985–2018.....	51
27. Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2018.....	52
28. Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2018.....	54
29. Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2018.....	55

Äldreomsorg

30. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2018.....	58
31. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2018.....	60
32. Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2018.....	62
33. Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2018.....	63
34. Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2018.....	64
35. Hemservice för äldre 1990–2018.....	65

Handikappservice

36. Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2018.....	68
37. Sysselsättningsverksamhet för personer med funktionsnedsättning och stöd för närstående vård 1990–2018.....	68
38. Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2018.....	69
39. Tjänster som stödjer personer med funktionsnedsättning delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2018.....	70
40. Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2018.....	72

Mentalvårdstjänster

41. Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2018.....	74
42. Psykiatrisk slutenvård efter specialitet 1997–2018.....	75
43. Psykiatrisk slutenvård efter åldersgrupp 1997–2018.....	76
44. Psykiatrisk slutenvård efter landskap 2018.....	77
45. Boendeservice inom psykiatri 1995–2018.....	78

Alkohol, droger och beroende

46. Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2018.....	81
47. Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2018.....	82
48. Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2018.....	83
49. Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2018.....	84
50. Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2018.....	85
51. Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2018.....	85
52. Realprisindex för alkoholkonsumtion 2003–2018.....	86
53. Missbrukarvård 1990–2018.....	87
54. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård 2000–2018.....	87
55. Missbrukarvård efter landskap 2018.....	88
56. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård efter landskap 2018.....	89
57. Vård dagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2018.....	90
58. Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger 2018.....	91
59. Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård 2012–2018.....	91
60. Offentliga kostnader för alkoholrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016.....	92
61. Offentliga kostnader för drogrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016.....	93

62.	Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2018.....	94
63.	Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2018 (december-november).....	95
64.	Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2018 (december-november).....	96

Primärvård och specialiserad sjukvård

65.	Läkar- och tandläkarbesök 1997–2018	98
66.	Hälsövärdcentralbesök efter serviceform 2003–2018.....	99
67.	Besöksorsaker registrerade på hälsöcentralernas öppenvårdsmottagningar 2018	100
68.	Säsöngsinfluensavaccinationstäckning för personer övör 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2009–2010 till perioden 2018–2019.....	104
69.	Säsöngsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2009–2010 till perioden 2018–2019	105
70.	Hälsövärdcentralernas munhälsövärd efter åldersgrupp 2003–2018	106
71.	Hälsövärdcentralernas slutenvård efter åldersgrupp 1997–2018.....	107
72.	Hälsövärdcentralernas slutenvård efter landskap 2018.....	108
73.	Hälsövärdcentralernas slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2018	109
74.	Specialiserad sjukvård 1997–2018.....	112
75.	Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2018.....	113
76.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2018.....	114
77.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2018.....	115
78.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2018	116
79.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2018	119
80.	Olycksfall och våld efter yttre orsak, slutenvård 2002–2018.....	123
81.	Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2017	125
82.	Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2017	127
83.	Vårdperioder inom somatisk slutenvård och dagkirurgi enligt åtgärdsgrupp 2000–2017.....	129
84.	Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsövärdcentraler åren 2000–2017.....	132
85.	Åtgärder inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2017	133
86.	Öppen- och slutenvård inom hälsövärderna efter landskap 2018.....	133
87.	Utvecklingen av universitetsjukhusens produktivitet, index, 2014–2018	134
88.	Utvecklingen av universitetsjukhusens prestationer, index, 2014–2018	135
89.	De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2018	136
90.	Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader sjukvårdsdistrikten 2012–2017	138

Sjukfrekvens

91.	THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2016.....	142
92.	THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2006–2016	144
93.	Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1980–2017.....	145
94.	Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2018	147
95.	Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2005–2018	148
96.	Registrerade synskadade 2018.....	150

Utkomststöd

97.	Utkomststöd 1970–2018.....	154
98.	Utkomststöd efter landskap 2018.....	155
99.	Personer i hushåll som fått utkomststöd efter ålder 1995–2018.....	156
100.	Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2018	157
101.	Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2018.....	158

Personal

102. Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014.....	161
103. Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014	162
104. Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2014.....	164
105. Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015	166
106. Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014.....	168
107. I Finland legitimerade yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015.....	172
108. Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014.....	173

Kostnader

109. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2018.....	177
110. Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion, 1990–2017	178
111. Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2017	179
112. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2017	180
113. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansår 2000–2017.....	181
114. Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2016	182
115. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2016.....	183
116. Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2017.....	184

Främjande av hälsa

117. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2017–2019	186
--	-----

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

118. Andelen om 14–20-åriga som sällan äter frukt, bär och grönsaker 2004–2019	190
119. Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2008–2017.....	190
120. Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2017	191
121. Övervikt 14–20-åriga 2004–2019	192
122. Övervikt 20–64-åriga 2010–2018	192
123. Övervikt 65–84-åriga 2009–2018.....	193
124. Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2004–2019	194
125. Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2010–2018	194
126. Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2009–2018	195
127. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2004–2019.....	196
128. Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2010–2018	196
129. Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2009–2018.....	197
130. Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2004–2019.....	198
131. Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2010–2018	199
132. Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2004–2019.....	200
133. Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2010–2018.....	200
134. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2009–2018	201
135. Andelen 14–20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2004–2019	202
136. Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2018	202
137. Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2017.....	203
138. Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2013–2019	204
139. Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017.....	204
140. Andelen 65–84-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017	205

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

141. Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2009, 2013, 2015 och 2017–2018	207
142. Befolkningens åsikt om hur hälsovårdstjänsterna fungerade 2013, 2015 och 2017–2018.....	207
143. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013, 2015 och 2017–2018	208

144. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013, 2015 och 2017–2018	208
145. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013, 2015 och 2017–2018	209
146. Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera socialservicen 2017–2018	209
147. Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera hälso- och sjukvården 2017–2018	210
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd	211
148. THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd	213
Definitioner	245
Klassifikationer	279
Källor	296
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2018	324
Områdesindelning 2017 och 2018	325

Contents

To the reader	5
---------------------	---

Explanations of symbols	21
-------------------------------	----

FIGURES

1. Population by age group, 1990–2070.....	22
2. Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2018	27
3. Early childhood education and care, 1997–2018	44
4. Children and young persons placed outside the home, 1991–2018	45
5. Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2018.....	57
6. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2018.....	67
7. Inpatient and outpatient mental care, 2000–2018.....	73
8. Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2018.....	79
9. Treatment services for substance abusers, 1996–2018	80
10. Inpatient health care, 2000–2018	97
11. THL's morbidity index, age standardised, 2000–2016.....	141
12. Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2018	152
13. Social assistance 1990–2018: expenditure (at 2018 prices), households and recipients	153
14. Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014	160
15. Social protection expenditure by function, 1990–2017, 2017 prices.....	174
16. Social protection expenditure in relation to GDP in Finland, 2000–2017 and EU28-countries, 2008–2016	175
17. Current expenditure on health care by function, 2000–2017, 2017 prices	176
18. Health promotion capacity building in municipalities, 2008–2019	185
19. Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2019	189

TABLES

Population

1. Population by age group at year-end, 1995–2018	23
2. Population by age group at year-end, 1995–2018, %.....	23
3. Mean population by age group, 1995–2018	24
4. Population projection by age group for 2025–2070.....	25
5. Population projection by age group for 2025–2070, %	25
6. Population by region at the end of 2017 and population projection for 2030	26

Reproductive health

7. Births and perinatal and infant deaths, 1990–2018.....	28
8. Parturients, 1990–2018	29
9. Deliveries and some interventions, 1990–2018.....	30
10. Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2018.....	31
11. Assisted fertility treatments, 1992–2017.....	32
12. Assisted fertility treatments by type, 1992–2017	33
13. Results of assisted fertility treatments, 1992–2016	34
14. Births with congenital anomalies, 2009–2015	35
15. Congenital anomalies monitored internationally, 2009–2015	36
16. Legal induced abortions by age group, 1969–2018	37
17. Legal induced abortions by indication, 2018.....	38
18. Legal induced abortions by hospital district and age group, 2018	40
19. Sterilisations, 1950–2018.....	41
20. Sterilisations by indication, 2018	42

Services for children and families

21. Early childhood education and care, 1985–2018.....	46
22. Early childhood education and care by region, 2018	47
23. Child welfare, 1970–2018.....	48
24. Child welfare by region, 2018	49
25. Clients in child welfare interventions, 2018	50
26. Child maintenance and custody, 1985–2018.....	51
27. Child maintenance and custody by region, 2018.....	52
28. Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2018.....	54
29. Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2018	55

Care and services for older people

30. Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2018.....	58
31. Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2018	60
32. Age and sex structure in care and services for older people, 2018.....	62
33. Coverage in care and services for older people by age and sex, 2018.....	63
34. Institutional care and housing services for older people, 1997–2018	64
35. Home-help services for older people, 1990–2018	65

Services for people with disabilities

36. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2018.....	68
37. Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2018.....	68
38. Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2018....	69
39. Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2018.....	70
40. Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2018	72

Mental health services

41. Outpatient visits in mental health services, 1997–2018	74
42. Inpatient mental health care by speciality, 1997–2018	75
43. Inpatient mental health care by age group, 1997–2018.....	76
Inpatient mental health care by region, 2018.....	77
45. Housing services for people with mental disorders, 1995–2018.....	78

Alcohol, drugs and addiction

46. Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2018	81
47. Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2018	82
48. Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2018.....	83
49. Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2018.....	84
50. Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2018.....	85
51. Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2018	85
52. Real price indices for the consumption of alcoholic beverages, 2003–2018.....	86
53. Services for substance abusers, 1990–2018.....	87
54. Alcohol- and drug-related hospital care, 2000–2018	87
55. Services for substance abusers by region, 2018	88
56. Alcohol- and drug-related hospital care by region, 2018	89
57. Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2018.....	90
58. Clients visiting services for substance abusers on account of drug use, 2018.....	91
59. Intoxicants that caused a client to seek treatment, 2012–2018.....	91
60. The public costs of harms caused by alcohol abuse per main categories, 2014 and 2016	92

61.	The public costs of harms caused by drug abuse per main categories, 2014 and 2016	93
62.	State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2018	94
63.	Consumption of tobacco products, 1980–2018 (December–November).....	95
64.	Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2018 (December–November)	96

Primary health care and specialised health care

65.	Appointments with physicians and dentists, 1997–2018	98
66.	Health centre visits by type of activity, 2003–2018	99
67.	Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2018	100
68.	Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2009–2010 to season, 2018–2019	104
69.	Seasonal influenza vaccination coverage for children (6–35 months) by hospital district, from season 2009–2010 to season, 2018–2019	105
70.	Oral health care in health centres by age group, 2003–2018.....	106
71.	Health centre inpatient care by age group, 1997–2018	107
72.	Health centre inpatient care by region, 2018.....	108
73.	Health centre inpatient care by primary diagnosis, 1997–2018	109
74.	Activities in specialised health care, 1997–2018	112
75.	Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2018.....	113
76.	Inpatient care in specialised health care by region, 2018	114
77.	Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2018	115
78.	Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2018.....	116
79.	Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2018	119
80.	Accidental injuries and violence by external cause, inpatient care, 2002–2018.....	123
81.	Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2017	125
82.	Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex, 2017	127
83.	Hospital stays related to somatic inpatient care and day surgery grouped by procedure, 2000–2017.....	129
84.	Inpatient inpatient stays with procedures by category, 2000–2017	132
85.	Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres, 2000–2017	133
86.	Inpatient and outpatient care by region, 2018	133
87.	University hospital productivity trends, index, 2014–2018.....	134
88.	Development of university hospital outputs, index, 2014–2018	135
89.	Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average, 2018	136
90.	Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district, 2012–2017	138

Morbidity

91.	THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district, 2003–2016.....	142
92.	THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2006–2016	144
93.	Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1980–2017.....	145
94.	Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2018	147
95.	Number of cases of the main infectious diseases, 2005–2018	148
96.	Registered visually impaired persons, 2018.....	150

Social assistance

97.	Social assistance, 1970–2018.....	154
98.	Social assistance by region, 2018	155
99.	Persons in households in receipt of social assistance by age 1995–2018	156
100.	Social assistance by type of household, 1995–2018	157
101.	Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2018	158

Personnel

102.	Health care and social welfare personnel, 2005–2014.....	161
103.	Personnel in the health care services by region, 2014.....	162
104.	Personnel in the social welfare by region, 2014	164
105.	Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015.....	166
106.	Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014.....	168
107.	Health care professionals licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015.....	172
108.	Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain..... occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014	173

Expenditure

109.	Social protection expenditure by function and per capita, 1980–2018.....	177
110.	Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by ..... function, 1990–2017.....	178
111.	Social protection expenditure by source of finance, 1980–2017.....	179
112.	Health expenditure by function, 2000–2017	180
113.	Health expenditure by source of funding, 2000–2017	181
114.	Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and ..... EEA countries, 2010–2016.....	182
115.	Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2016	183
116.	Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2017.....	184

Health promotion

117.	Health promotion capacity building by region, 2017–2019	186
------	---	-----

Population health and health behaviour

118.	Percentage of 14–20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables, 2004–2019	190
119.	Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2008–2017	190
120.	Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2017	191
121.	Overweight 14–20-year-olds, 2004–2019.....	192
122.	Overweight 15–64-year-olds, 20–64-year-olds, 2010–2018	192
123.	Overweight 65–84-year-olds, 2009–2018.....	193
124.	Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2004–2019	194
125.	Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2010–2018.....	194
126.	Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2009–2018	195
127.	Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2004–2019	196
128.	Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2010–2018.....	196
129.	Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2009–2018.....	197
130.	Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2004–2019	198
131.	Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2010–2018.....	199
132.	Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2004–2019.....	200
133.	Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2010–2018.....	200
134.	Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2009–2018	201
135.	Percentage of 14–20-year-olds who experience physical disability, 2004–2019	202
136.	Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2018	202
137.	Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance, 2012–2017	203
138.	Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2013–2019	204
139.	Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017	204
140.	Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017.....	205

Public opinion on social protection in Finland

141.	Public opinion on the functioning of social welfare services, 2009, 2013, 2015 and 2017–2018.....	207
142.	Public opinion on the functioning of health care services, 2013, 2015 and 2017–2018.....	207
143.	Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013, 2015 and 2017–2018.....	208

144. Public opinion on the targeting of public funds to health services 2013, 2015 and 2017–2018	208
145. Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013, 2015 and 2017–2018	209
146. The population’s view on the use of customer fees to fund social services 2017–2018.....	209
147. The population’s view on the use of customer fees to fund health and medical care 2017–2018	210
THL’s key indicators for welfare	212
148. THL’s key indicators for welfare	213
Definitions.....	261
Classifications	281
Sources	310
Map. 75 year and over, % of population by municipality, 2018	324
Regional classifications, 2017 and 2018	325

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, tarkoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara.

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
.	Category not applicable
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

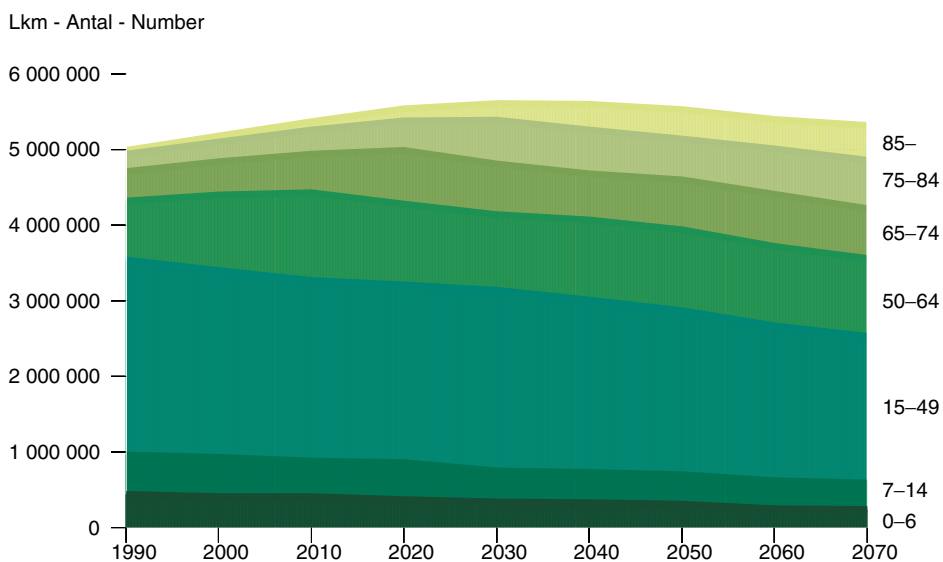
A horizontal or vertical line drawn across a time series indicates substantial breaks in the homogeneity of a series.

Väestö

Befolkning

Population

Kuvio 1. • Figur 1. • Figure 1.
Väestö ikäryhmittäin 1990–2070
Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2070
Population by age group, 1990–2070

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Population structure. OSF. Statistics Finland; Population projection. OSF. Statistics Finland.

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2018 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2018
Population by age group at year-end, 1995–2018

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674
2013	424 402	470 619	654 417	1 714 946	1 130 339	592 151	335 321	129 075	5 451 270
2014	423 283	473 325	648 668	1 713 377	1 121 712	615 487	341 861	134 040	5 471 753
2015	418 909	477 114	640 387	1 713 524	1 114 271	642 428	341 429	139 246	5 487 308
2016	411 555	482 623	633 704	1 715 570	1 109 870	650 134	356 964	142 877	5 503 297
2017	401 291	489 133	623 807	1 717 795	1 101 786	677 518	355 635	146 165	5 513 130
2018	388 932	493 302	616 543	1 718 962	1 095 343	692 868	364 348	147 621	5 517 919

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2018 lopussa,%
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2018, %
Population by age group at year-end, 1995–2018, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total	65+	75+
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+			
	%										
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3	5,9
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0	6,6
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2	6,7
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3	6,9
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6	7,1
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9	7,3
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0	7,5
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5	7,7
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5	7,8
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7	7,9
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0	8,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5	8,1
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1	8,2
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8	8,3
2013	7,8	8,6	12,0	31,5	20,7	10,9	6,2	2,4	100	19,4	8,5
2014	7,7	8,7	11,9	31,3	20,5	11,2	6,2	2,4	100	19,9	8,7
2015	7,6	8,7	11,7	31,2	20,3	11,7	6,2	2,5	100	20,5	8,8
2016	7,5	8,8	11,5	31,2	20,2	11,8	6,5	2,6	100	20,9	9,1
2017	7,3	8,9	11,3	31,2	20,0	12,3	6,5	2,7	100	21,4	9,1
2018	7,0	8,9	11,2	31,2	19,8	12,6	6,6	2,7	100	21,8	9,3

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2018
 Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2018
 Mean population by age group, 1995–2018

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971
2013	424 477	468 730	657 444	1 715 805	1 135 147	578 739	332 302	126 330	5 438 972
2014	423 843	471 972	651 543	1 714 162	1 126 026	603 819	338 591	131 558	5 461 512
2015	421 096	475 220	644 528	1 713 451	1 117 992	628 958	341 645	136 643	5 479 531
2016	415 232	479 869	637 046	1 714 547	1 112 071	646 281	349 197	141 062	5 495 303
2017	406 423	485 878	628 756	1 716 683	1 105 828	663 826	356 300	144 521	5 508 214
2018	395 112	491 218	620 175	1 718 379	1 098 565	685 193	359 992	146 893	5 515 525

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070
Population projection by age group for 2025–2070

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							Yhteensä		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+	Totalt Total	65+	75+
2025	324 892	463 463	2 386 015	1 019 620	674 860	515 541	175 972	5 560 363	1 366 373	691 513
2030	318 930	417 825	2 388 570	998 135	668 690	577 558	216 003	5 585 711	1 462 251	793 561
2035	336 567	407 899	2 335 776	1 018 014	654 729	564 984	299 385	5 617 354	1 519 098	864 369
2040	311 398	400 554	2 279 788	1 062 790	607 640	571 211	339 232	5 572 613	1 518 083	910 443
2050	313 866	391 857	2 164 766	1 070 833	667 529	540 130	382 744	5 531 725	1 590 403	922 874
2060	259 582	363 204	2 055 184	1 044 450	691 620	601 245	388 444	5 403 729	1 681 309	989 689
2070	249 539	342 216	1 944 126	1 026 580	660 935	641 792	460 313	5 325 501	1 763 040	1 102 105

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070, %
Population projection by age group for 2025–2070, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							Yhteensä		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+	Totalt Total	65+	75+
	%									
2025	5,8	8,3	42,7	18,3	12,1	9,3	3,2	100	24,6	12,4
2030	5,7	7,5	42,6	17,8	12,0	10,4	3,9	100	26,3	14,3
2035	6,0	7,3	41,6	18,1	11,7	10,1	5,3	100	27,0	15,4
2040	5,6	7,2	40,7	19,0	11,0	10,3	6,1	100	27,5	16,5
2050	5,7	7,1	39,1	19,4	12,1	9,8	6,9	100	28,8	16,7
2060	4,9	6,7	37,7	19,2	13,1	11,3	7,3	100	31,7	18,7
2070	4,8	6,4	36,2	19,1	12,8	12,4	8,9	100	34,0	21,3

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

6. Väestö maakunnittain vuoden 2018 lopussa ja väestöennuste 2030
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2018 och befolkningsprognos för 2030
Population by region at the end of 2018 and population projection for 2030

Maakunta Landskap Region	Ennuste ¹⁾ • Prognos ¹⁾ • Projection ¹⁾							
	Vuosi • År • Year 2018				Vuosi • År • Year 2030			
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group			Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group		
		0–6	75+	75+ %		0–6	75+	75+ %
Koko maa • Hela landet • Whole country	5 517 919	388 932	793 561	9,3	5 566 685	388 932	793 561	14,3
Uusimaa • Nyland	1 671 024	126 321	117 093	7,0	1 826 362	112 940	198 748	10,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	478 582	31 655	47 069	9,8	486 015	26 532	72 683	15,0
Satakunta • Satakunta	218 624	13 946	25 484	11,7	203 356	10 309	36 245	17,8
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	171 364	10 971	17 950	10,5	160 969	7 901	27 835	17,3
Pirkanmaa • Birkaland	515 095	36 750	47 362	9,2	535 837	31 016	73 495	13,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	200 629	12 608	21 722	10,8	193 247	9 729	34 169	17,7
Kymenlaakso • Kymmenedalen	173 388	9 945	20 585	11,9	155 946	6 974	29 983	19,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	128 756	7 367	15 508	12,0	119 419	5 473	21 666	18,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	144 615	7 668	19 254	13,3	127 605	5 392	26 671	20,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	245 602	15 921	25 957	10,6	234 558	12 431	38 809	16,5
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	162 240	10 016	17 553	10,8	153 737	7 855	26 666	17,3
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	275 521	19 087	26 934	9,8	270 423	14 809	40 735	15,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	189 715	13 744	20 594	10,9	178 645	10 259	30 311	17,0
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	180 794	13 937	18 699	10,3	178 419	11 449	26 525	14,9
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	68 437	5 816	6 598	9,6	66 002	4 417	10 292	15,6
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	412 161	35 098	33 237	8,1	410 025	27 050	54 030	13,2
Kainuu • Kajanaland	73 061	4 348	8 730	11,9	64 651	3 010	12 494	19,3
Lappi • Lappland • Lapland	178 522	11 486	18 835	10,6	168 911	9 272	27 680	16,4
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	29 789	2 248	2 805	9,4	32 558	2 112	4 524	13,9

1) Koko maan ennuste julkaistu 30.9.2019 ja alueellinen ennuste 30.9.2019. • Prognosen för hela landet publicerad 30.9.2019 och den regionala prognosen 30.9.2019. • The national forecast was published on 30 September 2019 and the regional forecast on 30 September 2019.

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.

Lisäntymisterveys

Reproduktiv hälsa

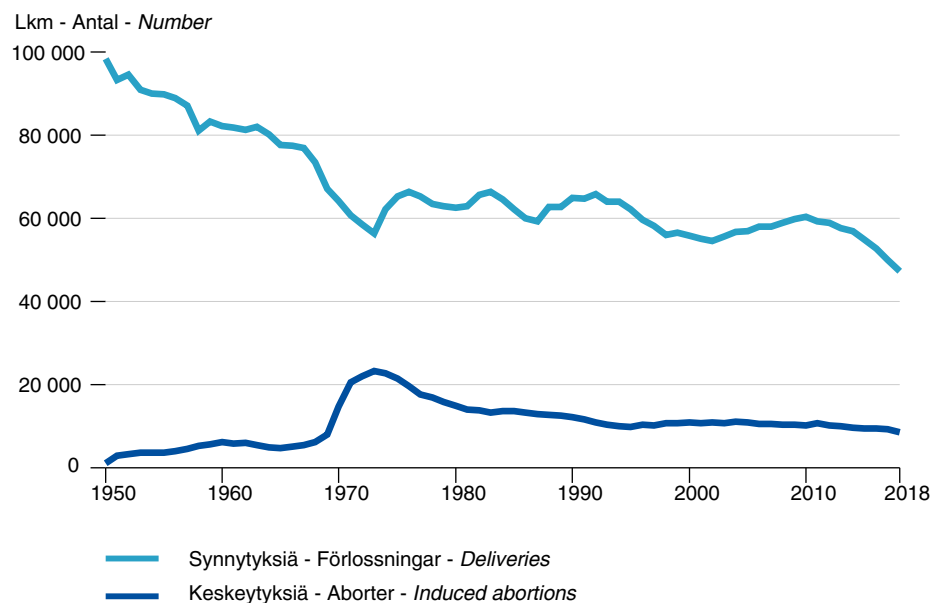
Reproductive health

Kuvio 2. • Figur 2. • *Figure 2.*

Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2018

Antal förlossningar och legala aborter 1950–2018

Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2018

Lähteet: Perinataaltilasto. SVT. THL; Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källor: Perinatalstatistik. FOS. THL; Aborter FOS. THL. • Sources: Perinatal statistics. OSF. THL; Induced abortions. OSF. THL.

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2018
Födda barn, perinatalet döda barn och döda spädbarn 1990–2018
Births and perinatal and infant deaths, 1990–2018

Vuosi År Year	Syntyneet lapset ¹⁾ • Födda barn ¹⁾ • Births ¹⁾			Pienipainoiset Låg födelsevikt Low birth weight < 2 500 g/gr %	Lapsi kotona Barnet hemma Child at home 7 vrk/dygn/days %	Perinataali- kuolleet Perinatalet döda Perinatal deaths /1 000 ²⁾		Imeväiskuolleet Döda spädbarn Infant deaths /1 000 ³⁾	
	Yhteensä Total Total	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths						
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 918	66 642	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 015	64 739	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 119	62 817	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 713	60 469	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 649	57 439	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 819	57 634	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 257	60 094	163	4,3	92,5	241	4,0	140	2,3
2012	59 857	59 693	164	4,2	93,0	235	3,9	135	2,3
2013	58 525	58 373	152	4,2	94,2	203	3,5	104	1,8
2014	57 805	57 639	166	4,3	94,2	228	3,9	125	2,2
2015	55 759	55 588	171	4,4	94,0	226	4,1	97	1,7
2016	53 614	53 453	161	4,3	94,2	219	4,1	97	1,8
2017	50 854	50 710	144	4,3	93,5	199	3,9	..	..
2018	47 913	47 777	136	4,3	93,2	195	4,1	96	2,0

1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötalustoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen sker. • In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.

3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

8. Synnyttäjät 1990–2018 Föderskor 1990–2018 Parturients, 1990–2018

Vuosi År Year	Synnyttäjät Föderskor Parturients	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						Keski-ikä • Medelålder • Mean age	
		-19 %	35+ %	15–19 /1 000 ¹⁾	20–34 /1 000 ¹⁾	35–49 /1 000 ¹⁾	15–49 /1 000 ¹⁾	Kaikki Alla All	Ensisynnyttäjät Förstföderskor Primiparas
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 192	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2005	56 960	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 384	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 039	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4
2013	57 728	2,0	20,0	7,4	89,9	23,0	49,8	30,4	28,5
2014	57 019	1,9	20,4	7,3	88,0	23,2	49,3	30,5	28,6
2015	55 007	1,7	20,8	6,3	84,3	23,0	47,8	30,6	28,8
2016	52 870	1,6	22,0	5,7	79,9	23,5	46,1	30,8	29,0
2017	50 152	1,4	22,5	5,0	75,7	22,8	43,9	30,9	29,2
2018	47 274	1,3	23,7	4,4	70,9	22,7	41,6	31,0	29,3

Vuosi År Year	Siviilisäätö • Civilstånd • Marital status			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter Previous pregnancies				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar Previous deliveries			
	Naimisissa Gift Married	Avoliitossa Samboende Cohabiting	Muut Övriga Others	0	1	2	3-	0	1	2	3-
	%										
1990	74,2	18,1	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,0	33,6	17,4	8,5
1995	66,8	21,8	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,7	34,5	16,9	9,6
2000	58,2	27,6	12,7	31,1	30,0	18,7	20,1	40,4	33,5	16	9,9
2005	59,9	31,2	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,4	33,0	14,7	9,9
2006	60,0	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,2	18,1	19,3	42,0	33,4	14,5	9,8
2008	58,7	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,9	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,4	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,9	32,0	9,8	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,0	14,7	10
2012	57,7	31,9	10,2	31,6	29,9	18,1	20,4	41,3	34,0	14,7	10
2013	57,3	33,3	9,3	31,5	29,7	18,3	20,5	40,7	34,1	15,1	10,1
2014	55,8	34,0	10,0	32,1	29,7	17,8	20,4	41,0	34,3	14,7	9,9
2015	54,6	36,0	9,1	32,3	29,7	17,7	20,3	41,6	34,3	14,4	9,7
2016	54,5	35,6	9,4	32,1	29,4	17,4	21,0	41,5	33,7	14,4	10,3
2017	54,0	36,6	9,1	31,7	29,5	17,8	21,0	40,9	34,0	14,9	10,3
2018	54,1	33,2	12,2	32,4	28,9	17,4	21,3	41,0	34,1	14,2	10,6

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • Parturients per 1000 women of the same age.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2018
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2018
Deliveries and some interventions, 1990–2018

Vuosi År Year	Synnytys sairaalat Förlossningssjukhus <i>Delivery hospitals</i>	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus <i>Deliveries/hospital</i>	Monisikiöinen Flerbörd <i>Multiple</i>	Ennen aikainen ²⁾ Prematur ²⁾ <i>Premature²⁾</i>
			/100 000 ¹⁾	%
1990	49	1 326	1 208	4,9
1995	45	1 382	1 447	5,1
2000	40	1 396	1 626	5,6
2005	34	1 675	1 496	5,1
2006	34	1 711	1 513	5,3
2007	34	1 707	1 548	5,1
2008	34	1 733	1 471	5,1
2009	32	1 872	1 437	5,1
2010	32	1 888	1 551	5,2
2011	31	1 916	1 447	5,0
2012	31	1 904	1 365	5,1
2013	30	1 924	1 368	5,1
2014	29	1 966	1 363	5,3
2015	27	2 037	1 353	5,3
2016	26	2 033	1 396	5,2
2017	25	2 006	1 392	5,3
2018	24	1 970	1 339	5,2

Vuosi År Year	Toimenpiteet • Åtgärder • <i>Interventions</i>			
	Jokin kivunlievitys ³⁾ Någon smärtlindring ³⁾ <i>Any pain relief³⁾</i>	Epiduraali ³⁾ Epidural ³⁾ <i>Epidural³⁾</i>	Keisarileikkaus Kejsarsnitt <i>Caesarean section</i>	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumextraktor/tång <i>Vacuum extraction/ forceps</i>
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2005	87,6	41,8	16,6	7,6
2006	89,8	40,8	16,5	8,2
2007	89,2	44,2	16,6	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,4	8,6
2012	91,7	48,2	16,4	8,8
2013	91,9	48,3	16,4	8,7
2014	91,5	49,0	16,2	8,8
2015	92,0	49,5	16,0	9,2
2016	91,9	49,9	16,5	9,4
2017	92,2	50,0	16,7	9,3
2018	92,0	50,0	16,7	9,6

1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • *Per 100 000 deliveries.*

2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • *Before 37 gestational weeks.*

3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • *In vaginal delivery.*

Lähde: Perinataalitalasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2018
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2018
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2018

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Synnyttäjät • Föderskor • Parturients				Syntyneet lapset • Födda barn • Births			
	Yhteensä Totalt Total	Keski-ikä Medelålder Mean age			Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuol- leena synty- neet Död- födda Still- births	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths	
		Kaikki Alla All	Ensisynnyt- täjät Först föderskor Primiparas					
	/1 000 ¹⁾ Vuosia • År • Years				/1 000 ²⁾			
Koko maa • Hela landet • Whole country	47 274	41,6	31,0	29,3	47 777	136	195	4,1
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	15 820	40,7	31,9	30,5	16 004	41	62	3,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 866	38,5	31,0	29,4	3 910	13	19	4,9
Satakunta	1 501	37,8	30,3	28,2	1 517	4	4	2,7
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 161	36,1	30,9	28,8	1 166	4	4	3,4
Pirkanmaa • Birkaland	4 507	39,9	31,2	29,6	4 566	13	23	5,1
Päijät-Häme	1 580	39,8	30,5	28,6	1 599	2	4	2,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 079	36,5	30,7	29,0	1 085	2	2	1,9
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	768	33,2	31,1	28,5	770	4	6	7,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	632	37,3	30,4	28,3	642	1	2	3,2
Itä-Savo • Östra Savolax	211	31,8	30,8	28,1	210	2	2	9,5
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 216	40,0	30,1	27,9	1 229	3	4	3,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 939	41,3	30,3	28,4	1 959	6	8	4,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 016	38,8	30,6	28,4	2 033	7	9	4,5
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • South Ostrobothnia	1 576	44,4	30,5	28,1	1 591	4	4	2,5
Vaasa • Vasa	1 630	48,1	30,4	28,5	1 652	4	6	3,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	778	52,8	30,2	28,1	790	1	2	2,6
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	4 068	48,8	30,5	28,1	4 098	19	24	5,9
Kainuu • Kajanaland	480	39,7	30,2	27,5	485	-	2	4,2
Länsi-Pohja	521	48,9	29,9	27,1	528	1	1	1,9
Lappi • Lappland • Lapland	845	38,1	30,4	27,9	849	-	1	1,2
Ahvenanmaa • Åland	277	47,4	31,2	29,5	279	-	-	-

1) Synnyttäjiä tuhatta hedelmällisyysikäistä (15–49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). • Parturients per 1000 women of childbearing age (15–49 years).

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntyneitä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births

Lähde: Perinataalilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

11. Hedelmätyshoidot 1992–2017
Assisterad befruktning 1992–2017
Assisted fertility treatments, 1992–2017

Vuosi År Year	Klinikoita Kliniker Clinics	Hoitoja • Behandlingar • Treatments			Synnytyksiä ³⁾ Förlossningar ³⁾ Deliveries ³⁾	Kaikista synnytyk- sistä ⁵⁾ Av alla för- lossningar ⁵⁾ Of all deliveries ⁵⁾	Syntyneitä lapsia ³⁾ Födda barn ³⁾ Births ³⁾	Kaikista synty- neistä ⁵⁾ Av alla födda barn ⁵⁾ Of all births ⁵⁾
		omilla suku- soluilla egna könsceller own gametes	luovutetuilla suku- soluilla ³⁾ donerade könsceller ³⁾ donor gametes ³⁾	julkisella sektorilla ⁴⁾ inom offentliga sektorn ⁴⁾ public sector ⁴⁾				
IVF+ICSI+FET ¹⁾								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,3	2 045	3,5
2012	18	8 104	1 284	40,1	1 867	3,2	1 997	3,4
2013	19	7 835	1 279	43,3	1 875	3,3	2 007	3,5
2014	19	7 932	1 346	45,1	1 863	3,4	1 963	3,6
2015	19	8 239	1 546	42,8	2 015	3,8	2 121	4,0
2016	17	8 387	1 506	45,0	2 001	5,4	2 042	5,5
2017*	16	8 597	1 127	51,4	..	..	..	..
IUI ²⁾								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012	23	3 479	1 049	42,4	424	0,7	449	0,8
2013	25	3 278	1 155	40,4	436	0,8	466	0,8
2014	24	3 226	1 176	43,8	428	0,8	454	0,8
2015	24	3 126	1 171	44,3	422	0,8	445	0,8
2016	22	2 936	1 125	49,0	383	1,1	400	1,1
2017*	21	2 647	1 080	49,5	..	..	..	..

1) Sisältää aloitetut IVF-kierrat (koeputkihedelmätyt), ICSI-kierrat (mikrohedelmätyt) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provörersbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI) • Inbegriper inseminationer (IUI) • Includes inseminations (IUI).

3) Munasoluluvuotukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkliovuotukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloiden hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1995. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1995. • Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1995.

5) Vuosi viittaa hedelmätytysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningens år. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.

Lähde: Hedelmätyshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

12. Hedelmöityshoidot¹⁾ tyypeittäin 1992–2017
 Assisterad befruktning¹⁾ efter typ 1992–2017
 Assisted fertility treatments¹⁾ by type, 1992–2017

Vuosi År Year	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar Cycles/Treatments	Siirtoja Återföringar Transfers	Raskauksia Graviditeter Pregnancies	Synnytyksiä ²⁾ Förlossningar ²⁾ Deliveries ²⁾	Lapsia Barn Births
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2014	2 482	2 006	680	513	531
2015	2 567	1 983	645	490	511
2016	2 756	1 974	613	467	482
2017*	2 740	1 801	..	..	..
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2010	2 229	1 921	597	475	541
2014	2 066	1 729	478	373	397
2015	2 062	1 585	523	412	437
2016	1 970	1 422	448	343	357
2017*	1 975	1 327	..	..	..
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2010	..	3 280	815	588	636
2014	..	3 384	921	694	730
2015	..	3 610	988	767	804
2016	..	3 661	1 070	806	832
2017*	..	3 882	..	..	..
IUI					
2007	3 782	..	450	318	339
2010	4 061	..	469	371	396
2014	3 226	..	367	278	296
2015	3 126	..	357	284	303
2016	2 936	..	328	249	261
2017*	2 647	..	..	..	..

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

13. Hedelmöityshoitojen¹⁾ tulokset 1992–2016
Resultat av assisterad befruktning¹⁾ 1992–2016
Results of assisted fertility treatments¹⁾, 1992–2016

Vuosi År Year	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling Pregnancies/transfer or IUI treatment				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito ²⁾ Förlossningar/återföring eller IUI-behandling ²⁾ Deliveries/transfer or IUI treatment ²⁾			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	-	23,3	..	20,8	-	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7
2012	32,1	29,2	24,3	11,1	24,7	23,6	18,0	8,8
2013	32,8	28,0	28,1	11,4	24,6	21,4	21,5	9,0
2014	33,9	27,6	27,2	11,4	25,6	21,6	20,5	8,6
2015	32,5	33,0	27,4	11,4	24,7	26,0	21,2	9,1
2016	31,1	31,5	29,2	11,2	23,7	24,1	22,0	8,5

Vuosi År Year	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar Multiple births				Siirrettyjen alkioiden määrä Antal återförda embryon Number of embryos transferred		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • Mean		
1992	27,9	-	22,2	..	2,4	-	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,3	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,2	1,4	1,3
2012	7,2	8,1	6,4	6,6	1,3	1,4	1,3
2013	5,1	7,3	7,1	7,8	1,2	1,3	1,2
2014	3,3	6,2	5,2	6,5	1,2	1,2	1,2
2015	4,3	6,8	4,6	6,3	1,2	1,2	1,1
2016	2,4	3,8	5,0	4,8	1,1	1,2	1,1

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • Treatments with donor gametes not included.

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • Deliveries with at least one live birth.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

14. Epämuodostumatapaukset 2009–2015
Missbildningsfall 2009–2015
Births with congenital anomalies, 2009–2015

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							Keskiarvo Medeltal Mean 2009– 2015
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Elävänä syntyneitä • Levande födda • <i>Live births</i>	2 739	2 915	2 814	2 719	3 067	2 806	3 068	2 875
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • <i>Stillbirths</i>	34	42	32	26	16	24	23	28
Sikiön epämuodostuman perusteella tehtyjä raskaudenkeskeytyksiä • Selektiva aborter pga. missbildningar hos fostret • <i>Selective terminations of pregnancy</i>	355	334	326	364	337	359	360	348
Yhteensä • Totalt • Total	3 128	3 291	3 172	3 109	3 420	3 189	3 451	3 251
Kokonaisesiintyvyys (syntyneet lapset ja sikiön epä- muodostuman perusteella tehdyt raskauden keskeyt- tämiset, 1/10 000 syntyntä lasta) • Total prevalens (födda barn och selektiva aborter pga. missbildningar hos fostret, 1/10 000 födda barn) • <i>Total prevalence (births and selective terminations of pregnancy due to major congenital anomalies 1/10 000 births)</i>	515	536	526	519	584	552	619	550
Esiintyvyys syntyneillä (1/10 000 vastasyntyntä) • Prevalens hos födda barn (1/10 000 nyfödda) • <i>Birth prevalence (1/10 000 births)</i>	456	482	472	459	527	490	554	491
Sikiön epämuodostuman perusteella tehtyjen ras- kaudenkeskeytyksien esiintyvyys (1/10 000 synty- nyttä lasta) • Prevalensen för selektiva aborter pga. missbildningar hos fostret (1/10 000 födda barn) • <i>Prevalence of selective terminations of pregnancy (1/10 000 births)</i>	58	54	54	61	58	62	65	59
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväis- iässä kuolleista (%) • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%) • <i>Proportion of all stillbirths and infant deaths (%)</i>	27	31	31	29	22	27	25	27

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • Source: Congenital malformations. OSF. THL.

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2009–2015¹⁾
Missbildningar som övervakas internationellt 2009–2015¹⁾
Congenital anomalies monitored internationally, 2009–2015¹⁾

	Syntymävuosi • Födelseår • <i>Year of birth</i>							Esiintyvyyss ²⁾ Prevalens ²⁾ <i>Prevalence²⁾</i> 2009–2015
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • <i>Anencephaly</i>	22	18	24	32	20	24	24	3,9
Spina bifida (selkärannahalkio) • Spina bifida • <i>Spina bifida</i>	30	22	25	23	14	22	26	3,9
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • <i>Transposition of great vessels</i>	27	26	23	18	23	16	14	3,5
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • <i>Tetralogy of Fallot</i>	22	22	16	20	21	24	20	3,5
Vajaakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänsterkammarsyndrom • <i>Hypoplasia of left heart</i>	43	29	27	19	18	27	22	4,4
Suulakihalkio • Klujen gom • <i>Cleft palate</i>	106	100	87	83	83	77	79	14,8
Huulisuulakihalkio • Kluven läpp med eller utan klujen gom • <i>Cleft lip with or without cleft palate</i>	65	64	53	58	70	68	52	10,3
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • <i>Oesophageal atresia/stenosis</i>	26	22	30	16	27	29	18	4,1
Anorektaaliumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • <i>Anorectal atresia/stenosis</i>	27	41	36	28	41	33	24	5,4
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • <i>Renal agenesis, bilateral</i>	9	8	6	8	7	5	11	1,2
Raajapuutos • Reduktionsmissbildning av extremitet • <i>Limb reduction defect</i>	68	71	81	67	61	69	43	11,0
Palleatyra • Diafragmabräck • <i>Diaphragmatic hernia</i>	16	11	16	14	17	13	24	2,7
Napanuoratyra (omfaloseele) • Omfaloele • <i>Omphalocele</i>	30	41	45	37	31	28	29	5,8
Gastroskiisi • Gastroschisis • <i>Gastroschisis</i>	18	18	13	24	22	12	17	3,0
Trisomia 13 • Trisomi 13 • <i>Trisomy 13</i>	23	19	17	18	19	10	14	2,7
Trisomia 18 • Trisomi 18 • <i>Trisomy 18</i>	47	59	63	48	38	49	44	8,1
Trisomia 21 • Trisomi 21 • <i>Trisomy 21</i>	192	170	171	153	161	161	155	27,7

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet lapset ja sikiön epämuodostuman perusteella tehdyt raskauden keskeyttämiset. • I missbildningsregistret inkluderade födda barn och selektiva aborter pga. missbildning hos fostret. • *All births and selective terminations of pregnancy included in the Register of congenital malformations by year of birth.*

2) 1/10 000 vastasyntyntyttä. • 1/10 000 nyfödda. • *1/10 000 births.*

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2018
Legal abortions efter åldersgrupp 1969–2018
Legal induced abortions by age group, 1969–2018

Vuosi År Year	Keskey- tyksiä Aborter Induced abortions	/1 000 elävänä syntyntyttä levande födda live births	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavikäistä ¹⁾ naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder ¹⁾ By age group per 1000 women of the same age ¹⁾							
			15–19 ²⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ³⁾	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 984	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,8	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 637	199,9	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 216	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 068	166,1	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,3	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,2	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,4	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 946	193,6	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 742	192,6	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 985	198,5	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 772	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 173	194,1	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 973	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 694	181,7	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 578	180,1	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 477	175,7	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 502	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 304	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 742	178,8	12,7	18,6	13,1	10,6	7,6	3,1	0,2	9,2
2012	10 249	171,7	11,0	17,8	13,2	9,9	7,4	3,1	0,3	8,8
2013	10 139	173,7	10,5	17,6	12,7	10,0	7,7	3,1	0,3	8,7
2014	9 809	170,2	9,2	16,8	12,9	9,9	7,3	3,2	0,2	8,5
2015	9 505	171,0	8,5	15,4	12,8	10,4	7,2	3,3	0,3	8,3
2016	9 475	177,3	7,9	15,0	13,4	10,4	7,6	3,1	0,3	8,3
2017	9 386	185,1	7,5	14,7	12,9	10,7	7,7	3,2	0,3	8,2
2018	8 602	180,3	6,4	13,5	12,2	10,2	7,1	2,8	0,2	7,6

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • Years 1969–1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of induced abortions among women under 20 per 1000 women aged 15–19.

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2018
 Legala aborter efter indikation 2018
Legal induced abortions by indication, 2018

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>				
	Lääketieteellinen <i>Medicinsk Medical</i>	Sosiaalinen <i>Social</i>	Eettinen <i>Etisk Ethical</i>	Alle 17 vuotta <i>Under 17 år Age under 17</i>	40 vuotta täyttänyt <i>Fyllt 40 år Age 40 and over</i>
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	14	1 411	1	-	129
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	17	2 413	1	11	75
Naimaton • <i>Single</i>	16	3 687	3	119	29
Leski • <i>Widowed</i>	-	20	-	-	1
Eronnut • <i>Divorced</i>	3	477	1	-	41
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	19	-	-	1
Yhteensä • <i>Total</i>	50	8 027	6	130	276
Ikä ²⁾ • <i>Age²⁾</i>					
-13	-	3	-	3	-
14	-	10	-	10	-
15	-	24	1	33	-
16	-	72	-	78	-
17	1	148	1	6	-
18	-	264	-	-	-
19	1	333	-	-	-
20-24	9	2 110	-	-	-
25-29	17	2 035	2	-	-
30-34	7	1 625	1	-	-
35-39	11	1 095	-	-	-
40-44	4	291	1	-	258
45-49	-	15	-	-	17
50-	-	2	-	-	1
Yhteensä • <i>Total</i>	50	8 027	6	130	276
Synnytykset • <i>Deliveries</i>					
0	23	3 958	2	130	25
1	12	1 522	-	-	37
2	6	1 584	2	-	100
3	7	676	2	-	64
4	2	185	-	-	25
5	-	58	-	-	11
6	-	20	-	-	6
7	-	9	-	-	4
8	-	9	-	-	2
9-	-	3	-	-	2
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	3	-	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	50	8 027	6	130	276

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • *Age on the day of procedur.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

4 lasta 4 barn 4 children	Sikiövaurio Fosterskada Fetal defect	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn Limited ability to take care of children	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ Total ¹⁾	
				Civilstånd
115	141	5	1 816	Gift
52	124	10	2 703	Samboende
29	36	4	3 923	Ogift
1	-	-	22	Änka
35	4	2	563	Frånskild
-	6	-	26	Okänd
232	311	21	9 053	Totalt
				Ålder ²⁾
-	-	-	6	-13
-	-	-	20	14
-	-	-	58	15
-	-	-	150	16
-	1	-	157	17
-	-	-	264	18
-	-	2	336	19
1	20	3	2 143	20-24
30	55	4	2 143	25-29
66	91	5	1 795	30-34
87	94	3	1 290	35-39
44	48	4	650	40-44
3	2	-	37	45-50
1	-	-	4	50-
232	311	21	9 053	Totalt
				Förlossningar
-	117	6	4 261	0
-	113	5	1 689	1
-	53	9	1 754	2
7	18	-	774	3
148	6	1	367	4
40	2	-	111	5
17	1	-	44	6
11	-	-	24	7
5	-	-	16	8
4	-	-	9	9-
-	1	-	4	Okänd
232	311	21	9 053	Totalt

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2018
Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2018
Legal induced abortions by hospital district and age group, 2018

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä naista kohti Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder By age group per 1000 women of the same age							
	15–19 ¹⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ²⁾	15–49
Koko maa • Hela landet • Whole country	6,4	13,5	12,2	10,2	7,1	2,8	0,2	7,6
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	6,4	14,3	13,2	10,7	7,6	3,3	0,2	8,1
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	7,2	13,2	12,1	9,1	6,9	2,6	0,4	7,5
Satakunta	7,1	13,1	11,3	7,7	7,2	2,8	0,2	6,8
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	4,6	15,2	11,5	12,4	5,4	2,9	0,0	6,9
Pirkanmaa • Birkaland	4,7	11,0	9,2	8,0	5,3	2,2	0,1	5,9
Päijät-Häme	6,7	17,1	11,8	12,9	8,3	2,0	0,2	8,2
Kymenlaakso • Kymmenedalen	6,3	13,3	13,6	11,0	9,8	3,0	0,2	7,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	4,9	15,1	12,7	9,7	6,5	2,6	0,0	7,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	7,1	11,7	11,5	11,0	6,0	3,1	0,4	7,0
Itä-Savo • Östra Savolax	8,6	15,0	14,7	6,9	4,3	3,1	0,0	7,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	9,4	14,0	13,5	7,6	7,1	3,9	0,0	8,2
Pohjois-Savo • Norra Savolax	6,7	14,4	9,8	9,3	6,6	2,7	0,0	7,2
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	5,1	8,1	10,6	12,3	6,3	2,1	0,2	6,6
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • South Ostrobothnia	4,8	10,0	10,5	8,3	8,1	3,1	0,4	6,4
Vaasa • Vasa	4,4	12,3	10,0	9,0	7,5	2,8	0,2	6,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	6,8	16,9	13,8	7,5	5,0	1,4	0,5	7,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	8,2	13,3	11,6	10,3	6,6	3,1	0,1	7,8
Kainuu • Kajanaland	3,9	18,8	8,6	6,8	5,8	1,8	0,0	6,2
Länsi-Pohja	8,9	17,2	14,5	10,1	6,9	1,3	0,0	8,2
Lappi • Lappland • Lappland	5,6	17,3	15,3	14,7	10,1	1,8	0,0	9,8
Ahvenanmaa • Åland	6,8	19,5	27,7	24,1	12,3	2,2	1,0	12,8

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15–19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of abortions among under 20 per 1000 women aged 15–19.

2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

19. Steriloinnit 1950–2018
Steriliseringar 1950–2018
Sterilisations, 1950–2018

Vuosi År Year	Naiset Kvinnor Women	Miehet Män Men	Yhteensä Totalt Total
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 263	1 766	9 029
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 906	1 644	7 550
2004	5 656	1 615	7 271
2005	5 106	1 822	6 928
2006	3 824	1 475	5 299
2007	3 326	1 405	4 731
2008	2 978	1 456	4 434
2009	2 567	1 307	3 874
2010	2 478	1 476	3 954
2011	2 549	1 891	4 440
2012	2 467	2 065	4 532
2013	2 335	2 012	4 347
2014	2 466	1 920	4 386
2015	2 509	2 479	4 988
2016	2 204	2 746	4 950
2017	1 817	2 615	4 432
2018	1 675	2 873	4 548

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2018
Steriliseringar efter indikation 2018
Sterilisations by indication, 2018

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn <i>Given birth to 3 children</i>	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn <i>3 children under 18</i>	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år <i>Age 30 and over</i>	Lääkete- teellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Ehkäisyvaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet <i>Contraception difficult</i>
Naiset • Women					
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	485	185	801	24	174
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	168	69	356	6	82
Naimaton • <i>Single</i>	48	12	174	2	47
Leski • <i>Widow</i>	3	1	4	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	69	17	144	1	26
Tuntematon • <i>Unknown</i>	3	-	3	1	-
Yhteensä • Total	776	284	1 482	34	329
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	2	1	-	4	3
25-29	73	22	2	10	20
30-34	200	70	436	9	107
35-39	317	132	599	11	118
40-44	161	53	371	-	67
45-49	23	6	74	-	14
50-	-	-	-	-	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	-	-	-
Yhteensä • Total	776	284	1 482	34	329
Synnytykset • Deliveries					
0	-	3	142	2	29
1	-	1	155	2	29
2	20	33	498	12	122
3	445	135	421	10	95
4	204	71	168	2	33
5	63	26	60	2	13
6	23	7	19	4	4
7	12	4	11	-	3
8	4	2	4	-	-
9-	5	2	3	-	1
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	1	-	-
Yhteensä • Total	776	284	1 482	34	329
Miehet • Men					
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	-	731	1 816	-	245
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	-	179	617	-	70
Naimaton • <i>Single</i>	-	14	120	-	3
Leski • <i>Widow</i>	-	-	4	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	-	50	221	-	8
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	9	-	-
Yhteensä • Total	-	974	2 787	-	326
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	-	2	-	-	-
25-29	-	24	1	-	4
30-34	-	169	465	-	40
35-39	-	321	876	-	112
40-44	-	292	848	-	97
45-49	-	119	384	-	45
50-	-	47	212	-	28
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	1	-	0
Yhteensä • Total	-	974	2 787	-	326

 1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

 2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • *Age on the day of procedure.*

Jälkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kroppslyste hos avkomlingarna <i>Offspring at risk fo serious defect or diseaser</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Transsukupuolisen henkilön sukupuolen vahvistaminen Fastställande av transpersoners könstillhörighet <i>Gender recognition for transgender people</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
1	-	-	1	1 671	Kvinnor
-	2	-	-	683	Civilstånd
-	3	-	-	286	Gift
-	-	-	-	8	Samboende
1	-	-	-	258	Ogift
-	-	-	-	7	Änka
2	5	-	1	2 913	Fränskild
					Okänd
					Totalt
					Åldersgrupp²⁾
-	1	-	-	1	-19
-	-	-	-	10	20-24
-	3	-	-	130	25-29
-	1	-	-	823	30-34
1	-	-	1	1 179	35-39
-	-	-	-	652	40-44
1	-	-	-	118	45-49
-	-	-	-	-	50-
-	-	-	-	-	Okänd
2	5	-	1	2 913	Totalt
					Förlossningar
-	3	-	-	179	0
-	2	-	-	189	1
-	-	-	-	685	2
2	-	-	-	1 108	3
-	-	-	1	479	4
-	-	-	-	164	5
-	-	-	-	57	6
-	-	-	-	30	7
-	-	-	-	10	8
-	-	-	-	11	9-
-	-	-	-	1	Okänd
2	5	-	1	2 913	Totalt
					Män
-	-	-	-	-	Civilstånd
-	2	-	8	2 802	Gift
-	-	-	-	866	Samboende
-	2	-	1	140	Ogift
-	-	-	-	4	Änkling
-	-	-	1	280	Fränskild
-	-	-	-	9	Okänd
-	4	-	10	4 101	Totalt
					Åldersgrupp²⁾
-	-	-	-	-	-19
-	-	-	-	2	20-24
-	-	-	-	29	25-29
-	2	-	-	676	30-34
-	-	-	2	1 311	35-39
-	-	-	7	1 244	40-44
-	1	-	-	549	45-49
-	1	-	1	289	50-
-	-	-	-	1	Okänd
-	4	-	10	4 101	Totalt

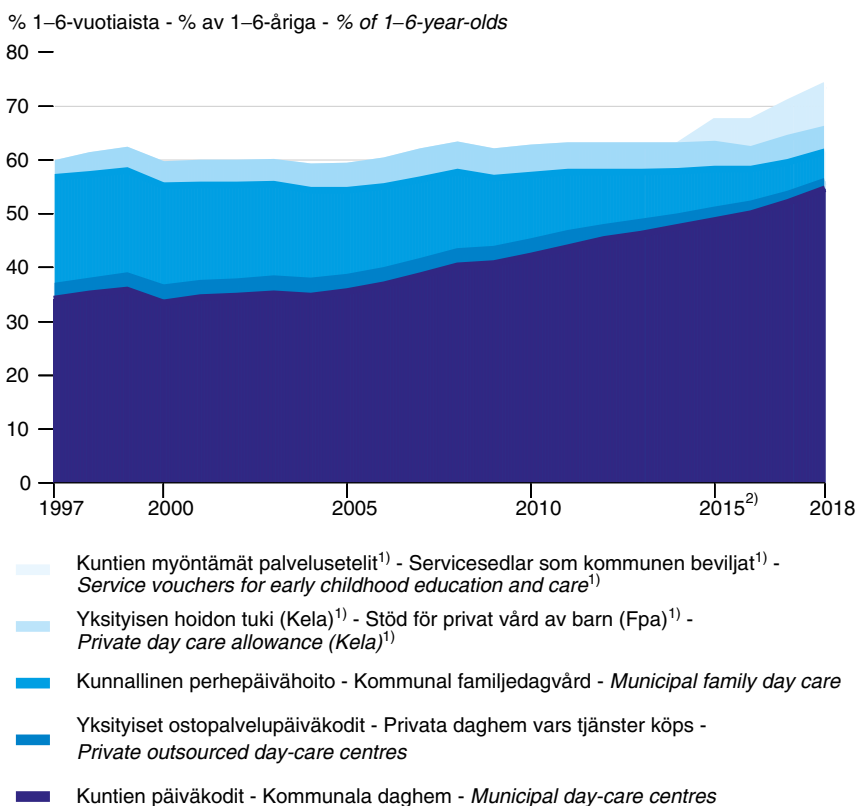
Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

Lasten ja perheiden palvelut

Tjänster för barn och familjer

Services for children and families

Kuvio 3. • Figur 3. • Figure 3.
Varhaiskasvatus 1997–2018
Småbarnspedagogik 1997–2018
Early childhood education and care, 1997–2018

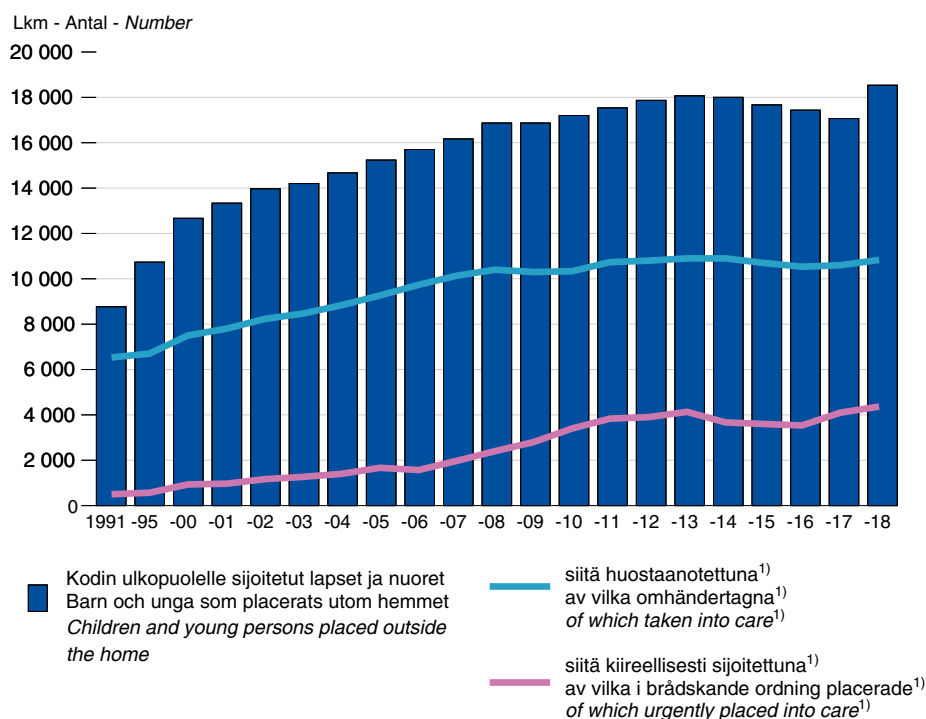

1) Yksityisen hoidon tuella tai myönnetyllä palvelusetelillä voi hankkia varhaiskasvatuspaikan joko yksityisestä päiväkodista tai perhepäivähoidosta. • Med stödet för privat vård av barn eller med en beviljad servicesedel kan en plats inom småbarnspedagogiken skaffas antingen inom privat dagvård eller familjedagvård. • Private day-care allowance or service vouchers granted by the municipality can be used to acquire a place in early childhood education either in a private day-care centre or in family day care.

2) Toimintavuodesta 2015 alkaen tietoja kerätään myös niistä lapsista, joille kunta on myöntänyt palvelusetelin varhaiskasvatuksen järjestämistä varten. • Från och med verksamhetsåret 2015 finns data att få även om de barn för vilka kommunen beviljat en servicesedel för småbarnspedagogik. • Since the operational year 2015, data has been collected also on children for whom the municipality has granted a service voucher for the organisation of early childhood education and care.

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. FPA. • Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

Kuvio 4. • Figur 4. • Figure 4.
 Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret 1991–2018
 Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2018
 Children and young persons placed outside the home, 1991–2018

1) Sama lapsi voi sisältyä sekä kiireellisiin sijoituksiin, että huostassa olleiden lukumääriin. • Samma barn kan ingå såväl i antalet för brådskande placeringar som i antalet för omhändertagna barn. • A child can be included in both the number of urgent placements and of children taken into care.

2) Toimintavuodesta 2015 alkaen tietoja kerätään myös niistä lapsista, joille kunta on myöntänyt palvelusetelin varhaiskasvatukseen järjestämistä varten. • Från och med verksamhetsåret 2015 finns data att få även om de barn för vilka kommunen beviljat en servicesedel för småbarnspedagogik. • Since the operational year 2015, data has been collected also on children for whom the municipality has granted a service voucher for the organisation of early childhood education and care.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL

21. Varhaiskasvatus 1985–2018

Småbarnspedagogik 1985–2018

Early childhood education and care, 1985–2018

Vuosi År Year	Kunnallinen ¹⁾ Kommunal ¹⁾ Municipal ¹⁾		Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommunen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityisen hoidon tuki Stöd för privat vård av barn Private day care allowance	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt Early childhood education and care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6- year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleundervisning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	päiväkoti- toiminta daghemsvirk- samhet care in ECEC centres	perhepäivä- hoito familje- dagvård family day care					
1985	96 263	76 672	..	..	..	..	..
1986	97 452	82 944	..	..	..	..	..
1987	100 935	87 137	..	..	..	..	..
1988	103 000	89 549	..	..	..	..	..
1989	106 876	91 830	..	..	..	..	..
1990	110 582	90 064	..	..	..	..	..
1991	113 512	82 864	..	..	..	..	..
1992	112 692	70 605	..	..	..	..	..
1993	112 580	61 757	..	..	..	..	..
1994	118 130	62 625	..	..	..	..	..
1995	124 437	65 481	..	..	..	..	..
1996	140 407	76 866	..	..	..	..	..
1997	140 991	78 389	..	9 710	229 090	59	..
1998	142 598	75 706	..	12 760	231 064	61	..
1999	142 538	72 429	..	13 822	228 789	62	..
2000	131 857	68 630	..	14 060	214 547	59	58 654
2005	131 078	54 975	..	15 368	201 421	59	57 580
2006	135 652	53 680	..	16 352	205 684	60	57 452
2007	142 584	52 681	..	17 480	212 745	62	56 695
2008	150 239	51 311	..	17 648	219 198	63	56 209
2009	154 090	46 637	..	17 278	218 005	62	57 279
2010	160 735	44 012	..	18 341	223 088	62	58 013
2011	168 110	40 988	..	17 860	226 958	63	57 934
2012	173 460	37 603	..	17 918	228 981	63	58 705
2013	177 577	33 964	..	17 440	228 981	63	58 885
2014	181 049	30 667	..	17 348	229 064	63	60 380
2015	184 352	27 631	15 067	17 234	244 284	67	61 727
2016	185 876	23 349	18 383	16 338	243 946	68	62 375
2017	188 354	20 578	23 449	15 587	247 968	71	61 026
2018	191 769	18 361	27 847	14 239	252 216	74	61 488

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2018. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisningen åren 2000 och 2010–2018. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2018.

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

22. Varhaiskasvatus maakunnittain 2018
Småbarnspedagogik efter landskap 2018
Early childhood education and care by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Kunnallinen varhaiskasvatus Kommunal småbarnspeda- gogik Municipal early childhood education and care	Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommu- nen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityisen hoidon tuki ¹⁾ Stöd för privat vård av barn ¹⁾ Private day care allowance ¹⁾	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt Early childhood education and care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6 year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleunder- visning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children			31.12.	%	20.9.
Koko maa • Hela landet • Whole country	210 130	27 847	14 239	252 216	74	61 488
Uusimaa • Nyland	71 127	4 422	8 926	84 475	77	18 706
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 373	3 825	770	21 968	79	4 994
Satakunta • Satakunta	7 138	1 272	342	8 752	71	2 222
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	5 798	947	343	7 088	73	1 779
Pirkanmaa • Birkaland	20 150	2 406	1 274	23 830	74	6 080
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	6 362	810	806	7 168	72	2 041
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 267	1 244	89	6 600	75	1 686
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	4 317	290	127	4 444	73	1 226
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 107	898	133	5 138	76	1 294
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 473	2 065	106	10 644	76	2 628
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	5 543	222	37	5 802	66	1 729
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	9 267	2 554	50	11 871	71	3 105
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	7 803	677	60	8 540	70	2 319
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	8 689	532	107	8 796	77	2 261
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	3 065	-	87	3 152	62	956
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	15 643	3 658	890	20 191	65	5 818
Kainuu • Kajanaland	2 402	598	29	3 029	78	722
Lappi • Lappland • Lapland	6 122	1 427	58	7 607	75	1 922
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	1 484	-	-	1 484	76	..

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2018. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2018. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2018.

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school

23. Lastensuojelu 1970–2018 Barnskydd 1970–2018 Child welfare, 1970–2018

Vuosi År Year	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institutions- vård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen 0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involuntarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lasten- suojausasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvaran- de åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age
				%			%	
1970	5 476	7 108	12 584	..	..	..	..	..
1975	5 378	5 548	10 926	..	..	..	..	..
1980	4 917	4 260	9 177	..	..	..	..	..
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634	..	..
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727	..	..
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 586	7 086	12 672	0,9	7 334	1221	49 351 ²⁾	3,7
2005	5 422	9 832	15 254	1,1	9 313	1 633	59 101 ³⁾	4,6
2006	5 504	10 210	15 714	1,2	9 643	1 686	59 058	4,6
2007	5 505	10 676	16 181	1,2	10 320	1 889	62 485	4,8
2008	5 577	11 314	16 891	1,3	10 811	1 866	67 347	5,2
2009	5 614	11 264	16 878	1,3	11 169	1 906	70 787	5,5
2010	5 809	11 394	17 203	1,3	11 453	2 045	78 633	6,1
2011	5 945	11 621	17 566	1,4	12 047	2 147	81 342	6,3
2012	6 360	11 524	17 884	1,4	12 153	2 193	87 030	6,8
2013	6 680	11 389	18 069	1,4	12 431	2 294	89 038	7,0
2014	6 930	11 085	18 015	1,4	12 240	2 395	<u>90 269</u>	<u>7,1</u>
2015	7 109	10 572	17 681	1,4	12 091	2 431	73 872 ⁴⁾	5,9
2016	7 238	10 196	17 434	1,4	11 886	2 451	57 030	4,5
2017	7 566	10 503	18 069	1,4	12 301	2 527	55 884	4,5
2018	7 721	10 823	18 544	1,5	12 740	2 609	54 883	4,4

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkludering av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöönoton yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmää. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciserades bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.

4) Avohuollon asiakkuuden määritelmä muuttui 1.4.2015 voimaan astuneen sosiaalihuoltolain myötä. • Definitionen av att bli klient inom öppenvården ändrades i och med socialvårdslagen som trädde i kraft 1.4.2015. • The definition of open welfare customer relationship has been modified as a result of the Social Welfare Act that entered into force on 1 April 2015.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

24. Lastensuojelu maakunnittain 2018
Barnskydd efter landskap 2018
Child welfare by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institu- tionsvård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-äringar av ålders- gruppen 0–17-year- olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involun- tarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the popula- tion of the same age
				%				%
Koko maa • Hela landet • Whole country	7 721	10 823	18 544	1,5	12 740	2 609	54 883	4,4
Uusimaa • Nyland	2 159	3 583	5 742	1,5	4 254	504	17 914	4,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	608	1 008	1 616	1,6	1 080	288	4 351	4,3
Satakunta	333	396	729	1,6	500	134	2 141	4,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	353	342	695	1,9	483	113	1 697	4,5
Pirkanmaa • Birkaland	765	909	1 674	1,4	1 155	326	4 303	3,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	307	429	736	1,8	495	63	1 023	2,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	260	375	635	1,9	411	74	1 533	4,5
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	91	103	194	0,8	137	36	1 677	6,6
Etelä-Savo • Södra Savolax	207	262	469	1,8	321	60	1 505	5,5
Pohjois-Savo • Norra Savolax	447	530	977	1,9	648	145	2 468	4,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	203	418	621	1,9	421	100	1 381	4,2
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	433	643	1 076	1,7	636	180	3 243	5,2
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	230	358	588	1,3	394	113	1 610	3,6
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	123	198	321	0,7	230	46	1 128	2,6
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	64	121	185	0,9	102	6	428	2,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	756	601	1 357	1,2	878	286	4 764	4,3
Kainuu • Kajanaland	114	139	253	1,8	190	26	1 011	6,9
Lappi • Lappland • Lapland	244	366	610	1,6	376	102	2 384	6,3
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	24	42	66	0,9	29	7	322	4,8

1) Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • Including children in emergency placement.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2018 Klienter inom barnskyddet 2018 Clients in child welfare interventions, 2018

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • Placements outside the home				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt Placements outside the home, total	joista huostassa ¹⁾ av vilka omhändertagna ¹⁾ of which taken into care ¹⁾	Uudet sijoitukset Nya placeringar New placements	Uudet huostaanotetut ¹⁾ Nya omhändertagna ¹⁾ New children taken into care ¹⁾
0–2	1 202	524	808	314
3–6	2 048	1 399	776	371
7–12	4 519	3 548	1 219	635
13–15	4 288	3 327	1 599	999
16–17	3 827	3 942	1 095	847
18–20	2 660	-	186	-
Yhteensä • Totalt • Total	18 544	12 740	5 683	3 166

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård • Children and young people receiving community care

Vuosi År Year	0–17- vuotiaita 0–17- åringar 0–17- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	18–20- vuotiaita 18–20- åringar 18–20- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt Children and young people, total	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	- ²⁾	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 862	- ²⁾	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	846	8 377	- ²⁾	4 217	78 633	31 445	5 063
2011	72 119	34 168	1 021	9 223	614	5 724	81 342	34 782	6 745
2012	77 479	37 267	1 072	9 551	736	5 931	87 030	38 003	7 003
2013	79 331	37 783	1 272	9 707	789	6 006	89 038	38 572	7 278
2014	80 325	37 802	1 248	9 944	741	6 234	90 269	38 543	7 482
2015	64 265	20 270	1 116	9 607	460	6 497	73 872	20 730	7 613
2016	48 218	14 615	1 108	8 812	339	6 694	57 030	14 954	7 802
2017	46 809	15 317	1 097	9 075	335	6 797	55 884	15 652	7 894
2018	46 352	15 063	1 384	8 531	284	6 211	54 883	15 347	7 595

1) Ml. kiireelliset sijoitukset. • Inkl. brådskande placeringar. • Incl. children in emergency placement.

2) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2018
Underhåll och vårdnad av barn 1985–2018
Child maintenance and custody, 1985–2018

Vuosi År Year	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd <i>Children in receipt of maintenance allowance</i>		0–17-vuoti-aista av 0–17-årin-garna of 0–17-year-olds	Elatusvelvollisia, joilla suoritettava eräänä elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>		
	lapsen huollos- ta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatus- avusta underhålls- bidrag <i>on mainte- nance payment</i>					elatus- tukea under- hållsstöd <i>mainte- nance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet under- hållsbidrag <i>mainte- nance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>
			31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887	
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149	
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308	
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283	
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292	
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291	
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323	
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380	
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374	
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443	
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447	
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448	
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438	
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462	
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570	
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571	
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643	
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745	
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789	
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851	
2013	46 060	48 607	101 409	9,4	28 435	185 007	8 380	1 907	
2014	47 614	52 173	104 302	9,7	35 719	193 629	8 636	1 939	
2015	47 650	53 879	106 796	10,0	33 854	201 902	9 162	1 976	
2016	47 283	53 444	107 716	10,0	26 983	204 545	9 011	1 983	
2017	48 419	53 379	105 847	9,9	25 071	204 920	9 357	2 024	
2018	48 419	55 785	105 829	10,0	24 296	206 977	9 461	2 045	

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto sekä isyyden selvittäminen. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn samt utredning av faderskap. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody as well as determination of paternity. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Social Insurance Institution.

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2018
 Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2018
 Child maintenance and custody by region, 2018

Maakunta Region	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet Agreements confirmed by municipal social services		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd Children in receipt of maintenance allowance	0–17- vuotiaista Av 0–17- åringarna Of 0–17- year-olds
	lapsen huollosta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgän- gesrätt och boende on child custody, right of access and residence	elatusavusta underhålls- bidrag on maintenance payment		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	49 043	55 785	105 829	10,0
Uusimaa	14 446	15 020	33 050	10,0
Varsinais-Suomi	4 179	4 607	9 277	10,8
Satakunta	1 921	2 053	4 550	11,6
Kanta-Häme	1 439	1 924	3 422	10,6
Pirkanmaa	4 445	5 052	9 691	9,9
Päijät-Häme	1 406	1 986	4 373	12,2
Kymenlaakso	1 419	2 217	3 464	12,0
Etelä-Karjala • South Karelia	1 127	1 459	2 233	10,5
Etelä-Savo	1 195	1 515	2 553	11,2
Pohjois-Savo	2 555	3 055	4 637	10,5
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 411	1 576	3 187	11,5
Keski-Suomi • Central Finland	2 721	2 790	5 317	10,1
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 992	2 468	3 984	10,4
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 562	1 228	2 400	6,4
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	647	780	1 153	7,5
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	3 769	4 829	7 888	8,2
Kainuu	615	855	1 316	10,5
Lappi • Lapland	1 946	2 239	3 437	10,6
Ahvenanmaa • Åland Islands	248	132	278	4,7

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn samt utredning av faderskap. FOS. THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody as well as determination of paternity. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Social Insurance Institution.

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvä elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liabie parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>			Landskap
	elatustukea underhållsstöd <i>maintenance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag <i>payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
24 296	206 977	9 461	2 045	Hela landet
7 307	65 624	3 283	2 085	Nyland
1 932	18 070	849	2 039	Egentliga Finland
881	8 696	404	2 000	Satakunta
837	6 881	366	2 118	Egentliga Tavastland
2 259	18 960	749	2 034	Birkaland
973	8 557	377	2 043	Päijänne-Tavastland
758	6 756	364	2 055	Kymmenedalen
401	4 229	155	1 963	Södra Karelen
595	4 766	154	1 927	Södra Savolax
1 100	9 024	341	2 020	Norra Savolax
816	6 093	166	1 964	Norra Karelen
1 189	10 125	354	1 971	Mellersta Finland
483	7 277	193	1 875	Södra Österbotten
415	4 449	171	1 925	Österbotten
160	2 203	59	1 962	Mellersta Österbotten
1 408	15 171	570	1 996	Norra Österbotten
248	2 599	88	2 042	Kajanaland
730	6 811	303	2 070	Lappland
43	522	32	1 993	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2018
Ondrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2018
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2018

Vuosi År Year	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä ¹⁾ Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga ¹⁾ <i>Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities¹⁾</i>			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats <i>Time-barred maintenance debt</i>		
	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>		Yhteensä Totalt <i>Total</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>	
		kunnalle tilitettävää elatustuen korvausta ¹⁾ ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen ¹⁾ <i>recompense to be paid to municipality for maintenance allowance payments¹⁾</i>	lapselle tilitettävää elatusapua underhållsbidrag som redovisas för barnet <i>payments to be paid to children</i>		kunnan saatavat ¹⁾ kommunens fordringar ¹⁾ <i>payments owed to municipality¹⁾</i>	lapsen saatavat barnets fordringar <i>payments owed to child</i>
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003	..	..	..
1995	374 020	313 852	60 169	..	..	..
2000	471 659	406 546	65 110	..	..	..
2001	482 582	418 254	64 328	..	..	..
2002	488 412	425 669	62 736	..	..	..
2003	492 787	432 061	60 730	..	..	..
2004	495 298	435 532	59 757	..	..	..
2005	267 793 ²⁾	243 428	24 364	233 395 ³⁾	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009 ¹⁾	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868
2013	213 832	197 874	15 959	19 185	17 464	1 721
2014	219 797	203 209	16 588	19 422	17 634	1 788
2015	214 257	197 947	16 311	20 383	18 819	1 564
2016	201 975	185 738	16 237	20 471	19 041	1 422
2017	194 283	177 896	16 387	20 159	18 637	1 522
2018	186 681	170 209	16 472	19 546	17 982	1 564

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantaltalen den 1 april 2009. • *Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.*

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • *Time-barred maintenance debt EUR 233.4 million in total.*

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • *Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.*

Lähteet: V. 1993–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • *Sources: In 1993–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.*

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2018
Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2018
Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2018

Vuosi År Year	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor <i>Child guidance and family counselling</i>		Ensikodit Mödrahem <i>Mother-and-baby-homes</i>		Turvakodit Skyddshem <i>Shelters for victims of domestic violence</i>	
	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>
		%		%		%
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	78 934	48,5	833	49,3	3 089	51,7
2013	78 815	47,6	855	50,4	2 740	49,2
2014	79 245	47,6	811	50,6	3 166	54,0
2015	77 640	49,1	876	51,9	3 055	50,8
2016	77 028	47,6	820	51,3	3 527	48,9
2017	74 658	50,5	562	48,8	4 333	47,3
2018	73 388	52,4	539	47,7	5 063	46,6

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
 Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År Year	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 265	10 907	23 770	3 588
2013	37 551	11 299	23 343	2 909
2014	37 688	11 839	23 009	2 840
2015	38 098	12 092	22 722	3 284
2016	36 653	11 380	22 834	2 439
2017	37 715	11 841	22 983	2 891
2018	38 440	10 876	24 579	2 985

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Turvakodit: v.1997–2014 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 Turvakotipalvelut. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL och från år 2015 Skyddshemstjänster. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL. Shelters for victims of domestic violence: From 2015 onwards Shelters for victims of domestic violence. THL.

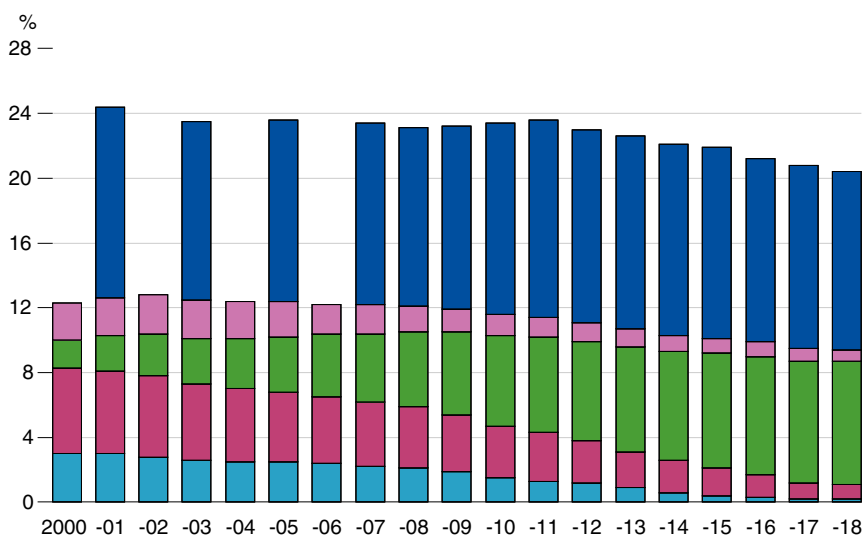

Ikääntyneiden palvelut

Äldreomsorg

Care and services for older people

Kuvio 5. • Figur 5. • Figure 5.
Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2018
Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2018
Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2018

- Säännöllinen kotihoito¹⁾ - Regelbunden hemvård¹⁾ - Regular home care¹⁾
- Tavallinen palveluasuminen - Vanligt serviceboende - Ordinary sheltered housing
- Tehostettu palveluasuminen - Serviceboende med heldygnssomsorg - Sheltered housing with 24-hour assistance
- Vanhainkodit - Ålderdomshem - Residential homes
- Terveyskeskusten pitkäaikaishoito - Hälsovårdscentraler, långvård - Health centres, long-term inpatients

1) Kotihoidon asiakaslaskenta on tehty joka toinen vuosi vuoteen 2006 saakka. • Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. • The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice, inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2018
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2018
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2018

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygnsoomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Älderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.

65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år och över • Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over

1990	13 196	2,0	..	..	..	..	..	..	25 659	3,8	11 311	1,7
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	..	..	..	..	22 546	3,1	12 255	1,7
2000	14 355	1,8	..	..	10 007	1,3	6 799	0,9	20 630	2,7	12 164	1,6
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2	15 639	1,9	18 899	2,2	11 325	1,3
2006	20 370	2,3	..	..	8 598	1,0	18 064	2,1	18 538	2,1	11 249	1,3
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0	20 026	2,3	18 515	2,1	10 607	1,2
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9	22 070	2,5	17 721	2,0	10 327	1,2
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8	24 777	2,7	16 692	1,8	9 242	1,0
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7	27 711	2,9	15 656	1,7	7 598	0,8
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6	29 771	3,0	15 104	1,5	6 786	0,7
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6	31 408	3,1	13 249	1,3	5 877	0,6
2013	28 192	2,7	65 297	6,2	5 746	0,5	33 929	3,2	11 586	1,1	4 774	0,5
2014	28 822	2,6	66 005	6,0	5 283	0,5	36 233	3,3	10 840	1,0	3 366	0,3
2015	30 390	2,7	66 877	6,0	4 929	0,4	38 911	3,5	9 218	0,8	2 272	0,2
2016	31 227	2,7	67 108	5,8	5 027	0,4	41 199	3,6	7 996	0,7	1 662	0,1
2017	32 203	2,7	67 714	5,7	4 409	0,4	42 763	3,6	5 980	0,5	1 224	0,1
2018	33 494	2,8	67 671	5,6	4 113	0,3	44 079	3,7	5 199	0,4	993	0,1

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

1990	9 326	3,3	..	..	..	..	..	..	22 180	7,8	9 608	3,4
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	..	..	..	..	19 535	6,5	10 312	3,4
2000	10 300	3,0	..	..	7 900	2,3	5 857	1,7	18 093	5,3	10 360	3,0
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554	3,4	16 878	4,3	9 871	2,5
2006	14 898	3,7	..	..	7 407	1,8	15 748	3,9	16 671	4,1	9 766	2,4
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472	4,2	16 677	4,0	9 264	2,2
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231	4,6	15 923	3,8	8 994	2,1
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659	5,1	14 971	3,5	8 074	1,9
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434	5,6	14 022	3,2	6 649	1,5
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300	5,9	13 482	3,0	5 944	1,3
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1
2013	21 165	4,6	55 419	11,9	5 109	1,1	30 075	6,5	10 365	2,2	4 144	0,9
2014	21 477	4,5	56 066	11,8	4 698	1,0	32 020	6,7	9 689	2,0	2 920	0,6
2015	22 566	4,7	56 507	11,8	4 386	0,9	34 272	7,1	8 203	1,7	1 949	0,4
2016	23 446	4,7	56 714	11,3	4 498	0,9	36 451	7,3	7 154	1,4	1 401	0,3
2017	24 197	4,8	56 671	11,3	3 917	0,8	37 678	7,5	5 259	1,0	1 026	0,2
2018	24 920	4,9	56 357	11,0	3 673	0,7	38 729	7,6	4 549	0,9	833	0,2

30. jatk. • forts. • cont.

30. jatk. • forts. • cont.

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Ålderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskus- ten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients						
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.						
1990	3 454	6,6	..	..	..	..	9 910	19,1	4 239	8,2		
1995	3 369	5,0	14 618	21,8	..	..	..	..	10 301	15,4	5 257	7,8
2000	4 158	5,3	..	..	3 360	4,3	2 856	3,6	9 863	12,6	5 478	7,0
2005	5 286	6,0	18 197	20,5	3 925	4,4	6 670	7,5	9 215	10,4	5 082	5,7
2006	5 478	5,8	..	..	3 645	3,9	7 903	8,4	9 276	9,9	5 137	5,5
2007	5 830	5,9	19 975	20,3	3 671	3,7	9 042	9,2	9 234	9,4	4 900	5,0
2008	6 100	5,9	20 924	20,2	3 601	3,5	10 190	9,8	9 031	8,7	4 784	4,6
2009	6 394	5,9	22 434	20,6	3 218	3,0	11 779	10,8	8 613	7,9	4 333	4,0
2010	6 808	6,0	24 529	21,5	3 250	2,8	13 556	11,9	8 138	7,1	3 586	3,1
2011	7 255	6,1	26 567	22,3	3 080	2,6	14 883	12,5	7 991	6,7	3 257	2,7
2012	7 633	6,2	27 128	22,0	3 183	2,6	15 952	12,9	7 044	5,7	2 813	2,3
2013	8 334	6,5	28 515	22,1	3 129	2,4	17 567	13,6	6 218	4,8	2 312	1,8
2014	8 505	6,3	29 753	22,2	2 947	2,2	19 064	14,2	5 931	4,4	1 687	1,3
2015	9 120	6,5	30 907	22,2	2 844	2,0	20 900	15,0	4 994	3,6	1 108	0,8
2016	9 524	6,7	31 257	21,9	2 976	2,1	22 268	15,6	4 406	3,1	832	0,6
2017	10 109	6,9	31 934	21,8	2 695	1,8	23 313	15,9	3 272	2,2	609	0,4
2018	10 531	7,1	31 866	21,6	2 534	1,7	24 008	16,3	2 797	1,9	504	0,3

85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over

Lähteet: Omaishoidon tuki: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalihuollon toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem år 1990–1999: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000–: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Hälsövärdcentraler: Primärvård. THL. • Sources: Support for informal care: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000–: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2018
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2018
Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2018

Maakunta <i>Region</i>	Omaishoidon tuki Stöd för närstående- vård <i>Support for informal care</i>	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende <i>Ordinary sheltered housing</i>
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år <i>Clients/year</i>	30.11.	31.12.

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • *Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over*

Koko maa • Whole country	24 920	4,9	56 357	11,0	3 673	0,7
Uusimaa	4 177	3,6	11 507	9,8	1 199	1,0
Varsinais-Suomi	2 163	4,6	5 425	11,5	367	0,8
Satakunta	1 374	5,4	2 510	9,8	136	0,5
Kanta-Häme	780	4,3	1 868	10,4	56	0,3
Pirkanmaa	1 976	4,2	5 409	11,4	240	0,5
Päijät-Häme	737	3,4	1 622	7,5	44	0,2
Kymenlaakso	903	4,4	1 791	8,7	167	0,8
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	884	5,7	1 874	12,1	263	1,7
Etelä-Savo	1 017	5,3	2 612	13,6	128	0,7
Pohjois-Savo	1 315	5,1	2 770	10,7	222	0,9
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	1 161	6,6	2 042	11,6	109	0,6
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	1 318	4,9	3 081	11,4	196	0,7
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	1 499	7,3	2 968	14,4	132	0,6
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	979	5,2	2 036	10,9	52	0,3
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	529	8,0	629	9,5	15	0,2
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	2 117	6,4	4 444	13,4	138	0,4
Kainuu	730	8,4	1 122	12,9	122	1,4
Lappi • <i>Lapland</i>	1 147	6,1	2 329	12,4	87	0,5
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	114	4,1	317	11,3	-	-

Lähteet: Omaishoidon tuki: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende and serviceboende med heldygnssomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Älderdomshem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL. • Sources: Support for informal care: Statistics on the activities of social services. THL; regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL. Health centres: Primary health care. THL.

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance		Vanhainkodit Ålderdomshem Residential homes		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård Health centres, long-term inpatients		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
38 729	7,6	4 549	0,9	833	0,2	Hela landet
7 435	6,3	1 229	1,0	153	0,1	Nyland
3 403	7,2	568	1,2	273	0,6	Egentliga Finland
2 220	8,7	264	1,0	-	-	Satakunta
1 475	8,2	195	1,1	11	0,1	Egentliga Tavastland
3 273	6,9	587	1,2	31	0,1	Birkaland
1 759	8,1	-	-	26	0,1	Päijänne-Tavastland
1 770	8,6	153	0,7	0	0,0	Kymmenedalen
912	5,9	73	0,5	12	0,1	Södra Karelen
1 663	8,6	51	0,3	18	0,1	Södra Savolax
1 959	7,5	214	0,8	72	0,3	Norra Savolax
1 568	8,9	13	0,1	17	0,1	Norra Karelen
2 222	8,2	249	0,9	12	0,0	Mellersta Finland
1 872	9,1	9	0,0	38	0,2	Södra Österbotten
1 540	8,2	149	0,8	26	0,1	Österbotten
528	8,0	53	0,8	0	0,0	Mellersta Österbotten
2 617	7,9	435	1,3	41	0,1	Norra Österbotten
731	8,4	67	0,8	19	0,2	Kajanaland
1 642	8,7	146	0,8	81	0,4	Lappland
138	4,9	94	3,4	-	-	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2018

Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2018

Age and sex structure in care and services for older people, 2018

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygn- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhain- kodit Ålder- domshem <i>Residen- tial homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • <i>Men</i>	5 675	211	2 677	339	96
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5 639	229	2 673	309	64
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	11 314	440	5 350	648	160
75–84					
Miehet • Män • <i>Men</i>	8 592	366	5 189	665	123
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	15 899	773	9 533	1 089	206
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	24 491	1 139	14 722	1 754	329
85+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	8 218	624	5 388	696	120
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	23 648	1 910	18 620	2 101	384
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	31 866	2 534	24 008	2 797	504
75+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	16 810	990	10 577	1 361	243
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	39 547	2 683	28 153	3 190	590
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	56 357	3 673	38 730	4 551	833
65+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	22 485	1 201	13 254	1 700	339
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	45 186	2 912	30 826	3 499	654
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	67 671	4 113	44 080	5 199	993
65–74					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	50,2	48,0	50,0	52,3	60,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	49,8	52,0	50,0	47,7	40,0
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	35,1	32,1	35,2	37,9	37,4
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	64,9	67,9	64,8	62,1	62,6
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	25,8	24,6	22,4	24,9	23,8
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	74,2	75,4	77,6	75,1	76,2
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	29,8	27,0	27,3	29,9	29,2
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	70,2	73,0	72,7	70,1	70,8
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	33,2	29,2	30,1	32,7	34,1
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	66,8	70,8	69,9	67,3	65,9
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2018
 Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2018
 Coverage in care and services for older people by age and sex, 2018

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhainkodit Ålderdoms- hem <i>Residential homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • of age group					
65-74					
Miehet • Män • Men	1,7	0,1	0,8	0,1	0,0
Naiset • Kvinnor • Women	1,5	0,1	0,7	0,1	0,0
Yhteensä • Totalt • Total	1,6	0,1	0,8	0,1	0,0
75-84					
Miehet • Män • Men	5,6	0,2	3,4	0,4	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	7,6	0,4	4,5	0,5	0,1
Yhteensä • Totalt • Total	6,7	0,3	4,0	0,5	0,1
85+					
Miehet • Män • Men	17,9	1,4	11,8	1,5	0,3
Naiset • Kvinnor • Women	23,2	1,9	18,3	2,1	0,4
Yhteensä • Totalt • Total	21,6	1,7	16,3	1,9	0,3
75+					
Miehet • Män • Men	8,4	0,5	5,3	0,7	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	12,7	0,9	9,0	1,0	0,2
Yhteensä • Totalt • Total	11,0	0,7	7,6	0,9	0,2
65+					
Miehet • Män • Men	4,3	0,2	2,5	0,3	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	6,7	0,4	4,6	0,5	0,1
Yhteensä • Totalt • Total	5,6	0,3	3,7	0,4	0,1

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon lait- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

34. Ikäntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2018 Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2018 Institutional care and housing services for older people, 1997–2018

Vuosi År Year	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance			Vanhainkodit Ålderdomshem Residential home		
	As. Kl. Clts 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾
1997	..	..	..	..	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346
2013	5 746	34 800	55 317	12 496 646	11 921	28 264	4 575 368
2014	5 283	37 130	59 094	13 127 349	11 159	26 256	4 219 066
2015	4 929	39 867	64 391	14 250 529	9 494	25 030	3 681 553
2016	5 027	42 161	68 594	15 030 908	8 212	22 893	3 247 256
2017	4 409	43 704	72 315	15 698 074	6 147	18 688	2 490 670
2018	4 113	44 959	75 036	16 185 847	5 339	16 409	2 065 777

Vuosi År Year	Vanhainkodit ja tehostettu palveluasuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnomsorg totalt Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsövärdscentralernas vårdavdelningar Health centres, inpatient care					
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	65 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 65 år och över Clients aged 65 and over			75 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 75 år och över Clients aged 75 and over		
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	Pitk.as. Långv.kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoitopäiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year	Pitk.as. Långv. kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoitopäiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388
2013	46 721	78 905	17 072 014	4 774	122 331	4 502 436	4 144	96 233	3 771 929
2014	48 289	81 006	17 346 415	3 366	118 925	4 022 064	2 920	93 640	3 350 440
2015	49 361	84 403	17 932 082	2 272	..	3 329 508	1 949	..	2 751 050
2016	50 373	86 586	18 278 164	1 662	..	2 983 075	1 401	..	2 436 148
2017	49 851	86 450	18 188 744	1 224	..	2 723 908	1 026	..	2 185 910
2018	50 299	87 470	18 251 624	993	..	2 017 419	833	..	2 017 419

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • Includes also clients aged under 65.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

35. Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2018 Hemservice för äldre 1990–2018 Home-help services for older people, 1990–2018

Ikääntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • Home help for older people							
Vuosi År Year	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • Households during year						Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
	%		%		%		
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,2	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2015	105 112	9,4	89 347	18,6	48 014	34,5	27 839 367
2016	105 763	9,2	90 243	18,1	48 507	34,0	27 747 555
2017	109 920	9,3	92 322	18,4	49 869	34,1	31 301 806
2018	112 875	9,4	93 503	18,3	50 629	34,3	32 655 059

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services							
Vuosi År Year	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year						
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
	%		%		%		
1990	103 096	15,3	..	..	..	..	..
1995	97 967	13,4	..	..	..	..	..
2000	105 195	13,5	..	..	..	..	..
2005	108 249	12,9	..	..	..	..	..
2010	116 202	12,3	97 942	22,5	47 759	41,8	..
2015	113 838	10,1	97 703	20,3	55 258	39,7	..
2016	109 094	9,5	93 475	18,7	52 515	36,8	..
2017	111 949	9,5	95 407	19,0	54 884	37,5	..
2018	116 067	9,6	98 732	19,3	55 705	37,7	..

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över • Regular home care, clients aged 75 and over

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • Total	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • Home-help or home-nursing visits/month			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2015	56 507	33,4	8,1	20,0	38,5
2016	56 714	32,0	8,0	20,2	39,8
2017	56 671	29,4	8,0	20,2	42,4
2018	56 357	27,3	8,7	20,3	43,7

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11.SVT. THL • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL.

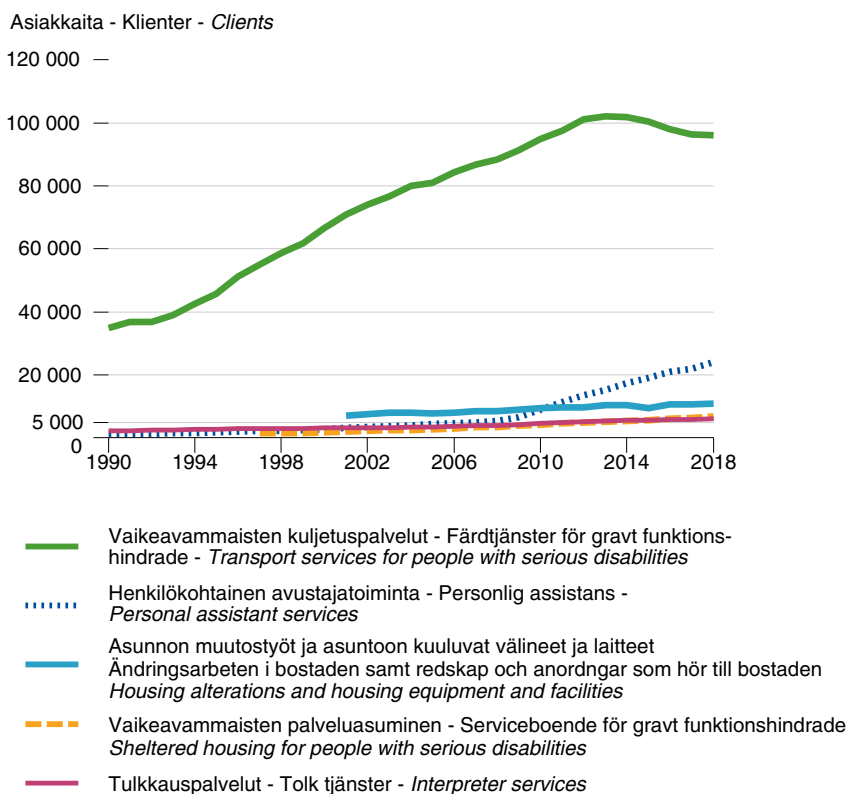

Vammaispalvelut

Handikappservice

Services for people with disabilities

Kuvio 6. • Figur 6. • Figure 6.
 Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2018
 Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2018
 Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2018

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THLL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL.

36. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2018
Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2018
Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2018

Vuosi År Year	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för perso- ner med gravt funktionsnedsättning <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilö- kohtainen apu Personlig assistans <i>Personal assistant</i>	Tulkkaus- palvelut ¹⁾ Tolk tjänster ¹⁾ <i>Interpreter services¹⁾</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt personer med funktions- nedsättning <i>Sheltered housing for people with serious disabilities</i>
<i>Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year</i>					
1990	35 000	1 336	2 328	..	..
1995	45 839	1 835	2 808	..	..
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2015	100 428	19 000	5 693	9 598	5 737
2017	96 460	22 231	5 975	10 639	6 284
2018	96 023	24 148	6 103	10 841	6 815
<i>Ikäryhmittäin 2018 • Efter åldersgrupp 2018 • By age group 2018</i>					
0–17	2 529	1 416	501	675	111
18–64	31 508	14 643	3 534	4 040	4 430
65+	61 986	8 089	2 068	6 126	2 274

1) Vuodesta 2010 lähtien tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Sedan år 2010 omfattar statistiken personer som är berättigade till tolktjänster 31.12 enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010). • As of 2010, the statistics have included those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

37. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2018
Sysselsättningsverksamhet för personer med funktionsnedsättning och stöd för närståendevård 1990–2018
Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2018

Vuosi År Year	Vammaisten työllistämistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsättningsyfte för personer med funktions- nedsättning <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för närståendevård, under 65 år <i>Support for informal care, under 65 years</i>
<i>Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12</i>			
<i>Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year</i>			
1990	..	..	7 836
1995	..	..	6 957
2000	..	..	8 090
2005	..	..	10 427
2010	2 458	15 805	12 910
2015	2 128	16 305	14 939
2017	2 252	16 813	15 124
2018	1 657	16 240	15 683

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL.

38. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2018
Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2018
Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2018

Ikäryhmä Ålders- grupp Age group	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>			Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>			Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part- time assistance</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	
0-5	21	10	5 986	10	4	3 787	
6-17	155	108	61 770	185	96	65 650	2
18-49	293	251	126 007	4 692	4 392	1 684 208	1 108
50+	162	152	78 970	3 777	3 540	1 367 406	749
Yhteensä Totalt Total	631	521	272 733	8 664	8 032	3 121 051	1 859
Miehet Män Men	419	350	177 736	4 920	4 557	1 771 549	1 059
Naiset Kvinnor Women	212	171	94 997	3 744	3 475	1 349 502	800

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

39. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2018
Tjänster som stödjer personer med funktionsnedsättning delaktighet, verksamhet och arbete
efter landskap 2018
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2018

Maakunta <i>Region</i>	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt personer med funktions- nedsättning <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilökohtainen apu Personlig assistans <i>Personal assistance</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>
<i>Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year</i>			
Koko maa • Whole country	96 023	24 148	10 841
Uusimaa	25 941	4 510	3 149
Varsinais-Suomi	8 248	2 352	688
Satakunta	5 119	1 090	1 011
Kanta-Häme	2 545	590	272
Pirkanmaa	9 418	2 461	1 125
Päijät-Häme	3 677	633	249
Kymenlaakso	3 434	928	325
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	2 101	620	189
Etelä-Savo	3 764	1 289	336
Pohjois-Savo	4 418	1 532	428
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 313	971	242
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	4 092	1 035	377
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 341	1 035	553
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 567	668	378
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 504	474	316
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	5 358	2 022	551
Kainuu	2 530	491	169
Lappi • <i>Lapland</i>	4 064	1 350	440
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	589	97	43

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

Tulkkauspalvelut Tolk tjänster <i>Interpreter services</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för personer med funktionsnedsättning <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för personer med funktions- nedsättning <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Landskap
--	---	--	----------

Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12

6 103	1 657	16 933	Hela landet
1 767	364	3 509	Nyland
729	158	1 301	Egentliga Finland
308	28	918	Satakunta
179	23	664	Egentliga Tavastland
546	97	1 526	Birkaland
177	103	571	Päijänne-Tavastland
160	143	593	Kymmenedalen
185	20	494	Södra Karelen
149	1	812	Södra Savolax
245	184	767	Norra Savolax
227	0	777	Norra Karelen
385	64	858	Mellersta Finland
253	137	733	Södra Österbotten
135	113	653	Österbotten
44	0	338	Mellersta Österbotten
341	45	1 230	Norra Österbotten
74	85	293	Kajanaland
189	50	796	Lappland
10	42	100	Åland

40. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2018
Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning
efter länskap 2018
Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities
by region, 2018

Maakunta Länskap Region	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>		Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>		Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>	Perhehoito ¹⁾ Familjevård ¹⁾ <i>Family care¹⁾</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>		
Koko maa • Hela landet • Whole country	631	521	8 664	8 032	1 859	1 662
Uusimaa • Nyland	114	95	2 022	1 909	328	689
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	71	55	742	696	121	53
Satakunta • Satakunta	46	41	421	391	62	63
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	5	4	247	226	76	132
Pirkanmaa • Birkaland	71	52	648	602	171	106
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	4	3	350	325	99	3
Kymenlaakso • Kymmenedalen	17	17	244	233	37	13
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	12	11	217	200	4	2
Etelä-Savo • Södra Savolax	60	47	306	283	152	51
Pohjois-Savo • Norra Savolax	82	67	543	499	148	49
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	12	11	306	274	54	125
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	17	17	458	421	91	120
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	26	24	409	379	75	24
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	14	12	273	260	51	1
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	7	3	135	104	21	6
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	16	9	782	694	228	144
Kainuu • Kajanaland	7	5	164	163	48	51
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	49	47	397	373	93	27
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1	1	-	-	-	3

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionsnedsättning än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

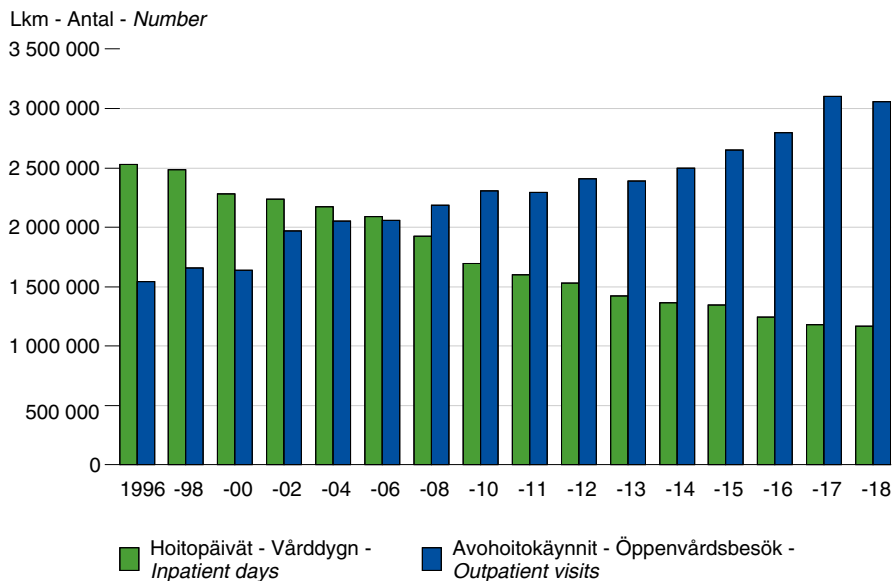
Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perhehoito: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Familjevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Family care: Statistics on the activities of social services. THL

Mielenterveyspalvelut

Mentalvårdstjänster

Mental health services

Kuvio 7. • Figur 7. • Figure 7.
Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoido ja avohoito 2000–2018
Psykiatriskslutens vård och öppen vård 2000–2018
Inpatient and outpatient mental care, 2000–2018

Lähteet: Perusterveydenhuolto.THL; Erikoissairaanhoido. SVI. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. •
Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

41. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2018
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2018
Outpatient visits in mental health services, 1997–2018

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2018
Perusterveydenhuollon käynnit ¹⁾ • Besök inom primärvård ¹⁾ • <i>Visits in primary health care¹⁾</i>							
Lääkäri • Läkare • <i>Physician</i>	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	62 938	80 746
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • <i>Other practitioner</i>	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	622 192	801 581
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	685 130	882 327
Erikoissairaanhoidon käynnit ²⁾ • Besök inom specialiserad sjukvård ²⁾ • <i>Visits in specialised health care²⁾</i>							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • <i>Adult psychiatry</i>	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 437 311	1 550 598
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • <i>Adolescent psychiatry</i>	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	309 419	357 716
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • <i>Child psychiatry</i>	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	217 810	264 604
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 964 540	2 172 918
Mielenterveyskäynnit ¹⁾ • Besök inom mentalvård ¹⁾ • <i>Mental health visits¹⁾</i>							
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 601 442	1 636 331	2 049 097	2 061 688	2 306 585	2 649 670	3 055 245
Asukasta kohti • Per invånare • <i>Per inhabitant</i>	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,48	0,55

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2017 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2017.*

2) Erikoissairaanhoidon aikasarja on laadittu uudestaan joulukuussa 2018 vuodesta 2000 alkaen. Mukana ovat julkisen sektorin hoitoilmoitusrekisteriin ilmoittamat avohoidon käynnit kolmelta psykiatrian erikoisalalta. • I december 2018 uppdaterades tidsserien för specialiserad sjukvård sedan år 2000. Nu omfattar den alla öppenvårdsbesök inom tre psykiatriska specialiteter som anmälts till vårdanmälningsregistret inom offentlig sektor. • *The time series concerning specialised care has been re-prepared in December 2018, starting from the year 2000. It includes the outpatient visits in three specialities of psychiatry that the public sector has reported in the care register.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

42. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2018
Psykiatrisk slutenvård efter specialitet 1997–2018
Inpatient mental health care by speciality, 1997–2018

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2018
Psykiaatria¹⁾ • Psykiatri¹⁾ • <i>Psychiatry</i>¹⁾							
Hoitajaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	34 051	35 484
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	31,7	27,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 162 783	1 018 581
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	23 227	24 378
Yleislääketiede • Allmänmedicin • <i>General practice</i>							
Hoitajaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 329	16 767
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	11,9	7,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	148 260	114 556
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	9 885	10 284
Muut • Övriga • <i>Others</i>							
Hoitajaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	9 707	9 981
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	3,7	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	35 645	32 190
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	7 701	7 915
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>							
Hoitajaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	59 087	62 232
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	21,9	17,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 346 688	1 165 327
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	36 798	38 414

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisalan potilaat/hoitajaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisalan kokonaismäärät löytyvät taulukosta 78. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialiteten psykiatri där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoser F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 78 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • *The figures here include all patients/inpatient stays/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 78.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

43. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2018
Psykiatrisk slutenvård efter åldersgrupp 1997–2018
Inpatient mental health care by age group, 1997–2018

Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2018
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 615	7 249
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	19,3	15,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	127 224	115 545
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	4 633	5 027
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 885	6 841
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	22,3	18,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	146 330	135 167
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 727	4 233
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	35 756	37 111
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	20,4	18,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	823 075	718 924
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	21 763	22 156
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	10 831	11 031
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	28,4	18,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	250 059	195 691
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 889	7 188

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: *Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

44. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2018
Psykiatrisk slutenvård efter landskap 2018
Inpatient mental health care by region, 2018

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Care days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	62 232	17,9	1 165 327	38 414
Uusimaa • Nyland	15 193	20,0	341 225	9 929
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 239	21,0	77 644	2 717
Satakunta	2 933	18,0	49 342	1 729
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 956	14,6	32 162	1 136
Pirkanmaa • Birkaland	5 460	18,4	97 622	3 448
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 560	14,2	41 627	1 645
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 464	36,0	42 632	1 091
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 309	11,7	18 568	771
Etelä-Savo • Södra Savolax	2 045	17,9	40 505	1 280
Pohjois-Savo • Norra Savolax	3 985	18,6	71 846	2 423
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	2 787	14,2	39 172	1 708
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	3 369	14,1	51 338	1 905
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2 347	16,0	39 991	1 384
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 317	21,0	33 969	935
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 450	11,0	17 052	683
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	5 789	14,3	98 190	3 309
Kainuu • Kajanaland	798	32,9	25 058	565
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	2 502	15,1	38 145	1 542
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	208	11,0	2 543	115

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

45. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2018
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2018
Housing services for people with mental disorders, 1995–2018

Vuosi År Year	Palveluntuottaja • Serviceproducent • <i>Service provider</i>			
	Kunnallinen (sosiaalihuolto) Kommunal (socialvård) <i>Municipal (social care)</i>	Kunnallinen (terveydenhuolto) Kommunal (hälso- och sjukvård) <i>Municipal (health care)</i>	Yksityinen Privat <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12.				
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009
2013	708	168	7 086	7 962
2014	760	163	7 132	8 055
2015	712	1	7 086	7 799
2016	667	4	7 036	7 707
2017	703	4	7 099	7 806
2018	650	-	6 834	7 484

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000- Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

Päihteet ja riippuvuudet

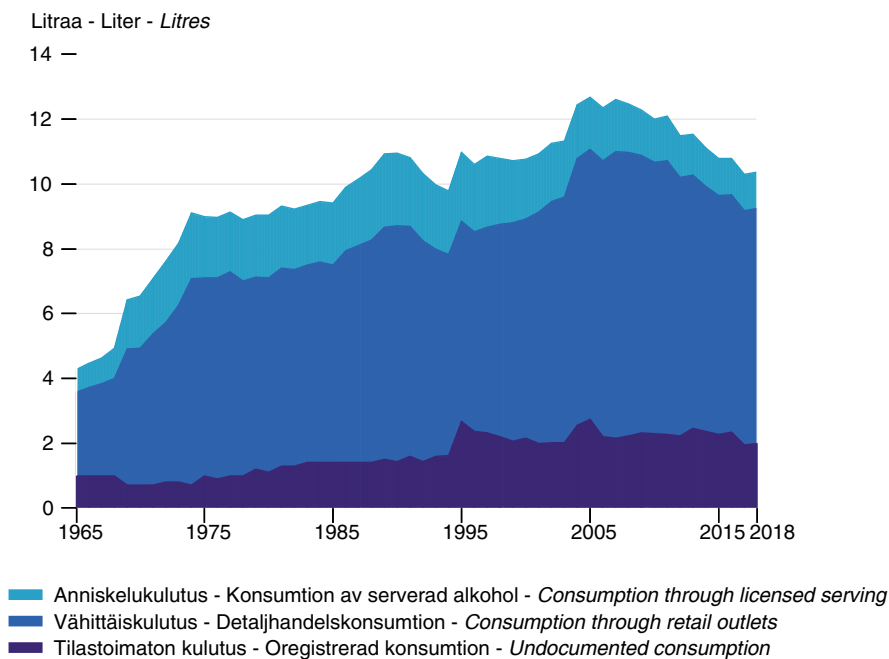
Alkohol, droger och beroende
Alcohol, drugs and addiction

Kuvio 8. • Figur 8. • Figure 8.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2018

Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2018

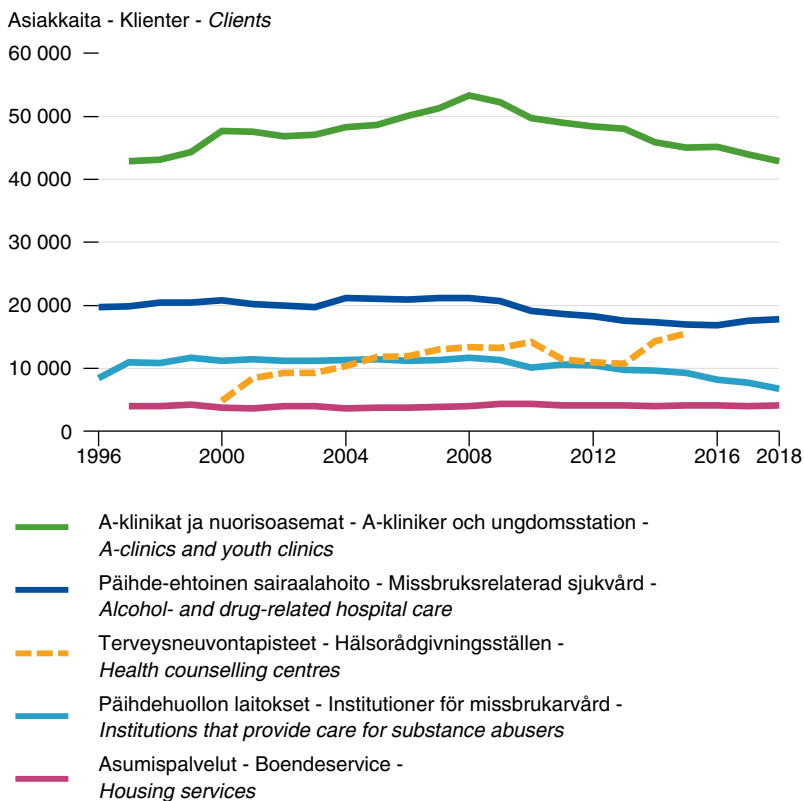
Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2018

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. •
Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

Kuvio 9. • Figur 9. • Figure 9.
 Päihdehuollon palvelut 1996–2018
 Missbrukarvårdens tjänster 1996–2018
 Treatment services for substance abusers, 1996–2018

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Erikoissairaanhoito. THL; Perusterveydenhuolto. THL; Infektiotautien torjunta ja rokotukset-yksikkö. THL. • Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistik centralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Primärvård. THL; Enheten för smittskydd och vaccinationer. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutional care; and housing services in social care. OSF. THL; Specialised health care. THL; Primary health care. THL; Infectious Disease Control and Vaccinations Unit. THL.

46. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2018
Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2018
Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2018

Vuosi År Year	Litraa 100 % alkoholia 100% alcohol, litres	Liter 100 % alkohol	Euroa (käyvin hinnoin) EUR (at current prices)	Euro (till löpande priser)
	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over	Asukasta kohti Per invånare Per capita	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • Consumption, total				
1960	2,69	1,85	21	15
1970	5,84	4,30	80	59
1980	7,94	6,31	292	233
1990	9,53	7,69	783	632
2000	8,59	7,04	826	677
2005	9,95	8,23	867	718
2010	9,72	8,12	980	819
2011	9,81	8,20	1 004	839
2012	9,27	7,75	1 015	848
2013	9,08	7,59	1 000	836
2014	8,76	7,32	999	836
2015	8,52	7,13	972	813
2016	8,44	7,07	971	813
2017	8,37	7,02	976	819
2018	8,36	7,03	971	900
Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • Consumption through retail outlets				
1960	2,04	1,40	14	9
1970	4,24	3,12	49	36
1980	6,00	4,77	180	143
1990	7,28	5,87	466	376
2000	6,76	5,54	509	417
2005	8,33	6,89	543	449
2010	8,38	7,00	654	546
2011	8,46	7,06	668	557
2012	7,99	6,67	676	565
2013	7,82	6,54	668	559
2014	7,57	6,33	668	558
2015	7,38	6,17	647	541
2016	7,32	6,13	643	539
2017	7,25	6,08	637	534
2018	7,24	6,08	695	584
Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • Consumption through licensed serving				
1960	0,65	0,45	8	5
1970	1,61	1,18	31	23
1980	1,94	1,54	113	90
1990	2,25	1,82	318	256
2000	1,84	1,51	317	260
2005	1,62	1,34	324	268
2010	1,34	1,12	327	273
2011	1,36	1,13	337	282
2012	1,28	1,07	339	284
2013	1,25	1,05	332	277
2014	1,19	0,99	332	277
2015	1,14	0,96	326	272
2016	1,11	0,93	328	275
2017	1,12	0,94	339	284
2018	1,13	0,95	376	316

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

47. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 % alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2018
Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2018
Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2018

Vuosi År Year	Viinaa Brännvin Vodka, gin, etc.	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Starköl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä Totalt Total
---------------------	---	---	--	---	-----------------------------	---	---	--	-----------------------------

Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • Consumption total, litres

1960	1,25	0,65	0,18	0,00	0,00	0,01	0,13	0,37	2,69
1970	1,49	0,90	0,46	0,00	0,00	0,06	0,76	1,93	5,84
1980	2,28	1,23	0,57	0,00	0,00	0,24	1,32	1,94	7,94
1990	2,34	1,13	0,30	0,70	0,02	0,25	1,90	2,88	9,53
2000	1,56	0,68	0,18	1,08	0,60	0,26	0,39	3,90	8,63
2005	1,90	0,92	0,20	1,47	0,57	0,31	0,30	4,29	9,95
2010	1,50	0,83	0,16	1,70	0,52	0,54	0,23	4,24	9,72
2015	1,18	0,66	0,11	1,64	0,35	0,44	0,24	3,89	8,52
2016	1,15	0,66	0,10	1,64	0,34	0,43	0,24	3,87	8,44
2017	1,14	0,66	0,10	1,65	0,34	0,44	0,25	3,79	8,37
2018	1,10	0,64	0,10	1,62	0,31	0,63	0,57	3,40	8,36

Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • Consumption through retail outlets, litres

1960	1,16	0,41	0,13	0,00	0,00	0,00	0,07	0,20	2,04
1970	1,20	0,68	0,42	0,00	0,00	0,03	0,38	1,32	4,24
1980	1,95	1,01	0,55	0,00	0,00	0,12	0,54	1,51	6,00
1990	2,03	0,96	0,29	0,61	0,01	0,17	0,78	2,42	7,28
2000	1,35	0,55	0,17	0,97	0,43	0,21	0,23	2,87	6,78
2005	1,69	0,80	0,19	1,35	0,44	0,22	0,18	3,45	8,33
2010	1,34	0,72	0,16	1,54	0,42	0,41	0,13	3,65	8,38
2015	1,07	0,58	0,11	1,48	0,28	0,35	0,11	3,40	7,38
2016	1,04	0,58	0,10	1,47	0,28	0,34	0,11	3,40	7,32
2017	1,03	0,58	0,10	1,47	0,27	0,35	0,11	3,33	7,25
2018	0,98	0,56	0,10	1,43	0,25	0,53	0,42	2,97	7,24

Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • Consumption through licensed serving, litres

1960	0,09	0,25	0,05	0,00	0,00	0,01	0,06	0,17	0,65
1970	0,29	0,22	0,04	0,00	0,00	0,03	0,38	0,61	1,61
1980	0,32	0,22	0,02	0,00	0,00	0,12	0,78	0,43	1,94
1990	0,32	0,16	0,01	0,09	0,01	0,08	1,12	0,46	2,25
2000	0,21	0,12	0,00	0,11	0,17	0,05	0,16	1,03	1,84
2005	0,21	0,12	0,00	0,12	0,13	0,08	0,12	0,84	1,62
2010	0,15	0,11	0,00	0,15	0,10	0,13	0,10	0,59	1,34
2015	0,11	0,09	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,50	1,14
2016	0,11	0,08	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,47	1,11
2017	1,03	0,58	0,10	1,47	0,27	0,35	0,11	3,33	7,25
2018	0,11	0,08	0,00	0,19	0,06	0,10	0,15	0,43	1,13

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

48. Alkoholijuomien myynti 100 % alkoholina maakunnittain 2018
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2018
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2018

Maakunta Landskap Region	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Vin Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker Beers	Yhteensä Totalt Total
1 000 litraa • liter • litres						
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	8 061	7 969	1 430	2 902	18 403	38 765
Uusimaa • Nyland	1 869	3 024	418	711	5 131	11 153
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	715	730	127	248	1 582	3 402
Satakunta • Satakunta	401	259	55	130	768	1 612
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	266	231	46	93	616	1 252
Pirkanmaa • Birkaland	771	690	147	273	1 705	3 586
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	299	285	56	111	796	1 547
Kymenlaakso • Kymmenedalen	262	239	48	90	676	1 315
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	195	188	39	72	547	1 041
Etelä-Savo • Södra Savolax	253	217	45	92	623	1 231
Pohjois-Savo • Norra Savolax	429	313	71	149	831	1 792
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	261	175	41	94	497	1 068
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	436	345	74	163	961	1 979
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	316	163	36	106	509	1 129
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	195	210	33	70	456	964
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	112	77	13	35	188	426
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	625	406	102	238	1 332	2 703
Kainuu • Kajanaland	152	84	20	52	283	590
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	478	283	55	165	836	1 818
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	25	51	4	10	66	156
15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti, litraa • Per invånare 15 år och över, liter • <i>Per capita aged 15 and over, litres</i>						
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	1,74	1,72	0,31	0,63	3,97	8,36
Uusimaa • Nyland	1,34	2,17	0,30	0,51	3,68	8,01
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,74	1,78	0,31	0,61	3,86	8,30
Satakunta • Satakunta	2,15	1,39	0,29	0,70	4,12	8,65
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1,84	1,60	0,32	0,64	4,25	8,65
Pirkanmaa • Birkaland	1,78	1,59	0,34	0,63	3,94	8,29
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,75	1,66	0,33	0,65	4,65	9,04
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,75	1,60	0,32	0,60	4,51	8,78
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1,76	1,69	0,35	0,65	4,92	9,36
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,00	1,72	0,36	0,73	4,94	9,76
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,05	1,49	0,34	0,71	3,97	8,57
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1,88	1,26	0,29	0,67	3,56	7,66
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1,88	1,49	0,32	0,71	4,15	8,55
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2,00	1,03	0,23	0,67	3,22	7,15
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1,30	1,41	0,22	0,47	3,05	6,45
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	2,03	1,38	0,24	0,63	3,39	7,67
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1,90	1,24	0,31	0,72	4,06	8,23
Kainuu • Kajanaland	2,41	1,34	0,32	0,82	4,50	9,39
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3,15	1,86	0,37	1,09	5,52	11,99
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1,02	2,05	0,18	0,40	2,65	6,29

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

49. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2018
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2018
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2018

Vuosi År Year	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Stark öl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol Total 100% alcohol
1 000 litraa • liter • litres								
Vähittäismyynti • Detaljhandel • Retail sales								
1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
2013	23 470	3 358	56 664	32 035	35 575	8 757	354 445	35 648
2014	22 407	3 136	55 690	29 664	35 327	8 470	347 039	34 643
2015	21 760	2 855	54 305	27 707	32 814	8 308	345 394	33 881
2016	21 496	2 679	54 210	27 309	31 996	8 194	346 466	33 752
2017	21 338	2 712	54 289	26 850	33 319	8 503	339 944	33 512
2018	20 596	2 598	53 304	24 243	47 111	35 732	303 634	33 544
Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • Deliveries to licensed serving								
1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
2013	3 104	55	5 919	8 174	9 683	9 695	54 511	5 700
2014	2 754	49	5 785	7 582	9 023	10 057	52 559	5 431
2015	2 655	45	5 809	6 867	8 093	10 638	50 321	5 251
2016	2 568	45	6 097	6 395	7 693	10 969	47 914	5 131
2017	2 657	46	6 698	6 141	7 609	11 275	46 810	5 191
2018	2 667	55	6 978	5 950	8 247	12 820	44 392	5 221
Yhteensä • Totalt • Total								
1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037
2013	26 574	3 413	62 583	40 208	45 258	18 452	408 956	41 349
2014	25 162	3 185	61 475	37 247	44 350	18 528	399 598	40 074
2015	24 416	2 900	60 113	34 575	40 907	18 946	395 714	39 132
2016	24 064	2 724	60 307	33 703	39 689	19 164	394 380	38 883
2017	23 995	2 758	60 987	32 991	40 927	19 779	386 753	38 703
2018	23 263	2 653	60 282	30 193	55 358	48 551	348 026	38 765

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

50. Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2018
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2018
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2018

Vuosi År Year	Alkon myymälät Alkos butiker <i>Alko stores</i>	Vähittäismyyntipaikat Detaljhandelsställen <i>Retail outlets</i> ≤ 5.5 % ¹⁾	Tilaviini- ja sahtimyymlät Gårdsvins- och sahtibutiker <i>Stores for selling fruit wine and sahti</i>	Alkon noutopisteet <i>Alkos uthämningsplats</i> <i>Alko pick up points</i>
1990	240	6 706	-	-
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108
2013	350	5 371	31	107
2014	352	5 282	31	106
2015	351	5 264	30	104
2016	354	5 116	31	66
2017	357	4 948	32	60
2018	361	4 727	31	68

1) Vuoteen 2017 saakka ≤ 4,7 %. • Ända till 2017 ≤ 4,7 %. • *Until 2017, ≤ 4,7 %.*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • *Source: Valvira.*

51. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2018
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2018
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2018

Vuosi År Year	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • <i>Licensed restaurants</i>	
	Anniskeluluvat ¹⁾ • Serveringstillstånd ¹⁾ • <i>Serving licences¹⁾</i>	Asiakaspaikkoja ¹⁾ • Gästplatser ¹⁾ • <i>Seating for customers¹⁾</i>
1990	5 688	532 212
2000	8 954	1 949 378
2005	8 458	2 208 028
2010	8 302	2 307 174
2011	8 278	2 338 627
2012	8 291	2 330 345
2013	8 228	2 345 903
2014	8 210	2 331 651
2015	8 242	2 435 898
2016	8 392	2 474 889
2017	8 576	2 537 936
2018	8 313	2 856 924

1) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • *Number of seats in use.*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • *Source: Valvira.*

52. Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksijä 2003–2018
Realprisindex för alkoholkonsumtion 2003–2018
Real price indices for the consumption of alcoholic beverages, 2003–2018

Vuosi År Year	Viinat Brännvin Vodka, gin, etc.	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkevät viinit Starkvin Fortified wines	Miedot viinit Lättvin Light wines	Siiderit Cider Ciders	Long drink -juomat Long drink Long drinks	Vahva olut Starköl Strong beer	Keskialut Mellanöl Medium beer	Kaikki juomat Alla drycker All beverages
2000=100									
Kulutus • Konsumtion • Consumption									
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
2016	88,8	100,1	86,7	102,5	106,3	111,8	115,8	108,2	104,4
2017	89,6	100,9	86,2	104,0	108,2	111,4	118,9	108,0	105,1
2018	92,0	102,6	89,3	107,6	110,6	111,2	117,9	112,9	107,9
Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • Consumption through retail outlets									
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
2016	74,4	87,9	84,4	94,9	98,6	108,5	102,3	96,3	93,5
2017	73,9	87,2	83,9	95,2	98,6	107,2	102,3	95,6	93,0
2018	76,0	88,8	87,1	98,8	101,8	106,9	97,1	100,4	95,9
Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • Consumption through licensed serving									
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2
2016	112,0	119,6	124,6	136,0	117,0	115,0	126,0	132,1	125,8
2017	112,8	121,3	116,3	133,6	118,7	115,8	127,9	135,8	127,6
2018	114,6	121,8	117,2	131,6	121,3	116,9	130,6	140,5	129,8

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL • Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL.

53. Päihdepalvelut 1990–2018 Missbrukarvård 1990–2018 Services for substance abusers, 1990–2018

Vuosi År Year	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer A-clinics and youth clinics		Asumispalvelut ja ensisuoajat Boendeservice och skyddshärbärgen Housing services and overnight shelters		Päihdehuollon laitokset ¹⁾ Institutioner för missbrukarvård ¹⁾ Institutions that provide care for substance abusers ¹⁾	
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Customers/year	/1 000 asukasta invånare per capita	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare per capita	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare per capita
1990	..	..	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	..	..	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	47 716	9,2	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	48 714	9,3	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	49 787	9,3	790 361	147,0	313 326	58,3
2015	45 956	8,4	1 034 338	188,5	220 466	40,2
2016	45 090	8,2	899 017	163,4	197 802	35,9
2017	43 801	7,9	900 210	163,3	197 169	35,8
2018	40 937	7,4	851 541	154,3	172 233	31,2

1) Päihdehuollon laitoksiksi määritellään tässä Kelan kuntoutusraahan oikeuttavat laitokset ja kaikki katkaisuhoidoasemat. • Här avses med institutioner för missbrukarvård: alla akutvårdsstationer samt institutioner som berättigar till FPA:s rehabiliteringspenning. • Institutions providing care for substance abusers: facilities providing care that entitles to the rehabilitation allowance granted by the Social Insurance Institution and all detoxification centres.

Lähteet: Asumispalvelut ja ensisuoajat: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Päihdehuollon laitokset: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Boendeservice och skyddshärbärgen: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Housing services and overnight shelters: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

54. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito 2000–2018 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård 2000–2018 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care, 2000–2018

Vuosi År Year	Asiakkaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus Inpatient stays in hospitals	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1000 asukasta invånare per capita
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huumausaine narkotika narcotic drug	
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2015	16 946	28 401	166 813	127 838	29 735	9 240	30,4
2016	16 887	28 412	154 983	121 620	24 832	8 532	28,2
2017	17 594	30 202	154 279	120 696	24 646	8 939	28,0
2018	17 820	30 708	152 478	111 514	31 898	9 068	27,6

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

55. Päihdepalvelut maakunnittain 2018
Missbrukarvård efter landskap 2018
Services for substance abusers by region, 2018

Maakunta Landskap <i>Region</i>	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuoajat Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>			Päihdehuollon laitokset Institutioner för missbrukarvård <i>Institutions that provide care for substance abusers</i>		
	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	/1 000 asukasta invånare <i>per capita</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>per capita</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>per capita</i>
Koko maa • Hela landet • Whole country	40 937	7,4	6 094	851 541	154,3	6 737	172 233	31,2
Uusimaa • Nyland	14 758	8,8	1 848	255 788	153,1	1 893	59 702	35,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 171	6,6	633	76 894	160,7	1 012	20 609	43,1
Satakunta	1 696	7,8	174	19 250	88,1	292	6 645	30,4
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	948	5,5	175	22 298	130,1	235	5 073	29,6
Pirkanmaa • Birkaland	2 293	4,5	790	114 651	222,6	462	18 099	35,1
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	-	-	290	38 003	189,4	436	8 701	43,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 757	10,1	336	42 653	246,1	508	10 125	58,4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 228	9,5	139	31 752	246,6	299	4 509	35,0
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 307	9,0	70	6 834	47,3	132	4 977	34,4
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 067	8,4	293	26 374	107,4	402	8 754	35,6
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1 668	10,3	6	1 870	11,5	199	5 206	32,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1 714	6,2	671	114 286	414,8	395	10 317	37,4
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	1 425	7,5	27	11 579	61,0	43	2 244	11,8
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	2 118	11,7	97	22 032	121,9	136	7 594	42,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	741	10,8	42	8 003	116,9	38	977	14,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1 680	4,1	467	51 667	125,4	84	2 071	5,0
Kainuu • Kajanaland	689	9,4	1	3	0,0	11	531	7,3
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	1 435	8,0	32	9 741	54,6	187	2 885	16,2
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	229	7,7	3	156	5,2	7	176	5,9

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. Päihdehuollon laitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Source: Statistics on the activities of social services. THL. Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

56. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito maakunnittain 2018
 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård efter landskap 2018
 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Asiak- kaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus Periods of hospital care	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1 000 asukasta invånare per capita
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huu- mau- aine narkotika narcotic drug	
Koko maa • Hela landet • Whole country	17 820	30 708	152 478	111 514	31 898	9 068	27,6
Uusimaa • Nyland	4 547	7 361	44 490	32 457	10 326	1 707	26,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 040	1 550	11 544	8 204	1 954	1 386	24,1
Satakunta	816	1 536	5 427	3 684	1 486	257	24,8
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	614	1 052	4 308	3 093	1 019	196	25,1
Pirkanmaa • Birkaland	1 648	2 853	14 852	10 167	3 260	1 425	28,8
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	804	1 375	5 698	4 697	617	384	28,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	351	480	2 636	1 874	578	184	15,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	378	535	2 588	1 925	535	128	20,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	596	1 111	5 937	5 027	733	178	41,1
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 151	2 065	9 627	6 295	2 584	748	39,2
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	836	1 531	5 166	4 065	717	384	31,8
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	1 031	1 850	6 724	5 358	662	705	24,4
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	565	1 083	3 596	2 870	643	83	19,0
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	310	437	1 997	1 289	583	125	11,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	378	904	2 691	2 050	438	203	39,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	1 629	3 317	14 785	9 842	4 376	567	35,9
Kainuu • Kajanaland	252	368	3 361	3 033	228	100	46,0
Lappi • Lappland • Lapland	732	1 122	6 071	5 167	674	230	34,0
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	30	42	472	197	265	10	15,8

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

57. Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2018
Vårdagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt
åldersgrupp 2018
Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2018

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa • Vårdagar vid institutioner inom missbrukarvården • Care days in institutions for substance abusers					
	Hoitoon tulon pääsyy • Huvudorsak till vårdens påbörjade • Main reason for entering care					
	Alkoholi • Alkohol • Alcohol		Huumausaine • Narkotika • Narcotic drug		Yhteensä ¹⁾ • Totalt ¹⁾ • Total ¹⁾	
	%		%		%	
-19	256	0	3 643	5	3 899	2
20-24	1 769	2	13 342	17	15 298	10
25-34	10 725	13	30 755	40	41 919	26
35-44	17 395	21	21 041	28	38 842	24
45-54	22 530	28	5 880	8	28 552	18
55-64	21 296	26	1 587	2	22 932	14
65+	7 264	9	186	0	7 450	5
Yhteensä • Totalt • Total	81 235	100	76 434	100	158 892	100

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals					
	Päädiaagnosina • Som huvuddiagnos • As primary diagnosis					
	Somaattinen tai psykiatrinen alkoholisairaus Somatisk eller psykiatrisk alkoholsjukdom Somatic or psychiatric alcohol-related disease		Somaattinen tai psykiatrinen huumesairaus Somatisk eller psykiatrisk narkotikasjukdom Somatic or psychiatric drug- related disease		Yhteensä ²⁾ • Totalt ²⁾ • Total ²⁾	
	%		%		%	
-19	996	1	3 121	10	5 175	3
20-24	1 055	1	5 005	16	6 884	5
25-34	5 367	5	12 465	39	19 341	13
35-44	11 623	10	7 029	22	19 924	13
45-54	20 032	18	2 245	7	23 304	15
55-64	34 164	31	1 154	4	36 367	24
65+	38 277	34	879	3	40 885	27
Yhteensä • Totalt • Total	111 514	100	31 898	100	151 880	100

1) Ml. muut hoitoon tulon syyt. • Inkl. orsaker till sökande av vård. • Incl. other reasons for admission.

2) Ml. lääkainemyrkytykset. • Inkl. läkemedelsförgiftningar • Incl. medicine poisoning

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

58. Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat 2018¹⁾
Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger 2018¹⁾
Clients visiting services for substance abusers on account of drug use, 2018¹⁾

	Kaikki asiakkaat Alla klienter All clients	Korvaushoito- asiakkaat Substitutions- vårdsklienter Opioid substitution clients	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången Seeking treatment for the first time
N	1 414	609	196
	%		
Mies • Man • Man	69	68	71
Nainen • Kvinna • Woman	31	32	29
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • Average age, years	34	36	29
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • Opioids as primary drug	43	45	31
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • Cannabis as primary drug	15	13	23
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • Have used drugs intravenously at somepoint	79	94	46
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • Previous service contacts	86	97	-
Avohoidossa • Öppenvård • Outpatient care	51	53	33

1) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. 77 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 2 167 asiakkaasta vuonna 2017. • Uppgifterna bygger på frivillig datainsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Totalt 77 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 2 167 klienter år 2017. • The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. In 2017, 77 units submitted the data for a total of 2167 clients.

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL • Source: Drug clients in services for substance abusers. THL

59. Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet 2012–2018¹⁾²⁾
Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård 2012–2018¹⁾²⁾
Intoxicants that caused a client to seek treatment, 2012–2018¹⁾²⁾

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Päihteet ³⁾ • Missbruksmedel ³⁾ • Intoxicants ³⁾	% asiakkaita • % av klienter • % of clients						
Opioidit • Opioider • Opioids	65	71	65	61	59	56	52
Stimulantit • Stimulant • Stimulants	41	43	43	45	48	50	51
Kannabis • Cannabis • Cannabis	49	48	40	45	45	45	43
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • Soporifics and sedatives	41	39	40	38	38	39	42
Alkoholi • Alkohol • Alcohol	32	31	26	28	27	29	31

1) Kuten edellisen taulukon alaviite. • Samma fotnot som för föregående tabell. • Same as the footnote for the previous table.

2) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2014. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia. • Datainsamlingen förändrades 2014. Uppgifterna är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2014. Data for previous years are not comparable.

3) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakat mest problem. • Maximum 3 drugs causing most problems.

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL • Source: Drug clients in services for substance abusers. THL

6o. Alkoholin käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016
Offentliga kostnader för alkoholrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016
The public costs of harms caused by alcohol abuse per main categories, 2014 and 2016

Välittömät kustannukset 2014 ja 2016 • Direkt kostnader 2014 och 2016 • <i>Direct costs, 2014 and 2016</i>					
Alkohol • Alcohol • <i>Alcohol</i>					
	2014		2016		Muutos 2014–2016 ¹⁾ Förändring jämfört med 2014 ²⁾ <i>Change compared to 2014, %²⁾</i>
	Min ¹⁾	Max ¹⁾	Min ¹⁾	Max ¹⁾	
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>				
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	860,8	1 068,1	772,2	962,2	-12,5
Terveystenhoito • Hälsö- och sjukvård • <i>Health care</i>	81,5	151,5	73,4	128,4	-13,4
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	185,6	267,1	175,9	261,6	-3,4
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	235,0	282,8	230,0	271,3	-3,2
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	230,4	230,4	203,1	203,1	-11,8
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	128,3	136,3	89,9	97,7	-29,1

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadepostnadernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

2) Muutosprosentti laskettu keskiarvosta • Förändringsprocenten har beräknats på medelvärdet. • *The percentage change is based on the average.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset, THL. • Källa: Skadepostnader för alkohol och andra droger, THL. • *Source: Costs of alcohol and drug harm, THL.*

61. Huumeiden käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016
Offentliga kostnader för drogrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016
The public costs of harms caused by drug abuse per main categories, 2014 and 2016

Välittömät kustannukset 2014 ja 2016 • Direkt kostnader 2014 och 2016 • *Direct costs, 2014 and 2016*

	Huumausaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö • Narkotika och missbruk av läkemedel • <i>Drugs and medicine abuse</i>				Muutos 2014–2016 ¹⁾ Förändring jämfört med 2014 ²⁾ <i>Change compared to 2014, %²⁾</i>
	2014 Min ¹⁾	Max ¹⁾	2016 Min ¹⁾	Max ¹⁾	
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>				
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	267,4	339,0	299,1	369,5	10,2
Terveydenhuolto • Hälsa- och sjukvård • <i>Health care</i>	37,6	59,1	37,2	56,9	-2,6
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	7,3	23,5	7,1	23,3	-1,2
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	73,7	105,1	92,5	124,4	21,4
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	88,6	88,6	99,3	99,3	12,1
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	60,2	62,7	62,9	65,4	4,4

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadekostnadernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

2) Muutosprosentti laskettu keskiarvosta. • Förändringsprocenten har beräknats på medelvärdet. • *The percentage change is based on the average.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset, THL. • Källa: Skadekostnader för alkohol och andra droger, THL. • *Source: Costs of alcohol and drug harm, THL.*

62. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2018
Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2018
State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2018

Vuosi År Year	Alkoholijuomavero Skatt på alkohol- drycker <i>Tax on alcoholic beverages</i>		Valtion alkoholitulot ¹⁾ Statens alkoholinkomster ¹⁾ <i>State revenues from alcohol¹⁾</i>	
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	osuus valtion vero- ja veron- luonteisista tuloista andel av statens skatter och inkomster av skattenatur <i>as a share of taxes and other similar revenue</i>	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	osuus valtion tuloista (ilman rahoitustaloustoimia) andel av statsinkomsterna (exkl. finanstransaktioner) <i>as a share of state revenue (before financial transactions)</i>
		%		%
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2014	1 394	3,5	2 283	4,9
2015	1 356	3,4	2 223	4,6
2016	1 354	3,2	2 225	4,5
2017	1 337	3,1	2 214	4,4
2018	1 472	3,3	2 435	4,6

1) Sisältää alkoholijuomaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*
 Lähteet: Valtiovarainministeriö; THL. • Källor: Finansministeriet; THL. • *Sources: Ministry of Finance; THL.*

63. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2018 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2018 (december-november)
Consumption of tobacco products, 1980–2018 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free				
	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg	Milj. kpl ^(1,2) Milj. st. ^(1,2) Mill. pcs ^(1,2)
1980	6 886	..	64	1 013	22	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	6 428
2003	4 789	..	86	937	.	6 317
2004	4 941	..	89	881	.	6 385
2005	5 023	..	94	886	.	6 480
2006	5 050	781	98	807	.	6 390
2007	4 952	761	103	768	.	6 237
2008	4 898	764	110	754	.	6 168
2009	4 935	712	113	847	171 ³⁾	6 351
2010	4 715	616	123	658	199 ³⁾	5 850
2011	4 798	668	126	826	205 ³⁾	6 195
2012	4 665	610	125	641	268 ³⁾	5 776
2013	4 865	583	124	814	214 ³⁾	6 241
2014	4 317	488	117	663	200 ³⁾	5 454
2015	4 391	602	121	701	288 ³⁾	5 590
2016	4 787	505	123	480	260 ³⁾	5 648
2017	4 113	525	161	610	404 ³⁾	5 212
2018	4 133	337	148	712	521 ³⁾	5 376

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

3) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL • Source: Tobacco statistics. OSF. THL

64. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2018 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2018 (december-november)
Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2018 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free				
	Kpl St. Pcs	Kpl St. Pcs	Kpl St. Pcs	g	g	Kpl ¹⁾²⁾ St. ¹⁾²⁾ Pcs. ¹⁾²⁾
1980	1 808	.	17	266	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 842
1994	1 392	.	16	272	23	1 825
1995	1 243	.	15	252	3	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 505
2003	1 116	.	20	218	.	1 137
2004	1 146	.	21	204	.	1 167
2005	1 159	.	22	204	.	1 180
2006	1 158	179	22	185	.	1 180
2007	1 128	173	23	175	.	1 151
2008	1 108	173	25	171	.	1 395
2009	1 109	160	25	190	38 ³⁾	1 427
2010	1 054	138	27	147	44 ³⁾	1 307
2011	1 066	148	28	183	46 ³⁾	1 377
2012	1 031	135	28	142	59 ³⁾	1 277
2013	1 070	128	27	179	47 ³⁾	1 373
2014	946	107	26	145	44 ³⁾	1 195
2015	958	131	26	153	63 ³⁾	1 120
2016	1 041	110	27	104	57 ³⁾	1 228
2017	891	114	35	132	88 ³⁾	1 129
2018	893	73	32	154	113 ³⁾	1 161

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigaret uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

3 Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

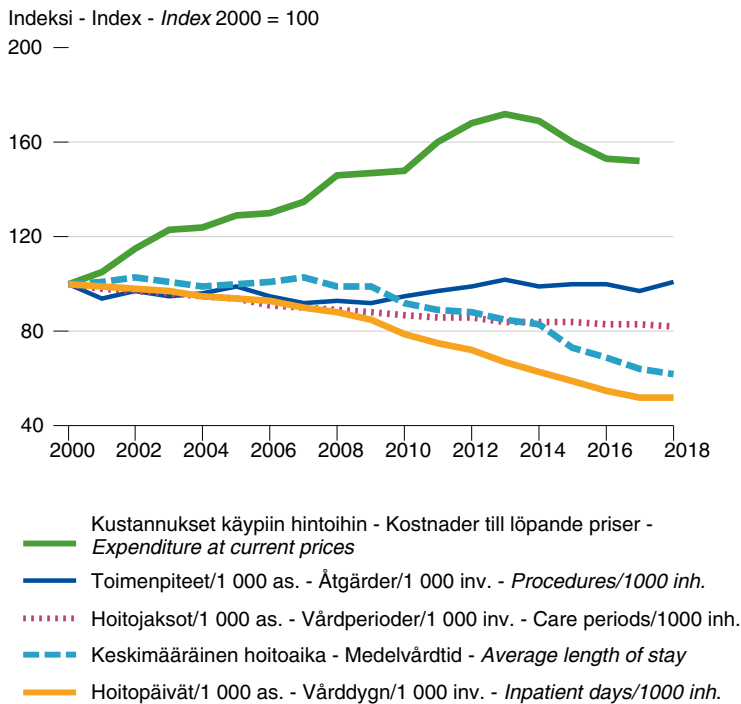
Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • Source: Tobacco statistics. OSF. THL.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Primärvård och specialiserad sjukvård

Primary health care and specialised health care

Kuvio 10. • Figur 10. • *Figure 10.*
Terveysthuollon vuodeosastohoito 2000–2018
Slutenvård inom hälso-och sjukvården 2000–2018
Inpatient health care, 2000–2018

Aiemmin kuvioon sisältyi päiväkirurgia, mutta 2017 vuosikirjan kuviossa mukana ovat vain vuodeosastohoidon tiedot. Toimenpiteissä ovat mukana vuodeosastolla suoritettut kirurgiset toimenpiteet. • Tidigare ingick dagkirurgin i figuren, men i årsboken för år 2017 ingick endast uppgifterna om avdelningsvård. I åtgärderna ingår kirurgiska ingrepp utförda inom avdelningsvården. • *Previously the figure also included day surgery, but in the 2017 yearbook the figure only contains information on inpatient care. The procedures include surgical procedures carried out in inpatient care.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.*

65. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2018
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2018
Appointments with physicians and dentists, 1997–2018

Vuosi År Year	Terveyskeskusten lääkärikäynnit ¹⁾ Läkarbesök på hälsovårdscentraler ¹⁾ <i>General practitioner visits in health centres¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis- lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter <i>Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	<u>8 395 823</u>	3 725 013	3 072 218	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038	3 351 294	14 380 679
2012	6 766 550	3 714 376	3 406 533	13 887 459
2013	6 817 251	3 671 525	3 393 850	13 882 626
2014	6 995 319	3 651 847	3 300 696	13 947 862
2015	6 830 431	3 625 324	3 351 682	13 807 437
2016	6 684 146	3 486 828	3 414 630	13 585 604
2017	6 636 411	3 393 247	3 560 438	13 590 096
2018	6 441 611	3 409 404	..	..

Vuosi År Year	Terveyskeskusten hammaslääkäri- käynnit ¹⁾ Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna ¹⁾ <i>Appointments with health centre dentists¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	<u>3 765 196</u>	2 531 358	<u>6 296 554</u>
2011	3 105 199	2 530 935	5 636 134
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497
2013	3 393 253	2 540 253	5 933 506
2014	3 558 821	2 488 944	6 047 765
2015	3 817 284	2 435 099	6 252 383
2016	3 872 574	2 151 666	6 024 240
2017	3 837 722	2 109 378	5 952 606
2018	3 680 183	2 002 002	5 682 185

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2018 kanssa. • Datasamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2018.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdersättning. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

66. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2018¹⁾
Hälsövärdscentralbesök efter serviceform 2003–2018¹⁾
Health-centre visits by type of activity, 2003–2018¹⁾

	2003	2009	2015	2017	2018
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • <i>Physician visits, total</i>	9 444 262	8 228 390	6 830 431	6 634 281	6 441 611
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • <i>Other practitioner visits, total</i>	15 424 239	17 897 399	17 262 738	18 453 024	18 685 462
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	24 868 501	26 125 789	24 093 169	25 087 305	25 127 073
Käynnit/asukas • Besök/invånare • <i>Visits per inhabitant</i>	4,8	4,9	4,4	4,6	4,6
Palvelumuoto • Serviceform • Type of activity					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • <i>Outpatient medical visits</i>	..	..	11 083 230	10 931 631	10 825 270
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • <i>Prenatal clinic</i>	998 031	1 031 305	857 838	771 176	726 485
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • <i>Child health clinic</i>	1 263 564	1 493 080	1 500 892	1 462 987	1 435 407
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • <i>Family planning clinic</i>	237 478	210 733	207 262	195 427	193 227
Kouluterveydenhuolto ²⁾ • Skolhälsovård ²⁾ • <i>School health care²⁾</i>	1 631 398	1 616 058	1 525 942	1 568 251	1 540 192
Opiskeluterveydenhuolto ²⁾ • Studerandehälsö- vård ²⁾ • <i>Student health care²⁾</i>	299 563	515 923	564 853	666 644	725 968
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsovård • <i>Occupational healthcare</i>	1 102 210	1 003 158	532 320	527 660	480 107
Mielenterveystyö • Mentalhälsoarbete • <i>Mental health</i>	7 14 897	6 71 016	686 992	850 721	882 327
Fysioterapia • Fysioterapi • <i>Physiotherapy</i>	1 370 495	1 353 154	1 102 963	1 190 466	1 177 973
Muu erityisterapia ja kuntoutus ³⁾ • Annan rehabilitering och specialterapi ³⁾ • <i>Other special therapy and rehabilitation³⁾</i>	..	..	734 065	743 686	714 042
Muu avohoito ⁴⁾ • Andra öppenvård ⁴⁾ • <i>Other outpatient visits⁴⁾</i>	13 703 686	13 929 309	1 415 810	2 100 063	2 457 464
Kotihoito • Hemvård • <i>Home care</i>	..	..	22 733 960	25 087 300	28 696 681
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • <i>Home nursing</i>	3 547 166	4 302 053	3 880 736	4 078 405	3 952 916
Kotipalvelu • Hemtjänst • <i>Home help</i>	..	..	4 533 384	4 826 742	4 930 488
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • <i>Missing data</i>	..	..	262	188	15 247

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2018 kanssa. • *Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren.* • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2018.*

2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön käynnit sisältyvät 1.8.2015 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon. • *Gymnasie- elevernas besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsovården. Tidigare ingick de i skolhälsovården. Besöken på Studenternas hälsövärdsstiftelse är inkluderad i studerandehälsovården sedan 1.8.2015* • *Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits. As of 1 August 2015, appointments at the Finnish Student Health Care Services will be included in student health care.*

3) Avohilmo -palvelumuodot. • *Avohilmo serviceform.* • *Avohilmo type of activity. T52 - T56, T58 - T59.*

4) Avohilmo -palvelumuodot. • *Avohilmo serviceform.* • *Avohilmo type of activity. T24, T28, T29, T80, T81, T90.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

67. Terveyskeskusten kirjatut käyntisyöt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2018
Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2018
Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2018

ICD10-käyntisyöt • ICD10-Reasons for outpatient visits

A00-B99	Tartunta- ja loistauteja • <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>
C00-D48	Kasvaimet • <i>Malignant neoplasms</i>
D50-D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
E00-E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
F00-F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • <i>Mental and behavioural disorders</i>
G00-G99	Hermoston sairaudet • <i>Diseases of the nervous system</i>
H00-H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>
H60-H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet • <i>Diseases of the circulatory system</i>
J00-J99	Hengityselinten sairaudet • <i>Diseases of the respiratory system</i>
K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet • <i>Diseases of the digestive system</i>
L00-L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
M00-M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
N00-N99	Virtsan- ja sukupuolielinten sairaudet • <i>Diseases of the genitourinary system</i>
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
P00-P96	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>
Q00-Q99	Synnynäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
R00-R99	Muulla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
S00-T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>
V01-Y98	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt • <i>External causes of morbidity and mortality</i>
Z00-ZZB	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin • <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICD10-Besöksorsaker
117 346	55 636	61 710	Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar
81 477	35 206	46 271	Tumörer
21 337	8 686	12 651	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet
300 701	146 369	154 332	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar
231 202	102 823	128 379	Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
111 854	44 126	67 728	Sjukdomar i nervsystemet
109 251	45 362	63 889	Sjukdomar i ögat och närliggande organ
165 890	77 187	88 703	Sjukdomar i örat och mastoidskottet
450 556	207 581	242 975	Cirkulationsorganens sjukdomar
498 034	199 367	298 667	Andningsorganens sjukdomar
106 653	45 540	61 113	Matsmältningsorganens sjukdomar
220 887	98 244	122 643	Hudens och underhudens sjukdomar
667 873	248 408	419 465	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
142 918	53 902	89 016	Sjukdomar i urin- och könsorganen
10 150	12	10 138	Graviditet, förlossning och barnsängstid
300	153	147	Vissa perinatala tillstånd
5 471	2 552	2 919	Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser
492 134	191 086	301 048	Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäda
283 687	142 778	140 909	Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
1 190	582	608	Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall
345 235	159 974	185 261	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården

67. jatk. • forts. • cont.

67. jatk. • forts. • cont.

ICPC2-käyntisyty • *ICPC2-Reasons for outpatient visits*

A	Yleiset ja epämääräiset • <i>General and unspecified</i>
B	Veri ja vertamuodostavat elimet sekä immuunijärjestelmät • <i>Blood, blood forming organs and immune mechanism</i>
D	Ruoansulatuselimet • <i>Digestive</i>
F	Silmä • <i>Eye</i>
H	Korva • <i>Ear</i>
K	Verenkiertoelimet • <i>Cardiovascular</i>
L	Tuki- ja liikuntaelimet • <i>Musculoskeletal</i>
N	Hermosto • <i>Nervous system</i>
P	Mielenterveys • <i>Psychological</i>
R	Hengityselimet • <i>Respiratory</i>
S	Iho • <i>Skin</i>
T	Umpieritys, aineenvaihdunta ja ravitsemus • <i>Endocrine, metabolic and nutritional</i>
U	Virtsaelimet • <i>Urological</i>
W	Raskaus, synnytys ja perhesuunnittelu • <i>Pregnancy, childbearing and family planning</i>
X	Naisen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Female genital incl. breast</i>
Y	Miehen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Male genital incl. breast</i>
Z	Sosiaaliset ongelmat • <i>Social problems</i>

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL • Källa: Primärvård. THL • Source: Primary health care. THL

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICPC2-Besöksorsaker
834 169	375 449	458 720	Generella och ospecificerade
62 927	28 134	34 793	Blodbildande organ samt immunsystemet
159 572	65 923	93 649	Matsmältning
90 818	37 760	53 058	Öga
259 166	124 406	134 760	Öra
260 402	128 636	131 766	Hjärt- och kärlsystemet
354 589	143 135	211 454	Muskuloskeletal
64 170	21 921	42 249	Nervsystemet
175 655	84 112	91 543	Psykiska
612 397	244 489	367 908	Andningsorganen
783 972	398 475	385 497	Hud
262 491	140 726	121 765	Endokrin, metabolisk och nutritionell orsak
81 760	26 992	54 768	Urologiska
20 633	97	20 536	Graviditet, förlossning och familjeplanering
35 227	177	35 050	Kvinnliga genitalia inkl. bröst
34 262	34 175	87	Manliga genitalia inkl. bröst
8 463	3 441	5 022	Sociala problem

68. 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2009–2010 kauteen 2018–2019
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2009–2010 till perioden 2018–2019
Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2009–2010 to season, 2018–2019

Sairaanhoidopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Kausi • Period • Season							
	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019
	%							
Koko maa • Hela landet • Whole country	46	37	41	40	43	47	47	50
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	47	38	44	41	44	48	48	51
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	44	35	39	38	41	48	47	52
Satakunta	40	32	35	33	37	41	41	44
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	53	43	47	42	48	48	48	50
Pirkanmaa • Birkaland	44	35	35	36	42	45	46	47
Päijät-Häme	41	34	44	44	48	50	53	55
Kymenlaakso • Kymmenedalen	43	40	44	45	47	52	53	56
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	52	43	49	51	48	58	57	59
Etelä-Savo • Södra Savolax	60	48	52	41	53	56	54	58
Itä-Savo • Östra Savolax	53	43	48	43	50	54	54	56
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	50	38	40	45	45	51	51	51
Pohjois-Savo • Norra Savolax	50	42	47	48	50	54	55	57
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	47	38	43	40	44	48	47	50
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	38	27	32	31	37	42	40	42
Vaasa • Vasa	36	29	31	31	32	33	34	39
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	45	32	33	31	36	40	42	50
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	48	32	39	38	39	45	46	38
Kainuu • Kajanaland	46	36	41	38	45	48	51	50
Länsi-Pohja	43	23	42	41	41	46	43	48
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	52	42	46	43	46	46	48	51
Ahvenanmaa • Åland	35	..	..	31	29	34	33	..

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensavaccinationstäckning. THL. • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

69. Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2009–2010 kauteen 2018–2019
Säsongsinfluenssavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2009–2010 till perioden 2018–2019
Seasonal influenza vaccination coverage for children (6-35 months) by hospital district, from season 2009–2010 to season, 2018–2019

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season							
	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019
	%							
Koko maa • Hela landet • Whole country	32	13	15	17	24	32	35	43
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	36	17	20	22	29	37	41	49
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	33	15	18	20	29	38	40	47
Satakunta	26	10	12	12	17	24	28	38
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	41	12	13	15	22	29	33	42
Pirkanmaa • Birkaland	26	12	12	13	21	30	33	42
Päijät-Häme	12	9	11	12	18	26	25	29
Kymenlaakso • Kymmenedalen	29	10	11	14	21	29	40	40
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	38	19	21	24	32	40	42	49
Etelä-Savo • Södra Savolax	48	16	19	20	28	39	37	41
Itä-Savo • Östra Savolax	62	34	29	25	40	43	50	54
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	45	12	14	16	31	38	41	48
Pohjois-Savo • Norra Savolax	43	16	19	21	29	38	42	51
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	34	15	17	19	27	33	34	42
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	18	4	5	5	11	18	16	20
Vaasa • Vasa	10	3	4	4	6	9	11	16
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	31	8	8	10	17	26	24	31
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	32	6	9	11	17	24	27	30
Kainuu • Kajanaland	32	10	11	11	20	26	27	34
Länsi-Pohja	24	8	12	12	20	27	34	41
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	47	13	16	15	23	28	31	39
Ahvenanmaa • Åland	12	..	..	4	6	8	..	..

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluenssavaccinationstäckning. THL. • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

70. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2018¹⁾
Hälsövärdcentralernas munhälsövärd efter åldersgrupp 2003–2018¹⁾
Oral health care in health centres by age group, 2003–2018¹⁾

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	2003	2006	2009	2012	2015	2018
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 032 588	1 142 226	1 113 652
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 767 175	1 895 772	1 882 044
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	856 791	817 696	797 613	680 282	708 311	708 731
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 666 492	1 642 703	1 661 990	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	1 903 983	1 939 366	1 993 044	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	712 547	750 081	778 052	..	..	..
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	1 794 877	2 067 850	1 903 228
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	2 283 339	2 609 355	2 391 724
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	852 083	954 189	917 585
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	555 391	676 570	770 779	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	657 887	827 163	953 796	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	230 120	299 472	343 337	..	..	..
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	453 385	607 198	663 291
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	597 632	795 758	861 675
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	213 275	272 125	310 034
Yhteensä • Totalt • Total						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 280 850	3 817 284	3 680 183
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 648 146	5 300 897	5 135 461
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 733 827	1 934 634	1 936 359

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

71. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2018
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter åldersgrupp 1997–2018
Health centre¹⁾ inpatient care by age group, 1997–

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2015	2018
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	48 523	49 997	48 187	48 613	38 561	38 459
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,9	12,9	13,7	12,7	9,6	7,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	641 433	698 921	706 676	626 913	351 709	284 918
Potilaat • Patienter • Patients	31 453	31 845	31 084	31 320	23 992	23 415
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	50 244	48 907	43 522	42 476	42 113	44 855
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	22,1	21,5	20,5	18,3	14,3	11,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 204 532	1 106 962	1 006 458	833 158	578 458	507 223
Potilaat • Patienter • Patients	29 752	28 541	26 064	25 745	25 690	26 866
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	80 437	91 318	91 537	92 847	78 975	73 504
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,2	29,9	29,4	24,3	17,5	13,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 334 292	1 262 760	919 860
Potilaat • Patienter • Patients	47 697	53 329	54 260	54 172	45 980	42 830
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	44 249	54 972	56 349	69 839	73 973	73 812
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	66,2	55,2	53,9	37,9	24,2	15,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 443 191	1 488 302	1 097 559
Potilaat • Patienter • Patients	29 365	34 013	35 851	41 629	42 504	41 249
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	223 453	245 194	239 595	253 775	233 622	230 630
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,5	30,4	30,4	24,8	17,8	12,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 332 059	7 386 752	7 377 587	6 237 554	3 681 229	2 809 560
Potilaat • Patienter • Patients	136 613	145 966	145 635	151 129	136 765	133 159

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL • Källa: Primärvård. THL • Source: Primary health care. THL

72. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido maakunnittain 2018
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter landskap 2018
Health centre¹⁾ inpatient care by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Inpatient stays	Keskimmääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygner Inpatient days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	230 630	12,7	2 809 560	133 159
Uusimaa • Nyland	35 623	16,5	606 391	23 511
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 778	20,8	345 062	11 108
Satakunta	7 933	9,3	70 646	4 746
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	3 751	7,8	35 129	2 304
Pirkanmaa • Birkaland	16 508	10,8	174 388	9 002
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	5 636	19,6	107 622	4 012
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 364	15,0	19 152	890
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	3 176	24,3	70 513	2 263
Etelä-Savo • Södra Savolax	8 348	13,2	97 080	5 222
Pohjois-Savo • Norra Savolax	17 175	11,1	181 276	9 706
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	12 323	14,5	149 900	6 831
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	21 624	8,0	171 708	11 718
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	17 389	8,3	139 986	8 901
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	7 343	13,9	100 727	3 881
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	4 376	9,3	38 521	2 385
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	31 193	9,1	275 394	16 110
Kainuu • Kajanaland	3 560	17,2	59 948	2 275
Lappi • Lappland • Lapland	15 258	13,0	164 126	8 199
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	2	36,5	73	..

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

73. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2018
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2018
Health centre¹⁾ inpatient care by primary diagnosis, 1997–2018

	1997	2003	2006	2010	2015	2018
<i>Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 813	11 047	10 806	15 744	13 749	14 557
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,4	10,7	10,5	9,3	8,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	75 556	109 555	115 153	156 216	130 044	128 336
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 191	9 844	9 604	13 553	11 744	12 312
<i>Kasvaimet • Tumörer • Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 104	14 290	15 428	18 095	17 057	16 472
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	24,7	23,8	23,4	20,0	17,1	14,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	278 061	323 771	344 370	355 946	286 022	236 534
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	9 207	9 908	11 356	11 453	10 971
<i>Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 615	3 104	3 177	3 829	3 141	3 397
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,2	7,9	8,3	7,0	6,0	4,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 041	31 372	29 818	28 083	18 835	16 579
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 942	2 226	2 297	2 838	2 423	2 651
<i>Umpierityssairaudet, ravitsemis sairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar • Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 277	8 109	7 142	6 617	4 973	5 020
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	20,3	20,8	20,2	16,3	13,9	11,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	203 843	178 624	164 193	114 026	63 338	53 064
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 150	6 522	5 877	5 549	4 291	4 387
<i>Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	31 691	31 365	29 951	26 837	23 261	22 738
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	56,8	57,1	60,7	53,1	31,6	17,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 462 332	563 011	335 762
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	24 971	25 368	24 669	21 278	16 217	15 438
<i>Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 917	13 179	12 909	13 494	13 821	12 030
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	47,6	45,4	54,6	52,8	40,3	26,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	713 198	737 074	859 443	836 868	445 848	271 362
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 949	9 988	10 741	11 855	10 697	9 751

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2018
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	768	540	459	420	417	401
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	15,3	36,3	13,5	14,2	10,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	20 580	12 881	11 158	8 611	6 852	4 925
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	717	525	436	396	354	368
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	767	636	676	852	984	1 016
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	6,3	5,0	4,9	5,4	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	6 021	5 470	5 282	5 996	4 532	4 288
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	675	613	627	806	910	914
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 812	48 164	44 558	44 408	38 574	34 984
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	41,2	39,9	41,7	33,6	23,5	16,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 450 357	784 695	558 677
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	35 089	36 468	34 682	34 767	29 620	27 097
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 068	24 075	21 323	24 831	28 109	28 993
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	45,8	40,3	33,2	22,4	12,0	8,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	419 863	454 144	390 895	366 389	289 751	224 377
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 152	19 515	17 146	19 789	22 158	22 920
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsemältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	10 483	10 924	10 424	11 240	10 868	10 841
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	14,7	12,1	15,3	12,5	9,4	8,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	121 964	133 907	138 409	124 043	101 887	89 666
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 591	8 908	8 482	9 011	8 783	8 543
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 828	2 102	1 983	2 096	2 118	2 414
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	22,5	20,0	18,9	21,7	15,9	14,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	36 089	40 940	40 528	42 567	34 404	35 008
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 571	1 656	1 577	1 730	1 672	1 801

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2018
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 804	12 259	13 589	13 832	13 340	13 286
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	19,7	19,5	18,1	15,2	11,9	10,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	305 414	273 401	279 610	223 376	158 325	139 271
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	9 706	10 515	11 791	11 750	11 252	11 225
Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 776	11 668	12 208	15 425	14 624	13 938
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	18,2	15,0	15,0	12,5	10,1	8,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	122 312	160 920	164 717	181 149	145 079	122 790
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 357	9 704	10 347	12 956	12 376	11 662
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlösning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	205	62	63	64	79	58
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,9	2,0	1,7	2,0	1,7	2,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	616	125	104	128	184	190
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	177	52	52	59	45	43
Eräät perinataaliikana alkaneet tilat • Vissa perinataala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20	1	2	3	2	1
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	78,4	1,0	3,0	38,0	5	2,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	411	673	6	84	10	2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20	3	2	3	2	1
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	202	161	163	135	116	127
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	34,6	33,1	48,3	48,6	20,8	70,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	10 566	11 098	7 805	6 664	3 988	2 198
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	150	137	126	130	87	105
Muulla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 340	22 157	20 713	20 853	17 428	18 681
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,4	9,6	10,0	9,0	7,4	6,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	270 079	234 671	210 217	181 957	128 153	119 596
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 148	18 333	17 363	17 542	14 739	15 512

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2018
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 633	19 456	20 565	24 034	23 880	24 301
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	27,6	28,6	26,7	23,2	19,4	16,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	579 699	606 219	597 038	590 249	454 453	400 682
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 937	17 316	18 569	20 936	20 576	20 855
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 257	11 860	13 431	10 955	6 775	7 373
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,0	11,4	9,8	8,7	7,2	6,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	105 794	152 706	148 732	100 759	49 303	46 240
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 435	5 815	6 188	5 206	3 932	4 480

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentra-
 ler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: *Primary health care. THL.*

74. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2018 Specialiserad sjukvård 1997–2018 *Activities in specialised health care, 1997–2018*

Vuosi År Year	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården <i>Outpatient visits</i>	Päiväkirurgiset hoitajaksot Dagkirurgiska vårdperioder <i>Day-surgery inpatient stays</i>	Vuodeosaston hoitajaksot Vårdperioder i slutenvården <i>Inpatient inpatient stays</i>
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2012	8 353 076	200 726	801 282
2013	8 464 815	203 494	784 068
2014	8 785 160	200 728	796 672
2015	9 366 227	199 652	795 295
2016	9 726 415	197 766	785 942
2017 ¹⁾	10 184 327	162 126	764 249
2018	10 468 694	203 833	775 224

1) Vuodesta 2017 alkaen vain julkisen sektorin tiedot. • Endast uppgifter från offentlig sektor från och med 2017. • *From 2017 onwards, only public sector data.*

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

75. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2017
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2017
Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2017

Vuosi År Year	Käynnit yhteensä Besök totalt Visits, total	Sisätaudit Invärtes sjukdomar Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar Obstetrics and gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Paediatrics
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624
2013	8 464 815	1 585 248	1 273 720	552 191	380 398
2014	8 785 160	1 649 533	1 308 980	579 360	395 965
2015	9 366 227	1 657 054	1 371 258	589 061	416 089
2016	9 726 415	1 717 354	1 383 824	593 440	409 141
2017 ¹⁾	10 184 327	1 707 844	1 366 649	599 675	417 555

Vuosi År Year	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar Otorhino- laryngology	Iho- ja sukupuoli- taudit Hud- och könssjuk- domar Dermatology and venereology	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling Oncology and radiotherapy	Psykiatria Psykiatri Psychiatry	Käyntien lukumäärä yhteensä/asukas Antal besök totalt/ invånare Visits, total per inhabitant
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5
2013	392 569	303 871	513 287	1 817 148	1,5
2014	395 845	305 121	521 365	1 862 693	1,6
2015	409 349	318 106	551 582	1 986 458	1,7
2016	408 996	299 783	557 086	2 033 420	1,8
2017 ¹⁾	412 166	301 209	572 273	2 254 736	1,8

1) Vuodesta 2017 alkaen vain julkisen sektorin tiedot. • Endast uppgifter från offentlig sektor från och med 2017 • From 2017 onwards, only public sector data.

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

76. Erikoissairaanhoidon laitoshoido¹⁾ maakunnittain 2018¹⁾
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården¹⁾ efter landskap 2018¹⁾
Inpatient care in specialised health care¹⁾ by region, 2018¹⁾

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Inpatient days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	979 057	4,3	4 198 826	641 132
Uusimaa • Nyland	233 306	4,5	1 047 430	161 819
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	84 864	4,2	341 927	55 564
Satakunta	51 285	4,7	231 972	30 216
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	33 893	3,7	129 922	21 261
Pirkanmaa • Birkaland	96 964	5,3	480 052	59 831
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	43 120	3,7	166 629	26 996
Kymenlaakso • Kymmenedalen	33 178	5,2	158 947	21 465
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	28 452	3,9	103 436	17 651
Etelä-Savo • Södra Savolax	32 991	4,1	137 884	21 264
Pohjois-Savo • Norra Savolax	48 924	4,4	218 014	31 147
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	36 156	3,9	135 467	22 933
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	45 481	3,6	166 728	30 446
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	32 478	4,0	132 073	22 193
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	32 310	4,4	153 597	21 059
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	13 465	3,6	48 993	8 832
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	66 494	3,8	268 985	46 160
Kainuu • Kajanaland	15 536	4,8	74 480	10 179
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	38 422	3,9	151 526	24 509
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	4 406	5,8	25 312	2 918

1) Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, päättyneet hoitojaksot julkisilta palveluntuottajilta. • Specialiserad sjukvård på bäddavdelning, avslutade vårdperioder hos offentliga serviceproducenter. • *Inpatient care for specialised care, completed hospital stays from public service providers.*

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

77. Erikoissairaanhoidon laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2018
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2018
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2018

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2014	2017 ¹⁾	2018
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 067	123 259	116 750	102 508	71 416	93 187
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,0	4,3	4,4	3,7	4,7	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	568 610	529 429	525 548	384 969	321 556	328 847
Potilaat • Patienter • Patients	97 028	86 843	84 407	75 308	49 713	69 050
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	605 674	578 679	567 187	483 686	335 893	437 090
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,5	5,6	5,3	4,7	5,7	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	3 852 849	3 292 797	3 077 673	2 216 123	1 821 407	1 926 288
Potilaat • Patienter • Patients	412 461	392 338	391 876	346 321	230 491	310 376
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	182 201	170 246	165 116	181 687	152 413	198 174
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,2	5,6	5,1	4,3	4,8	4,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 240 181	933 976	844 909	772 624	722 174	789 628
Potilaat • Patienter • Patients	98 613	94 586	93 595	108 599	88 721	119 612
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 633	157 540	165 296	158 295	132 651	167 433
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	5,9	5,5	4,3	4,8	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 052 111	933 493	911 655	680 377	647 181	720 271
Potilaat • Patienter • Patients	78 067	87 273	90 819	91 993	75 436	96 810
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	42 084	48 577	53 104	71 224	71 876	83 173
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	11,7	7,0	6,4	4,7	5,2	5,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	370 664	333 289	338 593	329 603	387 723	433 792
Potilaat • Patienter • Patients	25 444	28 759	31 266	42 498	42 309	48 373
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 112 659	1 078 301	1 067 453	997 400	764 249	979 057
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,8	5,6	5,3	4,5	5,2	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 084 415	6 022 984	5 698 378	4 383 696	3 900 041	4 198 826
Potilaat • Patienter • Patients	708 117	686 398	688 389	661 329	647 497	641 132

1) Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, päättyneet hoitokäsit ja julkisilta palveluntuottajilta. • Specialiserad sjukvård på bäddavdelning, avslutade vårdperioder hos offentliga serviceproducenter. • Inpatient care for specialised care, completed hospital stays from public service providers.

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

78. Erikoissairaanhoidon laitohoito erikoisaloittain 1997–2018
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2018
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2018

	1997	2003	2006	2014	2017 ¹⁾	2018
Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • <i>Internal medicine</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	245 532	236 179	235 449	208 360	191 462	197 855
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	7,1	5,5	5,2	4,5	4,5	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 583 192	1 303 279	1 239 205	926 260	858 964	851 244
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	156 791	152 600	151 658	140 570	130 944	135 209
Kirurgia • Kirurgi • <i>Surgery</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	345 607	344 527	362 826	359 088	243 925	337 920
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,2	3,6	3,4	2,8	3,5	2,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 442 042	1 250 696	1 231 280	1 019 817	841 793	936 421
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	269 544	270 243	285 153	281 909	185 225	265 271
Neurokirurgia • Neurokirurgi • <i>Neurosurgery</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 198	9 916	10 813	13 321	13 816	14 121
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,6	5,0	5,0	3,9	3,9	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	51 367	49 858	53 664	52 109	52 859	53 622
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 647	8 349	8 987	10 686	11 333	11 610
Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • <i>Obstetrics and gynaecology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 576	136 801	128 571	106 896	80 832	86 645
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,4	2,9	2,9	2,6	2,9	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	510 710	400 765	368 038	282 177	232 529	222 506
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	121 127	108 445	102 027	91 197	68 822	73 516
Lastentaudit • Barnsjukdomar • <i>Paediatrics</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	75 163	60 592	55 409	43 220	40 429	40 634
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,7	3,9	3,7	3,6	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	291 074	222 956	216 303	158 925	144 241	142 621
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	48 542	41 383	39 579	30 947	28 697	29 488
Silmätaudit • Ögonsjukdomar • <i>Ophthalmology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	45 300	52 662	52 501	57 300	6 228	68 086
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	1,5	1,2	1,2	1,1	1,6	0,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	69 750	64 982	62 032	61 900	10 054	60 306
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 450	44 010	41 647	47 405	5 084	56 908

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2014	2017 ¹⁾	2018
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • Otorhinolaryngology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 118	52 854	49 822	44 818	14 328	39 881
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	1,8	1,6	1,5	1,4	2,1	1,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	112 855	86 114	75 951	60 745	29 432	49 843
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	55 723	47 482	44 848	40 530	12 642	35 900
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • Dermatology and venereology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 316	6 213	4 800	2 877	2 520	2 510
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	7,0	5,6	5,8	5,6	5,5	5,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	64 948	34 865	27 911	16 037	13 728	13 790
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 665	4 328	3 523	2 196	1 955	1 870
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • Oncology and radiotherapy						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 996	23 391	18 418	15 744	15 379	15 786
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,1	4,1	4,5	4,2	4,4	4,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	109 901	96 510	83 406	65 351	67 233	64 080
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 609	7 795	7 842	7 421	7 361	7 636
Psykiatria • Psykiatri • Psychiatry						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 420	50 212	47 837	37 311	37 606	38 107
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	51,5	36,7	35,5	33,9	30,8	27,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 137 080	1 867 792	1 774 304	1 211 076	1 072 346	1 080 352
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 212	31 637	32 030	25 549	25 587	26 142
Neurologia • Neurologi • Neurology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 852	44 586	45 200	48 552	48 505	47 201
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	7,4	6,4	6,3	5,6	5,1	5,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	298 241	283 955	281 837	269 545	237 807	256 949
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 564	34 974	35 985	38 053	38 159	37 775
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • Respiratory medicine						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	45 227	40 364	37 163	28 900	27 865	27 197
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,9	5,1	4,6	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	251 360	197 256	181 016	143 136	128 237	125 055
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 270	27 246	25 310	21 108	20 752	20 828

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2014	2017 ¹⁾	2018
Muut • Andra • <i>Others</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 354	20 004	18 644	31 013	41 354	63 114
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,7	8,2	5,4	3,5	4,3	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	161 895	163 956	103 431	116 618	210 818	342 037
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 643	15 954	15 669	25 265	33 325	48 915
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • <i>Other than psychiatry (somatic), total</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 066 239	1 028 089	1 019 616	960 089	726 643	940 950
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,8	4,0	3,8	3,3	3,9	3,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	4 947 335	4 155 192	3 924 074	3 172 620	2 827 695	3 118 474
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	686 057	663 562	665 268	642 833	465 495	724 926

1) Vuotta 2017 edeltävien vuosien tiedot sisältävät julkisten ja yksityisten palveluntuottajien laitoshoidon tiedot: vuodeosastohoito ja päiväkirurgia. Vuodesta 2017 alkaen tiedoissa mukana vain julkisten palveluntuottajien tuottaman vuodeosastohoidon tiedot. • Uppgifterna från åren före 2017 inkluderar offentliga och privata serviceproducenters institutionsvård: vård på bäddavdelning och dagkirurgi. Från och med 2017 omfattar uppgifterna endast vård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • *Before 2017, the data includes information on institutional care provided by public and private service providers: inpatient care and day surgery. From 2017 onwards, the data only includes information on inpatient care provided by public service providers.*

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

79. Erikoissairaanhoidon laitohoito päädiagnoosin mukaan 1997–2018
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2018
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2018

	1997	2003	2006	2015	2017 ¹⁾	2018
<i>Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 942	26 402	28 334	28 473	29 003	29 922
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	5,4	5,3	5,3	5,3	5,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	146 885	143 587	152 006	154 099	151 357	154 697
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 586	23 223	24 751	23 414	23 823	24 495
<i>Kasvaimet • Tumörer • Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	109 342	112 771	108 003	89 052	75 267	85 693
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,5	4,4	4,0	4,4	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	596 606	512 022	482 778	359 080	325 929	327 834
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 250	51 460	52 217	53 386	43 683	53 117
<i>Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 910	8 198	7 823	7 172	6 777	7 298
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,1	3,9	3,7	3,6	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	42 484	34 106	31 554	27 220	25 466	25 568
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 804	5 199	5 230	5 249	5 154	5 501
<i>Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar • Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 682	14 738	14 499	14 897	14 700	16 615
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,0	3,8	3,6	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	111 792	79 761	72 796	58 318	52 928	61 070
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	13 885	11 807	11 917	12 551	12 425	13 955
<i>Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	57 912	59 326	57 484	48 667	49 107	50 241
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	43,6	31,7	30,2	25,0	24,3	21,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 204 904	1 910 604	1 805 568	1 306 068	1 112 798	1 124 210
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 372	38 262	39 129	33 248	33 607	34 459
<i>Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 510	42 010	42 115	40 014	30 748	39 085
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,4	4,2	4,1	4,2	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	195 729	184 645	178 077	163 255	125 167	154 891
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	29 403	31 357	32 158	31 250	23 431	30 968

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2015	2017 ¹⁾	2018
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • Diseases of the eye and adnexa						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 347	51 871	52 037	60 595	7 113	67 771
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	1,6	1,3	1,2	1,1	2,1	1,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 601	65 596	62 222	96 410	13 760	63 100
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	38 034	43 543	41 661	50 137	6 008	57 055
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • Diseases of the ear and the mastoid process						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	16 360	15 106	15 850	15 022	3 410	11 380
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	1,5	1,4	1,3	1,9	1,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 012	23 347	22 070	19 422	6 461	13 445
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 931	13 878	14 529	13 991	3 191	10 591
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • Diseases of the circulatory system						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 066	140 465	135 252	128 905	113 090	126 516
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,2	4,9	4,7	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	931 143	768 394	699 473	624 670	543 679	581 675
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	97 352	92 424	90 367	86 627	77 527	87 029
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • Diseases of the respiratory system						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	92 297	76 293	69 302	70 575	56 874	70 811
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,2	4,1	3,7	4,2	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	401 797	316 280	284 811	267 422	243 002	263 574
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	71 872	61 769	55 277	55 856	43 220	55 870
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • Diseases of the digestive system						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	85 430	83 310	83 288	84 455	84 742	65 060
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	3,8	3,6	3,0	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	371 652	337 212	318 371	304 758	258 962	231 878
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	69 740	67 834	67 029	67 962	67 742	49 908
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • Diseases of the skin and subcutaneous tissue						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	15 005	11 924	11 379	9 577	7 776	9 783
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,6	4,2	4,8	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	82 066	57 288	52 866	39 488	37 889	40 887
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	11 668	9 411	9 121	7 772	6 058	7 826

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2015	2017 ¹⁾	2018
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	102 813	102 410	110 764	80 031	50 003	78 237
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,6	3,7	3,3	2,8	3,3	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	466 471	374 145	362 970	226 922	165 479	204 211
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	82 473	82 676	91 311	69 346	42 878	67 644
Virts- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 828	58 360	56 436	54 004	38 778	50 880
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,3	3,1	2,7	3,1	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	235 414	189 699	173 832	148 049	120 745	133 216
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	52 985	49 467	47 696	44 871	31 878	41 653
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	87 758	80 747	79 074	67 471	61 138	58 150
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,4	3,4	3,0	3,1	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	338 375	278 291	266 891	203 947	189 850	175 233
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	75 313	69 159	68 906	60 623	54 710	52 181
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinataala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	7 264	8 284	8 817	8 774	8 359	7 751
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,1	8,7	8,5	7,3	7,2	7,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 533	72 431	75 187	64 912	59 116	57 111
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 441	7 342	8 015	7 921	7 375	6 972
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 424	10 680	10 470	9 606	6 321	8 643
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,3	4,0	3,0	3,9	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	55 300	40 949	42 474	29 731	24 513	25 442
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 907	7 505	7 364	7 107	4 441	6 712
Muulla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • <i>Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd •</i> <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	65 747	64 841	61 057	60 093	54 046	61 543
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,2	3,0	2,8	2,5	2,5	2,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	212 267	192 294	173 647	158 768	138 078	157 427
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	56 453	55 631	52 836	50 843	45 878	51 941

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2015	2017 ¹⁾	2018
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	90 431	90 860	97 393	98 988	76 255	98 475
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,2	4,4	4,0	3,5	3,8	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	469 468	400 612	395 718	353 639	291 620	343 024
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	73 658	74 606	79 616	80 960	62 032	80 621
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 394	19 701	16 837	16 768	10 424	15 667
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,9	3,3	3,0	3,8	2,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	54 430	59 094	57 098	53 433	40 326	45 386
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 947	17 519	14 737	15 007	8 970	14 004

1) Vuotta 2017 edeltävien vuosien tiedot sisältävät julkisten ja yksityisten palveluntuottajien laitoshoidon tiedot: vuodeosastohoito ja päiväkirurgia. Vuodesta 2017 alkaen tiedoissa mukana vain julkisten palveluntuottajien tuottaman vuodeosastohoidon tiedot. • Uppgifterna från åren före 2017 inkluderar offentliga och privata serviceproducenters institutionsvård: vård på bäddavdelning och dagkirurgi. Från och med 2017 omfattar uppgifterna endast vård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • *Before 2017, the data includes information on institutional care provided by public and private service providers: inpatient care and day surgery. From 2017 onwards, the data only includes information on inpatient care provided by public service providers.*

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

80. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan¹⁾, vuodeosastohoito 2002–2018
Olycksfall och våld efter yttre orsak¹⁾, slutenvård 2002–2018
Accidental injuries and violence by external cause¹⁾, inpatient care, 2002–2018

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • external cause	2002	2006	2010	2015	2017 ³⁾	2018
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • Accidental injuries and violence total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	99 901	103 956	109 087	107 601	90 754	108 033
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,6	8,0	7,5	6,6	7,2	6,3
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	8 187	8 865	8 799	7 955	5 994	5 481
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,6	6,8	5,9	5,6	5,4	5,4
niistä • av vilka • of which:						
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian injured in transport accident						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	875	887	946	832	542	616
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,8	11,5	9,9	8,6	8,7	7,9
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklist • Pedal cyclist injured in transport accident						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 400	2 566	2 448	2 455	1 784	1 650
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,5	5,6	4,9	4,4	4,7	4,4
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	4 470	4 832	4 764	4 065	3 231	2 834
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,9	6,8	5,9	5,9	5,3	5,6
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	73 721	74 620	82 441	84 324	67 716	70 518
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	8,6	8,4	7,2	8,1	7,2
niistä • av vilka • of which:						
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	56 874	54 914	60 392	57 138	52 735	45 927
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	10,2	10,4	10,3	9,3	9,2	9,5
niistä • av vilka • of which:						
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	5 464	5 349	5 002	4 382	5 478	3 992
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,7	3,9	4,3	5,1	6,2	5,6
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 102	1 178	1 188	1 120	1 196	996
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2
niistä • av vilka • of which:						
Alkoholimyrkytys • Alkohol förgiftning • Alcohol poisoning						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	248	345	286	182	248	195
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	2,2	2,4	1,4	1,3	1,3	1,3

80. jatk. • forts. • cont.

80. jatk. • forts. • cont.

	2002	2006	2010	2015	2017 ³⁾	2018
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • <i>Other poisonings</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	854	833	902	938	948	801
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,6	2,4	2,4	2,4
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • <i>Attempted suicide or other deliberate self-harm</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 181	3 266	3 739	3 054	2 715	2 063
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,6	3,0	2,6	3,0	2,8	3,5
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • <i>Murder, manslaughter or other purposeful injury</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 909	1 877	1 663	1 301	1 127	780
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	5,1	6,6	3,0	3,2	3,5
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • <i>Others, or external cause of injury missing</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 903	15 328	12 445	10 742	13 082	29 141
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,4	7,2	4,0	4,0	4,6	4,5
Lonkkamurtumat ²⁾ • Höftfrakturer ²⁾ • <i>Hip fractures²⁾</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 011	12 308	13 263	13 294	13 671	13 327
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	19,7	17,9	13,5	11,9	12,0

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitajakset on poimittu ICD-10 -luokituksen koodilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitajaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitajakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.*

3) Sisältää vuodesta 2017 alkaen vain vuodeosaston hoitajakset, mutta ei päiväkirurgiaa. • Inkluderar från och med 2017 enbart vårdperioder, men inkluderar inte dagkirurgi. • *From 2017 onwards, includes only hospital stays. Table does not include day surgery.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. •
 Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

81. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2017
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2017
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2017

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • Accidental injuries and violence								
Yhteensä • Totalt • Total	178 561	14 711	12 272	21 485	35 276	26 544	34 596	33 677
Miehet • Män • Men	85 241	8 541	7 609	14 277	20 806	13 041	12 604	8 363
Naiset • Kvinnor • Women	93 320	6 170	4 663	7 208	14 470	13 503	21 992	25 314
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	13 190	1 174	2 766	2 930	3 167	1 505	1 230	418
Miehet • Män • Men	8 519	792	1 914	2 062	2 101	853	589	208
Naiset • Kvinnor • Women	4 671	382	852	868	1 066	652	641	210
niistä • av vilka • of which:								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	1 205	118	80	157	269	220	240	121
Miehet • Män • Men	546	71	41	96	151	88	66	33
Naiset • Kvinnor • Women	659	47	39	61	118	132	174	88
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklist • Pedal cyclist injured in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	4 023	641	299	757	1 162	541	473	150
Miehet • Män • Men	2 436	422	186	510	717	291	223	87
Naiset • Kvinnor • Women	1 587	219	113	247	445	250	250	63
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	7 016	351	2 031	1 813	1 496	699	483	143
Miehet • Män • Men	4 771	244	1 395	1 284	1 040	444	276	88
Naiset • Kvinnor • Women	2 245	107	636	529	456	255	207	55
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries								
Yhteensä • Totalt • Total	136 385	10 822	5 886	12 100	25 360	21 701	29 933	30 583
Miehet • Män • Men	61 315	6 188	3 810	8 152	14 716	10 453	10 636	7 360
Naiset • Kvinnor • Women	75 070	4 634	2 076	3 948	10 644	11 248	19 297	23 223
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls								
Yhteensä • Totalt • Total	104 636	6 252	2 657	6 076	17 783	17 702	26 179	27 987
Miehet • Män • Men	42 485	3 522	1 636	3 860	9 756	8 162	8 991	6 558
Naiset • Kvinnor • Women	62 151	2 730	1 021	2 216	8 027	9 540	17 188	21 429
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow								
Yhteensä • Totalt • Total	9 322	652	405	954	2 553	2 012	1 862	884
Miehet • Män • Men	4 317	414	264	532	1 180	839	774	314
Naiset • Kvinnor • Women	5 005	238	141	422	1 373	1 173	1 088	570

81. jatk. • forts. • cont.

81. • jatk. • forts. • cont.

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	2 309	625	397	439	460	149	145	94
Miehet • Män • Men	1 200	328	167	269	263	84	62	27
Naiset • Kvinnor • Women	1 109	297	230	170	197	65	83	67
niistä • av vilka • of which:								
Alkoholimyrkytys • Alkoholiförgiftning • Alcohol poisoning								
Yhteensä • Totalt • Total	430	205	125	41	46	9	3	1
Miehet • Män • Men	259	110	67	34	35	9	3	1
Naiset • Kvinnor • Women	171	95	58	7	11	-	-	-
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • Other poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 879	420	272	398	414	140	142	93
Miehet • Män • Men	941	218	100	235	228	75	59	26
Naiset • Kvinnor • Women	938	202	172	163	186	65	83	67
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • Attempted suicide or other deliberate self-harm								
Yhteensä • Totalt • Total	5 743	162	1 350	2 189	1 577	279	145	41
Miehet • Män • Men	2 554	32	397	1 107	805	127	71	15
Naiset • Kvinnor • Women	3 189	130	953	1 082	772	152	74	26
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • Murder, manslaughter or other purposeful injury								
Yhteensä • Totalt • Total	2 286	49	440	991	616	118	54	18
Miehet • Män • Men	1 779	35	356	811	450	80	40	7
Naiset • Kvinnor • Women	507	14	84	180	166	38	14	11
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • Others, or external cause of injury missing								
Yhteensä • Totalt • Total	20 617	2 502	1 825	3 247	4 498	2 876	3 142	2 527
Miehet • Män • Men	10 904	1 494	1 128	2 129	2 694	1 493	1 222	744
Naiset • Kvinnor • Women	9 713	1 008	697	1 118	1 804	1 383	1 920	1 783
Lonkkamurtumat¹⁾ • Höftfrakturer¹⁾ • Hip fractures¹⁾								
Yhteensä • Totalt • Total	26 759	41	26	213	2 244	4 266	8 906	11 063
Miehet • Män • Men	9 096	27	21	149	1 381	1 947	2 907	2 664
Naiset • Kvinnor • Women	17 663	14	5	64	863	2 319	5 999	8 399

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

82. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2017
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2017
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex, 2017

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä 0–6	Åldersgrupp 7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • Accidental injury at home									
Yhteensä • Totalt • Total	30 575	1 314	439	340	997	3 840	5 239	8 763	9 643
Miehet • Män • Men	11 413	747	251	183	594	2 080	2 431	2 907	2 220
Naiset • Kvinnor • Women	19 162	567	188	157	403	1 760	2 808	5 856	7 423
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma • Olycka i sammanband med serviceboende • Sheltered housing associated accident									
Yhteensä • Totalt • Total	3 559	2	4	12	31	187	374	1 030	1 919
Miehet • Män • Men	1 092	0	2	5	19	110	174	342	440
Naiset • Kvinnor • Women	2 467	2	2	7	12	77	200	688	1479
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • Sports and physical training injury									
Yhteensä • Totalt • Total	4 163	57	699	1 097	1 394	661	160	67	28
Miehet • Män • Men	2 722	33	410	770	966	412	80	39	12
Naiset • Kvinnor • Women	1 441	24	289	327	428	249	80	28	16
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • Other injury while engaged in leisure activity									
Yhteensä • Totalt • Total	16 713	477	916	1 074	2 459	4 459	3 237	2 607	1 484
Miehet • Män • Men	8 536	272	508	680	1 576	2 455	1 542	1 053	450
Naiset • Kvinnor • Women	8 177	205	408	394	883	2 004	1 695	1 554	1 034
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknypande yttre faktor • In-hospital accident or other hospital associated external cause									
Yhteensä • Totalt • Total	1 624	4	3	13	29	97	212	527	739
Miehet • Män • Men	628	3	-	10	14	57	120	214	210
Naiset • Kvinnor • Women	996	1	3	3	15	40	92	313	529
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknypande yttre faktor • Occupational accident or work-related external cause									
Yhteensä • Totalt • Total	3 780	-	4	261	1 304	2 036	152	20	3
Miehet • Män • Men	2 700	-	3	207	1 008	1 356	109	17	-
Naiset • Kvinnor • Women	1 080	-	1	54	296	680	43	3	3
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • Accident at school or day care									
Yhteensä • Totalt • Total	769	209	452	96	7	5	-	-	-
Miehet • Män • Men	471	127	283	57	3	1	-	-	-
Naiset • Kvinnor • Women	298	82	169	39	4	4	-	-	-
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • Other type of accident									
Yhteensä • Totalt • Total	3 216	61	82	391	688	867	441	372	314
Miehet • Män • Men	1 800	38	45	256	450	548	214	152	97
Naiset • Kvinnor • Women	1 416	23	37	135	238	319	227	220	217

82. jatk. • forts. • cont

82. jatk. • forts. • cont.

Tapaturmatyyppi Olyckstyp <i>Type of accident</i>	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • <i>Inpatient stays</i> ¹⁾								
	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecificerad typ av olycksfall • <i>Unspecified type of accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	14 026	148	319	1 541	3 704	4 197	1 695	1 384	1 038
Miehet • Män • <i>Men</i>	7 906	80	166	972	2 483	2 479	845	561	320
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	6 120	68	153	569	1 221	1 718	850	823	718
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • <i>Not known (not classified)</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	837	-	2	21	53	127	114	257	263
Miehet • Män • <i>Men</i>	344	-	1	17	41	76	53	90	66
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	493	-	1	4	12	51	61	167	197
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	79 262	2 272	2 920	4 846	10 666	16 476	11 624	15 027	15 431
Miehet • Män • <i>Men</i>	37 612	1 300	1 669	3 157	7 154	9 574	5 568	5 375	3 815
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	41 650	972	1 251	1 689	3 512	6 902	6 056	9 652	11 616

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • *Inpatient stays where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. •
Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

83. Somaattisen vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian hoitajaksot toimenpideryhmittäin 2000–2017¹⁾
Vårdperioder inom somatisk slutenvård och dagkirurgi enligt åtgärdsgrupp 2000–2017¹⁾
Hospital stays related to somatic inpatient care and day surgery grouped by procedure, 2000–2017¹⁾

	2000	2006	2010	2015	2017
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • Operations on the nervous system					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	20 697	28 367	55 783	70 613	86 067
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	24,2	32,2	17,7	15,8	12,7
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	4,6	6,8	8,9	9,6	13,3
Potilaat • Patienter • Patients	17 897	22 985	40 318	48 407	52 598
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	67,4	84,4	61,5	21,6	33,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	36	50	25	-	-
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • Operations on the endocrine system					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 399	2 568	3 128	3 668	4 260
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	0,1	1,5	2,0	2,6	6,2
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	3,5	3,0	2,7	2,4	2,2
Potilaat • Patienter • Patients	2 208	2 328	2 767	3 190	3 671
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	109,8	98,3	75,3	56,4	74,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	57	52	47	31	50
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • Operations on the eye and adjacent structures					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	46 866	56 255	66 409	69 245	73 921
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	63,7	77,2	81,7	84,0	85,7
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	1,5	1,3	1,2	1,2	1,3
Potilaat • Patienter • Patients	37 388	41 203	48 418	49 463	50 956
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	196,4	107,7	113,2	71,7	79,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	147	85	79	53	59
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • Operations on the ear, nose and larynx					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	31 129	28 427	31 212	31 218	26 638
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	52,3	66,7	66,7	69,5	67,9
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	1,5	1,4	1,9	1,9	2,0
Potilaat • Patienter • Patients	25 717	23 772	25 662	24 325	20 577
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	120,9	78,0	63,6	44,4	62,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	49	50	35	16	32
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	33 404	29 042	34 410	35 720	33 654
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,8	59,3	53,5	59,2	56,3
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	1,7	1,8	2,7	3,2	4,4
Potilaat • Patienter • Patients	30 402	24 972	26 542	26 074	23 956
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	87,3	71,7	72,6	43,6	53,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	44	49	41	21	28
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • Operations on the heart and major thoracic vessels					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	34 689	56 201	64 794	96 816	118 615
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	2,4	2,3	4,0	4,1	4,8
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • Average length of stay	5,5	5,4	5,8	5,9	5,9
Potilaat • Patienter • Patients	17 500	28 398	33 739	43 153	51 739
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	43,9	47,3	34,0	11,8	20,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	30	27	11	-	-

83. jatk. • forts. • cont

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2017
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet²⁾ • Åtgärder på bröstvägg och lungor²⁾ • <i>Operations on the chest wall and lung²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 901	4 583	5 108	6 342	9 790
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	3,3	1,1	0,5	0,9	1,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,3	13,3	12,1	10,9	9,0
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	3 174	3 425	3 864	4 780	7 160
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	23,9	38,9	30,0	10,0	30,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	12	14	11	-	-
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • <i>Operations on the mammary gland</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 896	10 579	15 747	16 806	17 030
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	12,1	17,6	17,0	22,9	27,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,1	2,7	2,5	2,3	3,1
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 534	8 454	9 708	10 389	10 423
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	94,4	102,4	59,8	40,3	53,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	15	19	22	14	20
Ruunsalustuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • <i>Operations on the digestive system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	61 956	67 665	110 793	123 493	121 507
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	17,5	12,4	13,1	14,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	5,8	6,8	7,0	7,0
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 835	53 034	72 822	78 029	75 221
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	108,3	88,3	52,5	20,9	35,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	53	47	20	-	6
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier • <i>Operations on the urinary system and the male genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 969	24 714	34 844	38 685	41 673
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	20,4	24,0	20,1	19,1	19,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,0	4,1	4,0	4,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	18 932	18 765	23 772	25 607	26 896
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	78,0	62,8	71,5	37,3	52,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	35	36	16	24
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • <i>Operations on the female genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	67 811	48 442	37 575	35 887	32 622
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	36,3	35,8	32,2	30,8	32,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,7	2,4	2,2	2,0	2,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 311	35 764	28 101	24 907	21 731
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	74,3	65,4	69,4	52,7	68,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	43	41	28	38
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstretiska ingrepp • <i>Obstetric procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 607	41 302	44 249	59 611	60 173
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	5,7	1,5	0,8	0,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,4	3,8	3,7	3,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 538	28 535	35 374	40 790	38 543
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	8,3	10,6	5,4	1,7	2,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	3	4	1	-	-

83 jatk. • forts. • cont.

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2017
Tuki- ja liikuntaelimiä toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletala systemet • <i>Operations on the musculoskeletal system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	128 074	158 261	214 702	194 402	203 781
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	25,7	36,9	30,5	30,1	27,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,7	3,2	3,8	3,8	3,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	101 029	119 766	128 274	114 115	114 060
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	132,6	126,2	89,2	44,9	61,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	73	88	56	7	29
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • <i>Operations on the peripheral vessels</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	24 337	31 151	49 267	60 018	62 114
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	23,3	28,0	14,8	16,7	16,1
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	4,0	5,3	4,7	4,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 668	20 791	31 472	36 106	34 766
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	172,5	104,5	54,7	23,7	34,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	65	28	19	-	12
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader • <i>Operations on the skin and subcutaneous tissue</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 536	19 588	23 774	27 822	32 187
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	31,5	36,2	30,3	31,5	26,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	6,6	6,4	6,1	6,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 902	15 532	18 418	20 824	22 372
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	88,3	78,6	66,8	27,9	39,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	33	31	22	5	11
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • <i>Minor surgical procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 476	46 529	49 805	71 794	91 169
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,9	7,4	7,4	7,4	7,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 947	31 979	35 783	48 615	58 503
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	58,6	59,1	55,8	18,1	40,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	28	25	14	-	-
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • <i>Transluminal endoscopy</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	27 838	29 278	26 607	29 791	31 956
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,5	5,0	4,9	4,8	5,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	22 843	23 197	21 557	23 545	24 484
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	57,4	60,0	54,3	23,5	32,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	27	31	20	-	-
Muut toimenpiteet¹⁾ • Andra åtgärder¹⁾ • <i>Other procedures¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 689	138 441	349 849	536 382	629 347
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,2	6,0	5,3	5,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	4 034	95 292	186 083	255 787	274 177
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	51,8	80,8	67,6	21,2	46,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	20	48	34	-	-

1) Tammikuussa 2019 korjattu koko aikasarja vastaamaan kaikkia rekisteristä löytyviä toimenpiteitä 2017. • I januari 2019 korrigerades hela tidsserien så att den omfattar alla åtgärder som finns i registret för 2017 • In January 2019, the entire time series was amended to correspond to all procedures performed in 2017 that are available in the register.

2) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidekoodin 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförts till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

84. Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveystieteiden vuodeosastohoidossa 2000–2017
Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2017
Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres, 2000–2017

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2017
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • <i>Operations on the thyroid gland</i>	1 950	1 886	2 102	2 460	2 480	2 814
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortokoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • <i>Coronary bypass operation (excl. PTCA)</i>	4 795	3 604	2 775	2 213	1 958	3 450 ¹⁾
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) Dilatation av koronarartär (PTCA) • <i>Dilatation of the coronary artery (PTCA)</i>	4 490	8 144	8 082	10 415	11 297	13 292 ¹⁾
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total mastektomi eller delsektion av bröstkörtel • <i>Partial or total mastectomy</i>	6 236	6 637	6 897	7 287	7 526	7 390
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • <i>Operation on the gallbladder</i>	9 351	8 626	8 247	8 883	8 689	9 315
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • <i>Prostatectomy, TURP</i>	3 329	3 149	3 258	3 094	3 290	3 351
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • <i>Prostatectomy, open</i>	784	1 049	1 131	1 226	1 290	1 384
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • <i>Hysterectomy</i>	9 916	6 481	5 924	5 209	4 802	4 443
Keisarileikkaus • Kejsarsnitt • <i>caesarean section</i>	8 985	9 540	9 789	9 266	8 929	8 476
Nikamavälilevytyrän poistot • Diskbräcksoperationer • <i>Excisions of intervertebral disc hernia</i>	4 122	3 270	3 164	3 105	3 267	3 194
Lonkan tekonivelleikkaukset • Protetiska artroplastker på höftleden • <i>Hip replacements</i>	7 866	10 257	10 971	11 570	12 050	13 448
Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsprotoser • <i>Hip replacement reoperations</i>	1 284	1 550	1 491	1 981	1 885	1 805
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • <i>Appendectomy</i>	8 592	7 394	7 334	7 484	7 598	7 278
Kaihileikkaukset • Kataraktoperationer • <i>Cataract surgery</i>	34 274	38 107	44 694	41 339	44 545	44 698
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • <i>Tonsillectomy and adenoidectomy</i>	21 653	14 691	13 954	12 936	13 840	12 127
Nivus- ja reisiyäreikkaukset • Operationer för ljumsk- och femoralbräck • <i>Operations on inguinal and femoral hernia</i>	12 245	12 202	11 268	11 680	11 435	10 800
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationsoperationer på kvinnor • <i>Female sterilisation</i>	8 518	3 935	2 114	2 111	1 657	1 362
Polven täyhystys • Knäartroskopi • <i>Knee arthroscopy</i>	6 618	4 577	3 473	1 802	1 480	1 076
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • <i>Arthroscopic operations of the meniscus of knee</i>	12 801	15 749	13 888	9 096	7 494	6 317

1) Sydäntoimenpiteiden poiminta muuttui vuonna 2017, kun vaativan sydänpotilaan erillisistä lisätiedoista luovuttiin ja siirryttiin käyttämään hoitoilmoitusrekisterin perustietoja. • Samplingen av hjärtbehandlingar ändrades 2017 när man övergav de separata tilläggsuppgifterna om krävande hjärtpatienter och övergick till att använda uppgifterna i vårdanmälningsregistret. • *Extraction of cardiac procedures was amended in 2017 when separate additional information on demanding cardiac patients was replaced with basic information in the care register.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

85. Toimenpiteet¹⁾ vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2017
Åtgärder¹⁾ inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2017
Inpatient¹⁾ and day surgery procedures, 2000–2017

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2017
Toimenpiteelliset hoitojaksot yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • <i>Inpatient stays with procedures total</i>	887 408	1 379 071	1 928 175	2 421 004	2 296 397	2 511 613
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • <i>of which surgical procedures (operations)</i>	503 420	538 295	552 717	580 828	576 804	562 217
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • <i>of which day surgery</i>	149 398	200 847	214 882	231 459	223 998	216 808

1) Sisältää julkisella sektorilla tehdyt toimenpiteet. • Omfattar åtgärder inom offentlig sektor • *Includes procedures performed in the public sector.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. 1) Sisältää julkisella sektorilla tehdyt toimenpiteet. Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

86. Terveysthuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2018
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2018
Inpatient and outpatient care by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot ¹⁾ Vårdperioder ¹⁾ Care periods ¹⁾	Hoitopäivät ¹⁾ Vårddygn ¹⁾ Care days ¹⁾	/asukas /invånare per inhabitant	Avohoito- käynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	/asukas /invånare per inhabitant
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 173 631	7 020 019	1,3	35 595 767	6,5
Uusimaa • Nyland	3 835	1 700 517	1,0	10 714 009	6,4
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	27 229	687 712	1,4	3 381 254	7,1
Satakunta	49 892	300 814	1,4	1 528 336	7,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	38 214	170 326	1,0	948 201	5,5
Pirkanmaa • Birkaland	106 182	690 210	1,3	2 949 365	5,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	49 439	272 806	1,4	1 688 636	8,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	34 082	170 807	0,9	1 017 529	5,9
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	27 229	173 497	1,3	829 763	6,4
Etelä-Savo • Södra Savolax	42 002	241 358	1,7	908 903	6,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	66 152	388 747	1,6	1 755 043	7,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	48 524	273 647	1,7	1 087 478	6,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	67 073	328 137	1,2	1 821 872	6,6
Etelä-Pohjanmaa • Södra Östernbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	49 892	264 290	1,4	1 218 483	6,4
Pohjanmaan • Östernbotten • <i>Ostrobothnia</i>	39 527	246 378	1,3	1 145 514	6,3
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östernbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	15 581	86 922	1,3	379 460	5,5
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östernbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	98 513	536 196	1,3	2 226 662	5,4
Kainuu • Kajanaland	19 530	136 935	1,9	458 503	6,3
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	50 272	300 897	1,7	1 222 348	6,8
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	3 835	25 322	0,9	213 807	7,2

1) Sisältää julkisten palveluntuottajien tuottaman erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon tiedot. • Omfattar uppgifter om specialiserad sjukvård och primärvård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • *Includes information on specialised care provided by public service providers and inpatient care provided at primary health care.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

87. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2014–2018
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2014–2018
University hospital productivity trends, index, 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
	2014=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • <i>Weighted episodes, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	98	103	104	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	96	102	105	105
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	103	110	111
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	96	100	105	113
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	98	103	104	104
Yhteensä • Totalt • Total	100	98	102	105	109
	Deflatoidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • <i>Deflated costs, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	103	105	109	116
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	104	108	114	118
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	106	109	113	118
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	100	107	112	117
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	105	107	111	114
Yhteensä • Totalt • Total	100	103	106	111	116
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • <i>Episode productivity, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	96	98	96	94
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	92	94	93	89
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	94	95	97	94
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	97	94	94	97
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	94	96	94	92
Yhteensä • Totalt • Total	100	95	96	95	94

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • *Hospital productivity. THL*

88. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2014–2018
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2014–2018
Development of university hospital outputs, index, 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
	2014=100				
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot ¹⁾ • Viktade öppen- och slutenvårdperioder ¹⁾ • <i>Weighted outpatient and inpatient inpatient stays¹⁾</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	104	106	112
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	106	110	112
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	106	112	113
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	97	101	106	117
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	103	103	105	106
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	104	107	112
Painotetut laitoshoitajaksot • Viktade slutenvård perioder • <i>Weighted inpatient inpatient stays</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	103	102	107
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	97	97	97	98
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	98	100	105	106
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	99	102	103	107
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	101	98	100	97
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	101	101	104
Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • <i>Weighted emergency room visits</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	103	141	144
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	119	132	197	197
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	106	113	197	196
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	116	141	187	293
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	100	150	145	159
Yhteensä • Totalt • Total	100	105	125	158	179
Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbeställda besök • <i>Weighted visits by appointment</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	100	105	107	116
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	102	120	127	131
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	109	117	116	116
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	92	95	102	115
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	107	98	104	107
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	104	108	115

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • *DRG points.*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity, THL.*

89. Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2018
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2018
Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per-capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average, 2018

Alue • District	Vakioidut episodit/ asukas, indeksi Standardiserade episo- der/invånare, index Standardised episodes per capita, index	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/asukas, indeksi ¹⁾ Standardiserade kalkyl- mässiga kostnader/ invånare, index ¹⁾ Standardised calculated expenditure per capita, index ¹⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country = 100		
Helsinki ja Uusimaa ¹⁾ • Helsinki and Uusimaa ¹⁾	91	94
HYKS -sairaanhoitoalue • Helsinki University Central Hospital area	87	93
Hyvinkään sairaanhoitoalue • Health care district of Hyvinkää	99	95
Lohjan sairaanhoitoalue • Health care district of Lohja	102	102
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue • Länsi-Uusimaa hospital area	110	113
Porvoon sairaanhoitoalue • Health care district of Porvoo	99	94
Varsinais-Suomi	101	106
Satakunta	114	94
Kanta-Häme	102	100
Pirkanmaa	103	103
Päijät-Häme	112	98
Kymenlaakso	104	91
Etelä-Karjala • South Karelia	111	115
Etelä-Savo	109	102
Itä-Savo	109	115
Pohjois-Karjala • North Karelia	109	96
Pohjois-Savo	105	117
Keski-Suomi • Central Finland	98	89
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	98	102
Vaasa • Vasa	95	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	114	104
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	100	104
Kainuu • Kajanaland	116	116
Länsi-Pohja	121	131
Lappi • Lapland	95	109

1) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta. • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena. • In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities.

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • Source: Hospital productivity THL.

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta Kostnadsavvikelse från medelvärdet för hela landet Cost deviation from the national average			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt Cost deviation, total	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning Cost deviation due to usage	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet Cost deviation due to productivity	
€/ asukas • invånare • inhabitants			
-60	-94	35	Helsingfors och Nyland ²⁾
-73	-129	56	Sjukvårdsområdet HUCS
-49	-12	-38	Hyvinge sjukvårdsområde
17	26	-9	Lojo sjukvårdsområde
150	113	36	Västra Nylands sjukvårdsområde
-66	-10	-56	Borgå sjukvårdsområde
66	15	51	Egentliga Finland
-74	157	-230	Satakunta
3	27	-24	Centrala Tavastland
28	30	-2	Birkaland
-22	142	-164	Päijät-Häme
-105	47	-151	Kymmenedalen
171	132	39	Södra Karelen
29	112	-83	Södra Savolax
188	118	70	Östra Savolax
-49	107	-157	Norra Karelen
192	51	140	Norra Savolax
-115	-17	-98	Mellesta Finland
23	-23	45	Syd-Österbotten
3	-54	56	Vasa
48	157	-109	Mellersta Österbotten
43	2	41	Norra Österbotten
190	194	-4	Kajanaland
357	243	114	Länsi-Pohja
97	-54	151	Lappland

90. Yli 6 kk erikoissairaanhoidoita odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2012–2017¹⁾
 Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader i
 sjukvårdsdistrikten 2012–2017¹⁾
*Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital
 district, 2012–2017¹⁾*

Sairaanhoitopiiri • Hospital district	2012		2013 ²⁾		2014	
		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants
Yhteensä • Total	837	1,6	1 304	2,4	858	1,6
Helsinki ja Uusimaa • Helsinki and Uusimaa	401	2,6	525	3,4	258	1,6
Varsinais-Suomi	11	0,2	113	2,4	101	2,1
Satakunta	2	0,1	2	0,1	48	2,1
Kanta-Häme	86	4,9	23	1,3	39	2,2
Pirkanmaa	33	0,7	71	1,4	96	1,8
Päijät-Häme	9	0,4	10	0,5	10	0,5
Kymenlaakso	-	-	26	1,5	10	0,6
Etelä-Karjala • South Karelia	61	4,6	89	6,7	14	1,1
Etelä-Savo	4	0,4	25	2,4	-	-
Itä-Savo	11	2,4	20	4,5	22	5,0
Pohjois-Karjala • North Karelia	47	2,8	19	1,1	10	0,6
Pohjois-Savo	3	0,1	12	0,5	3	0,1
Keski-Suomi • Central Finland	48	1,7	61	2,4	85	3,4
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	2	0,1	173	8,7	18	0,9
Vaasa	4	0,2	13	0,8	4	0,2
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	8	1,1	11	1,4	13	1,7
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	11	0,3	44	1,1	98	2,4
Kainuu	81	10,4	31	4,0	16	2,1
Länsi-Pohja	15	2,3	16	2,5	13	2,0
Lappi • Lapland	..	..	..	..	..	..

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. • Data on patients waiting for admission to hospital-district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities.

2) Tilastointitavan muutos vuonna 2013: hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. • Ändring av statistikförföringssättet år 2013: även de som väntade på vård på polikliniker upptogs bland personer som väntar på vård. • Revision of the method of data collection in 2013: patients on waiting lists now include also patients waiting for treatment in outpatient clinics.

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitopaäsy. THL. • Källa: Tillgängen till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • Source: Access to services in specialised health care. THL.

2015		2016		2017		Sjukvårdsdistrikt
	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	
1 072	2,0	1 837	3,4	1 525	2,4	Totalt
328	2,1	1 031	6,4	660	3,6	Helsingfors och Nyland
45	0,9	96	2,0	111	2,9	Egentliga Finland
12	0,5	177	7,9	26	0,9	Satakunta
47	2,7	132	7,6	18	2,6	Centrala Tavastland
86	1,6	30	0,6	125	2,3	Birkaland
17	0,8	103	4,8	6	0,8	Päijät-Häme
24	1,4	22	1,3	111	11,3	Kymmenedalen
9	0,7	4	0,3	1	0,0	Södra Karelen
4	0,4	-	-	1	0,0	Södra Savolax
3	0,7	2	0,5	4	0,2	Östra Savolax
8	0,5	16	1,0	27	0,9	Norra Karelen
2	0,1	33	1,3	96	0,8	Norra Savolax
217	8,6	27	1,1	117	1,2	Mellesta Finland
12	0,6	25	1,3	32	0,7	Syd-Österbotten
28	1,7	23	1,4	37	1,6	Vasa
67	8,5	21	2,7	27	3,4	Mellersta Österbotten
85	2,1	44	1,1	97	0,4	Norra Österbotten
60	7,9	15	2,0	11	1,1	Kajanaland
10	1,6	5	0,8	6	5,1	Länsi-Pohja
8	0,7	31	2,6	12	1,4	Lapland

Sairastavuus

Sjukfrekvens

Morbidity

Kuvio 11. • Figur 11. • Figure 11.

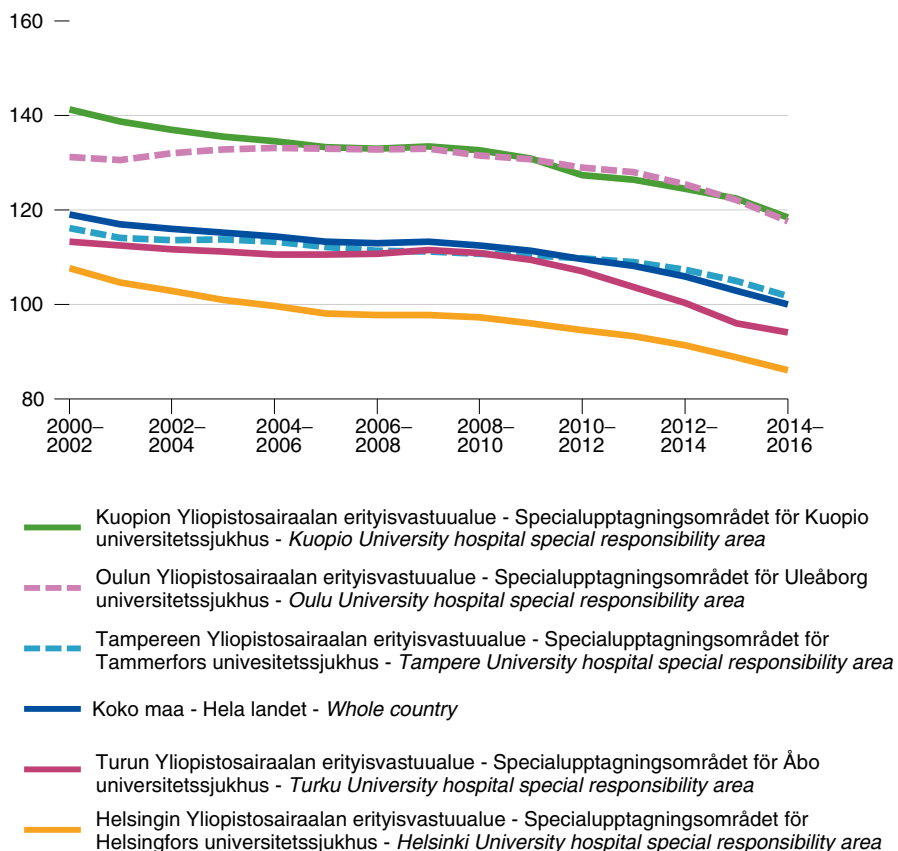
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2016

THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2016

THL's morbidity index, age standardised, 2000–2016

Indeksi - Index - Index

Koko maa - Hela landet - Whole country 2014–2016 = 100

Lähtde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighetsindex. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

91. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2016
THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2016
THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district, 2003–2016

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaanhoitopiiri <i>University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district</i>	2003– 2005	2004– 2006	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009
Koko maa • Whole country	111,5	110,8	109,8	109,5	109,6
Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Helsinki University hospital special responsibility area</i>	98,0	96,7	95,1	94,8	94,8
Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Turku University hospital special responsibility area</i>	107,6	106,9	107,0	107,2	108,0
Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Tampere University hospital special responsibility area</i>	110,2	109,8	108,7	108,0	107,8
Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Kuopio University hospital special responsibility area</i>	131,1	130,1	128,7	128,4	129,0
Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Oulu University hospital special responsibility area</i>	128,3	128,7	128,4	128,4	128,5
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	93,9	92,5	90,7	90,1	90,0
Varsinais-Suomi	112,2	112,0	112,6	113,6	114,8
Satakunta	106,6	105,1	104,7	105,0	105,7
Kanta-Häme	103,8	102,6	100,6	100,7	101,1
Pirkanmaa	106,5	106,0	104,4	103,3	103,8
Päijät-Häme	113,8	116,1	119,2	119,1	118,1
Kymenlaakso	113,0	113,8	114,9	116,8	118,0
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	113,8	112,4	110,3	110,3	110,1
Etelä-Savo	128,1	125,5	124,2	121,1	120,4
Itä-Savo	122,7	121,2	117,6	116,2	114,8
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	142,9	141,3	140,7	141,2	140,7
Pohjois-Savo	143,5	142,8	141,4	141,3	141,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	112,6	112,6	111,2	111,8	114,9
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	120,7	118,4	115,1	114,0	112,2
Vaasa	99,1	97,8	97,5	96,1	96,0
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	114,6	113,6	113,9	115,3	115,5
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	133,9	135,4	135,0	134,2	134,3
Kainuu	134,6	133,7	132,6	129,9	125,7
Länsi-Pohja	122,8	125,8	128,2	130,9	131,9
Lappi • <i>Lapland</i>	120,3	118,0	116,9	118,2	120,2
Ahvenanmaa	84,4	86,5	83,9	77,9	76,2

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011– 2013	2012– 2014	2013– 2015	2014– 2016	Specialupptagningsområde för universitetssjukhus och sjukvårdsdistrikt
109,0	107,9	106,2	104,8	102,8	100,0	100,0	Hela landet
94,3	93,1	91,8	90,6	88,9	86,2	86,1	Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus
107,5	106,2	103,8	100,6	97	93	94	Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus
107,4	107,2	106,5	105,8	104,3	102,2	101,8	Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus
128,1	126,4	123,1	122,1	120,4	118,3	118,5	Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus
127,3	126,5	124,9	124,0	121,7	118,2	117,7	Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus
89,6	88,5	87,2	85,9	84,7	82,4	82,6	Helsingfors och Nyland
114,6	113,0	109,7	105,0	100,5	94,4	95,1	Egentliga Finland
105,2	104,2	102,6	101,3	99,7	97,3	99,3	Satakunta
101,8	102,0	102,2	101,8	100,3	98,3	98,1	Centrala Tavastland
104,2	104,8	104,2	103,3	101,6	99,3	98,7	Birkaland
115,5	114,0	112,5	111,5	110,0	107,4	106,2	Päijät-Häme
117,4	117,1	116,8	116,3	111,9	106,3	103,7	Kymmenedalen
109,0	106,8	104,5	103,0	100,1	98,6	98,6	Södra Karelen
119,6	118,6	115,8	114,8	112,6	111,6	112,6	Södra Savolax
115,0	116,1	115,7	116,4	113,5	109,7	108,1	Östra Savolax
134,3	126,9	120,9	121,1	121,4	120,7	122,5	Norra Karelen
139,4	136,3	133,1	133,4	133,0	131,2	130,0	Norra Savolax
118,0	120,8	118,4	114,8	110,8	107,2	107,7	Mellersta Finland
111,3	109,6	109,0	108,9	108,1	106,8	107,5	Syd-Österbotten
94,5	93,6	92,5	91,1	89,5	87,8	89,0	Vasa
114,7	113,8	113,8	111,6	110,5	104,1	103,3	Mellersta Österbotten
132,0	131,3	129,3	128,0	125,1	121,7	121,8	Norra Österbotten
124,9	124,5	124,0	124,1	121,6	120,2	117,5	Kajanaland
132,2	130,8	129,5	131,8	132,4	128,0	126,7	Länsi-Pohja
120,1	119,2	116,6	115,4	112,6	109,7	108,9	Lappland
75,6	75,0	73,8	69,8	69,7	65,2	65,1	Åland

92. THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakiomattomat, 2006–2016
THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2006–2016
THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2006–2016

	2006– 2008	2007– 2009	2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011 2013	2012– 2014	2013– 2015	2014– 2016
Syöpäindeksi • Cancerindex • <i>Cancer index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	94,8	95,4	96,6	97,6	96,7	97,2	98,0	99,2	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	86,2	87,6	89,6	91,6	91,9	93,6	95,5	98,0	100
Sepelvaltimotauti-indeksi • Index för kranskärlsjukdomar • <i>Coronary disease index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	122,5	117,3	112,2	107,9	104,6	101,6	100,7	101,1	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	112,0	108,3	104,6	101,6	99,5	97,8	98,1	99,7	100
Aivoverisuonitauti-indeksi • Index för cerebrovaskulära sjukdomar • <i>Cerebrovascular disease index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	117,9	115,5	113,0	110,0	108,4	106,2	104,5	102,4	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	107,5	106,3	104,9	103,2	102,8	102,1	101,7	100,9	100
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi • Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet • <i>Musculoskeletal disorder index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	133,5	130,6	127,9	125,2	121,8	117,8	112,6	106,5	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	138,5	139,3	138,0	135,0	129,8	123,2	115,8	107,8	100
Mielenterveysindeksi • Index för mental hälsa • <i>Mental health index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	109,8	112,6	112,9	112,1	109,4	108,0	105,8	102,4	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	112,1	115,2	115,5	114,4	111,2	109,3	106,6	102,8	100
Tapaturmaindeksi • Index för olycksfall • <i>Accidental injury index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	112,3	112,8	111,9	110,9	110,2	110,1	107,7	104,5	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	110,5	111,1	110,4	109,6	109,0	109,2	107,1	104,1	100
Dementiaindeksi • Index för demens • <i>Dementia index</i>									
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • <i>Age-standardised</i>	77,7	86,0	92,7	98,4	102,7	105,4	104,5	100,0	..
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • <i>Not age-standardised</i>	79,5	89,2	96,6	102,4	105,8	107,3	105,3	100,0	..

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

93. Syöpäsairauksien ikävakioidu ilmaantuvuus 1980–2017¹⁾
 Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1980–2017¹⁾
 Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1980–2017¹⁾

	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009	2010- 2014	2015	2016	2017
100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita										
Yhteensä • Totalt • Total										
Miehet • Män • Men	269,58	266,22	270,54	290,46	301,79	306,02	301,1	304,38	310,06	301,77
Naiset • Kvinnor • Women	193,50	207,72	220,74	235,30	241,64	248,95	263,55	271,46	279,34	269,67
Mahasyöpä • Magcancer • Cancer of the stomach										
Miehet • Män • Men	22,35	18,25	14,73	11,86	9,58	8,09	6,50	6,42	5,47	5,52
Naiset • Kvinnor • Women	12,21	10,07	8,21	6,50	5,41	4,68	3,79	3,31	3,52	3,77
Paksu- ja peräsuolen syöpä • Tjock- och ändtarmscancer • Colorectal cancer										
Miehet • Män • Men	21,41	22,24	24,14	26,07	26,21	27,65	28,13	29,25	29,07	29,34
Naiset • Kvinnor • Women	17,19	17,57	18,43	19,47	19,62	19,90	20,25	21,71	22,26	21,34
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • Cancer of the pancreas										
Miehet • Män • Men	10,04	10,17	9,11	9,40	9,45	10,10	9,69	10,12	10,95	8,87
Naiset • Kvinnor • Women	6,77	6,93	6,88	6,55	7,04	7,54	7,58	8,03	8,11	6,50
Keuhkojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • Cancer of the lung or trachea										
Miehet • Män • Men	70,32	59,44	51,30	43,35	36,61	33,43	30,05	29,37	28,77	26,45
Naiset • Kvinnor • Women	7,35	8,05	8,67	9,50	10,31	11,63	13,18	13,81	14,45	13,73
Rintasyöpä • Bröstcancer • Cancer of the breast										
Miehet • Män • Men	0,21	0,30	0,35	0,35	0,37	0,42	0,46	0,48	0,38	0,54
Naiset • Kvinnor • Women	48,01	58,45	65,63	73,86	81,5	85,41	90,47	93,49	94,04	92,54
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • Cancer of the uterine cervix										
Naiset • Kvinnor • Women	5,08	3,78	3,39	4,26	4,13	3,90	4,43	4,52	4,44	4,90
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • Cancer of the uterine corpus										
Naiset • Kvinnor • Women	11,58	12,30	13,48	14,85	14,52	14,36	13,56	12,64	13,30	13,54
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • Cancer of the ovary										
Naiset • Kvinnor • Women	10,17	10,46	11,30	11,18	10,71	9,35	9,06	7,48	7,94	7,55
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • Cancer of the prostate										
Miehet • Män • Men	36,11	38,97	48,63	73,51	95,70	94,19	85,66	80,66	83,03	85,42

93. jatk. • forts. • cont.

93. jatk. • forts. • cont.

	1980– 1984	1985– 1989	1990– 1994	1995– 1999	2000– 2004	2005– 2009	2010– 2014	2015	2016	2017
100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita										
Munuaissyöpä • Njurcancer • Cancer of the kidney										
Miehet • Män • Men	8,65	10,74	11,05	11,38	9,94	9,32	10,48	11,2	10,85	10,5
Naiset • Kvinnor • Women	4,94	6,07	6,37	6,10	5,90	6,06	6,25	6,33	5,56	6,01
Virtsarakon tai -teiden syöpä²⁾ • Cancer i urinblåsan eller -vägarna²⁾ • Cancer of the urinary bladder or tract²⁾										
Miehet • Män • Men	13,91	15,6	16,84	16,42	14,67	15,52	15,54	15,33	15,5	15,8
Naiset • Kvinnor • Women	2,87	3,21	3,73	3,63	3,31	3,38	3,56	3,71	3,50	3,53
Ihomelanooma • Hudmelanom • Melanoma of the skin										
Miehet • Män • Men	5,83	7,74	7,81	8,46	9,22	11,73	14,02	16,46	19,11	17,72
Naiset • Kvinnor • Women	5,92	6,55	6,39	7,08	8,03	9,83	13,80	15,27	20,77	16,54
Kypsät B-solukasvaimet³⁾⁴⁾ • Mogna B-cellulära neoplasm³⁾⁴⁾ • Mature B-cell neoplasms³⁾⁴⁾										
Miehet • Män • Men	8,72	9,14	8,12	8,61	9,87	15,44	18,12	18,77	18,44	17,23
Naiset • Kvinnor • Women	5,84	5,67	5,25	5,93	6,13	10,33	12,78	12,39	11,77	11,57

1) Per 100 000, ikävakioitu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.

2) Sisältäen uroteelin PUNLMP sekä ca in situ -tapaukset. • PUNLMP and ca in situ i urotel ingår. • PUNLMP and ca in situ of the uroepithelium are included.

3) Sisältää mm. kroonisen lymfaattisen leukemian, diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman, follikulaarisen lymfooman ja myelooman. • Kronisk lymfatisk leukemi, diffust storcelligt B-cellslymfom, follikulärt lymfom och myelom (till exempel) ingår. • Chronic lymphatic leukaemia, diffuse B lymphoma, follicular B lymphoma and myeloma, among other diseases, are included in this category.

4) Ilmaantuvuuden nousua selittää vuonna 2008 tapahtunut koodistomuutos, jota ennen valtaosa kypsistä B-solukasvaimista rekisteröitiin määrittelemättöminä lymfoomina. • Den ökade incidensen förklaras av att koderna ändrades 2008. Innan dess registrerades de flesta B-cellslymfom som odefinierade lymfom. • The increased incidence is explained by a coding change in 2008. Before that, most of mature B-cell tumours were registered as unspecified lymphomas.

Lähde: Suomen Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Finlands Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • Source: Finnish Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.

94. Eräiden tartuntatautiin ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2018
Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2018
Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2018

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Borreliat Borrelia <i>Borrelia</i>	Chlamydia trachomatis Klamydia <i>Chlamydia</i>	Kampylo- bakteeri Campylobacter <i>Campylobacter</i>	Puumalavirus Puumalavirus <i>Puumala virus</i>
100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • <i>Per 100 000 capita</i>				
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	38	270	93	18
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	44	329	133	5
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	78	296	86	3
Satakunta	27	256	63	14
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	14	214	78	4
Pirkanmaa • Birkaland	8	287	88	12
Päijät-Häme	12	342	90	11
Kymenlaakso • Kymmenedalen	42	197	85	6
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	47	242	88	14
Etelä-Savo • Södra Savolax	13	170	58	50
Itä-Savo • Östra Savolax	33	172	95	28
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	20	197	88	21
Pohjois-Savo • Norra Savolax	21	256	58	43
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	14	230	71	32
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2	184	64	37
Vaasa • Vasa	50	171	59	22
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	157	67	84
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	5	234	71	52
Kainuu • Kajanaland	1	196	77	73
Länsi-Pohja	6	243	62	29
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3	291	63	5
Ahvenanmaa • Åland	1 550	233	75	-

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

95. Tärkeimpien tartuntatautiin tapausmäärät 2005–2018
Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2005–2018
Number of cases of the main infectious diseases, 2005–2018

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hengitystieinfektiot • Respiratory tract infections						
Hinkuyskä • <i>Whooping cough</i>	552	536	480	511	267	343
Influenssa A • <i>Influenza A</i>	1 030	768	1 784	1 944	12 648	417
Influenssa B • <i>Influenza B</i>	126	415	154	1 770	763	140
Legionella • <i>Legionella</i>	12	13	31	17	20	14
Mycoplasma pneumoniae • <i>Mycoplasma pneumoniae</i>	1 881	1 480	1 436	1 077	1 248	1 947
RSV (respiratory syncytial virus) • <i>RSV (respiratory syncytial virus)</i>	2 332	1 426	1 572	1 900	1 611	2 596
Suolistoinfektiot • Gastrointestinal infections						
Clostridium difficile (toksiini, 2008-) • <i>Clostridium difficile</i>	..	..	..	6 370	5 702	4 826
EHEC (Enterohemorraginen E. coli) • <i>EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)</i>	21	14	12	8	29	21
Kampylobakteerit • <i>Campylobacter</i>	4 005	3 444	4 107	4 453	4 048	3 954
Listeria • <i>Listeria</i>	36	46	40	40	34	72
Norovirus • <i>Norovirus</i>	326	646	2 807	2 574	2 209	2 742
Salmonella • <i>Salmonella</i>	2 490	2 540	2 742	3 138	2 332	2 436
Shigella • <i>Shigella</i>	124	73	112	123	118	162
Rotavirus • <i>Rotavirus</i>	1 436	2 190	973	1 337	1 092	426
Yersiniat • <i>Yersinia</i>	642	804	480	624	644	527
Hepatiitit • Hepatitides						
Hepatiitti A • <i>Hepatitis A</i>	26	26	15	22	22	14
Hepatiitti B, akuutti • <i>Hepatitis B, acute</i>	18	22	17	26	19	30
Hepatiitti C • <i>Hepatitis C</i>	1 229	1 160	1 157	1 137	1 041	1 136
Sukupuolitaudit • Sexually transmitted diseases						
Hiv • <i>HIV</i>	134	191	186	147	172	183
Klamydia • <i>Chlamydia</i>	12 746	13 875	13 967	13 871	13 312	12 840
Kuppa • <i>Syphilis</i>	145	130	186	213	200	206
Tippuri • <i>Gonorrhoea</i>	237	232	192	198	237	254
Mikrobilääkeresistenssi • Drug-resistant bacteria						
ESBL E. coli -veriviljelylöydökset • <i>ESBL E. coli blood culture findings</i>	..	..	..	43	77	112
ESBL K. pneumoniae -veriviljelylöydökset • <i>ESBL K. pneumoniae blood culture findings</i>	..	..	..	4	6	16
MRSA -veriviljelylöydökset • <i>MRSA blood culture findings</i>	27	38	33	40	29	31
Muut infektiot • Other infections						
Borrelia • <i>Borrelia (Lyme disease)</i>	1 240	1 146	1 334	1 276	1 468	1 443
Malaria • <i>Malaria</i>	23	29	21	42	34	33
Meningokokki • <i>Meningococcus</i>	37	45	42	28	33	33
Puumalavirus • <i>Puumala virus</i>	2 525	1 897	1 741	3 259	1 927	1 446
Puutiaisaivokuume (TBE) • <i>Tick-borne encephalitis</i>	16	18	20	23	25	38
Tuberkuloosi • <i>Tuberculosis</i>	373	298	347	342	415	317
Tuhkarokko • <i>Measles</i>	1	-	-	5	2	5
Tularemia (jänisrutto) • <i>Tularemia</i>	62	475	406	116	405	91

Lähde: Tartuntatautirekisteri.THL. • Källa: Detriksomfattande registret översmittsamma sjukdomar.THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
								Luftvägsinfektioner
555	541	193	206	165	432	401	479	Kikhosta
1 898	5 962	6 024	6 369	7 723	20 894	10 165	17 025	Influensa A
3 433	462	1 654	778	5 462	4 732	3 076	18 745	Influensa B
11	15	10	22	17	15	27	24	Legionella
7 805	4 685	2 994	2 793	1 677	2 743	2 515	1 872	Mykoplasma
1 523	2 345	1 991	2 868	2 436	4 947	3 841	7 995	RSV (respiratory syncytial virus)
								Tarminfektioner
5 395	5 325	5 018	5 149	5 485	5 044	4 823	4 429	Clostridium difficile
27	31	98	64	74	144	124	213	EHEC (Enterohemorragisk E. coli)
4 265	4 272	4 064	4 924	4 594	4 637	4 289	5 095	Campylobacter
42	63	61	65	46	67	91	79	Listeria
1 591	1 753	2 296	1 363	2 164	2 395	3 872	2 329	Norovirus
2 104	2 200	1 996	1 633	1 658	1 505	1 550	1 448	Salmonella
127	94	108	89	92	66	91	139	Shigellainfektioner
292	209	282	277	251	151	266	350	Rotavirus
554	567	548	579	582	571	532	651	Yersinia
								Hepatiter
14	8	36	27	45	6	29	28	Hepatit A
18	20	20	19	6	12	6	4	Hepatit B, akut
1 129	1 158	1 156	1 223	1 166	1 147	1 111	1 166	Hepatit C
								Sexuellt överförda sjukdomar
169	156	151	180	174	180	159	153	Hiv
13 659	13 255	13 256	13 317	13 585	14 321	14 462	14 839	Klamydia
174	206	154	203	249	231	187	187	Syfilis
286	315	262	287	280	416	598	499	Gonorré
								Resistenta bakterier
150	204	233	231	249	286	316	364	ESBL E.coli -blodydlingsfynd
16	17	15	19	16	27	24	33	ESBL K. pneumoniae -blodydlingsfynd
43	30	29	46	41	49	44	43	MRSA -blodydlingsfynd
								Andra bakterier
1 666	1 582	1 670	1 681	1 913	1 933	2 318	2 106	Borrelia (Lyme disease)
33	46	38	39	38	47	36	33	Malaria
34	33	20	21	22	19	16	16	Meningokock
1 835	845	1 716	2 092	1 463	1 662	1 246	999	Puumalavirus
43	39	38	47	68	61	82	79	Fästingburen encephalit
324	279	269	263	272	231	232	226	Tuberkulos
27	4	2	2	2	4	11	16	Mässling
75	235	15	10	104	699	32	7	Tularemi

96. Rekisteröidyt näkövammaiset 2018
Registrerade synskadade 2018
Registered visually impaired persons, 2018

Näkövamman syy¹⁾ • Synskadans etiologi¹⁾ • *Etiology of visual impairment¹⁾*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	18 172
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	40,8
Perinnöllinen • Nedärvd • <i>Hereditary</i>	16,1
Neurologinen • Neurologisk • <i>Neurological</i>	14,2
Synnyynnäinen • Medfödd • <i>Congenital</i>	9,8
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	7,7
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	4,5
Tulehdukset • Infektioner • <i>Infections</i>	2,4
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	2,3
Onnettomuudet • Olyckshändelse • <i>Accidental</i>	1,4
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • <i>Other etiology</i>	1,3
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • <i>Unknown, not reported</i>	11,2

Näkövamman diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp •
Diagnosis of visual impairment by age group

Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • *Aged under 18*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	689
	%
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	31,9
Synnyynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	21,9
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	11,6
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	8,4
Albinismi • Albinism • <i>Ocular albinism</i>	4,9
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	4,5
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,8
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,0
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfält • <i>Visual field defects</i>	2,0
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	0,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	8,2
Yhteensä • Totalt • Total	100,0

96. jatk. • forts. • cont.

96. jatk. • forts. • cont.

18–64-vuotiaat • 18–64-åringar • 18–64-years-olds	
Henkilöitä • Personer • Persons	4 894
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	20,8
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	20,3
Synnynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	12,9
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	7,6
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	7,0
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	3,7
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	2,9
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • <i>Disorders of choroid</i>	2,8
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	2,8
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	2,1
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	1,9
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	1,2
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	10,9
Yhteensä • Totalt • Total	100,0
65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • <i>65 years and over</i>	
Henkilöitä • Personer • Persons	12 589
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	58,5
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	10,0
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	5,6
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	3,4
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	3,3
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	3,0
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • <i>Disorders of cornea</i>	2,4
Verkkokalvon reikä • Näthinnehäl • <i>Macular hole</i>	2,0
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	1,6
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,5
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinna • <i>Retinal vascular occlusion</i>	1,5
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	7,5
Yhteensä • Totalt • Total	100,0

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto. • Samma person kan ingå i flera av procenttalen. • *Same person can have several alternatives.*Lähde: Näkövammarikisteri, Näkövammaisten liitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades förbund r.f., THL. • *Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.*

Toimeentulotuki

Utkomststöd

Social assistance

Kuvio 12. • Figur 12. • Figure 12.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2018

Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2018

Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2018

Lukumäärä - Antal - Number

140 000 —

120 000 —

100 000 —

80 000 —

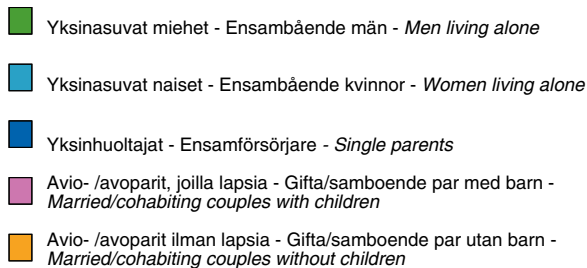
60 000 —

40 000 —

20 000 —

0

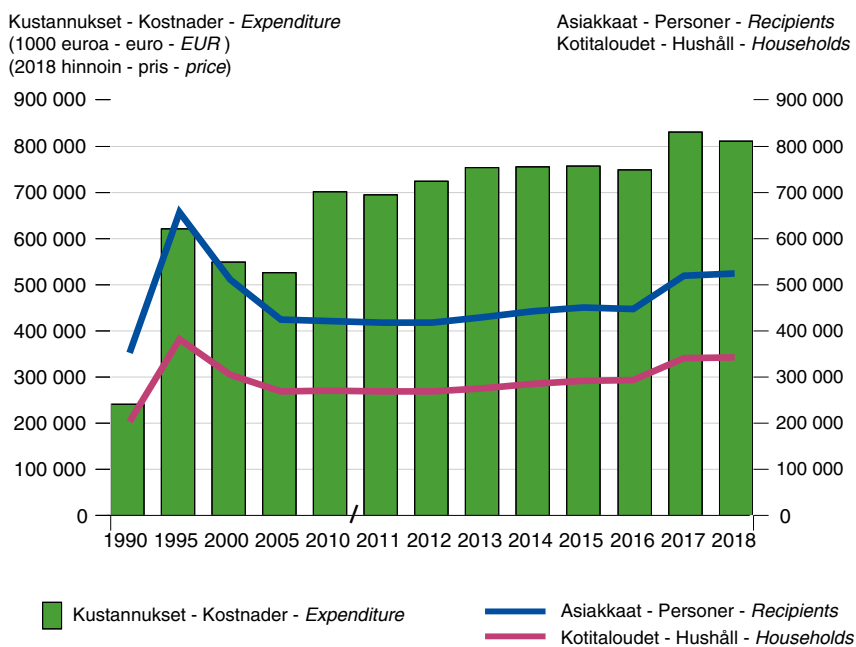
1990 1995 2000 2005 2010 2015 2016 2017 2018

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social Assistance. OSF. THL.

Kuvio 13. • Figur 13. • Figure 13.

Toimeentulotuki 1990–2018: kustannukset (2018 hinnoin), kotitaloudet ja henkilöt
 Utkomststødet 1990–2018: kostnader (enligt prisnivå år 2018) hushåll och personer
 Socia lassistance 1990–2018: expenditure (at 2018 prices), households and recipients

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social Assistance. OSF. THL.

97. Toimeentulotuki 1970–2018
Utkomststöd 1970–2018
Social assistance, 1970–2018

Vuosi År Year	Kotitalouksia Hushäll Households	Henkilöitä • Personer • Persons			% väestöstä • % av befolkningen • % of the population		
		Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
1970	110 866	235 870	..	..	5,0	..	..
1975	96 458	192 006	..	..	4,1	..	..
1980	92 306	167 985	..	..	3,5	..	..
1981	89 376	162 791	..	..	3,4	..	..
1982	93 120	168 351	..	..	3,5	..	..
1983	95 785	172 185	..	..	3,5	..	..
1984 ¹⁾	..	..	..	..	..	..	..
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305 ²⁾	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 726	371 007	276 111	101 746	6,8	6,3	1,9
2013	245 765	381 851	284 218	107 506	7,0	6,5	2,0
2014	253 448	393 336	292 667	108 965	7,2	6,7	2,0
2015	259 010	400 225	298 701	108 302	7,3	6,8	2,0
2016	260 927	398 406	299 041	105 124	7,2	6,7	1,9
2017	303 821	462 274	346 402	150 366	8,4	7,8	2,7
2018	305 120	465 520	346 405	121 659	8,4	7,8	2,2

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststödstatistik utarbetades. • Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushäll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

98. Toimeentulotuki maakunnittain 2018
Utkomststöd efter landskap 2018
Social assistance by region, 2018

Maakunta Landskap Region	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons		% väestöstä % av befolkningen % of the population	
		Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
Koko maa ¹⁾ • Hela landet ¹⁾ • Whole country ¹⁾	305 120	465 520	121 659	8,4	2,2
Uusimaa • Nyland	106 598	175 355	38 679	10,5	2,3
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	23 485	36 738	9 982	7,7	2,1
Satakunta • Satakunta	9 763	14 734	4 443	6,7	2,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	9 524	14 601	3 668	8,5	2,1
Pirkanmaa • Birkaland	32 645	49 227	13 019	9,6	2,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	13 316	20 127	5 397	10,0	2,7
Kymenlaakso • Kymmenedalen	10 713	15 967	4 249	9,2	2,5
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	6 660	9 845	2 815	7,6	2,2
Etelä-Savo • Södra Savolax	7 676	11 088	3 075	7,7	2,1
Pohjois-Savo • Norra Savolax	15 129	22 728	6 156	9,3	2,5
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	10 219	15 513	3 899	9,6	2,4
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	17 548	26 441	6 840	9,6	2,5
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	8 137	12 695	3 666	6,7	1,9
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	6 331	10 834	3 037	6,0	1,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 669	4 205	1 298	6,1	1,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	19 824	30 969	9 377	7,5	2,3
Kainuu • Kajanaland	3 684	5 246	1 608	7,2	2,2
Lappi • Lappland • Lapland	8 964	13 546	4 175	7,6	2,3
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	521	891	339	3,0	1,1

1) Koko maan tiedossa kukin toimeentulotuen saaja on tilastoitu vain kerran. Maakuntien tiedoissa kukin henkilö/kotitalous tilastoitu kaikkiin niihin kuntiin ja kuntien maakuntiin, joista henkilölle/kotitaloudelle on myönnetty toimeentulotukea. • Bland uppgifterna för hela landet har varje mottagare av utkomststöd statistikförts endast en gång. Bland uppgifterna för landskapen statistikförts varje person/hushåll i alla de kommuner och kommunernas landskap som har beviljat personen/hushållet utkomststöd. • Under Whole country, statistics on each recipient of social assistance were only compiled once. Under Region, statistics on each person/household were compiled for all municipalities and regions granting the person/household social assistance.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

99. Toimeentulotukea saaneissa kotitalouksissa asuvat henkilöt iän mukaan 1995–2018
Personer i hushåll som fått utkomststöd efter ålder 1995–2018
Persons in households in receipt of social assistance by age, 1995–2018

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group				Puuttuu Saknas Missing	Yhteensä Totalt Total
	-17	18–24	25–64	65–		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • Reference persons						
1995	155 025	112 276	294 319	18 772	3 530	585 917
2000	120 860	75 889	239 619	17 010	975	456 353
2005	97 814	67 376	197 935	14 220	26	379 376
2010	95 285	67 235	198 818	13 814	-	377 162
2011	94 621	65 973	196 882	14 422	-	373 909
2012	94 869	67 009	194 971	14 157	-	373 018
2013	97 633	70 433	198 794	14 991	-	383 864
2014	100 669	72 690	203 811	16 166	-	395 350
2015	101 524	71 683	209 177	17 841	-	402 240
2016	99 365	69 220	209 914	19 907	-	400 422
2017	115 872	84 168	241 150	21 084	-	464 291
2018	119 115	77 706	246 038	22 661	-	467 538
Yhteensä % väestöstä • Totalt % av befolkningen • Total % of the population						
1995	13,3	25,6	10,6	2,6	0,1	11,4
2000	10,6	16,5	8,5	2,2	0,0	8,8
2005	8,9	14,7	6,9	1,7	0,0	7,2
2010	8,8	14,5	6,9	1,5	-	7,0
2011	8,7	14,1	6,9	1,5	-	6,9
2012	8,8	14,2	6,8	1,4	-	6,9
2013	9,1	14,9	7,0	1,4	-	7,0
2014	9,4	15,5	7,2	1,5	-	7,2
2015	9,5	15,5	7,4	1,6	-	7,3
2016	9,3	15,2	7,4	1,7	-	7,3
2017	10,9	18,8	8,6	1,8	-	8,4
2018	11,3	17,6	8,7	1,9	-	8,5

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

100. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2018
 Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2018
 Social assistance by type of household, 1995–2018

Vuosi År Year	Yksinasuvat • Ensamboende • <i>Singles living alone</i>		Yksin- huoltajat Ensam försörjare <i>Single parents</i>	Parit • Par • <i>Couples</i>		Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>		Ilman lapsia Utan barn <i>Without children</i>	Lapsia Med barn <i>With children</i>	
	1995	129 218		84 214	34 302	
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 068	88 293	36 125	40 671	49 542	344 699
1998	120 113	80 197	34 538	35 465	43 022	313 335
1999	112 585	75 538	33 280	33 109	37 446	291 958
2000	106 003	70 716	31 977	29 991	32 996	271 683
2001	103 586	68 408	32 668	27 000	32 457	264 119
2002	107 486	69 794	33 770	22 413	29 103	262 566
2003	107 941	70 403	33 231	21 731	28 122	261 428
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 101	66 286	29 706	18 513	23 238	238 844
2006	96 150	62 878	28 157	17 649	21 779	226 613
2007	92 547	61 399	27 382	16 321	20 184	217 833
2008	92 135	60 672	27 348	15 644	19 767	215 566
2009	103 369	65 086	28 353	18 668	23 275	238 751
2010	104 725	66 600	28 391	18 283	22 257	240 256
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 149	66 946	28 395	16 490	21 743	238 723
2013	108 083	69 259	29 098	17 073	22 247	245 760
2014	111 369	71 781	30 201	17 376	22 720	253 447
2015	113 794	74 396	30 333	17 685	22 800	259 008
2016	115 551	76 134	30 252	17 133	21 857	260 927
2017	133 624	89 879	36 357	19 719	24 242	303 821
2018	134 208	90 488	37 810	18 659	23 955	305 120

% vastaavanlaista kotitaloutta kohti • % likartat hushåll • % corresponding households

1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0
2013	13,8	8,4	24,6	2,0	4,9	8,2
2014	14,1	8,7	25,3	2,1	5,0	8,4
2015	14,2	8,9	25,1	2,1	5,1	8,5
2016	14,2	9,1	24,6	2,0	4,9	8,5
2017	16,1	10,6	29,2	2,4	5,7	9,9
2018	16,0	10,6	29,9	2,2	5,5	9,8

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

101. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2018
 Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2018
 Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2018

Vuosi ja maakunta Year and region	Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet Hushåll som fått utkomststöd Households receiving social assistances			
	Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd Basic social assistance	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd Supplementary social assistance	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd Preventive social assistance	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ Social assistance total ¹⁾²⁾
2006	205 845	82 071	19 213	226 613
2007	201 789	83 922	19 520	217 833
2008	200 211	86 314	20 142	215 566
2009	223 527	92 190	20 682	238 751
2010	224 544	92 239	22 595	240 255
2011	222 451	94 816	24 511	239 212
2012	222 012	94 888	23 538	238 722
2013	228 290	98 745	24 379	245 760
2014	233 639	102 342	25 589	253 447
2015	236 972	105 978	26 089	259 008
2016	237 323	106 616	27 181	260 927
2017	278 172	80 078	32 508	303 821
2018	277 085	77 576	37 716	305 120
2018:				
Koko maa • Whole country	277 085	77 576	37 716	305 120
Uusimaa	101 860	29 854	14 316	106 598
Varsinais-Suomi	22 101	4 725	2 803	23 485
Satakunta	8 853	2 678	1 101	9 763
Kanta-Häme	8 866	1 605	1 507	9 524
Pirkanmaa	29 266	7 486	4 172	32 645
Päijät-Häme	12 641	2 395	1 894	13 316
Kymenlaakso	9 776	3 009	747	10 713
Etelä-Karjala • South Karelia	6 401	1 512	748	6 660
Etelä-Savo	7 156	1 788	733	7 676
Pohjois-Savo	14 315	4 073	1 831	15 129
Pohjois-Karjala • North Karelia	9 549	2 214	465	10 219
Keski-Suomi • Central Finland	16 106	4 056	2 419	17 548
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	7 286	2 522	1 042	8 137
Pohjanmaa • Ostrobothnia	5 809	1 513	992	6 331
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	2 348	553	376	2 669
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	18 000	5 314	1 476	19 824
Kainuu	3 281	1 000	669	3 684
Lappi • Lapland	8 154	2 643	693	8 964
Ahvenanmaa • Åland Islands	514	63	53	521

1) Sisältää perus-, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen sekä kuntouttavan työtoiminnan tiedot. Sisältää myös Ahvenanmaan tiedot, joita ei jaeta perus- ja täydentävään toimeentulotukeen. • Består av grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt arbetsverksamhet i rehabiliteringsprogram. Inkl. också data från Åland, som inte avdelats till grundläggande och kompletterande utkomststöd. • Consists of basic, supplementary and preventive social assistance and assistance on rehabilitative work programme. Incl. also data from Åland, which is not divided to basic and supplementary social assistance.

Toimeentulotuen menot vuoden 2018 hinnoin Utgifter för utkomststödet till 2018 års priser <i>Social assistance expenditure at 2018 prices</i>				År och landskap
Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd <i>Basic social assistance</i>	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd <i>Supplementary social assistance</i>	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd <i>Preventive social assistance</i>	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ <i>Social assistance total¹⁾²⁾</i>	
1 000 €				
445 317	41 435	10 690	522 139	2006
489 263	42 431	11 342	551 947	2007
513 748	47 003	12 181	576 345	2008
621 096	51 723	13 260	690 256	2009
628 727	52 253	14 463	700 517	2010
617 296	55 400	16 029	694 162	2011
646 277	55 802	15 412	723 565	2012
674 369	57 964	16 268	753 642	2013
674 769	58 044	16 378	754 524	2014
673 807	59 912	16 696	756 923	2015
663 318	59 836	17 486	747 955	2016
761 583	40 433	20 494	830 059	2017
740 462	39 617	24 090	810 564	2018
740 462	39 617	24 090	810 564	2018: Hela landet
306 327	18 010	11 929	338 086	Nyland
51 273	1 772	1 391	54 928	Egentliga Finland
18 281	1 289	410	20 096	Satakunta
21 444	603	850	23 038	Egentliga Tavastland
74 572	3 522	2 337	81 794	Birkaland
32 714	996	984	34 870	Päijänne-Tavastland
22 408	1 540	523	24 746	Kymmenedalen
15 053	568	389	16 010	Södra Karelen
15 050	690	314	16 098	Södra Savolax
34 064	1 742	885	36 838	Norra Savolax
18 998	988	179	20 385	Norra Karelen
38 207	1 591	1 243	41 677	Mellersta Finland
16 036	1 139	433	17 708	Södra Österbotten
13 334	730	612	14 690	Österbotten
4 333	250	120	4 789	Mellersta Österbotten
35 381	2 392	699	39 076	Norra Österbotten
5 866	370	364	6 653	Kajanaland
15 868	1 396	401	17 769	Lappland
1 252	30	28	1 314	Åland

2) Sama kotitalous on voinut saada perus-, täydentävää sekä ehkäisevää toimeentulotukea sekä kuntoutuksen työtoiminnan tukea, joten saajien yhteenlaskettu summa on suurempi kuin "toimeentulotuki yhteensä"-sarakeessa • Samma hushåll kan ha erhållit grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt förmåner av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte vilket följaktligen leder till att summan av mottagare är större än i kolumnen "utkomststöd totalt" • *The same household may have received basic, supplementary and preventive social assistance and benefits of rehabilitating activity, consequently the sum of recipients is bigger than in the column "social assistance total".*

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

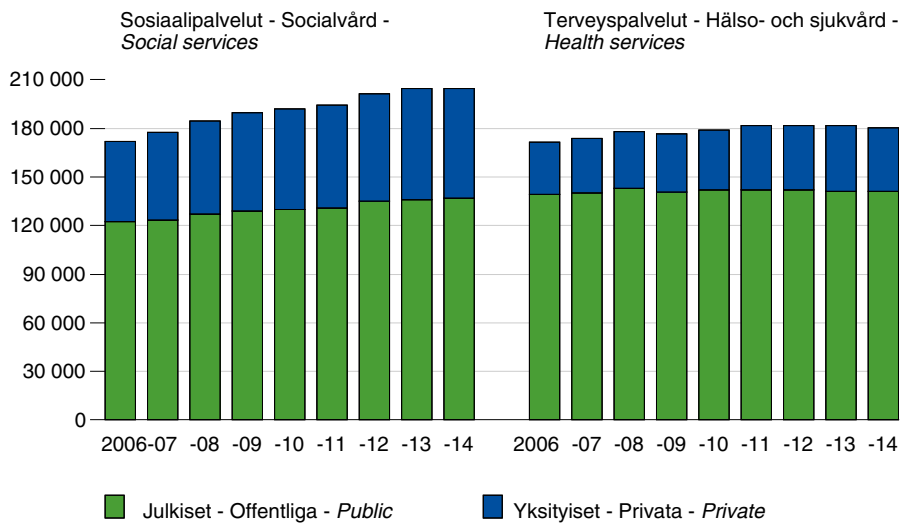

Henkilöstö

Personal Personnel

Kuvio 14. • Figur 14. • Figure 14.

Julkisten ja yksityisten palvelun tuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014
Offentliga och hprivata serviceproducenters andelar avpersonalen 2006–2014
Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014

Lähde: Työssäkäyntitilasto, SVT, Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken, FOS, Statistikcentralen. •
Source: Employmen statistics, OSF, Statistics Finland.

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014
Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014
Health care and social welfare personnel, 2005–2014

Toimiala ¹⁾ Näringsgren ¹⁾ Activity ¹⁾	2005		2010	2012	2013	2014	Yksityinen Privata Private %
		Yksityinen Privata Private %					
Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård och sociala tjänster totalt • <i>Health and social work total</i>	335 700	23,2	372 300	383 497	386 364	385 482	27,9
Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • <i>Human health activities</i>	169 600	18,4	179 900	182 142	181 786	180 724	22,0
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • <i>Hospital activities</i>	92 400	8,0	96 650	97 583	98 048	97 328	6,9
Muut lääkäripalvelut ²⁾ • Övrig läkarverksam- het ²⁾ • <i>Other medical practice activities²⁾</i>	66 200	19,7	68 300	67 196	66 104	65 625	27,8
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>	11 000	99,6	15 000	17 363	17 634	17 771	82,8
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • <i>Social work activities</i>	166 100	28,1	192 400	201 349	204 578	204 758	33,1
Vanhusten sosiaalipalvelut • Social vård för äldre • <i>Social services for the elderly</i>	65 600	34,5	73 500	78 511	79 418	79 862	35,7
niistä • av vilka • <i>of which:</i>							
Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	20 400	14,9	23 500	22 957	22 556	21 563	17,6
Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	27 000	62,4	29 000	29 686	30 261	31 722	61,7
Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>	18 200	14,9	21 000	22 374	22 880	22 813	15,8
Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverk samhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>	..	..	..	1 129	989	933	15,9
Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktion- shindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>	..	..	..	2 365	2 732	2 831	48,5
Vammaisten sosiaalipalvelut • Såcial vård för funktionshindrade persone • <i>Social services for the disabled persons</i>	..	..	18 842	20 261	21 038	21 591	42,6
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • <i>Other social work activities</i>	37 400	42,6	38 482	39 235	40 547	40 589	55,2
Lasten päivähoito • Barndagvård • <i>Child day care</i>	59 100	11,0	61 500	63 542	63 575	62 716	12,3

1) Vuosi 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL-2008. Vuosien 2007–2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL-2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträvat så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • *Year 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL-2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification*

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • *Including dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. •
Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
 Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014
 Personnel in the health care services by region, 2014

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Varsinaiset sairaalapaalvelut Egentiga sjukhustjänster <i>Hospital activities proper</i>			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lää- käripalvelut ¹⁾ Allmänpraktiserande läkarverksamhet ¹⁾ <i>General medical practice activities¹⁾</i>		
	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Koko maa • Whole country	90 582	6 746	97 328	47 365	18 260	65 625
Uusimaa	25 109	1 602	26 711	11 100	7 371	18 471
Varsinais-Suomi	8 667	694	9 361	4 305	1 853	6 158
Satakunta	3 413	270	3 683	2 158	500	2 658
Kanta-Häme	2 315	136	2 451	1 098	485	1 583
Pirkanmaa	8 788	1 155	9 943	3 854	2 075	5 929
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	3 252	99	3 351	2 307	512	2 819
Kymenlaakso	2 444	216	2 660	1 056	402	1 458
Etelä-Karjala • South Karelia	1 782	17	1 799	714	333	1 047
Etelä-Savo	2 682	317	2 999	1 426	283	1 709
Pohjois-Savo	5 312	327	5 639	2 840	714	3 554
Pohjois-Karjala • North Karelia	2 772	198	2 970	1 529	417	1 946
Keski-Suomi • Central Finland	3 688	254	3 942	2 020	813	2 833
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	3 475	261	3 736	2 281	390	2 671
Pohjanmaa • Ostrobothnia	3 609	105	3 714	2 071	511	2 582
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	1 266	45	1 311	903	90	993
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	6 865	786	7 651	4 386	916	5 302
Kainuu	1 111	51	1 162	1 233	161	1 394
Lappi • Lapland	2 914	213	3 127	2 070	342	2 412
Ahvenanmaa • Åland Islands	1 118	-	1 118	14	92	106
	%					
Koko maa • Whole country	93,1	6,9	100	72,2	27,8	100
Uusimaa	94,0	6,0	100	60,1	39,9	100
Varsinais-Suomi	92,6	7,4	100	69,9	30,1	100
Satakunta	92,7	7,3	100	81,2	18,8	100
Kanta-Häme	94,5	5,5	100	69,4	30,6	100
Pirkanmaa	88,4	11,6	100	65,0	35,0	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	97,0	3,0	100	81,8	18,2	100
Kymenlaakso	91,9	8,1	100	72,4	27,6	100
Etelä-Karjala • South Karelia	99,1	0,9	100	68,2	31,8	100
Etelä-Savo	89,4	10,6	100	83,4	16,6	100
Pohjois-Savo	94,2	5,8	100	79,9	20,1	100
Pohjois-Karjala • North Karelia	93,3	6,7	100	78,6	21,4	100
Keski-Suomi • Central Finland	93,6	6,4	100	71,3	28,7	100
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	93,0	7,0	100	85,4	14,6	100
Pohjanmaa • Ostrobothnia	97,2	2,8	100	80,2	19,8	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	96,6	3,4	100	90,9	9,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	89,7	10,3	100	82,7	17,3	100
Kainuu	95,6	4,4	100	88,5	11,5	100
Lappi • Lapland	93,2	6,8	100	85,8	14,2	100
Ahvenanmaa • Åland Islands	100,0	-	100	13,2	86,8	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler. • Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Muut terveystoiminnat yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt <i>Other human health activities total</i>			Terveystoiminnat yhteensä Hälsö- och sjukvård totalt <i>Health care services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
3 056	14 715	17 771	141 003	39 721	180 724	Hela landet
583	4 628	5 211	36 792	13 601	50 393	Nyland
54	1 177	1 231	13 026	3 724	16 750	Egentliga Finland
150	466	616	5 721	1 236	6 957	Satakunta
113	396	509	3 526	1 017	4 543	Egentliga Tavastland
67	2 064	2 131	12 709	5 294	18 003	Birkaland
16	374	390	5 575	985	6 560	Päijänne-Tavastland
10	386	396	3 510	1 004	4 514	Kymmenedalen
149	260	409	2 645	610	3 255	Södra Karelen
142	239	381	4 250	839	5 089	Södra Savolax
348	518	866	8 500	1 559	10 059	Norra Savolax
221	429	650	4 522	1 044	5 566	Norra Karelen
245	844	1 089	5 953	1 911	7 864	Mellersta Finland
62	398	460	5 818	1 049	6 867	Södra Österbotten
33	360	393	5 713	976	6 689	Österbotten
73	244	317	2 242	379	2 621	Mellersta Österbotten
368	1 293	1 661	11 619	2 995	14 614	Norra Österbotten
73	159	232	2 417	371	2 788	Kajanaland
349	433	782	5 333	988	6 321	Lappland
-	47	47	1 132	139	1 271	Åland
17,2	82,8	100	78,0	22,0	100	Hela landet
11,2	88,8	100	73,0	27,0	100	Nyland
4,4	95,6	100	77,8	22,2	100	Egentliga Finland
24,4	75,6	100	82,2	17,8	100	Satakunta
22,2	77,8	100	77,6	22,4	100	Egentliga Tavastland
3,1	96,9	100	70,6	29,4	100	Birkaland
4,1	95,9	100	85,0	15,0	100	Päijänne-Tavastland
2,5	97,5	100	77,8	22,2	100	Kymmenedalen
36,4	63,6	100	81,3	18,7	100	Södra Karelen
37,3	62,7	100	83,5	16,5	100	Södra Savolax
40,2	59,8	100	84,5	15,5	100	Norra Savolax
34,0	66,0	100	81,2	18,8	100	Norra Karelen
22,5	77,5	100	75,7	24,3	100	Mellersta Finland
13,5	86,5	100	84,7	15,3	100	Södra Österbotten
8,4	91,6	100	85,4	14,6	100	Österbotten
23,0	77,0	100	85,5	14,5	100	Mellersta Österbotten
22,2	77,8	100	79,5	20,5	100	Norra Österbotten
31,5	68,5	100	86,7	13,3	100	Kajanaland
44,6	55,4	100	84,4	15,6	100	Lappland
-	100,0	100	89,1	10,9	100	Åland

104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
 Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2014
 Personnel in the social welfare by region, 2014

Maakunta Landskap Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringgren • Activity					
	Lasten päivähoito Dagvårdstjänster för barn Child day care			Vanhusten huolto Socialservice för äldre Social services for the elderly, total		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Hela landet • Whole country	55 029	7 687	62 716	51 349	28 513	79 862
Uusimaa • Nyland	17 486	3 331	20 817	8 456	7 786	16 242
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 703	986	5 689	5 275	2 159	7 434
Satakunta • Satakunta	1 943	156	2 099	3 194	1 410	4 604
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 606	188	1 794	1 851	947	2 798
Pirkanmaa • Birkaland	4 927	407	5 334	3 863	3 006	6 869
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • Päijänne-Tavastland	1 853	174	2 027	1 517	980	2 497
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 572	161	1 733	2 309	1 583	3 892
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1 140	52	1 192	1 455	614	2 069
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 236	127	1 363	1 735	1 246	2 981
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 382	229	2 611	2 663	1 274	3 937
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 512	95	1 607	1 716	1 288	3 004
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 383	470	2 853	3 378	1 164	4 542
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	2 247	86	2 333	2 645	909	3 554
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	2 368	123	2 491	2 729	866	3 595
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	735	63	798	977	294	1 271
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	3 850	790	4 640	3 952	1 553	5 505
Kainuu • Kajanaland	723	90	813	757	525	1 282
Lappi • Lappland • Lapland	1 841	143	1 984	2 225	884	3 109
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	522	16	538	652	25	677
	%					
Koko maa • Hela landet • Whole country	87,7	12,3	100	64,3	35,7	100
Uusimaa • Nyland	84,0	16,0	100	52,1	47,9	100
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	82,7	17,3	100	71,0	29,0	100
Satakunta • Satakunta	92,6	7,4	100	69,4	30,6	100
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	89,5	10,5	100	66,2	33,8	100
Pirkanmaa • Birkaland	92,4	7,6	100	56,2	43,8	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • Päijänne-Tavastland	91,4	8,6	100	60,8	39,2	100
Kymenlaakso • Kymmenedalen	90,7	9,3	100	59,3	40,7	100
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	95,6	4,4	100	70,3	29,7	100
Etelä-Savo • Södra Savolax	90,7	9,3	100	58,2	41,8	100
Pohjois-Savo • Norra Savolax	91,2	8,8	100	67,6	32,4	100
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	94,1	5,9	100	57,1	42,9	100
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	83,5	16,5	100	74,4	25,6	100
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	96,3	3,7	100	74,4	25,6	100
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	95,1	4,9	100	75,9	24,1	100
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	92,1	7,9	100	76,9	23,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	83,0	17,0	100	71,8	28,2	100
Kainuu • Kajanaland	88,9	11,1	100	59,0	41,0	100
Lappi • Lappland • Lapland	92,8	7,2	100	71,6	28,4	100
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	97,0	3,0	100	96,3	3,7	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. •
 Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Vammaisten sosiaalipalvelut Säcial vård för funktionshindrade personer <i>Social services for the disabled persons</i>			Muut sosiaalipalvelut All övrig socialverksamhet <i>Other social services</i>			Sosiaalihuollon palvelut yhteensä Sociala tjänster totalt <i>Social services total</i>		
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
12 398	9 193	21 591	18 201	22 388	40 589	136 977	67 781	204 758
2 375	2 858	5 233	7 146	6 785	13 931	35 463	20 760	56 223
1 485	576	2 061	1 602	1 877	3 479	13 065	5 598	18 663
377	261	638	823	834	1 657	6 337	2 661	8 998
361	414	775	475	712	1 187	4 293	2 261	6 554
846	1 138	1 984	1 727	1 986	3 713	11 363	6 537	17 900
628	346	974	800	789	1 589	4 798	2 289	7 087
479	203	682	436	893	1 329	4 796	2 840	7 636
176	204	380	434	464	898	3 205	1 334	4 539
825	258	1 083	363	926	1 289	4 159	2 557	6 716
396	433	829	728	1 274	2 002	6 169	3 210	9 379
548	359	907	422	603	1 025	4 198	2 345	6 543
409	575	984	943	1 207	2 150	7 113	3 416	10 529
815	228	1 043	348	661	1 009	6 055	1 884	7 939
613	118	731	465	461	926	6 175	1 568	7 743
203	122	325	105	306	411	2 020	785	2 805
813	808	1 621	784	1 742	2 526	9 399	4 893	14 292
195	154	349	228	189	417	1 903	958	2 861
689	122	811	335	642	977	5 090	1 791	6 881
165	16	181	37	37	74	1 376	94	1 470
57,4	42,6	100	44,8	55,2	100	66,9	33,1	100
45,4	54,6	100	51,3	48,7	100	63,1	36,9	100
72,1	27,9	100	46,0	54,0	100	70,0	30,0	100
59,1	40,9	100	49,7	50,3	100	70,4	29,6	100
46,6	53,4	100	40,0	60,0	100	65,5	34,5	100
42,6	57,4	100	46,5	53,5	100	63,5	36,5	100
64,5	35,5	100	50,3	49,7	100	67,7	32,3	100
70,2	29,8	100	32,8	67,2	100	62,8	37,2	100
46,3	53,7	100	48,3	51,7	100	70,6	29,4	100
76,2	23,8	100	28,2	71,8	100	61,9	38,1	100
47,8	52,2	100	36,4	63,6	100	65,8	34,2	100
60,4	39,6	100	41,2	58,8	100	64,2	35,8	100
41,6	58,4	100	43,9	56,1	100	67,6	32,4	100
78,1	21,9	100	34,5	65,5	100	76,3	23,7	100
83,9	16,1	100	50,2	49,8	100	79,7	20,3	100
62,5	37,5	100	25,5	74,5	100	72,0	28,0	100
50,2	49,8	100	31,0	69,0	100	65,8	34,2	100
55,9	44,1	100	54,7	45,3	100	66,5	33,5	100
85,0	15,0	100	34,3	65,7	100	74,0	26,0	100
91,2	8,8	100	50,0	50,0	100	93,6	6,4	100

105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2015
Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015
Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
86	Terveyspalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård totalt • <i>Human health activities total</i>	129 951
86101	Varsinaiset sairaalapaalvelut • Egentiga sjukhustjänster • <i>Hospital activities proper</i>	76 258
86102	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • <i>Rehabilitation centres and nursing homes</i>	959
86210	Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • <i>General medical practice activities</i>	42 683
8690	Muut terveydenhuoltopaalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>	10 051
87	Sosiaalipalvelut yhteensä • Sociala tjänster totalt • <i>Social services total</i>	119 943
87	Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende • <i>Residential care activities</i>	35 383
8710	Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • <i>Residential nursing care activities</i>	16 779
87101	Ikäntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	16 579
87102	Vammaisten hoitolaitokset ¹⁾ • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer ¹⁾ • <i>Residential nursing care activities for the disabled¹⁾</i>	200
8720	Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • <i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse</i>	8 180
87201	Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • <i>Residential nursing and care activities for mental retardation</i>	7 590
87202	Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • <i>Residential care activities for mental health</i>	270
87203	Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • <i>Institutions for substance abusers</i>	194
87204	Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • <i>Residential care activities for substance abuse</i>	126
8730	Vanhusen ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • <i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>	10 424
87301	Ikäntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	9 886
87302	Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • <i>Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)</i>	538
8790	Muut sosiaalihuollon laitospalvelut • Andra vård och omsorg med boende • <i>Other residential care activities</i>	2 935
87901	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • <i>Residential and professional family care activities for children and young people</i>	2 068
87902	Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • <i>Mother and child homes and shelters</i>	11
87909	Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • <i>Other institutions and housing services</i>	856

105. jatk. • forts. • *cont.*

105. jatk. • forts. • *cont.*

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>	
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • <i>Social work activities without accommodation</i>	84 560
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna socialainsatser för äldre och funktionshindrade personer • <i>Social work activities without accommodation for the elderly and disabled</i>	22 219
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>	17 136
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>	558
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • <i>Day activity and sheltered work services for the disabled</i>	2 923
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>	1 602
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • <i>Child day-care activities</i>	51 933
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • <i>Child day-care homes</i>	49 013
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • <i>Other child day-care</i>	2 920
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanser • <i>Other social work activities without accommodation n.e.c.</i>	10 408
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for others than the elderly and disabled</i>	233
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • <i>Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled</i>	919
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • <i>Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers</i>	500
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • <i>Other social work activities without accommodation n.e.c.</i>	8 756
86 Terveyspalvelut yhteensä ja 87–88 Sosiaalipalvelut • 86 Hälsa- och sjukvård och 87–88 Sociala tjänster totalt • <i>86 Human health activities and 87–88 Social services total</i>	249 894
84122 Terveystieteiden ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och socialskydd • <i>Administration of health care and social security</i>	6 629
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveystieteiden ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälsa- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • <i>Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total</i>	256 523

---

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • *Excl. residential nursing care activities for mental retardation.*

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.*

106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014
Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014
Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män Men
			%
1341	Lastenhoidon johtajat • <i>Child care services managers</i>	2 318	7,9
1342	Terveydenhuollon johtajat • <i>Health services managers</i>	986	43,9
1343	Vanhustenhuollon johtajat • <i>Old-age care services managers</i>	427	15,7
1344	Sosiaalihuollon johtajat • <i>Social welfare managers</i>	1 796	31,3
11xx	Muut johtajat • <i>Other managers</i>	846	37,6
2111	Fyysikot ja astronomit • <i>Physicists and astronomers</i>	149	63,1
2113	Kemistit • <i>Chemists</i>	150	28,0
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • <i>Biologists, botanists, zoologists and related professionals</i>	268	19,0
2212	Yliääkärit ja erikoislääkärit • <i>Specialist medical practitioners</i>	17 827	39,7
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • <i>Nursing professionals</i>	5 508	8,0
22211	Ylihoitajat • <i>Matrons</i>	491	22,6
22212	Osastonhoitajat • <i>Ward sisters</i>	5 017	6,6
2261	Hammaslääkärit • <i>Dentists</i>	3 988	29,0
2262	Proviisorit • <i>Pharmacists</i>	119	17,6
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • <i>Dieticians and nutritionists</i>	213	1,9
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • <i>Audiologists and speech therapists</i>	1 186	1,6
2269	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat • <i>Health professionals not elsewhere classified</i>	1 005	30,1
2342	Lastentarhanopettajat • <i>Early childhood educators</i>	17 206	2,8
2634	Psykologit • <i>Psychologists</i>	3 682	12,8
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • <i>Social work and counselling professionals</i>	9 784	10,1
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • <i>Other professionals</i>	13 793	16,7
3211	Lääketeollisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • <i>Medical imaging and therapeutic equipment technicians</i>	2 833	12,9
3212	Bioanalytyköt (terveydenhuolto) • <i>Medical and pathology laboratory technicians</i>	5 313	4,5
3213	Farmaseutit • <i>Pharmaceutical technicians and assistants</i>	568	7,2
3221	Sairaanhoidajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • <i>Nursing and midwifery associate professionals</i>	66 417	7,1
32211	Sairaanhoidajat • <i>Nurses</i>	55 393	8,1
32212	Terveydenhoitajat • <i>Public health nurses</i>	8 735	0,5
3222	Kätilöt • <i>Midwifery associate professionals</i>	2 289	0,2
3251	Suuhygienistit • <i>Dental assistants and therapists</i>	1 672	1,9
3255	Fysioterapeutit ym. • <i>Physiotherapy technicians and assistants</i>	8 599	17,8
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • <i>Ambulance workers</i>	1 877	62,7
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat • <i>Health associate professionals not elsewhere classified</i>	2 250	10,6
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • <i>Social work associate professionals</i>	20 384	18,7
3xxx	Muut asiantuntijat • <i>Other associate professionals</i>	14 892	14,6
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • <i>Clerical support workers</i>	9 617	11,5

Julkinen sektori Offentlig <i>Public</i>	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund <i>Foreign descent</i>	Ulkomaisten kansalaiset Utländsk medborgare <i>Foreign citizens</i>	Yrkesklassificering 2010
75,8	1,9	1,1	Chefer inom barnomsorg
28,9	2,6	0,9	Chefer inom hälso- och sjukvård
30,4	1,6	0,2	Chefer inom äldrevård
27,7	1,6	0,2	Chefer inom socialvård
23,5	1,2	0,2	Övriga chefer
96,6	2,0	0,7	Fysiker och astronomer
88,7	0,7	0,7	Kemister
51,1	5,2	2,2	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
77,6	9,0	4,1	Överläkare och specialläkare
86,9	0,8	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
80,9	0,8	0,2	Överskötare
87,5	0,8	0,1	Avdelningsskötare
59,3	7,7	4,5	Tandläkare
93,3	1,7	0,8	Provisorer
85,4	0,5	0,5	Specialister inom näringslära
62,9	1,5	0,3	Audiologer och logopedier
84,6	12,3	7,7	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,1	2,7	1,3	Barnträdgårdslärare
68,9	2,2	0,5	Psykologer
64,1	2,2	0,7	Specialister inom socialt arbete
59,7	3,2	1,1	Specialister inom övriga branscher
81,0	1,9	0,6	Experter, bildiagnostik och medicinteknisk utrustning
70,6	2,6	0,5	Bioanalytiker (hälsovården)
96,8	2,1	0,5	Farmaceuter
85,7	3,7	1,5	Sjukskötare m.fl.
87,7	4,1	1,7	Sjukskötare
76,0	1,5	0,1	Hälsovårdare
96,4	2,4	0,4	Barnmorskor
60,9	3,7	0,8	Munhygienister
41,1	1,8	0,4	Fysioterapeuter m.fl.
45,4	2,0	0,4	Akutvårdare inom sjuktransporten
49,8	1,9	0,6	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
63,0	3,5	1,0	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
74,2	2,3	0,8	Övriga experter
55,1	3,1	0,9	Kontors- och kundtjänstpersonal

106. jatk. • forts. • *cont.*

106. jatk. • forts. • *cont.*

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • <i>Child care workers</i>	35 358	2,2
5312	Koulunkäyntiavustajat • <i>Teachers' aides</i>	586	12,5
5321	Lähihoitajat • <i>Health care assistants</i>	74 481	9,8
53211	Mielenterveyshoitajat • <i>Practical mental nurses</i>	4 261	33,5
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • <i>Mental handicap nurses</i>	7 058	13,6
53213	Sosiaalialan hoitajat • <i>Social work assistants</i>	42 553	7,8
53219	Muut lähihoitajat • <i>Other practical nurses</i>	20 609	7,8
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • <i>Home-based personal care workers</i>	22 364	5,2
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • <i>Household service workers</i>	19 757	4,1
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • <i>Personal care workers, family carers, etc.</i>	2 606	13,4
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • <i>Personal care workers in health services not elsewhere classified</i>	9 482	9,2
53291	Hammashoitajat • <i>Dental assistants</i>	5 253	0,9
53292	Välinehuoltajat • <i>Equipment maintenance assistants</i>	1 874	5,2
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • <i>Pharmaceutical assistants</i>	242	4,1
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • <i>Massage therapists and practical rehabilitation nurses</i>	2 113	34,3
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • <i>Other service occupations</i>	6 533	22,5
678x	Muut työntekijät tasot 6-8 • <i>Other occupations levels 6-8</i>	2 855	69,2
91123	Sairaala- ja laitospulaiset • <i>Hospital and institutional helpers</i>	17 729	10,4
91124	Päiväkotiapulaiset • <i>Kindergarten assistants</i>	4 297	4,5
9xxx	Muut työntekijät • <i>Elementary occupations</i>	5 822	40,1
	Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • <i>Social welfare and health care services total</i>	385 482	12,0

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. •
Source: *Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Julkinen sektori Offentlig <i>Public</i>	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund <i>Foreign descent</i>	Ulkomaisten kansalliset Utländsk medborgare <i>Foreign citizens</i>	Yrkesklassificering 2010
89,6	3,9	1,5	Personal inom barnomsorgen
65,5	5,3	2,6	Skolgångsbiträden
64,7	5,5	2,1	Närvårdare
57,0	1,9	0,4	Mentalhälsovårdare
63,4	5,3	2,1	Vårdare av utvecklingshämjade
55,7	6,4	2,6	Vårdare inom socialsektorn
85,4	4,5	1,5	Övriga närvårdare
83,3	4,5	1,9	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
83,1	4,0	1,6	Hemvårdspersonal
84,7	8,2	4,0	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
59,5	5,0	1,5	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
62,7	5,5	1,7	Tandskötare
87,8	7,0	1,8	Instrumentvårdare
96,3	2,5	0,4	Läkemedelsarbetare på apotek
22,1	2,3	0,9	Massörer och konditionsskötare
38,7	4,8	2,1	Övriga kundtjänstepersonal
57,8	5,3	2,8	Övriga personal nivå 6-8
64,1	10,1	6,1	Sjukhus- och vårdbiträden
83,9	9,3	5,3	Daghemsbiträden
58,4	9,8	6,5	Övriga arbetstagare
72,4	4,6	2,0	Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt

107. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset¹⁾ ulkomailla 2005–2015
I Finland legitimerade yrkesutbildade¹⁾ personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015
Health care professionals¹⁾ licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • <i>Occupational group</i>	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12 totalt • <i>Abroad on 31 Dec, total</i>							
Lääkärit • Läkare • <i>Physicians</i>	848	821	883	865	890	932	920
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • <i>Nurses</i>	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • <i>Other health care occupations</i>	3 620	3 251	3 263	3 196	3 197	3 152	3 461
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • <i>Nurses abroad 31 Dec, total</i>							
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	1 675	1 332	1 345	1 250	1 240	1 241	1 308
Norja • Norge • <i>Norway</i>	640	548	535	525	535	550	562
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • <i>United Kingdom</i>	375	367	350	345	345	346	378
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	330	284	285	245	235	226	241
USA • USA	195	193	205	200	200	196	211
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	255	174	175	155	155	152	156
Australia • Australien • <i>Australia</i>	55	68	70	70	70	72	75
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	75	69	65	55	50	55	56
Kanada • Kanada • <i>Canada</i>	65	51	50	45	45	48	52
Hollanti • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	40	42	45	40	40	42	43
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	55	44	45	45	45	49	69
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	15	39	35	35	40	49	69
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	35	30	30	30	30	28	27
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	35	31	30	30	30	28	31
Italia • Italien • <i>Italy</i>	35	32	30	30	30	31	32
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • <i>Other countries total</i>	220	198	210	205	200	215	240
Yhteensä • Totalt • Total	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • *Aged 62 and under.*

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVI. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. •
Source: Health care professionals. OSF. THL.

108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2010	2012	2013	2014	2010	2012	2013	2014
					%			
Ulkomaisten kansalaiset • Utländska medborgare • Foreign citizens								
Lääkärit • Läkare • Physicians	570	652	682	733	3,5	3,9	3,9	4,1
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	90	116	143	180	2,2	2,9	3,6	4,5
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	145	196	204	228	1,0	1,2	1,2	1,3
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • Social workers and similar professionals	50	62	72	70	1,0	0,7	0,8	0,7
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	615	864	935	952	1,0	1,4	1,4	1,5
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	205	205	218	203	1,0	1,0	1,0	1,0
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	1 380	1 673	1 589	1 571	1,9	2,2	2,1	2,1
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	940	1 017	1 160	1 274	4,5	5,5	5,8	6,1
Yhteensä • Totalt • Total	6 060	7 324	7 560	7 529	1,7	1,9	2,0	2,0
Syntyperältään muut kuin suomalaiset ¹⁾ • Utländsk bakgrund ¹⁾ • Foreign descent ¹⁾								
Lääkärit • Läkare • Physicians	1 240	1 408	1 503	1 554	7,6	8,4	8,6	9,0
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	185	206	265	301	4,7	5,7	6,7	7,7
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	320	404	429	465	2,1	2,5	2,5	2,7
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • Social workers	140	186	209	217	1,8	0,7	2,2	2,2
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och, barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	1 610	2 083	2 287	2 436	2,7	3,3	3,5	3,7
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	615	677	724	699	3,1	3,3	3,4	3,5
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	3 100	3 844	3 914	4 068	4,3	5,0	5,2	5,5
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	1 550	1 674	1 937	1 792	7,5	8,6	9,7	10,1
Yhteensä • Totalt • Total	13 310	16 204	17 243	17 755	3,6	4,2	4,5	4,6

1) Sisältää ulkomaisten kansalaiset • Omfattar utländska medborgare • Including foreign citizens.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics.OSF. Statistics Finland.

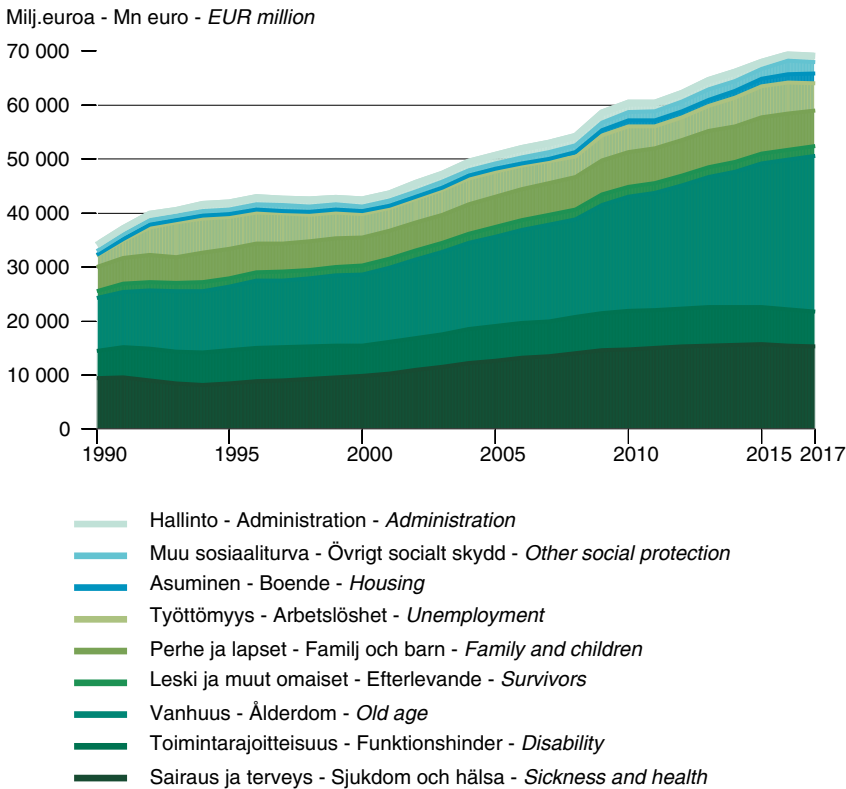
Kustannukset

Kostnader

Expenditure

Kuvio 15. • Figur 15. • Figure 15.

Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2017 vuoden 2017 hinnoin
Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2017 i 2017 år spriser
Social protection expenditure by function, 1990–2017, 2017 prices

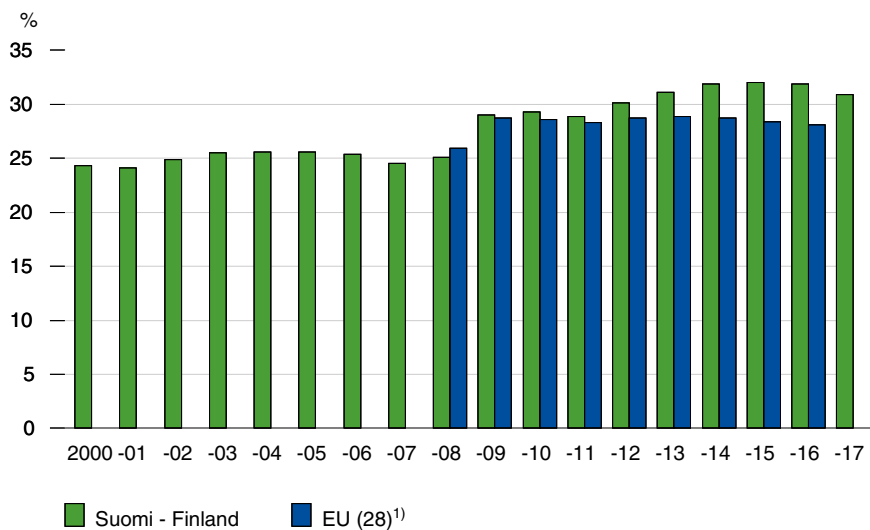
Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifter finansiering. FOS. THL. •
Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

Kuvio 16. • Figur 16. • Figure 16.

Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2017 ja EU28-maissa 2008–2016

Utgifte för de tsociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2016 och EU28-länderna 2008–2016

Social protection expenditure in relation to GDP in Finland 2000–2016 and EU28-countries, 2008–2016

1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. • Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. • Data from EU28-countries are available since 2008.

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [19.3.2019]

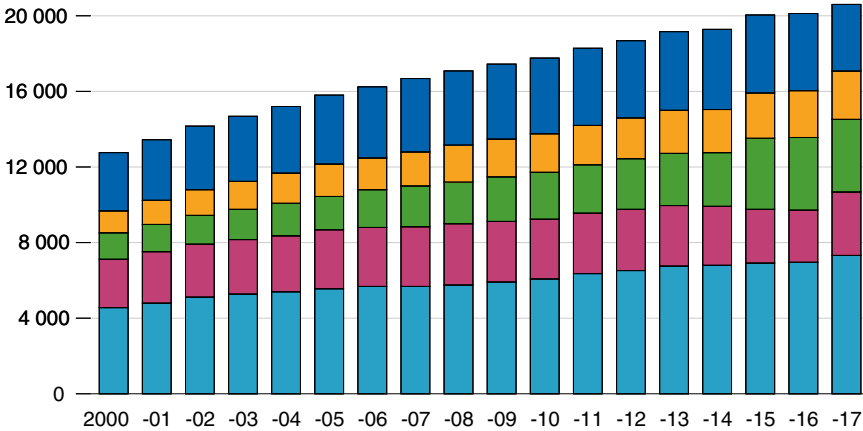

Kuvio 17. • Figur 17. • Figure 17.

Terveysthuollon käyttömenot toimintoittain 2000–2017 vuoden 2017 hinnoin
 Hälso-och sjukvårdens driftsutgifter efterfunktion 2000–2017 i 2017 år spriser
 Current expenditure on health care by function, 2000–2017, 2017 prices

Milj. euroa - Mn euro - EUR million

24 000 –

- Muu terveydenhuolto - Övrig hälso- och sjukvård - *Other health care*
- Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat - Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar - *Pharmaceuticals and other medical non-durables*
- Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoito (pl. perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoito) - Institutionsvård för äldre och för personer med utvecklingsstörning (exkl. långvarig sluten primärvård och specialiserad sjukvård) - *Long term care for older people and people with intellectual disabilities (excl. long-term care by primary and specialised health care)*
- Perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto) - Primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och munhälsovård) - *Primary health care (excl. occupational, student and oral health care)*
- Erikoissairaanhoito - Specialiserad sjukvård - *Specialised health care*

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälso-och sjuk vårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

109 Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2018
 Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2018
 Social protection expenditure by function and per capita, 1980–2018

Vuosi År Year	Sairaus ja terveys- Sjukdom/ hälso- och sjukvård Sickness and health	Toiminta- rajoit- teisuus ¹⁾ Funk- tions- hinder ¹⁾ Disability ¹⁾	Vanhuus ¹⁾ Ålderdom ¹⁾ Old age ¹⁾	Leski ja muut omai- set Efter- levande Surviv- ors	Perhe ja lapset Familj och barn Family and children	Työttö- myys Arbets- löshet Unemp- loy- ment	Asumi- nen ¹⁾ Boende ¹⁾ Hou- sing ¹⁾	Muu sosiaali- turva Övrigt socialt skydd Other social protec- tion	Hallinto Adminis- tration Adminis- tration	Yhteensä Totalt Total	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)											
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334	1 323
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436	2 736
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101	4 422
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053	4 982
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525	5 445
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670	5 646
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700	5 825
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200	5 902
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161	6 072
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281	6 077
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662	6 136
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200	6 227
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142	6 397
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831	6 705
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910	7 089
2003	9 399	4 970	12 448	1 416	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716	7 417
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 568	7 747
2005	10 528	5 263	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001	8 006
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	943	1 397	43 795	8 316
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	1 026	1 415	45 656	8 625
2008	12 654	5 948	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 134	1 485	48 652	9 140
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 349	1 530	52 542	9 820
2010	13 468	6 427	19 171	1 724	5 845	4 370	923	1 425	1 480	54 832	10 190
2011	14 156	6 559	20 384	1 700	6 095	3 880	973	1 589	1 506	56 841	10 520
2012	14 836	6 761	22 055	1 744	6 385	4 062	1 048	1 730	1 536	60 156	11 086
2013	15 223	6 927	23 631	1 802	6 541	4 597	1 138	1 814	1 645	63 317	11 615
2014	15 421	6 971	24 837	1 803	6 550	5 249	1 240	1 845	1 637	65 553	11 980
2015	15 613	6 761	26 314	1 794	6 689	5 561	1 450	1 849	1 153	67 182	12 243
2016	15 369	6 672	27 552	1 789	6 702	5 588	1 644	2 374	1 147	68 837	12 554
2017	15 369	6 672	27 552	1 789	6 702	5 588	1 644	2 374	1 147	68 837	12 554
2018	15 300	6 484	28 807	1 833	6 654	4 921	1 842	2 072	1 176	69 089	12 532

1) 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, joka vaikutti myös tilastointiin. • Den 1 januari 2008 trädde den nyalags-
 tiftningen om pensions- och handikappförmåner i kraft, vilket också påverkade statistiken. • The entry-into force of new legislation on pension
 and disability benefits on 1 January 2008 had some effects on the statistics.

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. •
 Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin 1990–2017
 Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion 1990–2017
 Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2017

Pääryhmä • Funktion • Function	1990	1995	2000	2005	2010	2014	2015	2016	2017
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • (at current prices)								
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälsa- och sjukvård • Sickness and health									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	22,0	19,5	20,0	17,6	17,1	15,9	16,4	16,5	15,0
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	78,0	80,5	80,0	82,4	82,9	84,1	83,6	83,5	85,0
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • Disability									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	83,6	83,4	77,3	72,6	68,8	61,7	61,5	60,6	60,3
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	16,4	16,6	22,7	27,4	31,2	38,3	38,5	39,5	39,7
Vanhuus • Ålderdom • Old age									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	89,4	90,2	89,7	89,0	89,0	90,1	87,6	88,0	88,2
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	10,6	9,8	10,3	11,0	11,0	9,9	12,4	12,0	11,8
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • Survivors									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	99,0	99,2	99,6	99,7	99,8	99,8	99,7	99,7	99,5
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	1,0	0,8	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,5
Perhe ja lapset • Familj och barn • Family and children									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	58,0	66,7	58,6	54,6	50,6	47,1	46,7	45,7	44,3
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	42,0	33,3	41,4	45,4	49,4	52,9	53,3	54,3	55,7
Työttömyys • Arbetslöshet • Unemployment									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	84,9	93,8	91,0	89,9	87,8	88,8	89,4	89,0	88,9
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	15,1	6,2	9,0	10,1	12,2	11,2	10,6	11,0	11,1
Asuminen • Boende • Housing									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Muu sosiaaliturva • Övrigt socialt skydd • Other social protection									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	52,6	71,4	62,7	53,9	47,6	49,6	49,1	39,5	49,7
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	47,4	28,6	37,3	46,1	52,4	50,4	50,9	60,5	50,3
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • Social protection expenditure total									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,9	61,4	61,4	61,5
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	38,1	38,6	38,6	38,5

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

111. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2017
 Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2017
 Social protection expenditure by source of finance, 1980–2017

Vuosi År Year	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Työnantajat Arbetsgivarna Employers	Vakuutetut Försäkradet Insured	Muut tulot Övriga inkomster Other income
%					
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,3
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,3
2007	24,1	18,8	37,5	11,6	7,9
2008	24,6	18,3	37,5	10,9	8,6
2009	27,0	18,3	37,1	11,2	6,5
2010	28,3	17,8	35,7	12,1	6,0
2011	27,6	18,6	35,3	11,9	6,5
2012	27,6	19,3	34,8	12,5	5,8
2013	27,9	19,5	34,5	12,5	5,5
2014	27,7	19,5	34,7	13,0	5,1
2015	26,0	21,9	34,0	13,1	5,0
2016	26,2	21,7	33,8	13,3	5,0
2017	27,0	22,1	31,9	13,8	5,2

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

112. Terveysthuollon menot toiminnittain 2000–2017

Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2017

Health expenditure by function, 2000–2017

Toiminnot • Funktion • Function	2000	2005	2010	2013	2015	2016	2017
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)						
Erikoissairaanhoido • Specialiserad sjukvård • Specialised health care	3 077	4 367	5 572	6 802	7 037	7 053	7 355
Perusterveydenhuolto ¹⁾ • Primärvård ¹⁾ • Primary health care ¹⁾	1 748	2 409	2 874	3 192	2 854	2 780	2 772
Suun terveydenhuolto • Munhälsövärd • Oral health care	494	679	926	1 068	1 098	1 015	1 021
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsövärd och studerandehälsövärd • Occupational and student health care	336	502	701	861	867	897	892
Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoido (pl. perus- terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoi- to) ²⁾ • Institutionsvärd för äldre och för personer med utvecklingsstörning (exkl. långvarig sluten primärvård och specialiserad sjukvård) ²⁾ • Long term care for older people and people with intellectual disabilities (excl. long-term care by primary and specialised health care) ²⁾	934	1 388	2 268	2 757	3 834	3 880	3 855
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto • Privat hälsö- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • Private health care reimbursed under National Health Insurance	576	746	932	1 048	1 126	1 099	1 096
Muu terveydenhuolto • Övrig hälsö- och sjukvård • Other health care	33	59	63	67	57	56	43
Läkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • Pharmaceuticals and other medical non-durables	1 455	2 118	2 242	2 407	2 475	2 567	2 536
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat • Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor • Therapeutical appliances and other medical durables	264	345	424	421	454	465	475
Terveydenhuollon hallintomenot • Administration av hälsö- och sjukvård • Health administration	275	359	329	354	211	219	218
Matkat • Resor • Travels	133	187	278	353	360	341	350
Terveydenhuollon käyttömenot yhteensä ³⁾ • Hälsö- och sjukvårdens driftsutgifter totalt ³⁾ • Current expenditure on health care, total ³⁾	9 324	13 157	16 609	19 328	20 374	20 372	20 614
Terveydenhuollon bruttoinvestoinnit • Hälsö- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • Gross investment in health care	412	612	800	1 028	882	1 124	1 159
Terveydenhuoltomenot yhteensä (ml. investoinnit) • Totala hälsö- och sjukvårdsutgifter (inkl. investeringar) • Total Health Expenditure (incl. investments)	9 736	13 770	17 409	20 356	21 256	21 496	21 772

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto. Ml. kotisairaanhoido 2000–2014. • Exkl. företagshälsövärd, studerandehälsövärd och munhälsövärd. Inkl. hemsjukvård 2000–2014. • Excl. occupational, student and oral health care. Incl. Home nursing 2000–2014.

2) Ml. kotisairaanhoidon menot vuodesta 2015, aiemmin perusterveydenhuollon menoissa. • Inkl. utgifter för hemsjukvård från och med 2015, tidigare inom primärvårdens utgifter. • Incl. expenditure of home nursing expenditure from 2015, previously in primary health care expenditure.

3) Tilastoinnissa käytetään EU-asetusperusteista SHA 2011-tilastointijärjestelmää. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. • Vid statistikföringen används statistikföringsssystemet SHA 2011 som baserar sig på en EU-förordning. I international jämförelse med hälsö- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälsö- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter. • The EU Regulation-based SHA 2011 statistical system is used in the statistics. In international comparison, health care expenditure refers to operating costs, i.e. capital expenditure has been deducted from total health expenditure.

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

113. Terveysthuollon menot rahoittajittain 2000–2017
Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansier 2000–2017
Health expenditure by source of funding, 2000–2017

Rahoittajat • Finansier • Source of funding	2000	2005	2010	2013	2015	2016	2017
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • General government	71,5	74,1	74,5	75,4	74,9	73,7	73,9
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • General government excluding social security funds	57,0	59,0	60,2	62,3	61,8	61,1	61,7
Valtio • Staten • Central government	18,6	22,2	26,2	25,5	24,4	25,8	24,7
Kunnat • Kommunala sektorer • Local/municipal government	38,5	36,8	33,9	36,7	37,5	35,3	36,9
Kela • Sociala trygghetsfonder • Social security funds	14,4	15,0	14,3	13,1	13,1	12,6	12,3
Yksityinen rahoitus • Privat sektori • Private sector	28,5	25,9	25,5	24,6	25,1	26,3	26,1
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • Private social insurance	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • Private insurance enterprises (other than social insurance)	2,2	2,1	2,4	2,5	2,3	2,7	2,7
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • Private household out-of-pocket expenditure	23,2	20,7	20,0	19,0	19,8	20,5	20,3
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoit- telemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisa- tioner (HIO) • Non-profit institutions serving households (other than social insurance)	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,5	0,4
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • Corporations (other than health insurance)	1,9	2,0	2,1	2,3	2,2	2,3	2,3
Yhteensä • Totalt • Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVI. THL. • Källa: Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

114. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2016
 Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2016
 Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2016

Maa • Land • Country	2010	2012	2013	2014	2015	2016
	€ (käyvin hinnoin) • € (till löpande priser) • EUR (at current prices)					
Suomi • Finland • Finland	8 264	8 887	9 142	9 521	10 079	10 088
Ruotsi • Sverige • Sweden	8 925	9 580	9 598	9 760	10 149	10 060 ¹
Norja • Norge • Norway	10 291	11 030	11 412	11 895	12 511	12 258
Tanska • Danmark • Denmark	9 818	10 030	10 357	10 730	11 016	10 447
Islanti • Island • Iceland	6 736	7 249	7 198	7 593	7 899	..
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	9 381	9 988	10 130	10 165	10 467	10 325
Belgia • Belgien • Belgium	8 361	8 843	9 133	9 492	9 931	9 526
Bulgaria • Bulgarien • Bulgaria	1 867	2 054	2 221	2 489	2 598	2 656
Espanja • Spanien • Spain	5 679	5 795	5 860	6 005	6 253 ¹	6 237 ¹
Irlanti • Irland • Ireland	7 163	7 191	6 863	6 649	6 894	6 934
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	7 436	7 898	7 735	7 801	8 166	7 782 ¹
Italia • Italien • Italy	7 450	7 517	7 463	7 490 ¹	7 798 ¹	7 838 ¹
Itävalta • Österrike • Austria	9 335	9 843	10 083	10 358	10 857	10 785
Kreikka • Grekland • Greece	5 416	5 185	4 837	5 000	5 210	5 150
Kroatia • Kroatien • Croatia	3 114	3 321	3 336	3 515	3 724	3 703
Kypros • Cypren • Cyprus	4 543	4 654	4 589	4 394 ¹	4 636 ¹	4 585 ¹
Latvia • Lettland • Latvia	2 453	2 328	2 474	2 562	2 802 ¹	2 858 ¹
Liettua • Litauen • Lithuania	2 847	2 977	2 962	3 168	3 406	3 377 ¹
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	12 856	13 653	14 390	14 600	14 758	14 231
Malta • Malta • Malta	3 975	4 147	4 161	4 375	4 559	4 522
Portugali • Portugal • Portugal	4 879	4 830	5 233	5 275	5 448	5 317
Puola • Polen • Poland	3 314 ¹	3 615	3 749	3 846	..	4 405
Ranska • Frankrike • France	8 674	9 235	9 594	9 848	10 130	10 063
Romania • Rumänien • Romania	2 284	2 217	2 198	2 291	2 448	2 580
Saksa • Tyskland • Germany	8 745	9 339	9 521	9 921	10 414	10 498 ¹
Slovakia • Slovakien • Slovakia	3 542	3 713	3 845	3 984	4 153	4 171 ¹
Slovenia • Slovenien • Slovenia	5 018	5 224	5 209	5 256	5 505	5 400 ¹
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9 032	9 710	10 152	10 500	11 161	11 105
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	4 360	4 554	4 639	4 876	5 043	5 008
Unkari • Ungern • Hungary	3 791	3 847	3 888	3 918	4 025	3 945 ¹
Viro • Estland • Estonia	2 913	2 977	3 015	3 213	3 622	3 785
EU28	6 990	7 362 ¹	7 457 ¹	7 638 ¹	..	7 930 ¹

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [19.3.2019].

115. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2016

Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2016

Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2016

Maa • Land • Country	2010	2012	2013	2014	2015	2016
	%					
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	29,3	30,1	31,1	31,9	32,1	31,8
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	28,8	29,5	30,2	29,8	29,4	29,6 ¹
Norja • Norge • <i>Norway</i>	25,2	24,6	25,1	26,0	27,9	29,0
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	32,4	32,0	32,5	32,8	32,3	31,6
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	22,5	22,9	22,6	23,1	22,3	..
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	29,3	30,6	30,8	30,6	29,9	29,5
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	29,4	29,6	30,1	30,2	30,3	29,8
Bulgaria • Bulgarien • <i>Bulgaria</i>	17,0	16,6	17,6	18,5	17,9	17,5
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	24,6	25,5	25,8	25,4	24,6 ¹	24,3 ¹
Irlanti • Irland • <i>Ireland</i>	24,8	23,6	22,6	20,6	15,8	15,8
Iso-Britannia • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	28,8	28,9	28,3	27,5	27,6	26,2 ²
Italia • Italien • <i>Italy</i>	28,9	29,3	29,8	29,9 ¹	29,9 ¹	29,7 ¹
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	29,6	29,2	29,6	29,8	29,8	30,3
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	25,9	28,1	26,4	26,0	26,2	26,6
Kroatia • Kroatien • <i>Croatia</i>	21,3	21,6	21,4	21,8	21,8	21,3
Kypros • Cypern • <i>Cyprus</i>	18,8	20,9	22,8	20,0	19,9	19,1
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	18,3	14,4	14,6	14,5	14,9 ¹	15,2 ¹
Liettua • Litauen • <i>Lithuania</i>	19,1	16,3	15,4	15,3	15,6	15,4
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	22,5	22,7	23,1	22,4	22,1	22,0
Malta • Malta • <i>Malta</i>	19,3	19,2	18,9	18,3	17,1	16,7
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	25,8	26,4	27,6	26,9	25,7	25,2
Puola • Polen • <i>Poland</i>	19,7 ¹	18,9	19,4	19,1	..	20,3
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	33,2	33,8	34,2	34,5	34,2	34,3
Romania • Rumänien • <i>Romania</i>	17,4	15,4	14,9	14,7	14,6	14,6
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	29,9	28,8	29,1	29,0	29,2 ¹	29,4 ¹
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	18,2	18,0	18,3	18,5	18,2	18,4 ¹
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	24,4	24,9	24,7	23,9	23,7	23,3 ¹
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	25,9	26,6	27,4	27,2	27,8	28,1 ¹
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	20,0	20,4	20,2	19,7	19,0	18,9
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	22,5	21,3	20,8	19,8	19,4	19,2 ¹
Viro • Estland • <i>Estonia10</i>	17,6	15,0	14,8	14,9	16,1	16,6
EU28	28,6	28,7 ¹	28,9 ¹	28,7 ¹	:	28,1 ¹

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [19.3.2019].

116. Terveysthuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2017
Hälsa- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2017
Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2017

Maa • Land • Country	2000	2005	2010	2012	2013	2015	2016	2017
	%							
Suomi • Finland • Finland	6,8	8,0	8,9	9,3	9,5	9,7	9,5	9,2
Ruotsi • Sverige • Sweden	7,4	8,3	8,5	10,9	11,1	11,0	10,9	10,9
Norja • Norge • Norway	7,7	8,3	8,9	8,8	8,9	10,1	10,5	10,4
Tanska • Danmark • Denmark	8,1	9,1	10,3	10,2	10,2	10,3	10,4	10,2
Islanti • Island • Iceland	9,0	9,2	8,8	8,4	8,5	8,3	8,3	8,5
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	7,1	9,3	10,4	10,9	10,9	10,4	10,4	10,1
Australia • Australien • Australia	7,6	8,0	8,4	8,7	8,8	9,3	9,3	9,1
Belgia • Belgien • Belgium	7,9	9,0	9,8	10,1	10,3	10,1	10,0	10,0
Chile • Chile • Chile	7,0	6,6	6,8	7,0	7,4	8,0	8,2	8,1
Espanja • Spanien • Spain	6,8	7,7	9,0	9,1	9,0	9,1	9,0	8,8
Irlanti • Irland • Ireland	5,9	7,6	10,5	10,8	10,3	7,4	7,4	7,1
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	6,0	7,2	8,5	8,3	9,8	9,8	9,8	9,6
Israel • Israel • Israel	6,8	7,1	7,1	7,1	7,1	7,4	7,3	7,4
Italia • Italien • Italy	7,6	8,4	9,0	9,0	9,0	9,0	8,9	8,9
Itävalta • Österrike • Austria	9,2	9,6	10,2	10,2	10,3	10,3	10,4	10,3
Japani • Japan • Japan	7,2	7,8	9,2	10,8	10,8	10,9	10,8	10,7
Kanada • Kanada • Canada	8,3	9,1	10,6	10,2	10,1	10,4	10,5	10,4
Kreikka • Grekland • Greece	7,2	9,0	9,6	8,9	8,4	8,2	8,5	8,4
Korea • Korea • Korea	4,0	4,9	6,2	6,4	6,6	7,0	7,3	7,6
Latvia • Lettland • Latvia	5,4	5,9	6,1	5,4	5,4	5,7	6,2	6,3
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	5,9	7,2	7,0	6,6	6,6	6,2	6,2	6,1
Meksiko • Mexico • Mexico	4,4	5,8	6,0	5,8	5,9	5,8	5,5	5,4
Portugali • Portugal • Portugal	8,4	9,4	9,8	9,3	9,1	9,0	9,1	9,0
Puola • Polen • Portugal	5,3	5,8	6,4	6,2	6,4	6,3	6,5	6,7
Ranska • Frankrike • France	9,5	10,2	11,2	11,3	11,4	11,5	11,5	11,5
Saksa • Tyskland • Germany	9,8	10,2	11,0	10,8	10,9	11,1	11,1	11,3
Slovakia • Slovakien • Slovakia	5,3	6,6	7,8	7,6	7,5	6,9	7,1	7,1
Slovenia • Slovenien • Slovenia	7,8	8,0	8,6	8,8	8,8	8,5	8,5	8,0
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9,8	10,8	10,7	11,1	11,3	11,9	12,2	12,3
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	5,7	6,4	6,9	7,0	7,8	7,1	7,1	7,1
Turkki • Turkiet • Turkey	4,6	4,9	5,1	4,5	4,4	4,1	4,3	4,2
Unkari • Ungern • Hungary	6,8	8,0	7,5	7,5	7,3	7,1	7,4	7,2
USA • USA • USA	12,5	14,5	16,4	16,4	16,3	16,8	17,1	17,2
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • New Zealand	7,5	8,3	9,6	9,7	9,4	9,3	9,2	9,0
Viro • Estland • Estonia	5,2	5,0	6,3	5,8	6,0	6,5	6,7	6,7
OECD (35)	7,2	8,0	8,8	8,8	8,9	9,,	9,0	8,8

Lähde • Källa • Source: OECD StatExtracts. <http://stats.oecd.org> (25.04.2019).

Terveyden edistäminen

Främjande av hälsa

Health promotion

Kuvio 18. • Figur 18. • Figure 18.

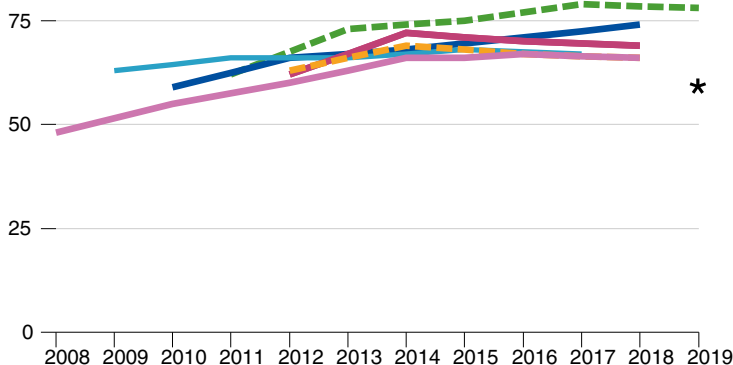
Terveydenedistämisaktiivisuus kunnissa 2008–2019

Hälsöfrämjande verksamhet i kommuner 2008–2019

Health promotion capacity building in municipalities, 2008–2019

Pistemäärä¹⁾ - Poäng¹⁾ - Score¹⁾

100 —

--- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning - Health promotion in municipal management

— Liikunnan edistäminen kunnissa - Främjande av motion och idrott i kommuner - Promotion of physical activity in municipalities

— Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier - Health promotion in upper secondary schools

— Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - Främjande av välbefinnande och i den grundläggande utbildningen - Health promotion in comprehensive schools

--- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa - Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalte - Health promotion in vocational schools

— Terveydenedistämisaktiivisuus perusterveydenhuollossa - Hälsöfrämjande verksamhet inom primärvården - Health promotion capacity building in primary health care

* Kulttuurin edistäminen kunnissa - Främjande av kultur i kommuner - Promotion of culture in municipalities

1) Pistete 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. • Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. • Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa TEA. THL; Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL; Kulttuurin edistäminen kunnissa TEA. THL. • Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter TEA. THL; Hälsöfrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL; Främjande av kultur i kommuner TEA. THL. • Sources: Health Promotion in Municipal Management TEA. THL; Promotion of Physical Activity in Municipalities TEA. THL; Health Promotion in Comprehensive Schools TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools TEA. THL; Health promotion in vocational schools TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL; Promotion of Culture in Municipalities TEA. THL.

Liikunnan edistäminen kunnissa Främjande av motion och idrott i kommuner <i>Promotion of physical activity in municipalities</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier <i>Health promotion in upper secondary schools</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter <i>Health promotion in vocational schools</i>	Terveydenedistämistä-aktiivisuus perusterveydenhuollossa Hälsöfrämjande verksamhet inom primärvården <i>Health promotion capacity building in primary health care</i>	Landskap
2018	2018	2018	2018	
74	69	66	67	Hela landet
79	70	60	77	Nyland
74	70	70	65	Egentliga Finland
68	74	74	57	Satakunta
61	65	69	60	Egentliga Tavastland
71	69	70	64	Birkaland
80	67	61	48	Päijänne-Tavastland
74	73	63	64	Kymmenedalen
77	67	70	81	Södra Karelen
62	68	68	64	Södra Savolax
78	66	68	69	Norra Savolax
72	70	69	57	Norra Karelen
66	72	68	65	Mellersta Finland
66	64	72	66	Södra Österbotten
59	73	66	56	Österbotten
74	64	78	42	Mellersta Österbotten
79	67	71	65	Norra Österbotten
71	74	76	65	Kajanaland
67	61	65	56	Lappland

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -TEA. THL; Terveydenedistämistä-aktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL; Kulttuurin edistäminen kunnissa -TEA. THL • Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning -TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter -TEA. THL; Hälsöfrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL; Främjande av kultur i kommuner -TEA. THL • Sources: Health promotion in municipal management -TEA. THL; Promotion of physical activity in municipalities -TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools -TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools -TEA. THL; Health promotion in vocational schools -TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL. Promotion of culture in municipalities -TEA. THL.

Väestön terveys ja terveystyytyminen

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

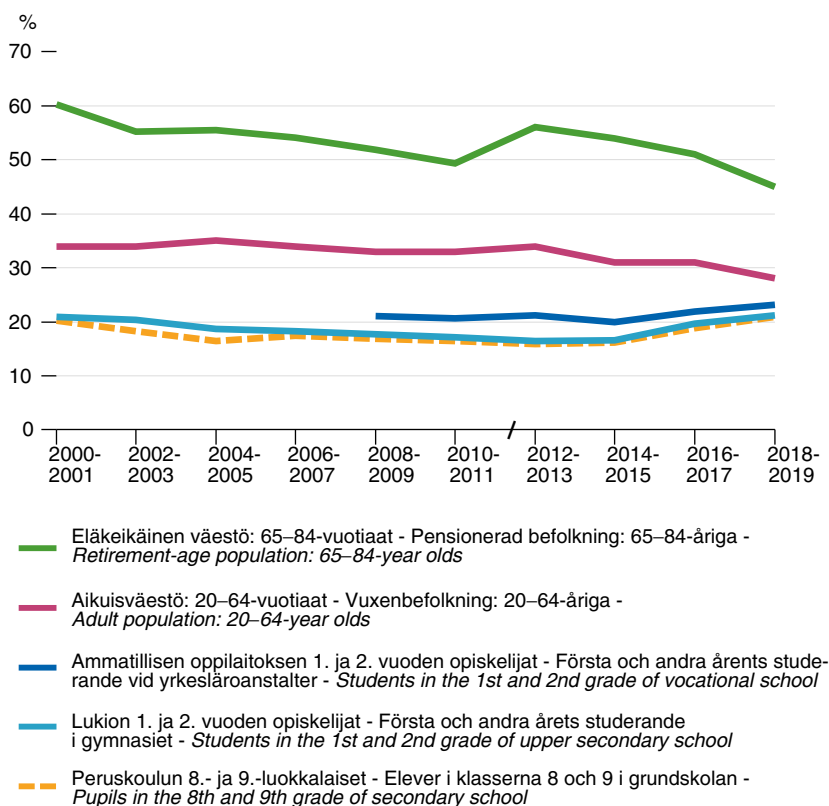
Population health and health behaviour

Kuvio 19. • Figur 19. • *Figure 19.*

Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2019

Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2019

Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2019

Lähteet: Koululaiset ja opiskelijat: Kouluterveyskysely. THL; Aikuisväestö: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus, THL; 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL; Vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL; Eläkeikäinen väestö: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus, THL; 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL; Vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL. • Källor: Elever och studerande: Enkäten Hälsa i skolan. THL; Vuxenbefolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK), THL; 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL; Från år 2018 FinSote, THL; THL; Pensionerad befolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), THL; 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL; Från år 2018 FinSote, THL. • Sources: Pupils and students: The School Health Promotion Study. THL; Adult population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK), THL; 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH), THL; From 2018 onwards FinSote, THL; Retirement-age population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK), THL; 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH), THL; From 2018 onwards FinSote, THL.

118. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen om 14-20-åriga som sällan äter frukter, bär och grönsaker 2004–2019
Percentage of 14-20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
N	..	..	..	..	..	..	131 999	..
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	..	..	..	..	..	..	90	..
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	93	..
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	87	..
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	..	..	..	..	..	..	85	..
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	91	..
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	81	..
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	..	..	..	95	..
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	96	..
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	93	..

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	5 558	5 094	2 292	29 597	11 136	11 458	2 628	2 341
	%							
20–64	43	44	37	35	42	40	45	44
Miehet • Män • Men	36	33	28	28	33	31	36	33
Naiset • Kvinnor • Women	49	52	46	42	51	48	54	55
20–34	35	37	32	31	38	35	42	39
Miehet • Män • Men	28	26	25	24	30	27	36	30
Naiset • Kvinnor • Women	41	44	38	38	46	45	48	49
35–44	41	43	44	37	42	42	46	48
Miehet • Män • Men	33	31	38	30	32	34	31	36
Naiset • Kvinnor • Women	47	53	50	44	53	51	62	61
45–54	47	48	38	37	46	43	49	46
Miehet • Män • Men	40	36	25	29	37	34	39	36
Naiset • Kvinnor • Women	52	57	50	45	54	51	57	57
55–64	50	48	38	38	45	40	47	44
Miehet • Män • Men	40	38	28	31	35	33	39	33
Naiset • Kvinnor • Women	58	56	48	45	55	48	53	55

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		%							
65–84		28	31	31	34	38	36	41	43
Miehet • Män • <i>Men</i>		25	31	29	30	33	32	36	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		30	30	32	37	42	40	46	49
65–69		32	37	34	37	43	40	41	49
Miehet • Män • <i>Men</i>		27	37	32	31	36	33	34	39
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		36	38	36	43	49	46	48	58
70–74		30	29	34	35	40	39	47	42
Miehet • Män • <i>Men</i>		28	27	31	30	33	32	40	34
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		31	31	36	38	45	45	53	50
75–79		23	26	25	30	34	32	37	40
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	29	26	28	31	29	36	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		23	24	24	31	36	34	39	43
80–84		21	24	26	28	29	29	33	33
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	23	24	25	26	28	36	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		26	25	28	30	31	30	30	37

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

121. Ylipainoisten 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019

Övervikt 14–20-åriga 2004–2019

Overweight 14–20-year-olds, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
N	144 378	149 287	182 726	176 723	161 698	110 667	120 955	141 454
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	15	16	15	16	16	16	16	17
Pojat • Pojkar • Boys	18	20	19	19	20	19	19	19
Tytöt • Flickor • Girls	11	11	11	12	13	13	13	14
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	12	13	13	13	14	14	15	16
Pojat • Pojkar • Boys	16	18	17	17	18	18	18	18
Tytöt • Flickor • Girls	9	10	10	11	11	12	14	14
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	22	22	22	22	24	25
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	26	25	26	25	27	28
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	17	17	17	19	20	22

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

122. Ylipainoisten 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018

Övervikt 20–64-åriga 2010–2018

Overweight 20–64-year-olds, 2010–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
N	5 107	2 273	29 449	11 139	11 539	2 576	2 341	11 126
	%							
20–64	53	54	55	54	54	54	57	55
Miehet • Män • Men	62	61	62	61	62	63	64	62
Naiset • Kvinnor • Women	46	46	47	46	47	46	49	48
20–34	36	39	39	40	40	41	41	40
Miehet • Män • Men	46	45	47	47	47	51	51	44
Naiset • Kvinnor • Women	30	33	32	32	32	31	31	36
35–44	54	54	56	54	56	51	58	55
Miehet • Män • Men	66	65	67	64	66	63	62	66
Naiset • Kvinnor • Women	43	43	45	43	46	39	53	43
45–54	57	63	62	61	62	65	65	66
Miehet • Män • Men	67	72	69	70	71	76	74	72
Naiset • Kvinnor • Women	50	54	55	53	55	55	56	60
55–64	63	64	66	65	65	65	68	67
Miehet • Män • Men	68	70	72	70	70	70	72	73
Naiset • Kvinnor • Women	59	57	60	60	60	61	63	61

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystilanne ja terveys (AVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote. THL. • Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote. THL. • Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK), 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018 onwards FinSote. (THL)

123. Ylipainoisten 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018
Övervikt 65–84-åriga 2009–2018
Overweight 65–84-year-olds, 2009–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		%							
65–84		64	65	64	64	62	65	67	64
Miehet • Män • <i>Men</i>		66	63	66	66	64	71	69	66
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		62	66	63	63	60	60	65	63
65–69		65	64	68	66	64	66	69	64
Miehet • Män • <i>Men</i>		66	66	69	69	68	72	74	67
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		65	62	66	64	60	59	65	61
70–74		64	65	63	64	62	68	67	67
Miehet • Män • <i>Men</i>		69	65	67	65	66	75	68	69
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		60	66	59	63	60	61	67	65
75–79		65	68	62	62	62	61	66	62
Miehet • Män • <i>Men</i>		66	63	63	63	61	64	70	62
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		63	73	61	62	62	57	64	63
80–84		60	60	61	60	58	65	59	60
Miehet • Män • <i>Men</i>		60	56	61	60	55	61	55	60
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		60	64	61	60	60	67	62	60

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote. THL. • Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote. THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK), 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018 onwards FinSote. (THL)

124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2004–2019
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli	2004–	2006–	2008–	2010–	2013	2015	2017	2019
Skoltyp och kön	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Type of school and gender	N							
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	39	38	35	34	32	22	24	28
Pojat • Pojkar • Boys	35	35	33	33	32	23	24	28
Tytöt • Flickor • Girls	44	40	37	36	33	22	23	28
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	34	32	33	31	29	23	22	27
Pojat • Pojkar • Boys	28	27	29	28	27	22	22	24
Tytöt • Flickor • Girls	39	36	35	34	30	23	23	29
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	48	47	47	36	38	43
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	44	43	44	35	37	41
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	54	53	50	37	40	46

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018
Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2010–2018
Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2010–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli	2010–	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Åldersgrupp och kön	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Age group and gender	N							
	%							
20–64	28	25	25	23	26	23	22	21
Miehet • Män • Men	30	27	27	25	27	25	24	22
Naiset • Kvinnor • Women	27	23	23	21	25	21	21	19
20–34	28	28	26	24	28	25	23	25
Miehet • Män • Men	28	31	28	26	29	30	25	26
Naiset • Kvinnor • Women	28	24	23	21	26	20	21	24
35–44	30	21	23	25	25	22	22	19
Miehet • Män • Men	31	21	24	26	26	24	26	21
Naiset • Kvinnor • Women	29	20	23	23	25	20	18	16
45–54	28	26	27	23	26	26	23	21
Miehet • Män • Men	31	26	29	25	27	25	23	21
Naiset • Kvinnor • Women	26	26	25	22	25	28	24	21
55–64	27	25	23	20	24	18	21	17
Miehet • Män • Men	30	28	25	22	24	20	21	19
Naiset • Kvinnor • Women	24	22	22	19	25	16	20	15

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote, THL. • Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK), 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018 onwards FinSote. (THL)

126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2009–2018
Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2009–2018
Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2009–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		%							
65–84		..	..	28	26	27	27	27	19
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	25	24	24	28	27	17
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	31	28	30	26	28	20
65–69		..	..	23	20	22	20	21	14
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	23	21	23	22	20	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	22	19	21	18	22	13
70–74		..	..	25	25	24	29	26	16
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	21	25	22	28	29	14
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	28	24	26	29	24	17
75–79		..	..	31	28	30	33	29	21
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	27	25	25	36	30	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	33	30	34	29	28	24
80–84		..	..	45	43	44	38	42	35
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	36	33	34	34	34	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	52	50	50	42	47	40

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote. THL. • Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote. THL. • Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK), 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018 onwards FinSote. (THL).

127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2004–2019
Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
N	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316	118 909	132 141	150 426
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	18	15	15	15	13	9	7	6
Pojat • Pojkar • Boys	18	16	17	17	15	10	8	6
Tytöt • Flickor • Girls	17	14	14	14	12	8	6	5
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	15	12	10	11	8	6	3	3
Pojat • Pojkar • Boys	14	11	10	10	8	5	3	2
Tytöt • Flickor • Girls	15	12	11	11	8	6	4	3
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	39	39	36	30	23	18
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	39	40	35	28	21	17
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	40	39	37	33	26	21

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2010–2018
Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2010–2018
Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2010–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
N	5 169	2 411	29 614	11 160	11 552	2 627	2 341	10 879
	%							
20–64	18	16	18	17	17	14	13	14
Miehet • Män • Men	22	20	20	19	19	14	15	15
Naiset • Kvinnor • Women	14	13	15	15	15	15	12	13
20–34	17	16	17	17	16	11	10	13
Miehet • Män • Men	20	19	19	19	18	8	11	12
Naiset • Kvinnor • Women	16	13	16	15	14	15	9	14
35–44	17	13	18	16	15	16	10	13
Miehet • Män • Men	20	15	22	20	16	17	11	16
Naiset • Kvinnor • Women	14	12	14	13	13	14	9	9
45–54	19	18	19	18	18	16	18	15
Miehet • Män • Men	24	24	21	20	21	18	19	16
Naiset • Kvinnor • Women	14	13	18	16	15	15	17	14
55–64	17	17	16	17	18	16	16	15
Miehet • Män • Men	22	19	18	19	19	16	18	18
Naiset • Kvinnor • Women	14	15	14	14	17	15	13	14

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointi-
 tutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote. THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende
 och hälsa (AVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote. THL. • Sources: Up to 2011 Health
 Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK), 2012–2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018
 onwards FinSote. (THL)

129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2008–2018
Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2008–2018
Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2008–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		%							
65–84		7	8	7	8	8	8	7	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	10	8	10	9	10	9	10
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		5	6	6	6	7	7	6	5
65–69		12	12	11	11	11	14	8	11
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	14	12	14	12	15	7	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	9	9	9	11	12	10	7
70–74		8	8	7	8	8	8	10	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		9	9	8	10	10	11	13	9
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		6	7	6	6	7	5	6	7
75–79		3	5	3	5	5	4	4	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		4	7	4	7	7	5	7	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		2	3	3	4	3	3	2	3
80–84		3	3	3	3	2	1	4	2
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	4	4	4	3	1	5	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		2	2	3	2	2	1	3	2

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyötyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus, 2012–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointi-tutkimus (ATH) ja vuodesta 2018 alkaen FinSote. THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), 2012–2017 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH) och från år 2018 FinSote. THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK), 2012-2017 Regional Health and Well-being Study (ATH) and from 2018 onwards FinSote. (THL)

130. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2004–2019
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
N	157 405	161 134	198 102	190 785	181 098	119 933	131 357	150 625
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	22	17	17	16	12	10	10	10
Pojat • Pojkar • Boys	22	18	17	15	13	11	11	11
Tytöt • Flickor • Girls	21	17	16	16	11	9	9	9
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	28	26	25	24	19	18	18	18
Pojat • Pojkar • Boys	33	29	28	26	21	20	20	20
Tytöt • Flickor • Girls	24	23	23	23	18	17	17	16
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	40	39	34	31	29	27
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	43	41	37	32	31	29
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	37	35	31	29	26	24

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

131. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2008–	2010–	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
		2009	2011							
		5 510	5 102	2 038	26 436	10 038	10 252	2 352	2 341	
		%								
20–64		16	15	16	13	14	12	13	12	
Miehet • Män • Men		26	25	25	21	22	19	21	20	
Naiset • Kvinnor • Women		8	7	6	5	5	5	6	5	
20–34		15	15	16	12	13	11	12	10	
Miehet • Män • Men		24	24	26	18	20	18	17	16	
Naiset • Kvinnor • Women		9	9	4	6	6	4	7	3	
35–44		14	13	15	12	13	12	13	12	
Miehet • Män • Men		25	24	23	19	21	18	22	18	
Naiset • Kvinnor • Women		6	5	6	5	4	5	4	4	
45–54		19	17	19	16	16	15	14	16	
Miehet • Män • Men		31	29	30	26	26	23	23	26	
Naiset • Kvinnor • Women		10	8	9	7	6	7	5	5	
55–64		15	15	14	12	13	12	14	12	
Miehet • Män • Men		23	23	22	20	21	17	23	20	
Naiset • Kvinnor • Women		8	8	7	4	5	5	5	5	

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

132. Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2004–2019
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
N	157 406	160 795	199 231	191 616	181 767	119 263	132 869	152 392
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	17	17	17	16	16	16	19	21
Pojat • Pojkar • Boys	14	14	14	13	13	13	14	15
Tytöt • Flickor • Girls	20	20	20	19	19	19	23	27
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	19	18	18	17	16	17	20	21
Pojat • Pojkar • Boys	16	16	15	14	14	14	15	15
Tytöt • Flickor • Girls	21	20	19	19	18	19	23	25
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	21	21	21	20	22	23
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	18	17	17	16	16	17
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	25	25	26	25	30	33

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

133 Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	5 667	5 182	2 297	29 693	11 241	11 625	2 632	2 341
	%							
20–64	33	33	34	33	31	32	31	28
Miehet • Män • Men	34	35	35	34	32	33	31	29
Naiset • Kvinnor • Women	33	32	32	32	30	30	30	28
20–34	23	22	24	23	21	22	25	19
Miehet • Män • Men	21	20	25	24	20	21	24	17
Naiset • Kvinnor • Women	24	24	24	22	22	23	25	21
35–44	26	29	25	29	28	29	27	24
Miehet • Män • Men	27	29	26	31	31	30	29	27
Naiset • Kvinnor • Women	25	29	25	27	25	27	25	22
45–54	38	38	39	37	35	36	31	34
Miehet • Män • Men	38	41	44	38	38	38	31	37
Naiset • Kvinnor • Women	38	35	34	35	33	34	31	31
55–64	44	41	47	46	43	43	41	38
Miehet • Män • Men	45	45	51	48	46	47	43	40
Naiset • Kvinnor • Women	44	38	44	44	40	40	39	36

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

134. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		%							
65–84		54	52	49	56	54	52	51	51
Miehet • Män • <i>Men</i>		53	52	48	55	55	52	52	52
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		54	51	51	57	54	51	50	50
65–69		45	41	40	46	45	43	45	43
Miehet • Män • <i>Men</i>		47	44	41	46	48	46	48	42
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		43	39	38	46	43	40	42	44
70–74		50	51	45	55	53	52	50	48
Miehet • Män • <i>Men</i>		50	54	43	55	54	52	51	53
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		50	48	47	56	53	52	49	44
75–79		58	58	60	63	60	58	55	55
Miehet • Män • <i>Men</i>		56	57	55	63	59	57	58	59
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		60	59	65	63	61	60	53	52
80–84		74	64	64	71	71	68	70	70
Miehet • Män • <i>Men</i>		76	62	64	70	70	68	59	71
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		72	66	64	72	71	68	77	69

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

135. Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2004–2019
Andelen 14-20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2004–2019
Percentage of 14-20-year-olds who experience physical disability, 2004–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019
		%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		..	..	..	..	..	..	5	..
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	5	..
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	6	..
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		..	..	..	..	..	..	4	..
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	3	..
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	5	..
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	..	..	..	5	..
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	4	..
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	6	..

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

136. Työkykyä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2017
Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		%					
20–64		24	23	23	22	24	25
Miehet • Män • Men		27	25	24	24	25	26
Naiset • Kvinnor • Women		21	21	21	21	23	23
20–34		16	13	14	14	17	18
Miehet • Män • Men		18	14	14	13	17	17
Naiset • Kvinnor • Women		13	13	15	14	16	18
35–44		14	18	19	18	21	18
Miehet • Män • Men		16	19	21	19	20	19
Naiset • Kvinnor • Women		12	17	17	16	22	17
45–54		29	26	26	26	28	28
Miehet • Män • Men		34	30	29	29	29	30
Naiset • Kvinnor • Women		25	22	23	23	27	25
55–64		38	37	34	34	33	37
Miehet • Män • Men		44	41	37	38	36	41
Naiset • Kvinnor • Women		33	33	31	31	30	33

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. •
 Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

137. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2017
Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		%					
65–84		6	6	6	5	5	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	4	4	3	4	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	7	7	7	6	8
65–69		3	3	3	3	3	5
Miehet • Män • <i>Men</i>		2	3	2	3	2	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		4	4	4	4	3	7
70–74		6	5	5	4	4	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	3	3	2	3	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	6	7	6	5	6
75–79		9	7	7	6	6	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	5	4	4	5	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		11	9	9	8	6	8
80–84		11	12	12	11	14	12
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	6	7	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		14	15	15	14	19	16

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

138. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2013–2019
Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2013–2019
Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2013–2019

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2013	2015	2017	2019
		%			
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		11	12	12	13
Pojat • Pojkar • Boys		6	6	6	6
Tytöt • Flickor • Girls		16	17	18	20
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		10	12	13	14
Pojat • Pojkar • Boys		5	6	5	6
Tytöt • Flickor • Girls		13	16	18	20
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		12	12	11	11
Pojat • Pojkar • Boys		7	6	4	5
Tytöt • Flickor • Girls		18	19	20	20

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

139. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017
Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		%					
20–64		14	14	13	13	14	10
Miehet • Män • Men		14	13	12	12	13	10
Naiset • Kvinnor • Women		15	14	15	15	15	10
20–34		19	17	17	17	15	11
Miehet • Män • Men		17	15	14	14	15	8
Naiset • Kvinnor • Women		21	19	19	20	15	13
35–44		12	13	13	12	16	11
Miehet • Män • Men		14	13	12	13	14	13
Naiset • Kvinnor • Women		11	13	13	12	17	9
45–54		14	13	13	12	14	11
Miehet • Män • Men		13	13	11	11	12	11
Naiset • Kvinnor • Women		15	13	14	14	15	11
55–64		11	11	10	11	12	8
Miehet • Män • Men		9	11	8	10	9	9
Naiset • Kvinnor • Women		12	11	12	11	14	7

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

140. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 65–84 -åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017
Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		%					
65–84		9	8	7	7	8	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		8	7	7	7	8	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	8	8	8	9
65–69		10	7	7	7	7	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	5	6	7	8	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	7	6	6	11
70–74		8	8	7	7	9	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	7	5	6	9	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	8	8	9	9	7
75–79		8	9	9	8	9	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	7	7	6
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	10	9	9	10	9
80–84		9	10	9	10	10	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		9	8	7	7	7	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		9	11	11	11	12	7

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

Public opinion on social protection in Finland

141. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2009, 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2009, 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the functioning of social welfare services, 2009, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland • Social welfare services in Finland work well on the whole							
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent				Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent			
	2009	2013	2015	2017–18	2009	2013	2015	2017–18
	N	2 599	2 873	1 576	17 464	805	832	502
%								
20–34 ¹⁾								
Miehet • Män • Men	75	72	59	62	15	16	18	17
Naiset • Kvinnor • Women	70	66	52	61	19	23	29	22
35–64								
Miehet • Män • Men	70	74	64	64	19	18	15	16
Naiset • Kvinnor • Women	63	64	59	61	25	26	24	21
65–79								
Miehet • Män • Men	62	78	70	72	19	12	11	9
Naiset • Kvinnor • Women	48	66	64	66	27	19	16	12
80+								
Miehet • Män • Men	..	..	..	74	..	..	..	6
Naiset • Kvinnor • Women	..	..	..	70	..	..	..	9

1) Vuosina 2009–2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Perioden 2009–2015 var åldersgruppen 18–34-åringar. • In 2009–2015, the age group was 18 to 34-year-olds.

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

142. Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om hur hälsovårdstjänsterna fungerade 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the functioning of health care services 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra • Health services work well on the whole					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent		
	2013	2015	2017–2018	2013	2015	2017–2018
	N	3 034	2 106	21 099	898	303
%						
20–34 ¹⁾						
Miehet • Män • Men	80	80	76	14	11	13
Naiset • Kvinnor • Women	71	82	81	22	13	12
35–64						
Miehet • Män • Men	75	78	79	19	13	11
Naiset • Kvinnor • Women	67	80	78	27	13	15
65–79						
Miehet • Män • Men	76	85	85	17	7	8
Naiset • Kvinnor • Women	66	82	84	28	9	10
80+						
Miehet • Män • Men	..	..	84	..	..	8
Naiset • Kvinnor • Women	..	..	84	..	..	7

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar. • In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

143. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikter om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa sosiaalipalveluihin • Skattemedel bör allokeras till den sociala servicen • <i>Public funds should be targeted to social services</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18
N	1 916	801	8 628	2 045	1 442	13 825	204	265	1 473
	%								
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	38	31	36	55	57	53	7	13	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	56	49	48	42	46	50	2	5	2
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	40	26	30	53	58	58	7	17	12
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	54	33	41	43	60	54	3	7	5
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	34	22	32	61	65	61	5	13	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	48	32	37	49	61	57	3	7	6
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	34	..	..	59	..	..	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	40	..	..	54	..	..	6

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvasta sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. •
Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. •
Sources: *Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.*

144. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikter om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to health services, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa terveyden- ja sairaanhoitoon • Skattemedel bör allokeras till hälso- och sjukvården • <i>Public funds should be targeted to health services</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18
N	2 424	1 418	9 096	1 669	1 060	7 444	77	112	383
	%								
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	53	50	54	45	43	48	2	7	6
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	60	64	58	39	34	41	1	2	0,5
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	55	50	49	41	42	47	4	8	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	61	57	56	38	40	42	1	2	2
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	55	51	50	43	46	46	2	4	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	65	57	57	34	42	41	1	1	2
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	50	..	..	46	..	..	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	58	..	..	39	..	..	2

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvasta sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. •
Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. •
Sources: *Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.*

145. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaraja tulisi kohdentaa tulonsiirtoihin • Skattemedel bör allokeras till inkomstöverföringen • <i>Public funds should be targeted to income transfers</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18
N	1 123	471	6 290	2 463	1 308	13 484	476	712	3 978
	%								
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	26	19	22	57	51	51	17	31	27
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	34	23	23	58	54	61	8	24	15
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	22	61	47	50	15	36	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	31	18	24	61	57	57	8	25	19
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	25	65	52	57	11	31	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	28	24	31	64	56	56	8	20	13
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	28	..	..	57	..	..	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	33	..	..	54	..	..	13

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelu (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Sources: *Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.*

146. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen 2017–2018
Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera socialservicen 2017–2018
The population's view on the use of customer fees to fund social services, 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Asiakasmaksuja tulisi käyttää sosiaalipalvelujen rahoittamiseen • Klientavgifterna bör användas för att finansiera socialservicen • <i>Customer fees should be used to fund social services</i>					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>		Nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>	
N	2 369		15 935		5 756	
	%					
20–34						
Miehet • Män • <i>Men</i>		15		68		18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		7		75		18
35–64						
Miehet • Män • <i>Men</i>		17		63		20
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		9		69		23
65–79						
Miehet • Män • <i>Men</i>		10		67		23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		9		65		26
80+						
Miehet • Män • <i>Men</i>		10		64		26
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10		61		29

Lähde: FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källä: FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Source: *FinSote 2017–2018 -survey. THL.*

147. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä terveyden- ja sairaanhoidonrahoittamiseen 2017–2018
terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen 2017–2018
Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera hälso- och sjukvården 2017–2018
The population's view on the use of customer fees to fund health and medical care, 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Asiakasmaksuja tulisi käyttää terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen Klientavgifterna bör användas för att finansiera hälso- och sjukvården <i>Customer fees should be used to fund health and medical care</i>			
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>	Nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>	
	N	3 133	15 839	5 756
	%			
20–34				
Miehet • Män • <i>Men</i>		14	65	21
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	69	20
35–64				
Miehet • Män • <i>Men</i>		19	62	19
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		14	63	22
65–79				
Miehet • Män • <i>Men</i>		14	66	20
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		11	63	26
80+				
Miehet • Män • <i>Men</i>		13	64	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		14	57	29

Lähde: FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källa: FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Source: FinSote 2017–2018 -survey. THL.

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittivät väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveystalvelujen avainindikaattoreiden suppean kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit mahdollistavat yleiskuvan saamisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveystalvelujen kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyössä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu Sotkanet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemää aluetta vertaillen. Sotkanet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel- ja csv-muodoissa.

Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet). Sotkanetin indikaattoritiedon tulkinnan avuksi indikaattoreista on saatavissa kuvailutieto (info), josta selviää muun muassa, miten indikaattori on laskettu ja mikä on sen tietolähde.

THL:n avainindikaattorit www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/haku?g=590

Hyvinvointikompassi www.hyvinvointikompassi.fi

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I avsnittet redovisas i sammanfattad form THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd. I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistriktet exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointikompassi.fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten Sotkanet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I Sotkanet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format.

Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken Sotkanet (<https://sotkanet.fi/sv/index?>). Till stöd för tolkningen av indikatorerna innehåller Sotkanet också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

THL:s nyckelindikatorer www.sotkanet.fi/sotkanet/sv/haku?g=590

Välfärdskompassen www.hyvinvointikompassi.fi/sv/web/hyvinvointikompassi/

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the Sotkanet Statistics and Indicator bank. The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. Sotkanet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

Regional data are available in the Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet). To facilitate the interpretation of indicators, Sotkanet also provides background information for each indicator (info), explaining for example how the indicator has been calculated and which sources it uses.

THL's key indicators for welfare www.sotkanet.fi/sotkanet/en/haku?g=590

Welfare Compass www.hyvinvointikompassi.fi/en/web/hyvinvointikompassi/

148. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd
THL's key indicators for welfare

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Väestörakenne ja –muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • Population structure and changes								
Ikärakenne • Åldersstruktur • Agestructure								
0–6-vuotiaat, % väestöstä • 0–6 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–6 as % of total population</i> (Sotkanet ID=7)	7,7	7,6	7,7	7,8	7,6	7,5	7,3	7,0
7–15-vuotiaat, % väestöstä • 7–5 år, % av befolkningen • <i>Population aged 7–15 as % of total population</i> (Sotkanet ID=167)	11,2	10,7	10,1	9,7	9,8	9,8	9,9	10,0
16–24-vuotiaat, % väestöstä • 16–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 16–24 as % of total population</i> (Sotkanet ID=168)	11,2	11,2	11,1	11,1	10,6	10,5	10,3	10,1
25–64-vuotiaat, % väestöstä • 25–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–64 as % of total population</i> (Sotkanet ID=169)	54,3	54,0	54,1	52,6	51,5	51,3	51,1	51,0
65–74-vuotiaat, % väestöstä • 65–74 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–74 as % of total population</i> (Sotkanet ID=170)	8,5	8,8	9,0	10,4	11,7	11,8	12,3	12,6
75–84-vuotiaat, % väestöstä • 75–84 år, % av befolkningen • <i>Population aged 75–84 as % of total population</i> (Sotkanet ID=1069)	5,5	5,9	5,9	6,1	6,2	6,5	6,5	6,6
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 85 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 85 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=675)	1,6	1,8	2,0	2,3	2,5	2,6	2,7	2,7
Huoltosuhde, demografinen • Demografisk försörjningskvot • <i>Demographic dependency ratio</i> (Sotkanet ID=761)	49,7	50,5	50,6	54,3	58,2	59,1	60,1	60,8
Kieliryhmät • Språkgrupper • Language groups								
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12. • <i>Swedish-speaking population as % of total population at year end</i> (Sotkanet ID=2343)	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,3	5,2	5,2
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • <i>Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=187)	23,9	29,7	38,7	49,2	60,1	64,3	67,7	71,0

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Perherakenne • Familjestruktur • Family structure								
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • <i>Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units</i> (Sotkanet ID=2445)	24,9	24,2	23,4	22,6	21,8	21,6	21,3	20,9
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • <i>Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units</i> (Sotkanet ID=324)	38,8	40,1	40,7	41,5	42,2	42,6	43,4	44,0
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • <i>Single parent families, as % of all families with children</i> (Sotkanet ID=74)	19,9	19,9	20,1	20,4	21,1	21,6	22,0	22,5
Sosioekonominen rakenne • Sosioekonomisk struktur • Socio-economic structure								
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • <i>Measure of educational level</i> (Sotkanet ID=180)	294,4	310,4	327,1	342	356,1	360,7	366,7	375,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension recipients, as % of aged 16–64</i> (Sotkanet ID=2424)	7,4	7,4	7,6	7,1	6,4	6,2	6,0	5,9
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • <i>Employed, as % of total population</i> (Sotkanet ID=2328)	43,0	43,8	42,8	43,1	41,1	41,4	42,2	42,8
Elinkeinorakenne • Näringsstruktur • Industrial structure								
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • <i>Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3859)	..	..	3,7	3,4	3,2	3,0	2,9	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • <i>Manufacturing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3862)	..	..	14,9	13,7	12,8	12,6	12,8	..
Kaivostoiminta ja louhinta, Sähkö-, kaasuja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • <i>Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3865)	..	..	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	..
Rakentaminen, % työllisistä • Byggverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Construction, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3864)	..	..	6,4	6,6	6,5	6,8	7,0	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta, % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurang-verksamhet, % av de sysselsatta • <i>Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3855)	..	..	21,9	21,6	21	20,8	20,6	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Information and communication, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3856)	..	..	3,8	3,8	3,9	4,0	4,1	..
Rahoitus- ja vakuutustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Financial and insurance activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3857)	..	..	2,1	2,0	2,0	2,0	1,9	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Real estate activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3858)	..	..	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	..

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force (Sotkanet ID=3860)	..	..	11,4	12,0	12,7	13,2	13,3	..
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakolinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force (Sotkanet ID=3861)	..	..	28,9	28,8	29,2	28,9	28,7	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • Other service activities, % of total active labour force (Sotkanet ID=3863)	..	..	4,8	4,8	5,4	5,4	5,3	..
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • Population health and welfare								
Elinolot • Levnadsförhållanden • Living conditions								
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	10,8	8,3	8,3	8,1	..
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista (rakennetyöttömyys) • Svårssysselsatta, % av 15–64-åringarna (strukturell arbetslöshet) • Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64 (structural unemployment) (Sotkanet ID=3071)	..	4,2	3,7	4,1	6,0	6,2	5,6	4,6
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • Lone homeless persons per 1000 inhabitants (Sotkanet ID=2618)	1,6	1,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2	..

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • <i>Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children</i> (Sotkanet ID=190)	33,4	30,3	29,5	29,2	29,8	29,8	29,8	29,5
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (Sotkanet ID=3099)	12,9	14,5	14,8	13,6	12,7	12,7	12,8	..
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=283)	56,4	55,8	52,5	..	54,3	..	..	..
Hyvinvoinnin jakautuminen • Fördelning av välfärden • Distribution of welfare								
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (Sotkanet ID=3126))	27,2	28,7	27,6	26,9	27,3	27,2	27,7	..
Koettu hyvinvointi ja turvallisuus • Upplevd välfärd och delaktighet • Perceived welfare and participation								
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=292))	11,8	11,3	9,3	..	9,3	..	8,5	..
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaisista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=1514)	6,9	7,4	8,2	..	6,2	..	5,8	..
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 20-64-åringar • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 20-64</i> (Sotkanet ID=4271)	..	..	..	..	55,2	56,8	57,4	63,5

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Elämänlaatussa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 65 år och äldre • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4272)	..	..	..	..	52,4	54,5	55,9	51,1
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 20–64-åringar • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4285)	..	..	..	..	8,6	10,2	10,4	8,8
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 65 år och äldre • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4286)	..	..	..	..	8,6	8,6	7,7	7,2
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som är nöjda med tryggheten i sitt bostadsområde (%), 20–64-åringar • <i>Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4299)	..	..	..	..	91,0	91,8	..	..
Luottamus oman kunnan päätöksentekoon asteikolla 1–5 (keskiarvo) • Genomsnittligt förtroende för beslutsfattandet i den egna kommunen på skalan 1–5 • <i>Average trust in decision-making in the municipality on a scale of 1–5</i> (Sotkanet ID=4326)	..	..	..	..	2,9	2,9	..	..
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • <i>Voting turnout in municipal elections, %</i> (Sotkanet ID=3076)	..	..	..	58,3	..	..	58,9	..
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som aktivt deltar i organisationsverksamhet eller motsvarande (%), 20–64-åringar • <i>Participating in activities organised by associations etc. (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4292)	..	..	..	..	27,6	25,8	24,4	27,1

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Elintavat • Levnadsvanor • Lifestyles								
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=288)	19,5	15,6	14,8	..	8,9	..	6,9	..
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som röker dagligen (%), 20–64-åringar • <i>Daily smokers (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4405)	..	..	..	..	16,6	15,4	13,2	14,1
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=289)	19	17,4	15,9	..	9,9	..	10,2	..
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som dricker för mycket alkohol (AUDIT-C) (%), 20–64-åringar • <i>Persons who drink too much alcohol (AUDIT-C) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4412)	..	..	..	..	33,2	32,8	34,4	29,5
Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som använt cannabis under de senaste 12 månaderna (%), 20–64-åringar • <i>Proportion of those who report having used cannabis during the past 12 months (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4551)	..	..	..	..	4,4	3,8	..	..
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Overweight, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3906)	14,5	14,6	15,9	..	15,7	..	18,9	..
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen feta personer (kroppsmasseindex BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-åringar • <i>Obesity (Body Mass Index BMI ≥ 30 kg/m²) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4460)	..	..	..	..	18,4	18,9	19,1	20,1

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • Less physical exercise than one hour a week, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school (Sotkanet ID=3905)	41,7	37,7	34,5	..	22,4	..	23,7	..
Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som inte motioner på fritiden (%), 20–64-åringar • Leisure-time physical inactivity (%), age 20–64 (Sotkanet ID=4446)	..	..	..	..	25,8	24,1	22,2	20,7
Niukasti sekä tuoreita että kypsennettyjä kasviksia käyttävien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som äter endast lite färska och kokta grönsaker (%), 20–64-åringar • People who eat fresh and cooked vegetables poorly, aged 20–64 (%) (Sotkanet ID=4541)	..	..	..	..	21,7	20,5	18,5	..
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status								
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu • HL:s sjuklighetsindex, åldersstandardisera • THL's morbidity index, age-standardised (Sotkanet ID=243)	113,3	110,8	109,6	106,2	100,0	..	..	..
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år / 100 000 invånare • Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants (Sotkanet ID=3138)	8 018	7 941	7 558	6 957	6 369	6 280	..	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av självmord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants (Sotkanet ID=3960)	697	631	632	541	451	..	..	..
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonomaksi kokevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna hälsan är högst medelmåttig (%), 20–64-åringar • Self-rated health moderate or poor (%), age 20–64 (Sotkanet ID=4334)	..	..	..	..	31,5	30,5	28,2	27,5

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=286)	18,2	17,8	17,1	..	16,2	..	18,8	..
Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever betydande psykisk påfrestning (%), 20–64-åringar • <i>Severe mental strain (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4355)	..	..	..	..	13,3	14,0	10,1	12,9
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • <i>Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3037)	145,1	150,3	154,3	156,0	146,7	144,0	148,3	146,4
Sepelvaltimotautitapahtumat ikävällillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärslsjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • <i>Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=1063)	669	561	491	443	439 ²⁾	..	..	..
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Moderate or severe anxiety, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=328)	..	..	..	..	11,8	..	12,2	..
Toiminta- ja työkyky • Funktions- och arbetsförmåga • Performance and work capacity								
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som har stora svårigheter att springa en sträcka på 100 meter (%), 20–64-åringar • <i>Great difficulties to run 100m (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4362)	..	..	..	..	8,7	9	9,2	8,0
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att gå en sträcka på 500 meter (%), 65 år och äldre • <i>Great difficulties in walking 500 meters (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4374)	..	..	..	..	15,2	16,2	..	14,9

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Arkiaskareissa (ADL+IADL) suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att klara av vardagliga sysslor (%), 75 år och äldre • <i>Great difficulties in activities of daily living (%), age 75 and over</i> (Sotkanet ID=4368)	..	..	..	..	25,0	26,8	..	..
Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som inte får tillräckligt med hjälp (%), 75 år och äldre • <i>Persons who do not receive adequate assistance (%), aged 75 and over</i> (Sotkanet ID=4382)	..	..	..	..	10,3	10,8	9,3	11,7
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer (%) som upplever stora svårigheter att ta hand om sig själv (%), 75 år och äldre • <i>People who have great or greater difficulties in taking care of themselves, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4536)	..	..	..	..	11,9	15,9	12,2	11,1
Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever att de har ett dåligt minne (%), 75 år och äldre • <i>Those who experience poor memory, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4539)	..	..	..	..	9,8	8,5	7,5	8,7
Työkykyensä heikentyneeksi (enintään 7/10) arvioivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna arbetsförmågan är nedsatt, 20–64-åringar • <i>Self-rated deterioration of work ability (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4251)	..	..	..	..	22,2	24,1	24,5	23,2
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkekään saakka (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som tror att de sannolikt inte orkar arbeta fram till pensionsåldern (%), 20 – 64-åringar • <i>Persons who think that they probably will not be able to continue working until retirement age (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4387)	..	..	..	..	26,1	25,8	24,8	23,2

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Sosiaali- ja terveystalvelujen toimivuus • Fungerande social- och hälsovårdstjänster • Social and health services								
Perusterveydenhuolto • Primärvård • Primary health care								
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants¹⁾</i> (Sotkanet ID=1552)	1 809	1 717	1 535	1 280	1 239	1 215	1 203	1 167
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki muut kuin lääkärikäynnit / 1 000 asukasta • Andra än läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare • <i>Primary health care, outpatient visits other than physician visits per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1553)	2 955	2 995	3 350	3 328	3 141	3 268	3 347	3 386
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • <i>Inpatient primary health care, average length of stay</i> (Sotkanet ID=1266)"	30,4	30,4	28,5	23,0	17,8	15,1	13,5	12,7
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä ¹⁾ • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen ¹⁾ • <i>Patients seen by a physician in primary health care as % of total population¹⁾</i> (Sotkanet ID=3224)	64,8	64,2	58,8	50,1	50,2	49,9	49,5	48,7
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, av befolkningen • <i>Reimbursement for visits to private phys- icians, recipients as % of total population</i> (Sotkanet ID=692)	28,8	28,9	30,1	29,7	29,3	28,4	27,9	27,6
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskes- kuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä ¹⁾ • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälso- vårdscentralerna, % av befolkningen i samma ålder ¹⁾ • <i>Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age¹⁾</i> (Sotkanet ID=3132)	23,0	25,1	26,2	24,0	27,3	28,1	28,3	27,5

148. jatk. • forts. • cont.

148 jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population (Sotkanet ID=3081)	19,4	19,3	19,6	19,1	18,8	17,2	17,0	16,4
Terveydenedistämisyhteistyö (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä • Hälsöfrämjande aktivitet (TEA) inom primärvården, poängtal • Health promotion capacity building (TEA) in primary health care, score (Sotkanet ID=4092)	..	..	..	60,1	..	67,0	..	67,0
Somaattinen erikoissairaanhoito • Specialiserad somatisk sjukvård • Specialised somatic health care								
Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader / 10 000 invånare • Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants (Sotkanet ID=3130)	..	..	6,6	1,6	2,0	3,4	2,4	3,2
Sepelvaltimotautikohtauspotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärtinfarkt, standardiserad andel (%) • 30-day mortality in myocardial infarction patients, standardised ratio (%) (Sotkanet ID=3942)	..	12,7	..	10,6	10,3 ²⁾	..	..	..
Aivoinfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioituosuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärninfarkt, standardiserad andel (%) • 30-day mortality in stroke patients, standardised ratio (%) (Sotkanet ID=3944)	..	12,1	..	10,3	9,6 ²⁾	..	..	..
Niiden lonkkamurtumapotilaiden osuus, jotka elossa ja kotiutuneet 90 päivän kuluessa (%) , vakioitu • Andelen patienter med höftledsfraktur som är vid liv och skrivits ut efter 90 dagar (%), standardiserat • Percentage of hip fracture patients who survive and are discharged within 90 days (%), adjusted (Sotkanet ID=5049)	..	64,1	..	70,3	71,4 ²⁾	..	..	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Lonkan tekonivelleikkauksen uusinta potilaille 2 v. aikana, vakioitu osuus (%) • Omoperation av höftleds protes inom 2 år, standardiserad andel (%) • <i>Re-surgery of hip replacement patients within 2 years, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3946)	..	2,9	..	3,4	3,4 ²⁾	..	..	..
Mielenterveys- ja päihdepalvelut • Mental- och missbrukarvård • Mental health and substance abuse services								
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttäneitä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • <i>Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over</i> (Sotkanet ID=3075)	446,4	432,4	432,9	458,5	488,7	518,6	560,5	..
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lasten-psykiatria / 1 000 0–12-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12</i> (Sotkanet ID=2483)	130,2	155,1	199,4	222,0	281,8	305,1	335,6	..
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ungdomspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17</i> (Sotkanet ID=2484)	325,8	410,9	627,0	827,4	1 057,0	1 080,1	1 200,9	..
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårdtygn i psykiatrisk slutenvård / 1 000 invånare • <i>Psychiatric inpatient care, care days per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1263)	357,8	336,2	293,1	250,7	226,8	211,5	194,6	195,8
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatrin som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • <i>Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3082)	1,0	0,9	0,8	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon tarkkailulähetteellä siirtyneet 18 vuotta täyttäneet / 1 000 vastaavanikäistä • Personer som fyllt 18 år som överförs till psykiatrisk vård oberoende av sin vilja med observationsremiss/1 000 i samma ålder • <i>Involuntary referrals for observation in psychiatric inpatient care for those aged at least 18 / 1,000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=3083)	2,4	2,5	2,1	1,8	1,7	1,7	1,6	1,7
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset, euroa / asukas • Kostnader för specialiserad psykiatrisk sjukvård, euro/invånare • <i>Cost of psychiatric specialised health care, euro per inhabitant</i> (Sotkanet ID=3140)	108,5	127,7	130,2	137,5	136,9	134,7	..	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk odottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 väntat på barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (Sotkanet ID=3131)	..	..	84	64	18	51	50	..
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • <i>Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1271)	9,0	9,5	9,8	8,9	8,4	8,2	7,9	7,4
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård 1 000 invånare • <i>Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1270)	3,1	3,3	3,2	3,2	2,8	2,4	2,4	2,3
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • <i>Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1278)	3,3	3,5	3,3	3,0	2,8	2,8	2,8	2,9

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • <i>Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1272)	1,0	1,0	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Aikuisten sosiaalipalvelut • Social service för vuxna • Social services for adults								
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta (-2007) • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare (-2007) • <i>Social care, social workers per 10 000 inhabi- tants (-2007)</i> (Sotkanet ID=2629)"	7,8	7,8	..	..	..	..	..	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödtagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (Sotkanet ID=493)	8,1	6,8	7,1	6,8	7,3	7,2	8,5	8,5
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • <i>Social assistance, euro per capita</i> (Sotkanet ID=453)	90,8	82,0	114,1	126,9	134,1	132,5	148,9	146,9
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euro/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • <i>Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client</i> (Sotkanet ID=1249)	36,2	46,5	62,6	86,1	112,8	117,0	119,5	127,7
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut • Tjänster för barn, unga och familjer • Child, adolescent and family services								
Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3– 5-vuotiaat % vastaavikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut • 3–5-åringar i småbarnspedagogisk verksam- het 31.12., % av befolkningen i samma ålder, tjänster finansierade av kommuner • <i>3–5-year-olds participating in part-time early childhood education and care on 31 December, % of population of the same age, services paid for by municipality</i> (Sotkanet ID=3085)	63,0	64,4	66,6	67,9	68,0	68,0	68,8	70,5

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiaista ¹⁾ • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år ¹⁾ • <i>Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7¹⁾</i> (Sotkanet ID=2453)	2 741	2 696	3 169	2 949	3 117	3 172	3 152	3 184
Lastensuojelun avojuuollolisten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1245)	4,7	5,0	5,8	7,2	6,0	4,5	4,4	4,4
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=191)	1,0	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–7-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • Omhändertagna eller brådskanade placerade 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Children aged 0–17 years placed in care or emergency placement according to the last placement decision, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1244)	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
Ikäihmisten palvelut • Tjänster för äldre • Services for older people								
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 75 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=171)	7,1	7,7	8,0	8,3	8,8	9,1	9,1	9,3
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1570)	89,7	89,4	89,4	90,0	90,6	90,9	91,9	91,3

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (Sotkanet ID=3216)	11,0	..	11,3	11,9	11,8	11,3	11,3	11,0
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuodenaikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattas av stödför närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder • <i>Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3262)	3,5	3,7	4,1	4,5	4,7	4,7	4,8	4,9
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3261)	2,8	3,9	5,1	6,1	7,1	7,3	7,5	7,6
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3367)	7,3	6,5	5,4	3,8	2,1	1,7	1,3	1,1
Palveluiden kustannukset • Servicekostnader • Service costs								
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euro / asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro / invånare • <i>Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita</i> (Sotkanet ID=1073)	2 193,4	2 567,4	3 060,8	3 444,8	3 255,1	3 257,8	3 228,6	3 318,5

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2017 kanssa. Databaseringen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2017.

2) Vuosi 2014 • År 2014 • Year 2014.

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tietynä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiötä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönsosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestömuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22 + 0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytys. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla ($\leq 24 + 0$ rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytys. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestoista riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt**: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän ($\geq 22+0$ rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus**: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti. **Perinataalikuolleisuus**: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 vrk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Epämuodostumatapaus on Suomen epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi tai spontaanisti abortoitunut tai keskeytetty sikiö, jolla on todettu ainakin yksi merkittävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen, sikiöperustekeskeytyksen tai spontaanin keskenmenon aikana Suomessa. **Merkittävä epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkittävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus, teratooma tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita, eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapausten** esiintyvyys: epämuodostumatapausten lukumäärä 10 000 syntynyttä lasta kohti.

Hedelmöityshoitoja ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierto viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättyminen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjakamiskyvyttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päiväkotihoidona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitettulla **esiotopetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiotopetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiopetus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiopetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen varhaiskasvatus** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Palvelun tarjoaja voi olla yksityinen päiväkoti, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen. **Varhaiskasvatus** voidaan toteuttaa myös kunnan myöntämän palvelusetelin turvin, tällöin perhe voi valita lapsen hoitopaikan niistä palveluntuottajista, jotka kunta on hyväksynyt.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatusukea**. Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoitetuilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuoltona sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet.

Uuden sosiaalihuoltolain (1301/2014), joka tuli voimaan 1.4.2015, mukaan lastensuojeluasiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihuoltolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittämään (lastensuojelutarpeen selvitys).

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitettut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoidon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoiton (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoidon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja**. Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne

pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausaineasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynnin vähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja anniskeluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus**.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joita käytetään päihteenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhoidoasemat sekä päihdeongelmallisille tarkoitetut kuntoutusyksiköt, asumispalvelut, ensisuoja ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoitoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käytöstä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihdekäytössä oleva lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihdekäytössä olevien lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Päihdehuollon laitosjakson ensisijaisiksi hoitoon tulon syiksi on eroteltu alkoholi tai huumeet, joka sisältää myös lääkkeiden ongelmakäytön (73) ja sekakäyttöongelman (74). Kaikki laitokset eivät erottele hoitoon tuloon johtanutta päihdettä ja päihdehuollon laitokselle voi tulla muista syistä.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehtä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa. **Pikkusikari** on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuuska- ja puru-tupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin valmisteverotilastoon

perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulun–marraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi–joulukuu), kuten kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneiltä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiväkilukua tilastovuonna. **Verottomat savukkeet:** Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaisten savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveytyötä sekä päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveysyö.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspalveluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaavat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanotoilla kirjatulla käyntisyyllä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisyys voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyden tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Kausi-influenssarokotuskattavuus kertoo sen, kuinka suuri osuus määritelyihin ikäryhmiin kuuluvista on rokotettu kausi-influenssarokotteella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoittoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoido** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoito, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoido. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoisalat 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoitoon on poimittu ne hoitajakset, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitajakoille, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitajakoissa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia. **Kirurginen toimenpide** tarkoittaa tässä toimenpideluokituksen mukaista toimenpidettä, jonka koodin ensimmäinen merkki on jokin A:sta ja Q:hun ja jonka kolmas merkki ei ole numero.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoitoon.

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoito sisältää psykiatrian erikoisalaja lukuun ottamatta muut kliiniset erikoisalajat.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitajakoja mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalajan hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalajan **kokonaistuotos** käsittää hoitoepisodiin painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodiin painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitajaksojen keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on defla-toitu vuoden 2014 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoidon ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-epi-odisiin**, lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin vä-

estölähtöinen. Alue-episodit sisältävät myös potilaiden vuodeosastojaksot (ml. päiväkirurgia)erikoislääkärijohtoissa terveyskeskussairaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa. Lisäksi alue-episodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisten terveyskeskustyksikköiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitoshoitajaksot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitajaksot kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitajaksot saadaan kertomalla hoitajaksot (avo-/laitshoito) DRG-kustannuspainoilla. Hoitajaksojen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitajaksot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitajaksot = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliiniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobin tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksiksi koostuu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi**

on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100 uusimpana päivitysvuonna.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaalien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnassa. Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksin arvo koko maassa uusimpana päivitysvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksin arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden päivityksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakiointu, että -vakioimaton versio, joiden tulkinnot poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakiointu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) määrän 0–79-vuotiaiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, joilla on todettu syöpä kuluneen vuoden aikana. Indeksissä käytetyistä syöivistä on poistettu ihon ei-melanoomat (C44) niiden vähäisen kansanterveydellisen merkityksen vuoksi.

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden sepelvaltimotautitapahtumien (ICD10-koodit I20–I25, I46, R96, R98) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden aivoverenkiertohäiriöiden ensikohtausten (ICD10 koodit I60–I64, paitsi I63.6) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairauksien (ICD10-koodit M00–M99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden 16–64-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat: Indikaattori kuvaa itsemurhien ja sairaalahoitoon johtaneiden itsensä vahingoittamisten (ICD10-koodit X60–X84) määrää ikäryhmässä 15–79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.

2. Psykoosi: Indikaattori kuvaa psykoosin (Kelan sairauskoodit 112 ja 188) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden suhteutettuna väkilukuun.

3. Mielenterveysyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;

Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden (ICD10-koodit F00–F99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden ikäryhmässä 16–64-vuotiaat..

Tapaturmaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammojen ja myrkytysten (ICD10 -koodit S00–T78) vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden hoitajaksojen

ilmaantuvuuden ikäryhmässä 15–79-vuotiaat suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa Alzheimerin taudin (Kelan korvauskoodi 307, lääkkeet donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai memantiini) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvaus oikeuksien esiintyvyyden 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo. Jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavien muiden etuuksien avulla, muista tuloistaan tai varoistaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötyövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % koko-aikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

”Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.”

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuollon menot ja rahoitus** tilastoidaan EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveys-tilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaisuudet koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto), suun terveydenhuolto, työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoito (pl. perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon pitkäaikaishoito), sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan yleisesti terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaisuudesta on vähennetty investointimenot.

Terveydenedistämisasiivisuus

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä kuntajohdossa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen viiteen ulottuvuuteen eli sitoutuminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen liikunnan edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus ja muut ydintoiminat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin liikunnan edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä koulun toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu oppilaitoksissa ja niiden toimipisteissä. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä lukion toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu lukioissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä oppilaitoksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot

suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu oppilaitoksissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Terveyden edistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä terveyskeskuksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu terveyskeskuksessa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu terveydenedistämisasiivisuusviitekehyksen kuuteen ulottuvuuteen eli sitoutuminen kulttuurin edistämiseen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus ja muut ydintoiminat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin kulttuurin, erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuuritoiminnan edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Väestön terveys ja terveystyminen

Ruokotottumukset: Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka ovat syöneet hedelmiä, marjoja ja kasviksia (jotain muuta kuin perunaa) harvemmin kuin 6 päivänä viimeksi kuluneen viikon aikana. Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet tuoreita kasviksia, vihanneksia tai juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määritetty iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m². Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla 22,62 kg/m² ja tytöillä 23,34 kg/m². (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK-, EVTK- ATH- ja FinSote -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m², ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoluttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK- ja ATH-tutkimuksissa

henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee. Vähän tai ei lainkaan (vapaa-ajan) liikuntaa harrastavilla tarkoitetaan FinSote tutkimuksessa henkilöä, joka ei juuri rasita itseään ruumiillisesti vapaa-aikana. Tieto perustuu kysymykseen: Kuinka paljon liikutte ja rasitatte itseänne ruumiillisesti vapaa-aikana? Älkää laskeko mukaan työmatkaliikuntaa. Tarkastelussa on vastausvaihtoehto: luen, katselen televisiota ja teen askareita, jotka eivät juuri rasita ruumiillisesti.

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin. Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään. FinSote -tutkimuksessa päivittäin tupakoivaksi määritellään vastaaja, joka tupakoi nykyisin (savukkeita, sikareita tai piippua) päivittäin.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alkoholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK- ATH-, ja FinSote -tutkimuksissa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono. Terveystilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK-, EVTK-, ATH - ja FinSote -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen, melko huono tai erittäin huono.

Toimintakyky: Toimintakyky: Fyysistä toimintarajoitetta kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Onko sinulla vaikeuksia 1) nähdä (jos käytät silmälasia tai piilolinssisiä, arvioi näkökykyäsi niiden kanssa), 2) kuulla (jos käytät kuulolaitetta, arvioi kuuloasi sen kanssa), 3) kävellä noin puoli kilometriä, esimerkiksi urheilukentän ympäri (jos käytät apuvälinettä, arvioi kävelykykyäsi sen kanssa). Vastausvaihtoehdot olivat 1) ei vaikeuksia, 2) vähän vaikeuksia, 3) paljon vaikeuksia ja 4) en pysty lainkaan. Tarkastelussa ovat ne vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3 tai 4 vähintään yhteen osioon. Työkykynsä heikentyneeksi kokevaksi määritellään ATH- ja FinSote -tutkimuksissa henkilö, joka on antanut työkykypistemääräkseen 7 tai alle. Perustuu kysymykseen: ”Oletetaan, että työkykyenne on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisitte nykyiselle työkyvyllenne asteikolla 0-10? 0 tarkoittaa, ettette pystyisi nykyisin lainkaan työhön.” Tarkastelussa on enintään 7 pistettä työkyvykseen arvioineiden osuus. Kysymys on osa Työkykyindeksiä ja siitä on tehty mittarisuositus TOIMIA-hankkeessa. Eläkeikäisen väestön toimintakykyä mittaa ATH- ja FinSote -tutkimuksissa tyydyttymätön avuntarve. Se perustuu kysymykseen: ”Tarvitseteko ja saatteko heikentyneen toimintakykyenne vuoksi apua arkipäivän askareissa?”. Vastausvaihtoehtoina olivat 1) en tarvitse enkä saa apua 2) tarvitsisin apua mutta en saa sitä 3) saan apua, mutta en tarpeeksi 4) saan tarpeeksi apua ja 5) selviytyisin vähemmälläkin avulla. Tarkastelussa ovat vastausvaihtoehdon 2) tai 3) vastanneiden osuus.

Ahdistuneisuus: Ahdistuneisuutta mitataan Kouluterveyskyselyssä General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) -mittarilla. Siihen kuuluvat väittämät hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunteesta, kyvyttömyydestä pitää huolehtiminen kurissa, liiallisesta huolestuneisuudesta, vaikeudesta rentoutua, levottomasta olost, harmistumisesta tai ärsyyntymisestä ja pelosta, että jotain kauheaa tapahtuu. Jos nämä asiat ovat vaivanneet kahden viime viikon aikana useana päivänä, saa yhden pisteen. Vaihtoehdosta ”suurimpana osana päivistä” saa kaksi pistettä ja vaihtoehdosta ”lähes joka päivä” kolme pistettä. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään 10 pistettä saaneet vastaajat.

Merkittävä psyykinen kuormittuneisuus: ATH- ja FinSote -tutkimuksissa aikuisväestön ja eläkeläisväestön psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitetaan MHI-5 -kysymyspatterilla. MHI-5 muodostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja positiivista mielialaa. Vastaus sijoittuu jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa psyykkistä kuormitusta ja toinen positiivista mielialaa: ”Seuraavat viisi (5) kysymystä koskevat sitä, miltä Teistä on tuntunut 4 viime viikon aikana. Merkitkää kunkin kysymyksen kohdalla se numero, joka parhaiten kuvaa tuntemuksianne. Kuinka suuren osan ajasta olette 4 viime viikon aikana: Ympyröikää yksi numero joka riviltä.” Kysymyspatterin alakysymyksiä kysyttiin a) ollut hyvin hermostunut, b) tuntenut mielialanne niin matalaksi, ettei mikään ole voinut piristää teitä c) tuntenut itsenne tyyneksi ja rauhalliseksi d) tuntenut itsenne alakuloiseksi ja apeaksi ja e) ollut onnellinen. Vastausvaihtoehtoina esitettiin 1) koko ajan, 2) suurimman osan aikaa, 3) huomattavan osan aikaa, 4) jonkin aikaa, 5) vähän aikaa, 6) en lainkaan. Kuhunkin kysymykseen vastataan asteikolla 1-6. Lopullisen pistemäärän laskemiseksi pistemäärät kysymyksiin c) ja e) muunnetaan käänteiseen järjestykseen, minkä jälkeen pisteet lasketaan yhteen (summapistemäärä välillä 5-30) ja muutetaan asteikolle 0-100. Psyykinen kuormittuneisuus voidaan raportoida jatkuvana muuttujana tai käyttää katkaisukohtana pistemäärää 52, jolloin 52 tai sen alle pistettä saavilla on jo kliinisesti merkittävä psyykkistä kuormittuneisuusoireilua. Tarkastelussa ovat skaalatun pistemäärän vähintään 52 pisteen vastanneiden osuus.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen rahoituksesta

Mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän terveyspalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipiteitä verovarojen kohdentamisesta terveyden ja sairaanhoitoon, sosiaalipalveluihin sekä tulonsiirtoihin määritellään HYPA-kyselyssä, Uudistuvat sosiaa-

li- ja terveystalvet -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa terveyden ja sairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja tulonsiirtojen osalta, missä määrin toivoisitte verovaroja käytettävän niiden rahoitukseen: tulisi-ko verovaroja kohdentaa nykyistä enemmän, jokseenkin nykyinen määrä vai nykyistä vähemmän. FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastausvaihtoehdot ovat nykyistä enemmän, nykyisen määrän, nykyistä vähemmän.

Mielipide asiakkaan omien varojen (asiakasmaksuina) käytöstä terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen rahoittamiseen määritellään FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Missä määrin toivotte asiakkaan omia varoja (asiakasmaksuina) käytettävän terveyden- ja sairaanhoitoon? Nykyistä enemmän, Nykyisen määrän, Nykyistä vähemmän.

Mielipide asiakkaan omien varojen (asiakasmaksuina) käytöstä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen määritellään FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Missä määrin toivotte asiakkaan omia varoja (asiakasmaksuina) käytettävän sosiaalipalveluihin? Nykyistä enemmän, Nykyisen määrän, Nykyistä vähemmän.

Sosiaali- ja terveystalvet seuraintindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutusrakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettuna korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttäneitä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutusrakenne [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.2.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/>

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosentteissa saman verran.

Menetetty elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennen aikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennen aikaisen kuoleman vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiasta jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmassa ikäryhmissä.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asiakkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/potilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitoshoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päättyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukoissa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoitojaksoista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivät ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Varhaiskasvatuksessa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning. Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Ett missbildningsfall är ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn eller ett foster från spontan abort eller inducerad selektiv abort pga. fosterskada, hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen eller under selektiv eller spontan abort. **En betydande missbildning** är en betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse, en teratom eller medfödd hypotyreos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildningar betraktas inte ärftliga eller andra sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda infektioner, mindre avvikelser i utseendet, normal variation eller andra mindre betydelsefulla

avvikelser som finns på missbildningsregistrets lista över missbildningar som utesluts. **Missbildningsfallens prevalens:** antalet missbildningar per 10 000 födda barn.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **småbarnspedagogik** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal småbarnspedagogik** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Servicegivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med. Småbarnspedagogik kan även arrangeras med en servicesedel som kommunen beviljar. Familjen kan då välja dagvårdsp plats för barnet bland de serviceproducenter som kommunen godkännt.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande ”mot viljan”** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj, som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **In-**

stitutionsvård omfattar vård på barnskyddsanstaltningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov. I enlighet med den nya socialvårdslagen (1301/2014), som trädde i kraft 1.4.2015, börjar en klientrelation inom barnskyddet när en socialarbetare utifrån en bedömning av servicebehovet konstaterar att barnet behöver tjänster och stödåtgärder enligt barnskyddslagen. En klientrelation inom barnskyddet börjar också när brådskande åtgärder vidtas för att trygga barnets hälsa och utveckling eller när barnet eller barnets familj får service eller annat stöd som avses i denna lag innan bedömningen av servicebehovet blivit färdig. Före den nya socialvårdslagen (1.4.2015) inleddes en klientrelation inom barnskyddet redan när bedömningen av barnskyddsbehovet började utredas (utredning av behovet av barnskydd).

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsövårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsövårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (stitutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsoomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan **styrt boende** är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska polikliniker och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk slutenvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsövårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell slutenvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatri är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkohol-dryck är** en dryck avsedd för förtäring vars alkoholhalt överskrider 2,8 och är högst 80 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovannämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Som primär orsak till varför personer sökt **institutionsvård inom missbrukarvården** har man gjort en distinktion mellan alkohol och narkotika, som även omfattar missbruk av läkemedel (73) och blandmissbruk (74). Alla vårdinstitutioner skiljer inte mellan rusmedel som lett till att personer sökt sig till vård, och man kan få institutionsvård inom missbrukarvården av andra orsaker.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettpapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett

hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 30 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens punktskattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år : Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsovård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogärbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsovårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsovårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsovårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och bäddavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsovårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. Vid sidan av de kommunala hälsovårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsovårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Med **en besöksorsak som registrerats vid hälsocentralernas mottagningar för öppenvården** avses den uppfattning en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har om klientens hälsoproblem eller de omständigheter som gett upphov till servicehändelsen. Besöksorsaken kan vara en tidigare fastställd diagnos, som uttrycker en på medicinsk kunskap baserad uppfattning om hälsoproblemets orsak, eller någon annan uppfattning som en yrkesutbildad person har om ett symptom eller problem som beskrivs av klienten.

Förteckningen över patientdiagnoser/problem hör till de basdata som är gemensamma för primärvården och den specialiserade sjukvården och som ska kodas på ett nationellt enhetligt sätt. Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Vaccinationstäckningen för säsonginfluensa berättar hur stor del av en viss åldersgrupp som har fått säsonginfluensavaccin

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus. Sälunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna** hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX ”Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker” i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX ”Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall” i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärds-klassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers bäddavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer. Med **kirurgisk åtgärd** avses här åtgärder enligt åtgärdsklassifikationen, där det första tecknet i koden är en bokstav från A till Q och där det tredje tecknet inte är en siffra.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på bäddavdelningar.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den vik-

tade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totalkostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2014 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen producerar samt slutenvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på bäddavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistledda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistledda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (slutenvårdperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Med **en person som väntar på vård och behandling** avses en patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). Personer som väntar på vård omfattar personer som väntar på a) vård på poliklinik eller bäddavdelning eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en bäddavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården

redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resurser eller brådskande vård. Väntetiden för vård är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat närden korrigerats med glasögon, eller som har någon annan bestående synskada som påverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. Indexet består av sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. De fyra synvinklarna är dödlighet, arbetsförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. De olika sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dessa synvinklar. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade.

I THL:s sjuklighetsindex har varje sjukdomsgrupp viktats i förhållande till sjukdomsgruppens betydelse avseende befolkningens dödlighet, arbetsförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Värdet på indexet för en region är ett medeltal av dessa viktade värden per sjukdomsgrupp. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Sjuklighetsindexet för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100.

För indexets värden har även beräknats **felmarginaler (konfidensintervaller)** med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten. Varje sjukdomsgrupp och synvinkel beskrivs separat nedan. Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningsåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade indexet** gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatoren anger förekomsten av nya fall av cancer (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) hos åldersgruppen 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar de personer hos vil-

ka cancer konstaterats under det gångna året. Från de cancersjukdomar som används i indexet har icke-melanom i huden (C44) avlägsnats på grund av att den inte har någon stor betydelse för folkhälsan.

Index för kranskärlsjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av kranskärlsjukdomsincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för cerebrovaskulära sjukdomar: Indikatorn anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatorn anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (ICD10-koderna M00–M99) i slutet av året i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för mentala sjukdomar: Indikatorn har indelats i tre delar:

1. Själv mord: Indikatorn beskriver mängden självmord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård (ICD10-koderna X60–X84, Y870) i åldersgruppen 15–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Psykos: Indikatorn beskriver mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av psykos (FPA:s sjukdomskoder 112 och 188) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats av mentala orsaker; Indikatorn anger antalet 16–64-åringar som får invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (ICD10-koderna F00–F99) i slutet av året.

Index för olycksfall: Indikatorn anger andelen patienter i åldersgruppen 15–79 år som fått sjukhusvård på grund av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker (ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för demens: Indikatorn anger mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (FPA:s sjukdomskod 307, läkemedlen donepezil, rivastigmin, galantamin eller memantin) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand och syftet med det är att trygga en persons och familjs utkomst och främja möjligheterna att klara sig på egen hand. Med hjälp av utkomststödet tryggas minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv. Rätt till utkomststöd har var och en som är i behov av stöd och inte kan få sin utkomst genom förvärsarbete, verksamhet som företagare, med hjälp av andra förmåner som tryggar utkomsten, genom andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot honom eller på något annat sätt.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårds-personal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

”Till den sysselsatta arbetskraften hör alla 18–74-åringar, som var sysselsatta den sista veckan under året och som inte var arbetslösa arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller utförde militäreller civiltjänst. Uppgiften om sysselsättning baserar sig på arbetspensionsuppgifter och uppgifter från skattemyndigheterna.”

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). I statistiken över **hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering** används begrepp och indelningar enligt statistikförings-systemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning (SHA 2011, System of Health Accounts 2011). För den nationella rapporteringen har man utarbetat kostnadsposter som baserar sig på hälsoräkenskaperna och tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande kostnadsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och oral hälsovård), oral hälsovård, företagshälsovård och studerandehälsovård, långtidsvård för äldre och för personer med funktionsnedsättning (exkl. långtidsvård inom primärvården och den specialiserade sjukvården), privat hälso- och sjukvård ersatt av sjukförsäkring, annan hälso- och sjukvård, läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga förbrukningsartiklar, hälso- och sjukvårdens administrativa utgifter, resor samt hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar. I internationella jämförelser granskas allmänt hälso- och sjukvårdens driftsutgifter dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har investeringsutgifterna avdragits.

Hälsofrämjande verksamhet

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på fem dimensioner i ramverket Hälsufrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av välfärd och hälsa på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsufrämjande verksamhet, dvs. enga-

gemang i främjande av motion och idrott på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalet har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett poängmedelvärde som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av motion och idrott verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalet har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i skolan i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl lyckas främjandet av välbefinnandet och hälsan hos studerande i läroanstalterna och verksamhetsenheterna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalet har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i gymnasiet i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i gymnasierna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalet har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i läroanstalten i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i läroanstalterna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalet har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i hälsovårdscentralen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och

god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i hälsovårdscentralen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av kultur i kommunerna – TEA beskrivs med ett poängtal, som baserar sig på sex dimensioner inom referensramen för den hälsofrämjande aktiviteten. Dimensionerna är engagemang i att främja kultur, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, delaktighet och övrig kärnverksamhet. Poängtalen för de olika dimensionerna har fått genom poängsättning av faktabaserad information, som beskriver kommunens verksamhet i förhållande till lagstiftning, rekommendationer och god praxis. Det totala poängtalet är ett medelvärde av de poängtal som beskriver de olika dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl kommunen lyckas främja kultur, och i synnerhet kultur som främjar välbefinnandet och hälsan. Poängtalet 100 innebär att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Kostvanor: I enkäten Hälsa i skolan definieras personer som sällan äter frukter, bär och grönsaker som personer som har ätit frukter, bär och grönsaker (andra än potatis) mer sällan än 6 dagar under den senaste veckan. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras att äta färska grönsaker dagligen med att personen har ätit färska grönsaker eller rotsaker 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: Övervikt bland unga definieras i enkäten Hälsa i skolan med viktindexet (BMI). Gränsen för övervikt fastställs enligt ålder och kön. För 18-åringar och äldre är gränsen 25 kg/m². I yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel för pojkar på 14 år är den 22,62 kg/m² och för lika gamla flickor 23,34 kg/m². (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Med övervikt hos vuxenbefolkningen avses i AVTK-, EVTK-, ATH- och FinSote-undersökningarna ett viktindex (BMI) på minst 25 kg/m², som har räknats ut utifrån den längd och vikt som svarspersonen själv har uppgett.

Motion: En person som fritidsmotionerar så att han eller hon blir andfådd och svettig vanligen cirka en timme, cirka en halv timme eller inte alls under en vecka, definieras i enkäten Hälsa i skolan som en som motionerar lite eller inte alls så att pulsen höjs. I AVTK- och ATH-undersökningarna definieras en person som motionerar lite eller inte alls som en som fritidsmotionerar högst en gång i veckan, minst en halv timme åt gången så att det leder till åtminstone lindrig andfåddhet eller svettning. Med personer som motionerar lite eller inte alls (på fritiden) avses i FinSote-undersökningen personer som inte just anstränger sig fysiskt på fritiden. Informationen grundar sig på frågan: Hur mycket motionerar du och anstränger dig fysiskt under fritiden? Räkna inte med den motion du får på vägen till och från arbetet. I undersökningen ingår svarsalternativen: jag läser, ser på tv och gör andra sysslor som inte precis är fysiskt ansträngande.

Rökning: I enkäten Hälsa i skolan definieras det som daglig rökning när svarspersonen i nuläget uppger sig röka en gång per dag eller oftare. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras svarspersonen som daglig rökare när personen uppger sig

ha rökt dagligen i åtminstone ett år och senast i går eller i dag. Med en person som röker dagligen avses i FinSote-undersökningen en person som för närvarande röker dagligen (cigaretter, cigarrer eller pipa).

Alkoholkonsumtion: En svarsperson i enkäten Hälsa i skolan som dricker sig ordentligt berusad cirka 1–2 gånger per månad eller oftare definieras som en som dricker alkohol i berusningssyfte varje månad. En svarsperson i AVTK-, ATH- och FinSote-undersökningarna som dricker minst sex alkoholportioner åt gången (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång per vecka eller dagligen eller nästan dagligen, definieras som en person som dricker alkohol i berusningssyfte varje vecka.

Upplevd hälsa: Enligt enkäten Hälsa i skolan är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt. Enligt AVTK-, ATH- och FinSote-undersökningarna är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om fysiska funktionsbegränsningar frågas i enkäten Hälsa i skolan på följande sätt: Har du svårt att 1) se (om du använder glasögon eller kontaktlinser, bedöm din synförmåga med dem), 2) höra (om du använder en hörapparat, bedöm din hörsel med den), 3) gå cirka en halv kilometer, till exempel runt en idrottsplan (om du använder hjälpmedel, bedöm din gångförmåga med det). Svartalternativen var 1) inga svårigheter, 2) vissa svårigheter, 3) stora svårigheter och 4) jag klarar inte alls det. De respondenter som har angett alternativ 3 eller 4 som svar på åtminstone ett påstående är med i granskningen En person som uppgett 7 eller lägre som poängantal för arbetsförmågan i ATH- och FinSote-undersökningarna definieras som en person som upplever sig ha nedsatt arbetsförmåga. Grundar sig på frågan: ”Låt oss anta att er arbetsförmåga när den var som bäst fick 10 poäng. Hur många poäng skulle ni ge er nuvarande arbetsförmåga på skalan 0–10? 0 innebär att ni överhuvudtaget inte skulle kunna arbeta i dag.” Granskningen omfattar endast andelen personer som gett arbetsförmågan högst 7 poäng. Frågan är en del av Indexet för arbetsförmågan och en indikatorrekommendation har gjorts för denna i projektet TOIMIA. Den pensionerade befolkningens funktionsförmåga mäts i ATH- och FinSote-undersökningarna genom Behovet av hjälp som inte har tillgodosetts. Grundar sig på frågan: ”Behöver och får ni till följd av er nedsatta funktionsförmåga hjälp med de vardagliga sysslorna?” Svartalternativen var 1) jag behöver inte och får inte hjälp, 2) jag skulle behöva hjälp, men får inte det, 3) jag får hjälp, men inte tillräckligt, 4) jag får tillräckligt med hjälp och 5) jag skulle klara mig med mindre hjälp. I granskningen ingår andelen personer som svarat med svartalternativen 2) eller 3).

Ångest: Ångest mäts i enkäten Hälsa i skolan med mätaren General Anxiety Disorder 7-item scale (GAD-7). I den ingår påståenden om känsla av nervositet, ångest eller spänning, oförmåga att hålla oron under kontroll, överdriven oro, svårighet att koppla av, känsla av oro, benägenhet att bli förgad eller irriterad och rädsla över att något förfärligt ska hända. Om dessa frågor har besvarat flera dagar under de senaste två veckorna, ger det en poäng. Alternativet ”under största delen av dagarna” ger två poäng och alternativet ”nästan varje dag” ger tre poäng. Svarspersoner som får minst 10 poäng bedöms uppleva måttlig eller svår ångest.

Betydande psykisk belastning: I ATH- och FinSote-undersökningarna kartläggs vuxenbefolkningens och pensionärernas psykiska belastning med en MHI-5-frågeuppsättning. MHI-5 består av fem frågor som kartlägger ångest, depressivitet och positiv sinnesstämning. Svaren placeras på ett kontinuum vars ena ytterlighet representerar psykisk belastning och den andra positiv sinnesstämning: ”Följande fem (5) frågor gäller hur ni har mått under de senaste 4 veckorna. Markera vid varje fråga den siffra som bäst beskriver era förnimmelser. Under hur stor del av tiden de senaste 4 veckorna har ni: Ringa in en siffra på varje rad.” Underfrågorna i frågeuppsättningen löd a) varit mycket nervös, b) känt er så nere att inget kunnat pigga upp er, c) känt er rofylld och lugn, d) känt er nedstämd och dystert till sinnes och e) varit lycklig. Svartalternativen var 1) hela tiden, 2) största delen av tiden, 3) en väsentlig del av tiden, 4) under en viss tid, 5) under en kort tid, 6) inte överhuvudtaget. Svaren på varje fråga anges på skalan 1–6. För att beräkna det slutliga poängantalet omvandlas poängantalen för frågorna c) och e) i omvänd ordning varefter poängen sammanräknas (summa poäng mellan 5 och 30) och omvandlas till skalan 0–100. Psykisk belastning kan rapporteras som en kontinuerlig variabel eller också kan poängantalet 52 användas som brytpunkt, och då har de som får 52 eller lägre poäng redan kliniskt betydande psykiska symtom på belastning. I granskningen ingår andelen personer som fått minst 52 poäng enligt det skalade poängantalet.

Befolkningens åsikter om socialskyddet

Åsikten om hur den sociala servicen fungerar definieras i HYP A-enkäten, och i undersökningen om de förnyade social- och hälsovårdstjänsterna (Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvelut) och i FinSote 2017–2018 som respondentens svar på påståendet i följande fråga: Jag framför påståenden om den sociala servicen. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om hur hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar definieras i HYP A-enkäten i undersökningen om de förnyade social- och hälsovårdstjänsterna (uudistuvat sosiaali- ja terveystalvelut) och i FinSote 2017–2018 som respondentens svar på påståendet i följande fråga: Jag framför påståenden om hälso- och sjukvårdstjänsterna. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen definieras i HYP A-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Med tanke på hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen, i vilken mån önskar Ni att skattemedel ska användas till finansieringen av dessa: borde mera, ungefär samma mängd eller mindre skattemedel än för närvarande allokeras? Svartalternativen i FinSote-enkäten 2017–2018 är mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget

Åsikten om att klientens egna medel (i form av klientavgifter) används för att finansiera hälso- och sjukvård definieras i FinSote-enkäten 2017–2018 som svartalternativ på följande fråga: I vilken mån önskar du att klientens egna medel (i form av klientavgifter)

ska användas för att finansiera hälso- och sjukvård? Mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget.

Åsikten om att klientens egna medel (i form av klientavgifter) används för att finansiera socialservice definieras i FinSote-enkäten 2017–2018 som svarsalternativ på följande fråga: I vilken mån önskar du att klientens egna medel (i form av klientavgifter) ska användas för att finansiera socialservice? Mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 246 visar exempelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grundskola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN=2242-2900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 6.2.2020]. Åtkomstsätt: http://www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomsttagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomsttagare är lika stora. I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplikerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomsttagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synner-

het i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdsproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom småbarnspedagogiken beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälsooch sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatri).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy ($\leq 24+0$ weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Stillbirth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth ($\geq 22+0$ weeks of gestation or ≥ 500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to cases included in the Finnish Register of Congenital Malformations, i.e. a live birth or a stillbirth, a miscarriage or a termination in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery, termination of pregnancy for foetal anomaly or spontaneous miscarriage. A major congenital anomaly is a congenital structural anomaly, chromosomal defect, teratoma or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. **Major anomalies** do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Register of Congenital Malformations. **Prevalence of anomalies:** births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more foetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations.

Services for children and families

Early childhood education refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange preschool education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date.

Municipal early childhood education includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The service provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child. Early education can also be organised by means of a **municipal service voucher**, allowing a family to choose the child's place of care among the service providers approved by the municipality.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the child's **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guardian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the age of 18 and

a young person to a person under the age of 21. Children and **young persons** who have been placed outside the home may be in foster care, residential care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support. According to the new Finnish Social Welfare Act (no. 1301/2014) that entered into force on 1 April 2015, a client relationship in child welfare services is constituted when a social worker decides, based on a service needs evaluation, that a child requires the services and support measures laid down in the Child Welfare Act. A child welfare customer relationship is also constituted when urgent action is taken to secure the health and development of a child, or when a child or the family of a child is provided with the services and other support measures referred to in the aforementioned Act prior to the completion of the evaluation of service needs. Before the new Social Welfare Act (i.e. before 1 April 2015), the child welfare customer relationship began with an evaluation of the need for child welfare measures (assessment of child welfare service needs).

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour** assistance includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all inpatient stays in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addiction

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a beverage intended for consumption and containing more than 2.8 and no more than 80 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharmaceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotic substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Recorded consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages to grocery stores and licensed restaurants. **Unrecorded consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both recorded and unrecorded consumption.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substance abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes inpatient stays due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related inpatient stays are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication

purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

The primary reasons for admission to inpatient stays in **institutions for substance abusers** were alcohol or drugs, including disorders due to psychoactive substance use (73) and polydrug use (74). All institutions do not register the psychoactive substance causing the admission, and patients can be admitted to institutions for substance abusers for other reasons as well.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 30 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the excise duty statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have a **health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health

centre may also comprise a specialist-led hospital. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

Reasons for visit recorded for outpatient treatment visits at health centres mean health care practitioners' perceptions of the client's health problem or other reason for the service event in outpatient primary health care. A reasons for visit can also be a clinical diagnosis, which means the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge or a health care practitioner's perception of the symptom or problem described by the client.

Diagnoses are key data common for both primary health care and specialised health care, and they are recorded with nationally uniform codes. In primary health care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

Seasonal influenza vaccination coverage describes the percentage of people in defined age groups who have been vaccinated with a seasonal influenza vaccine.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes inpatient stays where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in ICD-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for inpatient stays where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Inpatient stays with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations. **Surgical procedure** refers to a procedure included in the Classification of procedures with the first character is a letter in the range of A to Q and the third character is non-numerical.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2014 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient inpatient stays (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient inpatient stays, emergency room visits and outpatient visits): Weighted inpatient stays reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted inpatient stays are calculated by multiplying the number of inpatient stays (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of inpatient stays will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list because of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A **visually impaired person** refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. These perspectives are mortality, disability, quality of life and health expenditure. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of the four perspectives. All morbidity data are retrieved from registers.

In THL's morbidity index, each disease group are weighted for prevalence according to the significance of that disease group for mortality, disability, quality of life and health expenditure. **The regional index** is the mean value of the weighted prevalence of each disease group. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. The index value for the whole country is 100 on the latest year of update.

Also a margin of **error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups. Each of the disease groups and the four perspectives are described in detail below. Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Cancer index: The indicator gives the number of new cancer cases (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) among people aged 0–79 in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The index includes all those who were diagnosed

with cancer during the year. The index does not include non-melanoma skin cancer (C44) due to its minor impact on public health.

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of coronary disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I20–I25, I46, R96, and R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I60–I64, excluding I63.6) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the prevalence of disability pensions granted to people aged 16–64 on the grounds of diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (ICD-10 codes M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. Suicides: : The indicator gives the number of suicides or suicide attempts leading to hospitalisation (ICD-10 codes X60–X84) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age.
2. Psychosis: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (Social Insurance Institution disease codes 112 and 188) in proportion to the total population.
3. The indicator gives the prevalence of disability pensions granted on the grounds of mental and behavioural disorders (ICD-10 codes F00–F99) among people aged 16–64 years.

Accidental injury index: The indicator gives the incidence of periods of hospital care due to injuries and poisonings (ICD-10 codes S00–T78) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Dementia index: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of Alzheimer's disease (Social Insurance Institution disease code 307, the medicines donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) among people aged 65 or more in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance is a last-resort form of financial assistance whose purpose is to ensure income for individuals and families and promote their autonomy and independence. Social assistance is used to ensure that individuals and families have at least a basic income to live a decent life. Each and every person is entitled to receive social assistance if they are need of support and are unable to earn a decent living with their wages/salary, business activities, other income support benefits, other sources of income or assets, the care of a person(s) with a maintenance obligation, or by any other means.

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence.

“The employed labour force comprises all persons aged 18–74 who were employed during thereference week and were neither registered as unemployed job seekers at the labour exchange office nor undergoing military or non-military service. Information on employment is based on data supplied by employment pension authorities and tax authorities.”

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.) **Health expenditure and financing** are recorded in the statistics using the concepts and classifications of the System of Health Accounts 2011 (SHA 2011) statistics system, which is based on an EU directive. Based on health accounting, cost items taking account of national characteristics have been provided for the production of reports at national level. Overall expenditure of health care is made up of the following cost items: specialised medical care, primary health care (excluding occupational health care, student health care and oral health care), oral health care, occupational health care and student health care, long-term care for the elderly and people with disabilities (excluding chronic care in primary health care and specialised medical care), private care compensated for by health insurance, other forms of health care, medication and other medical consumables, health care equipment and other medical consumer durables, administrative expenses associated with health care, travel expenses and gross investments in health care. In international comparisons, the general operating costs of health care are analysed, meaning that investment expenses are subtracted from total health care expenditure.

Health Promotion Capacity Building

Health Promotion in Municipal Management – TEA is illustrated using scores based on the five dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of health and wellbeing at a strategic level, management, follow-up and means analysis, resources and engagement. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score for the dimensions. Individual indicators are given points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of the health and well-being of the population within the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA is indicated with scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment

to the promotion of physical activity at a strategic level, management, follow-up and means analysis, resource, engagement, and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the various dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting physical activity in the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA is indicated using points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for these dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of school children's health and well-being at school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA is indicated by scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students in upper secondary schools. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA is indicated by points based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score awarded for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students in educational institutions and units. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care is indicated by points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The score awarded for each dimension is obtained by giving points for the actual activities and resources of the health centre in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the health centre's success rate in promoting the health and well-being of the population. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Promoting culture in municipalities – TEA is indicated with scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of cultural activities, management, follow-up and means analysis, resources, engagement, and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the various dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting culture – and particularly cultural activities that promote wellbeing and health – in the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Population health and health behavior

Eating habits: In the School health promotion survey, a respondent is classified as eating little fruit, berries or vegetables if he or she reports having eaten fruit, berries and vegetables (other than potato) on less than 6 days during the previous week. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as eating fresh vegetables daily if the respondent confirms having eaten fresh vegetables or root vegetables on 6–7 days in the previous week.

Overweight: In the School health promotion survey, adolescent overweight is determined with the help of the Body Mass Index (BMI). BMI values indicating overweight are defined by age and gender. For people who are 18 and over, the limit for overweight is 25 kg/m². For younger age groups the limit is lower; for 14 year-olds for example, it is 22.62 kg/m² for boys, and 23.34 kg/m² for girls. (See Cole et al: Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) In the AVTK, EVTK, ATH and FinSote surveys, adult overweight refers to a BMI value of over 25 kg/m² which is calculated based on the height and weight indicated by the respondent.

Physical activity: In the School health promotion survey, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities causing shortness of breath or sweating for one hour, thirty minutes or not at all during a normal week. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities for at least thirty minutes no more than once a week, causing at least minor shortness of breath and sweating. In the FinSote survey, persons who do little or no exercise (in their free time) refer to persons who usually do not engage in physically strenuous leisure-time activities. This data is based on the question: How much do you exercise and strain yourself physically in your free time? Do not include exercise on the way to and from work. The survey had a response alternative: I read, watch TV and do things that are not very strenuous physically.

Smoking: In the School health promotion survey, a respondent who currently smokes once a day, or more often, is classified as a smoker. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent who has indicated that they smoke every day for at least one year, most recently smoking on the day of the response or the previous day, is classified as a smoker. In the FinSote survey, a respondent is classified as a daily smoker if they at present smoke (cigarettes, cigars or a pipe) every day.

Alcohol use: In the School health promotion survey, a respondent is classified as drinking alcohol in order to become intoxicated if he or she drinks alcohol to the point of reaching a state of heavy intoxication either 1–2 times a month, or once a week or more often. In the VTK, EVTK, ATH and FinSote surveys, a respondent is classified as a heavy alcohol user if the person consumes at least six alcohol units at a time (an alcohol unit is one bottle of beer or the equivalent, one glass of wine, or one restaurant serving of spirits) either once a week, or daily, or almost daily.

Health experience: In the School health promotion survey, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health. In the VTK, EVTK, ATH and FinSote surveys, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health.

Functioning: In the School health promotion survey, the following questions gauge restrictions to the respondent's functioning: Do you find it difficult to 1) see (if you wear glasses or contact lenses, assess your ability to see with them), 2) hear (if you have a hearing aid, assess your hearing when using it), 3) walk about half a kilometre, for example around an athletics field (if you have an assistive device, assess your ability to walk when using it). The alternatives were 1) not difficult at all, 2) a little difficult, 3) very difficult and 4) I cannot do it at all. The examination includes the respondents who selected alternative 3 or 4 in at least one section. In the ATH and FinSote surveys, a respondent is classified as having decreased working ability if he or she has given 7 or less as their own work ability score. Based on the question: "Let us assume that the best score you ever received for working ability was 10 points. What score would you give your working ability at the moment, on a scale of 0 to 10? 0 meaning that you are completely unable to perform your tasks at present." A further evaluation is performed of those who gave no more than 7 as their working ability score. This question is included in the Work Ability Index and an indicator recommendation has been completed in the TOIMIA project. In the ATH and FinSote surveys, the functional ability of the population at retirement age is measured by examining unmet needs for assistance. Based on the question: "Do you need and receive help in performing daily chores due to your decreased functional capability?" The alternative responses were 1) I do not need or receive help, 2) I would need help but do not receive it and 3) I receive help, but not enough, 4) I receive enough help and 5) I could get by with less help. The share of respondents selecting alternative 2) or 3) is analysed in detail.

Anxiety: In the School health promotion survey, anxiety is measured using the General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) indicator. This includes statements about feelings of nervousness, anxiety or tension, inability to control anxiety, a tendency to worry too much, difficulty in relaxing, restlessness, being annoyed or irritated and the fear that something awful will happen. If these things have bothered the respondent on several days in the last two weeks, the respondent is given one point. For the option of 'most days', two points are given and for the option 'almost every day' three points are given. Respondents given 10 points or more are classified as experiencing moderate or serious anxiety.

Severe psychological stress: In the ATH and FinSote surveys, the psychological stress level of the adult and retired population is analysed with the help of the MHI-5 questions. MHI-5 comprises five questions charting an individual's anxiety, depression and positive

mood. The response is placed on a continuum, one end of which signifies psychological stress and the other a positive mood: “The next five (5) questions concern your feelings during the last four weeks. For each question, please indicate the number that best describes your feelings. For how much of the time over the last 4 weeks have you: Circle one number on each row.” The sub-questions in each category included a) extreme nervousness, b) feeling so low that nothing has cheered you up, c) feeling calm and peaceful, d) feeling melancholic and unhappy and e) being happy. The following were given as the response options: 1) all the time, 2) most of the time, 3) a significant part of the time, 4) some of the time, 5) hardly at all and 6) not at all. The scale of response for each question was from 1 to 6. In order to calculate the final score, the points for questions c) and e) are reversed, after which they are added up (sum of the score, from 5 to 30) and modified on a scale of 0-100. It is possible to report psychological stress as a continuous variable or to use the score of 52 as the cut-off point, in which those who receive 52 points or less are experiencing clinically significant symptoms of psychological stress. Those who have received at least 52 points for the scaled score are analysed.

Public opinion on social protection

The respondent’s opinion on the functioning of social welfare services is defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: I will now read out some statements concerning social welfare services. Please respond by indicating if you fully agree, agree to some extent, neither agree or disagree, disagree to some extent or fully disagree with it: Social welfare services in Finland work well on the whole

The respondent’s opinion on the functioning of health care services is defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Social Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: I will now read out some statements concerning health care services. Please respond by indicating if you fully agree, agree to some extent, neither agree or disagree, disagree to some extent or fully disagree with it: Health services work well on the whole?

The respondent’s opinions on the targeting of public funds to health services, social services and income transfers are defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Social Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: Regarding health services, social services and income transfers, indicate to what extent you would like public funds to be used on their funding: should public funds be targeted to them more than at present, more or less the same as at present or less than at present. In the FinSote 2017–2018 survey, the options are more than now, the same amount as now, and less than now.

In the FinSote 2017–2018 survey, **the respondent’s opinion on the use of own funds (as customer fees) for health and medical care** is defined as their answer to the following question: To what extent do you wish customers would use their own funds (as customer fees) for health and medical care? More than now, Same as now, Less than now.

In the FinSote 2017–2018 survey, **the respondent's opinion on the use of own funds (as customer fees) for funding social services** is defined as their answer to the following-question: To what extent do you wish customers would use their own funds (as customer fees) for social services? More than now, Same as now, Less than now.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 6.2.2020]. Access method: http://www.stat.fi/til/vkour/index_en.html

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally is income distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown.

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Inpatient stays refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A inpatient stay begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, inpatient stays include all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all inpatient stays completed during the statistical year but also all ongoing inpatient stays at the end of the year.

Inpatient days during the year refers to all inpatient days falling within the calendar year. The number of inpatient days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of inpatient days will be one. Days in early childhood education and care, however only include attendance days.

Average length of stay refers to the average total length of all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kuntapohjaiset alueluokitukset löytyivät vuoteen 2015 asti Tilastokeskuksen julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot” ja vuodesta 2016 alkaen Tilastokeskuksen julkaisemista Kuntien koostetauluista (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia.

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen. Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojakson vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyyn/diagnoosin kirjaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 -tautiluokitusta tai ICPC-2 -luokitusta.

Tautiluokitus ICD-10 ”Diagnoosi” (taudin määrittäminen) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

Perusterveydenhuollon **ICPC-luokitusta** käytetään Avohilmossa kuvaamaan potilaan hoitoon hakeutumisen syytä. ICPC on Maailman perhelääkäri- ja yleislääkärijärjestön (Wonca) kansainvälinen luokituskomitean (WICC) ylläpitämä perusterveydenhuollon hoitoon hakeutumisen syytä ja terveysongelmia kuvaava koodisto. Luokituksesta käytössä oleva versio ICPC-2 on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social-conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Terveydenhuollon meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilinpitojärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten finns alla kommunbaserade områdesindelningar fram till år 2015 i Statistikcentralens handbok ”Kommuner och kommunbaserade indelningar”, och från och med år 2016 i Statistikcentralens tabellsammanställning över kommuner (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (se även karta och områdesindelningar i slutet av boken). Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14 www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga bidiagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen- och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitets-sjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom den öppna primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Sjukdomsklassifikationen ICD-10 anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk information. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. Vid registrering av diagnoser används WHO:s ICD-sjukdomsklassifikation, av vilken en aktuell version är tillgänglig i Kodtjänsten: www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/tjanster/kodtjanst (THL – Sjukdomsklassificering ICD-10).

Primärvårdens **ICPC-klassifikation** används i Avohilmo för att beskriva orsaken till att en patient uppsökt vård. ICPC är ett kodsysteem som beskriver hälsoproblem och orsaker till att en patient uppsökt primärvård. Systemet administreras av den internationella klassifikationskommittén (WICC) vid världsorganisationen för familjeläkare och allmänläkare (Wonca). Den version av kodsysteem som används, ICPC-2, är tillgängligt i Kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kommunförbundet – ICPC klassifikation för primärvården).

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

THL-Åtgärdsklassifikation: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionens gemensamma näringsgrensindelning.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. Up to 2015 a handbook “Municipalities and regional divisions based on municipalities” and from 2016 “Tables on municipalities”, both published by Statistics Finland, describe all municipality-based regional classifications, except for hospital districts. (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient’s age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and inpatient stays). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

In primary outpatient care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

The ICD-10 codes give the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner’s perception of the client’s health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

The International Classification of Primary Care (**ICPC**) is used in the Avohilmo Register to describe why patients are seeking treatment. ICPC is a classification method developed by the International Classification Committee (WICC) of the World Organization of Family Doctors (Wonca) to describe patients’ health problems and reasons for seeking treatment. The version ICPC-2 is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Classification of surgical procedures: “THL-Toimenpideluokitus”.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of economic activities 2010, which is based on the joint European Union classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL.

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 5,5 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivalmistuksen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus laskeaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Alueellinen terveys ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL.

Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen avulla seurataan suomalaisen aikuisväestön hyvinvoinnin, terveyden, elintapojen ja palvelutarpeen muutoksia eri väestöryhmissä kansallisesti ja eri aluetasoilla. ATH-tutkimus on toteutettu vuosittain kansallisena postikyselyinä vuodesta 2012 lähtien.

ATH-tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vaihtelevan kokoinen satunnaisotos 20 vuotta täyttäneistä suomalaisista. AVTK- ja EVTK-tutkimusten vuosikirjassa olevien aikasarjojen jatkamista varten ATH-tutkimuksesta on käytetty vain vastaavien ikäryhmien (20–64- ja 65–84-vuotiaat) aineistoa. Vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 46–47% ja 65–84-vuotiailla välillä 71–72 %. Otokoot ja vastanneiden määrät 20–64-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 5 458 ja vastanneet 2 508, 2013 otoskoko 64 422 ja vastanneet 30 208, 2014 otoskoko 25 531 ja vastanneet 11 752, 2015 otoskoko 25 611 ja vastanneet 11 744, 2016 otoskoko 8 298 ja vastanneet 2 628, 2017 otoskoko 6 534 ja vastanneet 2 341. Otokoot ja vastanneiden määrät 65–84-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 2 116 ja vastanneet 1 464, 2013 otoskoko 25 275 ja vastanneet 17 400, 2014 otoskoko 10 348 ja vastanneet 7 287, 2015 otoskoko 10 402 ja vastanneet 7 399, 2016 otoskoko 2 820 ja vastanneet 1 877, 2017 otoskoko 2 909 ja vastanneet 1 871. Vastauskadon aiheuttamaa mahdollista harhaa tuloksissa on korjattu painokertoimin ja tulokset ovat luotettavasti yleistettävissä koko väestöön. Lisätietoa aineistosta ja perustulosraportti saatavissa www.thl.fi/ath.

Vuodesta 2016 tutkimusta toteutetaan nimellä Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus, ATH. Vuoden 2017 syksystä alkaen ATH-tutkimus jatkuu nimellä FinSote-tutkimus. (Katso Finsote).

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotiskäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotiskäryhmittäin vastaamaan vuoden 2013 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2013, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 15/2014. www.thl.fi/evtk.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsy. THL.

Tilasto sisältää erikoisalakohtaista tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, hoidon tarpeen arvioinnin odotusajoista sekä läheteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien.

Erikoissairaanhoito. THL.

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisalojen potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisalojen lisätiedot, jotka käsittelevät lääkkeitä, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuottajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päätyneistä hoitajaksoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltainen tiedonkeruu laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluvan syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

FinSote: kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus. THL.

Kansallisen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus FinSoten avulla seurataan väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä tapahtuneita muutoksia eri väestöryhmissä ja alueittain. Tutkimus tuottaa seuranta- ja arviointitietoa väestön palvelutarpeiden tyydyttymisestä sekä väestön näkemyksistä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmästä, palveluiden saatavuudesta, laadusta ja käytöstä.

FinSote sisältää osia vuonna 2010 alkaneesta Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimuksesta (ATH), mutta siihen on lisätty sote-uudistukselle ominaisia kysymyksiä muun muassa palveluista ja valinnanvapaudesta. FinSote -tutkimus toteutetaan vuosittain. Tietoa kerätään parillisina vuosina laajalla lomakkeella (otoskoko noin 60 000), mikä mahdollistaa maakuntatasoisen tietotuotannon. Parittomina vuosina tietoa kerätään suppealla lomakkeella (otoskoko noin 10 000) kansallisen tason seurantaa ja päätöksentekoa varten.

Kyselyyn vastaajat ovat 20 vuotta täyttäneitä Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä. Yläikärajaa ei ole. Kysely lähetettiin vuonna 2017–2018 satunnaisotannalla valikoituille 59 400 henkilölle (yhteensä 3300/maakunta) Väestörekisterikeskuksen tietojen avulla. Ikääntyneitä (yli 75-vuotiaat) poimittiin vuoden 2018 tiedonkeruussa mukaan kiinteällä ryhmäkoolla (1000/maakunta), jotta määrä vastaisi muita ikäryhmiä. Tutkimuksessa on kolmelle ikäryhmälle räätälöidyt tutkimuslomakkeet (20–54, 55–74, 75+) neljällä kielellä: suomi, ruotsi, venäjä ja englanti.

Vuonna 2017–2018 vastaajia oli 26 422 ja vastausprosentti oli 45,3. Ikäryhmittäin tarkasteltuna kattavuus oli 20–54-vuotiailla 28,0 %, 55–74-vuotiailla 58,4 % ja 75 vuotta täyttäneillä 57,3 %. Vuonna 2019 FinSote -tutkimukseen on integroitu European Health Interview Surveyn (EHIS) kysymykset, minkä takia kyselyyn vastaajat ovat 15 vuotta täyttäneitä Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä. EHIS on EU:n jäsenmaiden kesken tehtävä terveyskysely- tai haastattelututkimus, jossa tähdätään vertailukelpoisen tiedon

keruuseen koskien jäsenmaiden väestön terveydentilaa, terveydenhuollon palveluiden käyttöä ja terveyteen liittyviä tekijöitä. Yläikärajaa ei ole. Kysely lähetettiin vuonna 2019 satunnaisotannalla valikoituneille 15000 henkilölle Väestörekisterikeskuksen tietojen avulla. Tutkimuksessa on kahdelle ikäryhmälle räätälöidyt tutkimuslomakkeet (15–54, 55+). Vuonna 2019 FinSote -tutkimukseen on integroitu European Health Interview Survey (EHIS) kysymykset, minkä takia kyselyyn vastaajat ovat 15 vuotta täyttäneitä Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä. EHIS on EU:n jäsenmaiden kesken tehtävä terveyskysely- tai haastattelututkimus, jossa tähdätään vertailukelpoisen tiedon keruuseen koskien jäsenmaiden väestön terveydentilaa, terveydenhuollon palveluiden käyttöä ja terveyteen liittyviä tekijöitä. Yläikärajaa ei ole. Kysely lähetettiin vuonna 2019 satunnaisotannalla valikoituneille 15000 henkilölle Väestörekisterikeskuksen tietojen avulla. Tutkimuksessa on kahdelle ikäryhmälle räätälöidyt tutkimuslomakkeet (15–54, 55+) kolmella kielellä: suomi, ruotsi ja englanti .

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneistä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot oppilaitosten toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan oppilaitoksen toimipisteiden/yksiköiden rehtoreilta tai oppilaitoksen toimipisteiden johtamisesta vastaavilta yhteistyössä opiskeluhoitoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 91 % ja se on vaihdellut välillä 90–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden oppilaitosten lukumäärä vuosina: 2012: N=146, 2014: N=133 ja toimipisteiden lukumäärä vuonna 2016: N=317.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta väestönsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (terveydenhuoltolaki 12 §). Kokonaisuudessa tarkastellaan erityisesti kuntajohdon roolia ja merkitystä kunnan kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Tiedot kootaan suoraan kuntien keskushallinnosta (esimerkiksi kunnanjohtaja, strategiajohtaja tai hallintojohtaja yhteistyössä kunnan johtoryhmän kanssa). Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 74 % ja se on vaihdellut välillä 58–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukiossa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot lukioiden toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan nuorten lukiokoulutusta antavien oppilaitosten rehtoreilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 84 % ja se on vaihdellut välillä 82–86 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden lukioiden lukumäärä vuosina: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -tilasto sisältää vertailutiedot sekä koulujen toiminnasta että resursseista oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan peruskoulujen rehtoreilta yhteistyössä oppilashuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 75 % ja se on vaihdellut välillä 63–88 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden koulujen lukumäärä vuosina: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013, 2017: N=2073.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaalihuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsairaalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013–2019 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Ammatillisten oppilaitosten aineisto on rajattu alle 21-vuotiaisiin, joten vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80–84 prosenttia ja lukiossa 69–76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2002–2013. Vuosina 2015–2017 kattavuus oli peruskoulussa 43–63 prosenttia ja lukiossa 55–62 prosenttia. Vuonna 2019 peruskoulussa ja lukioissa kattavuus oli 69–73 %. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytty luotettavasti selvittämään. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuonna 2015 ja 2017 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti

vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä.

Vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: : 139 829, 2019: 155 383.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien palkansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuolen ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde- ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus .

Tilastokeskus keräsi vuoteen 2014 asti vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosiaalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja kuntayhtymien tiedot keräsi ja käsittelee Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI), jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoon, tapaamisoikeutta, asumista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenvetotietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on myös elatustukea koskevat tiedot.

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetokyselyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Lastensuojelurekisteriä on tehty nyky muodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA. THL.

Liikunnan edistäminen kunnissa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta ja resursseista laajojen väestöryhmien liikunnan edistämiseksi. Tiedot kootaan sekä kansallisista tietolähteistä että suoraan kuntien liikunnan edistämisestä vastaavilta viranhaltijoilta. Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 83 % ja se on vaihdellut välillä 68–96 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=273, 2018: N=283

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoja WHO:n määritelmän mukaisista näkövamma tapauksista vuodesta 1983 lähtien.

OECD -tilastotietokanta.

[http://stats.oecd.org\(02.05.2018\)](http://stats.oecd.org(02.05.2018))

Perinataalitalasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa syntytäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteeseen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuottamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkäriillä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumehoidon tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonyymillä ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, pähteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkehoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL.

Kauteen 2009–2010 asti kunta tai kuntayhtymä on tallentanut alueellaan rokotussuosituksen mukaisesti rokotettujen lukumäärät vuosittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kausi-influenssarokotuskattavuustietokantaan. Se sisältää tiedot siitä, kuinka moni 65 vuotta täyttänyt ja 6–35 kuukauden ikäinen lapsi on saanut kausi-influenssarokotuksen suosituksen mukaisesti. Kaudesta 2010–2011 lähtien tiedonkeruujärjestelmä on muuttunut. Siitä lähtien THL on saanut rokotustiedot suoraan terveystieteiden tutkimuskeskusten potilastietojärjestelmistä osana Avohilmo-tiedonkeruuta. Kattavuustietoja esitetään niistä sairaanhoitopiiristä, joista on kerääntynyt riittävästi tietoa. Henkilö lasketaan rokotteksi, jos hän on kauden aikana saanut vähintään yhden annoksen influenssarokotetta kerättyjen tietojen perusteella.

Lisätietoja:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitajakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisessa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoisalatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättyneistä hoitajaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuolto lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-tilastointijärjestelmä sisältää kaikki julkisen tai yksityisen sektorin toimijoiden toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata kohtuullinen terveys ja toimeentulo. Tilastovuotta 1995 edeltävien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti.

Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL.

THL kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta tietoja kunnan kustantamista sosiaalipalveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta julkisyhteisöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien tiedot kerää ja toimittaa THL:een Ålands statistik- och utredningsbyrå. Sosiaalipalvelujen toimintatilaston tiedonkeruu käsittää seuraavat palvelut: Varhaiskasvatus, lastensuojelu, muut lasten ja perheiden palvelut / kasvatus- ja perheneuvonta, kotihoito, muut ikääntyneiden palvelut, vammaisten palvelut, päihdehuolto. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien. Aikaisemmin tiedot keräsi Tilastokeskus Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastossa.

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n sterilointirekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveystyötyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveystyötyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2014, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: =6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146, 2014: N=2 630.

Helldán A, Helakorpi S. Suomalaisen aikuisväestön terveystyötyminen ja terveys, kevät 2014. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL),Raportti 6/2015. www.thl.fi/avtk.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely on osittain paneelimuotoinen kyselytutkimus, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA -kysely toteutettiin vuosina 2004, 2006 ja 2009 ja 2013. HYPA-kysely on lopetettu ja siinä olleita kysymyksiä on osittain siirretty Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyyn.

HYPA -tutkimuksen tavoitteena oli tarjota luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä. Kyselyllä kerätiin tietoa suomalaisten hyvinvoinnista, läheissuhteista, terveydestä, terveys- ja sosiaalipalveluiden käytöstä ja asiakaskokemuksista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä mielipiteistä.

HYPA -tutkimuksen rungon muodostivat puhelinhaastattelut, joita täydennettiin rekisteritiedoilla. Puhelinhaastattelujen kohderyhmä oli 18–79-vuotiaat Manner-Suomen asukkaat. Ruotsinkielisiä vastaajia varten kyselylomakkeet käännettiin ruotsiksi. Puhelinhaastattelut toteutti Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Jokaisessa HYPA -kyselyssä on puhelinhaastateltu noin 4 500 henkilöä. Vuosina 2004, 2009 ja 2013 toteutettiin lisäksi noin 400 käyntihaastattelua 80 vuotta täyttäneille. Vuoden 2006 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin erillinen postikysely lapsiperheille. Taulukoiden vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin. Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli vuonna 2004 82,7 prosenttia (n=4350) ja postikyselyn 56,2 prosenttia (n=2 957). Vuonna 2006 puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 83,7 prosenttia (n=4 530), ja vuonna 2009 postikyselyn vastausprosentti oli 59 prosenttia (N=1 824). Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 72,3 prosenttia vuonna 2013 (N=5 842).

HYPA -kyselyjen aineistokuvaukset on saatavilla alla olevasta linkistä: www.thl.fi/hypa

Suomen Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Syynnäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Epämuodostumarekisteri saa tiedot sairaaloista, terveydenhuollon ammattihenkilöiltä ja genetiikan laboratorioista, THL:n syntyneiden lasten -, hoitoilmoitus-, raskaudenkeskeyttämis- ja näkövammarekistereistä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyynaineistosta, joista saadut epämuodostumadiagnoosit varmistetaan tarvittaessa lasta/sikiötä/naista hoitaneista tai tutkineista terveydenhuollon yksiköstä. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri tekee ilmoi-

tuksen yleisvaarallisista ja valvottavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (1227/2016) ja tartuntatautiasetukseen (146/2017). Tartuntatautirekisterissä on tietoja vuodesta 1995 lähtien.

Terveydenedistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa sisältää vertailutiedot terveyskeskusten toiminnasta ja resursseista väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kootaan suoraan kuntien kansanterveystyön vastuuyksiköiltä. Tiedonkeruu vastaaville viranhaltijoille toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 94 % ja se on vaihdellut välillä 81–100 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden terveyskeskusten lukumäärä vuosina: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL.

Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käyttöön 1.1.2016 alkaen. Tiedot raportoidaan kansallisesti toiminnoittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu SHA 2011-tilastointijärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 2000 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Sydän- ja verisuonitautien rekisteri. THL; Suomen Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerekisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkärin, yksityishammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkäriin/hammaslääkärin määräämä tutki-

mus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairaanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilö-pohjainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuositain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoja toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta. Ennen vuotta 2017 tiedot on kerätty kokonaisuudessaan kunnista. Vuoden 2017 perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen tiedot saadaan perustoimeentulotuen osalta Kelasta ja ehkäisevän toimeentulotuen, täydentävän toimeentulotuen sekä kuntouttavan työtoiminnan korvauksien osalta kunnista.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot tupakkatuotteiden verollisesta kulutuksesta perustuvat Tullin kuukausittaiseen valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määrästä.

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin: vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen ja terveys (EVTK) ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys” (AVTK).

Turvakotipalvelut. THL.

Tilasto sisältää valtakunnallista tietoa turvakotipalveluiden asiakkaista, kuten asumispäivistä, asiakkaiden taustatiedoista sekä asiakkaiden kokemaan väkivaltaan liittyvästä

tiedosta. Asiakasasiakirjojen ja siten myös tiedonkeruun yhteenvetolomakkeen luokituksissa hyödynnetään yleisesti käytössä olevia, kansallisia luokituksia.

Tiedot kerätään sähköisellä lomakkeella kaikilta turvakotipalveluiden tuottajilta ja ne esitetään koko maan tasolla eikä turvakotikohtaisia tietoja julkaista. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien.

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenäisellä tavalla kerättyinä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut –kysely. THL.

Kysely tuottaa tietoa siitä, millaisia mielipiteitä ja kokemuksia väestöllä ja asiakkailta on palvelujärjestelmästä. Kyselyyn sisältyvillä kysymyksillä on tarkoitus selvittää säännöllisin väliajoin väestön mielipiteitä ja kokemuksia sosiaali- ja terveyspalveluista.

Vuonna 2015 ennen sote-uudistusta tutkimuksen otokseen poimittiin 18–79-vuotiaiden Suomessa asuvien suomenkielisten henkilöiden joukosta 6 000 henkilöä Tilastokeskuksen tietokannasta. Aineiston keruun toteutti Tilastokeskus Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimeksiannosta. Aineisto kerättiin yhdistettynä internet- ja paperikyselynä marras–joulukuussa 2015. Kyselyyn saatiin 2 626 vastausta ja vastausprosentti oli 44. Puolet vastauksista saatiin internet-kyselyllä ja puolet paperikyselyllä. Vastaajilta kysyttiin heidän sosiaali- ja terveyspalveluita koskevia mielipiteitä ja kokemuksia. Tiedot vastaajien iästä, sukupuolesta, asuinalueen tyyppistä ja koulutustaustasta poimittiin rekistereistä ja liitettiin kyselyaineistoon.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus.

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puolisoista ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobutikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 5,5 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar.

Assisterad befruktning behandlingsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993.

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningsboningsort, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelse-land liksom uppgifter om maka/make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet.

(http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL.

Via den regionala hälso- och välfärdsundersökningen följer man upp den finländska vuxenbefolkningens välbefinnande, hälsa samt förändringar i levnadsvanorna och tjänstebehovet i olika befolkningsgrupper nationellt och på olika nivåer regionalt. ATH-undersökningen har genomförts årligen som en nationell postenkät från och med 2012.

ATH-undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av finländare som har fyllt 20 år. Urvalet varierar i storlek och plockas från befolkningsregistret. För att få en fortsättning på tidsserierna i AVTK- och EVTK-undersökningarnas årsbok har man från ATH-undersökningen endast använt material från motsvarande åldersgrupper (20–64- och 65–84-åringar). Svarsaktiviteten bland 20–64-åringarna har varierat mellan 46 och 47 procent och bland 65–84-åringarna mellan 71 och 72 procent. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 20–64-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 5 458 och svarande 2 508, 2013 urvalsstorlek 64 422 och svarande 30 208, 2014 urvalsstorlek 25 531 och svarande 11 752, 2015 urvalsstorlek 25 611 och svarande 11 744. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 65–84-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 2 116 och svarande 1 464, 2013 urvalsstorlek 25 275 och svarande 17 400, 2014 urvalsstorlek 10 348 och svarande 7 287, 2015 urvalsstorlek 10 402 och svarande 7 399. Eventuell missvisning i resultaten på grund av svarsbortfall har korrigerats med viktcoefficienter och resultaten kan tillförlitligt generaliseras för hela befolkningen. Ytterligare information om materialet och perustulosraportti finns på www.thl.fi/ath.

Sedan 2016 genomförs undersökningen under namnet Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service, ATH. Från och med hösten 2017 fortsätter ATH-undersökningen under namnet FinSote. (Se FinSote).

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA). THL.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) är en enkätundersökning som delvis genomförs i panelformat, där man kombinerar telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) genomfördes 2004, 2006, 2009 och 2013. HYPA-enkäten har avslutats och dess frågor har delvis överförts till enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster.

Målet med undersökningen var att erbjuda tillförlitlig och täckande forskningsmaterial om finländarnas välfärd och användningen av välfärdstjänster. Med hjälp av enkäten samlade man information om finländarnas välfärd, närmaste relationer, hälsa, användning av social- och hälsovårdstjänster och erfarenheter som klienter samt åsikter med anknytning till socialskyddet.

HYPA-enkäten baserade sig på telefonintervjuer som kompletteras med registermaterial. Målgruppen för telefonintervjuerna var personer i åldern 18–79 år som är bosatta

i Fastlandsfinland. Frågeblanketterna har översatts till svenska för svenskspråkiga respondenter. Telefonintervjuerna har gjorts av Statistikcentralens intervjuorganisation. I varje HYPÄ-enkät har man intervjuat cirka 4 500 personer per telefon. Åren 2004, 2009 och 2013 gjordes dessutom cirka 400 besöksintervjuer hos personer över 80 år. I samband med datainsamlingen år 2006 genomfördes en separat postenkät för barnfamiljer. Tabellernas data för 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, för 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, för 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt för 2013 på telefonintervjuer. Svarsprocenten för telefonintervjun år 2004 var 82,7 procent (n=4 350) och för postenkäten 56,2 procent (n=2 957). År 2006 var svarsprocenten för telefonintervjun 83,7 procent (n=4 530) och svarsprocenten för postenkäten år 2009 var 59 procent (n=1 824). Svarsprocenten för telefonintervjun år 2013 var 72,3 procent (n=5 842).

Beskrivningar av materialet i HYPÄ-enkäterna är tillgänglig via länken nedan (på finska): www.thl.fi/hypa

Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL.

Enkäten producerar information om befolkningens och klienternas åsikter om och erfarenheter av servicesystemet. Frågorna i enkäten syftar till att regelbundet ta reda på befolkningens åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna.

År 2015, före social- och hälsovårdsreformen, plockades ur Statistikcentralens databas för undersökningen slumpmässigt 6 000 finskspråkiga i Finland bosatta personer i åldersgruppen 18–79 år. Materialinsamlingen sköttes av Statistikcentralen på uppdrag av Institutet för hälsa och välfärd. Materialet samlades in som en kombinerad enkät på internet och på papper i november–december 2015. Enkäten gav 2 626 svar och svarsprocenten var 44. Hälften av svaren gavs i internetenkäten och hälften i enkäten på papper. I enkäten begärdes svarspersonernas åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna. Uppgifterna om svarspersonernas ålder, kön, typ av bostadsområde och utbildningsbakgrund plockades ur registren och fogades till enkätmaterialet.

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten görs i klassrummet med läraren som handledare. Den besvaras av eleverna i klass 8 och 9 i grundskolorna och av 1:a och 2:a årets studerande i gymnasier. I yrkesläroanstalter besvaras enkäten av de studerande i årskurs 1 och 2 som deltar i läroplansbaserad grundläggande yrkesutbildning. Målet är att nå alla unga i målgruppen.

Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lappland och udda år i övriga Finland. Information om hela landet erhålls när material från på varandra följande år slås ihop. Åren 2013–2019 genomfördes enkäten samtidigt i hela landet. Materialet för yrkesläroanstalter har begränsats till personer under 21 år, så respondenterna är i regel 14–20 år. Materialet omfattade 80–84 procent av populationen i grundskolan och 69–76 procent i gymnasiet åren 2002–2013. Åren 2015–2017 var täckningen 43–63 procent i grundskolan och uppskattningsvis 55–62 procent i gymnasiet. Åren 2019 var täckningen 69–73% procent i grundskolan och gymnasiet. För yrkesläroanstalternas del kan täckningen inte fastställas tillförlitligt. Det lägre antalet deltagare 2015 och 2017 berodde på tekniska problem vid inhämtningen av materialet.

Problemen påverkade ändå inte väsentligt kvaliteten i data som rapporterades från hela landet, utan upp-gifterna kan anses vara nationellt allmängiltiga.

Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningens åren: 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 139 829, 2019: 155 383.

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Finlands Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952.

FinSote, Nationell undersökning om hälsa, välfärd och social- och hälsovårde. THL.

Genom den nationella undersökningen om hälsa, välfärd och social- och hälsovården FinSote följer man förändringar i befolkningens hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp och område. Undersökningen producerar information för uppföljning och bedömning av hur väl befolkningens servicebehov uppfylls samt information om befolkningens syn på social- och hälsovårdens servicesystem, tillgången till tjänster samt tjänsternas kvalitet.

FinSote inbegriper delar av undersökningen Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service (ATH) som inleddes 2010, men omfattar även frågor om social- och hälsovårdsreformen, bland annat om tjänsterna och valfriheten. FinSote-undersökningen genomförs årligen. Jämna år samlas informationen in med en omfattande enkät (urvalsstorlek cirka 60 000), vilket gör det möjligt att producera information på landskapsnivå. Ojämna år samlas informationen in med en mindre enkät (urvalsstorlek cirka 10 000) för uppföljning och beslutsfattande på nationell nivå.

Personerna som svarar på enkäten är 20 år fyllda och fast bosatta i Finland. Det finns ingen övre åldersgräns. År 2017–2018 skickades enkäten ut till 59 400 slumpmässigt utvalda personer (sammanlagt 3 300/landskap) med hjälp av uppgifter från Befolkningsregistercentralen. I 2018 års datainsamling tog man med ett bestämt antal personer (1 000/landskap) i gruppen med äldre (personer över 75 år), för att antalet skulle motsvara övriga åldersgrupper. Undersökningen har enkäter anpassade efter tre åldersgrupper (20–54, 55–74, 75+) på fyra språk: finska, svenska och engelska.

År 2017–2018 besvarades enkäten av 26 422 personer och svarsprocenten var 45,3 %. Täckningen enligt åldersgrupp var 28,0 % bland 20–54-åringar, 58,4 % bland 55–74-åringar och 57,3 % bland personer som fyllt 75 år. År 2019 integrerades frågorna i European Health Interview Survey (EHIS) i FinSote-undersökningen. Med anledning av detta är personerna som svarat på enkäten 15 år fyllda och fast bosatta i Finland.

EHIS är en hälsoundersökning eller intervjustudie som görs bland EU-medlemsländerna. Man strävar efter att samla in jämförbar information om befolkningens hälsa,

konsumtionen av hälso- och sjukvårdstjänster samt faktorer som gäller hälsan. Det finns ingen övre åldersgräns. År 2019 skickades undersökningen till 15 000 personer som valdes ut slumpmässigt ur Befolkningsregistercentralens uppgifter. I undersökningen ingår frågeformulär anpassade för två åldersgrupper (15–54, 55+) på tre språk: finska, svenska och engelska.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA. THL.

Statistiken Främjande av motion och idrott i kommuner innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet och resurser för främjande av motion och idrott hos stora befolkningsgrupper. Uppgifterna samlas in både från nationella informationskällor och direkt av de tjänsteinnehavare som ansvarar för främjandet av motion och idrott i kommunerna. Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 83 procent och den har varierat mellan 68 och 96 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=273, 2018: N=283.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen innehåller jämförelseuppgifter både om skolornas verksamhet och om resurser för främjande av elevernas välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av grundskolornas rektorer i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 75 procent och den har varierat mellan 63 och 88 procent. Antal skolor som deltagit i datainsamlingen åren: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013, 2017: N=2073.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier innehåller jämförelseuppgifter både om gymnasiernas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för de läroanstalter som ger gymnasieutbildning i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 84 procent och den har varierat mellan 82 och 86 procent. Antal gymnasier som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet för att främja befolkningens hälsa och välfärd (hälso- och sjukvårdslagen 12 §). I helheten ligger fokus på kommunledningens roll och dess betydelse för arbetet med att främja hälsa och välfärd inom alla sektorer i kommunen. Uppgifterna samlas in direkt från kommunernas centralförvaltning (exempelvis kommundirektören, strategidirektören eller förvaltningsdirektören i samarbete med kommunens ledningsgrupp). Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 74 procent och den

har varierat mellan 58 och 92 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter innehåller jämförelseuppgifter både om läroanstalternas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för verksamhetsställen/enheter på en läroanstalt eller av de personer som ansvarar för ledningen av verksamhetsställen på läroanstalten i samarbete med elevhälsogrupper. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 91 procent och den har varierat mellan 90 och 92 procent. Antal läroanstalter som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården innehåller jämförelseuppgifter om hälsovårdscentralernas verksamhet och resurser för främjande av befolkningens hälsa och välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt från ansvarsenheterna för folkhälsoarbetet i kommunen. Datainsamlingen, som riktas till de ansvariga tjänsteinnehavarna, genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 94 procent och den har varierat mellan 81 och 100 procent. Antal hälsovårdscentraler som deltagit i datainsamlingen åren: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

Inom statistikföringen har man från 1.1.2016 övergått till statistikföringssystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning. Uppgifterna har uppdaterats retroaktivt ända till år 2000. I internationell jämförelse med hälso- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnssomsorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningssystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dagsjukhusjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Fram till år 2014 Statistikcentralen samlade årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommunerna och samkommunerna på Åland insamlades och behandlades av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Missbildningsregistret får uppgifter från sjukhus, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och genetiska laboratorier, födelse-, vårdanmälning-, abort- och synskaderegistren vid THL samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsdiagnoserna bekräftas vid behov av den enhet inom hälso- och sjukvården som vårdat eller undersökt barnet/fostret/kvinnan. Registret har förts sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en

datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

<http://stats.oecd.org> (2.5.2018)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistercentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riksomfattande vårdanmälningssystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården.

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter efter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandelns del av

uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurangenkät.

Registret över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna grundar sig på THL:s register över smittsamma sjukdomar, till vilket läkare och laboratorier för klinisk mikrobiologi skickar anmälningar (om smittsamma sjukdomar). Laboratorier för klinisk mikrobiologi anmäler fynd av cirka 70 patogena mikrober samt alla fynd som görs i blod och likvor. Läkare anmäler fall av allmänfarliga sjukdomar som bör övervakas med undantag för vissa sjukdomar, i fråga om vilka läkarna befriats från anmälningsskyldighet. Verksamheten kring registret över smittsamma sjukdomar grundar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) och förordningen om smittsamma sjukdomar (146/2017). Registret över smittsamma sjukdomar innehåller uppgifter från och med 1995.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå.

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikationer, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Skyddshemstjänster. THL

Statistiken innehåller riksomfattande information om skyddshemstjänsternas klienter, såsom boendedagar, bakgrundsuppgifter om klienterna samt information om det våld som klienterna utsatts för. I klienthandlingarna och således även i informationsblankettens klassificeringar utnyttjas de allmänt använda nationella klassificeringarna.

Uppgifterna samlas in med en elektronisk blankett från alla producenter av skyddshemstjänster och de presenteras på nationell nivå. Skyddshemsspecifik information publiceras inte. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015.

Sociala utgifter. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialskydd (ESSPROS, the European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-systemet omfattar alla de åtgärder som offentliga eller privata aktörer vidtar för att trygga en rimlig hälsa och utkomst. Före statistikår 1995 beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd. Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets bäddavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har insamlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, insamlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens bäddavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdssstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdssstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och

vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL

THL samlar årligen från landets alla kommuner in uppgifter om de socialtjänster som kommunen bekostat, dvs. de tjänster som kommunen antingen producerat själv för sina invånare eller köpt av andra offentliga samfund eller privata serviceproducenter. Uppgifterna för Ålands kommuner samlas in och levereras till THL av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Datainsamlingen för statistiken över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster omfattar följande tjänster: Småbarnspedagogik, barnskydd, övriga tjänster för barn och familjer/uppfostrings- och familjerådgivning, hemvård, övriga tjänster för de äldre, tjänster för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvård. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015. Tidigare samlades uppgifterna in av Statistikcentralen i Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centralförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centralförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att kombinera data som samlats in i flera register. Materialet som används i sjuklighetsindexet kommer från följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Registret över hjärt- och kärlsjukdomar. THL; Finland Cancerregister. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Registret över läkemedlersättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsmyndigheten. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskan- de vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjuk- vårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statis- tikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska da- tabasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtion- en av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om pris- utvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga punktskattestatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skat- tefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärförseln av alko- holdrycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar: fram till år 2011 Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH).

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rök- rum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkning- ens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av fader- skap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet från- kommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbi- drag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållsstöd, stöd som ska ersät- tas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats ett urval enligt kön och ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2013. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 procent under åren 2001–2013, och den har varierat mellan 72–82 procent. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723, 2013: N=1 760

Helldán A, Helakorpi S. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa våren 2013 och deras förändringar åren 1993–2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 15/2014. www.thl.fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpstatistiken. Före 2017 samlades uppgifterna i sin helhet in från kommunerna. Efter att det grundläggande utkomststödet överfördes till Fpa 2017 fås uppgifterna om det grundläggande utkomststödet från Fpa och uppgifterna om det förebyggande och det kompletterande utkomststödet samt om ersättningarna för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte från kommunerna.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkes-

grupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valviras register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Vaccinationsregistret och databasen för vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa. THL.

Fram till säsongen 2009–2010 lämnade kommunen eller samkommunen årligen in uppgifter till Institutet för hälsa och välfärd om antalet personer som vaccinerats i regionen enligt rekommendationen om säsongsinfluensavaccinering. Databasen innehåller uppgifter om hur många personer som har fyllt 65 år och småbarn på 6–35 månader som har vaccinerats mot säsongsinfluensa enligt rekommendationen. Från och med säsongen 2010–2011 har systemet för insamling av uppgifter ändrats. Sedan dess har THL erhållit vaccinationsuppgifterna direkt från hälsovårdscentralernas patientjournalssystem i anslutning till informationsinsamlingen via Avohilmo. Uppgifter om täckningen presenteras för de sjukvårdsdistrikt om vilka det finns tillräckligt med data. En person betraktas som vaccinerad om han eller hon enligt de insamlade uppgifterna under en säsong har fått minst en dos influensavaccin.

<https://www.thl.fi/sv/web/vaccinationer/det-nationella-vaccinationsprogrammet/vaccinationsregistret>

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by specialty on waiting times for admission to elective treatment, waiting times for assessment of the need for treatment as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures. Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both recorded and unrecorded consumption of alcoholic beverages. Recorded consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 5.5 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Unrecorded consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Unrecorded consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The Register of Congenital Malformations receives data from hospitals, healthcare professionals and cytogenetic laboratories, as well as from the Medical Birth Register, the Care Registers for social welfare and health care, the Register of Induced Abortions and the Register of Visual Impairment maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) and the Cause of death statistics maintained by Statistics Finland. If necessary, the diagnoses of malformations received from these sources are confirmed with the health care unit that cared for or examined the child/foetus/woman. This register has been maintained since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012. Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Database on social protection. (ESSPROS). Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Up to 2014 Statistics Finland collected annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands were collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish Cancer Registry; Cancer Society of Finland. THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

FinSote – National study of health, well-being and service use. THL.

The FinSote National study of health, well-being and service use enables monitoring the changes occurring in the population's well-being and health by different population groups and regions. The study produces follow-up and evaluation data on how well the service needs of the population are met as well as the views of the population on the social and health care service system, and the availability, quality and use of services.

While FinSote contains parts of the Health, Well-being and Service Use - National Study of the Finnish Adult Population (ATH), which began in 2010, it has been expanded to also include questions characteristic of the health and social services reform, such as those concerned with services and freedom of choice. The FinSote study is conducted annually. In even years, an extensive form is used to collect data (sample size approximately 60,000), allowing production of data on region level. In odd years, a more concise form is used (sample size approximately 10,000) for monitoring and decision-making on national level.

The respondents are at least 20 years old and have permanent residency in Finland. There is no upper age limit. In 2017–2018, the survey was sent to 59,400 randomly selected people (total of 3,300 per region on the information of the Population Register Centre. In the data collection in 2018, a fixed sized group (1,000/region) of elderly people (over 75-year-olds) was included to make their number correspond to the other age groups. The study includes survey forms tailored for three age groups (20–54, 55–74, 75+) in four languages: Finnish, Swedish, English.

In 2017–2018, the number of respondents was 26,422 and response rate was 45.3%. When reviewed by age group, the coverage was 28.0 % for 20–54-year-olds, 58.4% for 55–74-year-olds and 57.3% for 75-year-olds and older. In 2019, questions of the European Health Interview Survey (EHIS) were integrated into the FinSote study, which is why the respondents must be at least 15 years old and have permanent residency in Finland. EHIS is a health survey or interview survey that is carried out among the EU Member States. It is aimed at collecting comparable information on the health status, the use of health care services and the health determinants of the population in the Member States. There is no upper age limit. In 2019, the survey was sent to 15000 randomly selected people based on the information of the Population Register Centre. The study includes survey forms tailored for two age groups (15–54, 55+) in three languages: Finnish, Swedish and English.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2013. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2013, with a variation between 72–82%. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveystyötyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013 [Health behaviour and health among the Finnish retirement age-population in 2013 and trends in 1993–2013]. National Institute for Health and Welfare (THL), Reports 15/2014. www.thl.fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

The System of Health Accounts (SHA) 2011, based on a Regulation by the European Commission, was adopted as of 1 January 2016. Data is reported at national level, based on activities and sources of funding. The statistics are based on data gathered from nationwide registers, statistics, financial statements and similar sources. The data has been produced in accordance with the SHA 2011 since the statistical year 2000.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care. THL

The health promotion activity in primary health care statistics include comparative data on the activities and resources of health centres in promoting the health and well-being of the population. Data is obtained directly from municipal units responsible for public health. Data collection from municipal officials is carried out every two years, in even years during the spring. The average coverage of the data was 94%, ranging from 81 to 100%. Number of health centres contributing to the collection of data each year: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA. THL.

The statistic Promotion of health and well-being in basic education contains comparative data on the activities and resources of schools for the promotion of well-being among

school children. The data is collected directly from principals and the school welfare groups. Data is collected every two years, in odd years, during the autumn. The average coverage of the data was 75%, ranging from 63 to 88%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013, 2017: N=2073.

Health Promotion in Municipal Management – TEA. THL.

The Health and well-being capacity of municipal management statistics contain comparative data on the action taken by municipalities to promote the health and well-being of residents (Section 12 of the Finnish Health Care Act). As a whole, the role and influence of municipal management in promoting well-being and health across municipal sectors is examined. Data is obtained directly from the municipal central administration (the Chief executive of the municipality, the Strategy or Administrative manager, together with the executive group of the municipality or similar). Data is collected every two years, in odd years, during the spring. The average coverage of the data was 74%, ranging from 58 to 92%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in upper secondary education statistics include comparative data on the activities and resources of schools providing upper secondary education in promoting student welfare. The data is collected directly from the principals of schools providing upper secondary education and from their school welfare groups. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 84%, ranging from 82 to 86%. Number of upper secondary schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in vocational education statistics include comparative data on the activities and resources of vocational schools in promoting student welfare. Data is collected directly from the principals of vocational schools/units or those responsible for school management, and from the school welfare group. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 91%, ranging from 90 to 92%. Number of vocational schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Infectious Diseases Register. THL.

The data are drawn from THL's Infectious Diseases Register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of (infectious) diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, in the case of which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases Register operates under the Communicable Diseases Act (1227/2016) and the Communicable Diseases Decree (146/2017). The register contains data from 1995 onwards.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all inpatient stays completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance allowance

in subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

OECD StatExtracts.

<http://stats.oecd.org> (2.5.2018,)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland's population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.

http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person. The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system.

http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils.

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on ser-

vice providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/ assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA. THL.

The Promoting physical activity in municipalities statistics include comparative data on the activities and resources of the municipalities in promoting physical activity among large population groups. Such data is gathered both from national data sources and directly from municipal officials tasked with the promotion of physical activity. Data is collected every two years, in even years, during the spring. The average coverage of the data was 83%, ranging from 68 to 96%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=273 2018: N=283.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, the School health promotion survey data were collected in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even years, and elsewhere in Finland in odd years. Data describing the entire country can be obtained by combining the data for consecutive years. In 2013–2019, the survey was conducted in the same year across the country. The data for vocational institutions are restricted to students aged under 21, and the respondents thus mainly are in the age group 14 to 20. The data covered 80 to 84 per cent of the population in basic education and 69 to 76 per cent of the population in general upper secondary schools between 2002 and 2013. Between 2015 and 2017, the coverage was 43 to 63 per cent in basic education and an estimated 55 to 62 per cent in general upper secondary schools. In year 2019, the coverage was 69-73% per cent in basic education and general upper secondary schools. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The decrease in the number of survey participants in 2015 and 2017 was due to technical difficulties in the data collection. The difficulties did not, however,

have any fundamental impact on the quality of data, and the data can be generalised at national level.

Number of respondents in the survey each year: 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 139 829, 2019: 155 383.

Shelters for victims of domestic violence. THL

The statistics include data on residents of shelter services at national level; for example, the number of days per stay, background information on residents and information on the violence experienced by them. Categories of customer documents and, consequently, the summary form of the data collection procedure are based on commonly applied national categories.

Data is collected on an electronic form from all producers of shelter services and is provided at national level; no shelter-specific information is published. THL has been collecting the data since the operational year 2015.

Social and health services reform survey. THL.

The survey provides information on the views and experiences people and customers have of the services system. The purpose of the questions in the survey is to regularly monitor the opinions and experiences amongst the population of services in the social and health care sector.

In 2015, before the social and health care services reform, the sample used for the survey comprised 6,000 individuals randomly picked from 18–79-year-old Finnish-speaking residents of Finland in the Statistics Finland database. Data collection was carried out by Statistics Finland and commissioned by the National Institute for Health and Welfare (THL). Data was collected via a combined Internet and paper survey during November and December of 2015. A total of 2626 responses were received, equalling a response rate of 44%. Half of the responses were received using the Internet survey; the other half on paper surveys. The respondents answered questions about the opinions and experiences they have of the social and health care services. Data on the respondent's age, sex, type of area of residence and educational background was obtained from registers and included in the survey data.

Social assistance. OSF. THL.

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance. Prior to 2017, data was collected entirely from municipalities. Following the transfer of administrative responsibilities for basic social assistance to Kela in 2017, data on basic social assistance is obtained from Kela and data on preventive social assistance, supplementary social assistance and assistance paid to persons participating in rehabilitative work is obtained from municipalities.

Social protection expenditure. OSF. THL.

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has been used. The ESSPROS system encompasses all interventions from public or private bodies that are intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification.

Specialised health care. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialities, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Statistics on the activities of social services. THL

Every year, THL obtains information from all Finnish municipalities on the social services the municipality funds for its residents, i.e. services that the municipality has produced independently or acquired from another government entity or private service provider. Information from municipalities in the Åland Islands is gathered and delivered to THL by Statistics and Research Åland. Statistics on the activities of social services data collection comprise the following services: Early childhood education and care, child welfare, other services for children and families/parent or family counselling, home care, other services for the elderly, services for persons with disabilities, substance abuse services. THL has been collecting the data since the operational year 2015. Before then, the data was collected by Statistics Finland as part of the Finances and activities of municipalities and joint municipal boards statistics.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

The Regional health and well-being study (known by the abbreviation ATH, on the basis of its Finnish initials). THL.

The ATH helps to monitor changes in well-being, health, lifestyle and service needs within the Finnish adult population, amongst different population segments at national and regional level. THE ATH survey has been annually conducted as a nationwide mail survey since 2012.

For the ATH survey, random samples of different sizes, including Finns aged 20 years or over, have been picked from the Population Register. In order to continue the AVTK and EVTK surveys' existing time series in the yearbook, the ATH survey only uses data on corresponding age groups (ages 20–64 and 65–84). The response rate has ranged from 46 to 47% for the age group of 20–64-year-olds and from 71 to 72% for 65–84-year-olds. The sample sizes and number of respondents in the age group of 20–64 years were as follows: 2012, sample size 5458 with 2508 respondents; in 2013, sample size 64 422 with 30 208 respondents; in 2014, sample size 25 531 with 11 752 respondents; in 2015, sample size 25 611 with 11 744 respondents. The sample sizes and numbers of respondents in the age group 65–84 were as follows: 2012, sample size 2116 with 1464 respondents; in 2013, sample size 25 275 with 17 400 respondents; in 2014, sample size 10 348 with 7287 respondents; in 2015, sample size 10 402 with 7399 respondents. Weighted factors have been used to compensate for potentially misleading results due to unreceived responses; the results can be reliably generalised at population level. Further information on the data and the basic report on the results is available at www.thl.fi/ath.

As of 2016, the research will be conducted under the title Health and well-being for residents (ATH). From 2017 onwards, the ATH study continues under the name FinSote. (See Finsote)

The vaccination register and the database on seasonal influenza vaccination coverage. THL.

Up until the 2009–2010 season, municipalities and joint municipal boards recorded the annual number of people vaccinated according to the recommendation on influenza vaccinations and reported these numbers to the National Institute for Health and Welfare (THL) for inclusion in the database on seasonal influenza vaccination coverage. The database contains the data on the number of people who have been vaccinated against seasonal influenza according to the recommendation. The data covers three groups of people: over-65s and children aged 6–35 months. As of the 2010–2011 season, the system for collecting information has changed. Since then THL has received data on vaccinations directly from health-centre patient record systems as part of the Avohilmo data collection. Coverage data are presented for the hospital districts that have reported a sufficient amount of cases. A person is counted as vaccinated if the data available indicate that he or she has been administered at least one dose of influenza vaccine during the season.

More information: <https://thl.fi/en/web/vaccination>

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following registers: Care Register for Health Care, THL; Register of Cardiovascular Diseases, THL; Finnish Cancer Registry, THL; Causes of Death Register, Statistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines, Social Insurance Institution of Finland; Pension Register, Finnish Centre for Pensions. <https://thl.fi/en/web/thlfi-en/statistics/statistics-by-topic/morbidity/thl-s-morbidity-index>

Tobacco statistics. OSF. THL.

The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

The data on taxable consumption of tobacco products are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month. Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys carried out by the National Institute for Health and Welfare: up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH).

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Welfare and Services in Finland survey. THL.

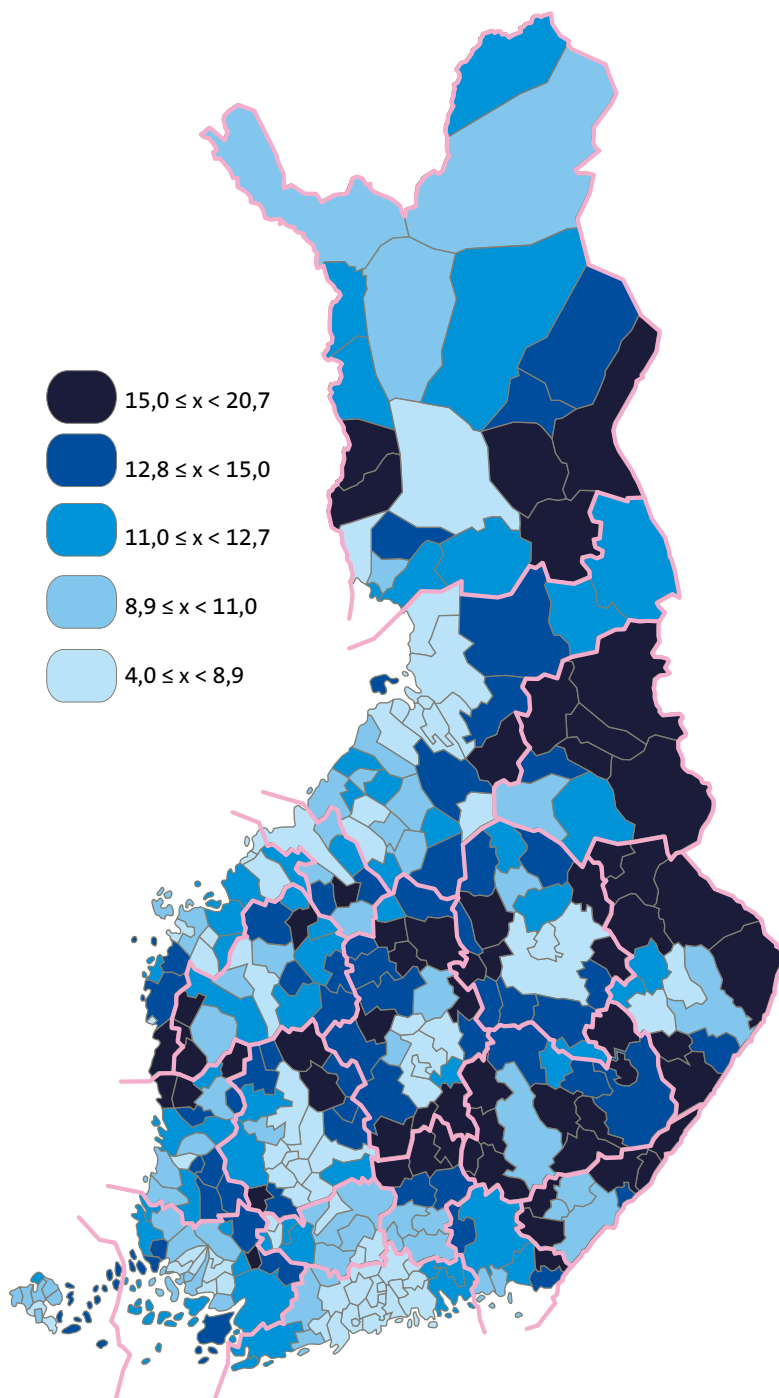
The survey on Welfare and Services in Finland comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey also uses a panel format. The survey was conducted in 2004, 2006, 2009 and 2013. The survey is no longer conducted, but some of the questions have been included in the Social and health services reform survey.

The aim of the survey was to provide reliable and comprehensive information on Finnish people's welfare and their welfare service use. The survey gathered information on matters such as Finn's welfare, social relationships, health, use of health and social services and client experiences and opinion on social security.

The backbone of the survey was made up of telephone interviews, which were supplemented with register data. The target group for the telephone interviews was residents of mainland Finland who were aged 18–79 years. The questionnaires have been translated into Swedish for Swedish-speaking respondents. The telephone interviews were carried out by interviewers from Statistics Finland. Some 4500 people have been interviewed for each survey. In 2004, 2009 and 2013, a further 400 interviews were conducted in person with respondents over the age of 80. In connection with data collection for the 2006 survey, a separate postal questionnaire was sent to families with children. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews. The response rate for the telephone interviews was 82.7 per cent in 2004 (n=4350) and 56.2 per cent for the postal questionnaire (n=2957); in 2006, the response rate for the telephone interviews was 83.7 per cent (n=4530), and in 2009, the response rate for the postal questionnaire was 59 per cent (n=1824). In 2013 the response rate for the telephone interviews was 72.3 per cent (n=5842).

Descriptions of survey data are available on the survey website: www.thl.fi/hypa

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2018
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2018
Map. 75 years and over, % of population by municipality, 2018

Alueluokitukset 2017 ja 2018
Områdesindelning 2017 och 2018
Regional classifications, 2017 and 2018

Maakunnat Landskapen Regions	Kuntia Kommuner Municipalities	
	2017	2018
01 Uusimaa • Nyland	26	26
02 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	27	27
04 Satakunta	17	17
05 Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	22	22
07 Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	9	9
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	14	14
11 Pohjois-Savo • Norra Savolax	18	18
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	13	13
13 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	23
14 Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	17	17
15 Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	15	15
16 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	8
17 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	30	30
18 Kainuu • Kajanaland	8	8
19 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	21	21
21 Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	16	16
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	311	311

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) Regional State Administrative Agencies (AVI)	Kuntia Kommuner Municipalities		Maakunnat Landskapen Regions
	2017	2018	
1 Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • <i>Southern Finland AVI</i>	62	62	01, 05, 07, 08, 09
2 Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • <i>Southwestern Finland AVI</i>	44	44	02, 04
3 Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • <i>Eastern Finland AVI</i>	45	45	10, 11, 12
4 Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • <i>Western and Inland Finland AVI</i>	85	85	06, 13, 14, 15, 16
5 Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • <i>Northern Finland AVI</i>	38	38	17, 18
6 Lapin AVI • Lapplands RFV • <i>Lapland AVI</i>	21	21	19
7 Ahvenanmaan valtionvirasto ¹⁾ • Statens ämbetsverk på Åland ¹⁾ • <i>State Department of Åland¹⁾</i>	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatk. • forts. • cont.

jatk. • forts. • cont.

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
	2017	2018
	25 Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	24
03 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	28
04 Satakunta	17	17
05 Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	23	23
07 Päijät-Häme	12	12
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	9	9
11 Itä-Savo • Östra Savolax	4	4
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	14
13 Pohjois-Savo • Norra Savolax	18	18
14 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	21
15 Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18	18
16 Vaasa • Vasa	13	13
17 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	10
18 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	29	29
19 Kainuu • Kajanaland	8	8
20 Länsi-Pohja	6	6
21 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	15	15
22 Ahvenanmaa ¹⁾ • Åland ¹⁾	16	16
Yhteensä • Totalt • Total	311	311

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiiriin kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården <i>Catchment area for highly specialised medical care</i>	Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>
2018	
1. Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus <i>Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	07, 08, 09, 25
2. Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus <i>Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	03, 04, 16
3. Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors univesitetssjukhus <i>Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	05, 06, 15
4. Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus <i>Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	10, 11, 12, 13, 14
5. Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus <i>Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	17, 18, 19, 20, 21